

NAGYPETERDI ÁLTALÁNOS ISKOLA

PEDAGÓGIAI PROGRAM

2025.

Módosítás: 2025. június 27.

Hatálybalépés: 2025. szeptember 1.

BEVEZETÉS.....	4
KÜLDETÉSNYILATKOZAT.....	4
NEVELÉSI PROGRAM.....	5
A nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, értékei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai.....	5
Egységesség és differenciálás, módszertani alapelvek (Forrás: NAT 2020).....	15
A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok.....	19
A teljes körű egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok.....	21
Közösségfejlesztéssel, az iskola szereplőinek együttműködésével kapcsolatos feladatok.....	26
Informális és nem formális tanulási alkalmak az 1-7. évfolyamokon.....	29
A pedagógusok helyi intézményi feladatai, az osztályfőnökök feladatai.....	30
A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység helyi rendje.....	32
<i>A beilleszkedési, magatartási nehézségekkel összefüggő pedagógiai tevékenység.....</i>	<i>32</i>
<i>A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatását segítő program.....</i>	<i>33</i>
<i>A tehetség, képesség kibontakoztatását segítő tevékenység.....</i>	<i>37</i>
<i>Sajátos nevelési igényű tanulók integrált nevelése.....</i>	<i>38</i>
<i>Hátrányos helyzetű tanulók kapcsolatos pedagógiai tevékenységeink.....</i>	<i>43</i>
Integrációs és képesség-kibontakoztató program működtetése (IPR).....	44
Gyermek és ifjúságvédelmi tevékenységeink.....	51
Jó gyakorlataink.....	53
Műhely Manó program.....	53
Kortársbántalmazás megelőzése anti-bullying prevenciós foglalkozások 1-8. évfolyamon.....	55
A tanulóknak az intézményi döntési folyamatban való részvételi jogai gyakorlásának rendje.....	59
A szülő, a tanuló, a pedagógus és az intézmény partnerei kapcsolattartásának formái.....	61
A tanulmányok alatti vizsgák szabályai.....	62
Felvétel, iskolaváltás valamint a tanuló átvételének szabályai.....	68
Lázár Ervin program (LEP).....	71
Nemzeti Emlékezetpedagógiai program (NEP).....	72
Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos iskolai terv.....	72
HELYI TANTERV.....	74
Vonatkozó jogszabályok.....	74
Választott kerettanterv forrása.....	74
Kötelező tantárgyak és óraszámok az 1–8. évfolyamon. 2020.....	75
Az óraterv összeállításakor figyelembe vett jogszabályok.....	77
Óratömeg számítás.....	77
Szabadon tervezhető órakeret felhasználása.....	78
A NAT2020 műveltségterületeinek megjelenése a tantárgyak rendszerében.....	79
Egyéb helyi alkalmazott tanterveink.....	79
Angol nyelvi tantárgyorientált oktatás.....	81
Sajátos nevelési igényű tanulók oktatása.....	82
Oktatásban alkalmazható tankönyvek, segédletek és taneszközök kiválasztásának elvei.....	90
A NAT-ban meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósításának szabályai.....	91
Mindennapos testnevelés-testmozgás megvalósításának módjai.....	92
Egész napos iskola.....	93
Választható tantárgyak, foglalkozások, továbbá ezek esetében a pedagógusválasztás szabályai.....	94
A településen élő nemzetiség kultúrájának megismerését szolgáló tananyagok.....	96
Az intézményben alkalmazott sajátos pedagógiai módszerek.....	100

A tanuló tanulmányi munkájának ellenőrzési és értékelési módja, formái, a magatartás és szorgalom minősítés elvei, külső és belső mérések rendje.....	102
Az iskolai írásbeli, szóbeli, gyakorlati beszámoltatások, az ismeretek számonkérésének rendje.....	115
Az otthoni felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei és korlátjai.	119
Osztálybontások és egyéb foglalkozások szervezésének elvei.....	119
A tanulók fizikai állapotának méréséhez szükséges módszerek.....	122
Teljes körű egészségnevelési program, dropprevenció.....	122
Környezetnevelési program, a fenntarthatóságra neveléssel kapcsolatos feladatok, tevékenységek	134
Közlekedésbiztonsági program.....	139
Gyermekek, tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések.....	141
Tanuló jutalmazásával összefüggő értékelési elvek.....	142
Intézményünk egyéb sajátosságai.....	145
A lemorzsolódás megelőzését szolgáló korai jelző- és pedagógiai támogató rendszer.....	151
Jelölések a KRÉTA e-naplókban.....	156
FENNTARTÓI TÖBBLET KÖLTSÉGEK.....	157
ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK.....	157
A PEDAGÓGIAI PROGRAM ELFOGADÁSA ÉS JÓVÁHAGYÁSA.....	158
MELLÉKLETEK.....	159
FÜGGELÉK.....	159
A Nagypeterdi Általános Iskola Dencsházai tagiskolája helyi Pedagógiai Programja.....	159

BEVEZETÉS

Az intézmény neve: Nagypeterdi Általános Iskola

Az intézmény székhelye: 7912 Nagypeterd, Kossuth L. u. 47.

Tagintézmény: Nagypeterdi Általános Iskola Dencsházai Általános Iskolája

Ügyvitel címe: 7915 Dencsháza, Petőfi utca 40.

A Pedagógiai Program 2025. évi felülvizsgálatára és módosításra az alábbi változások miatt kerül sor:

A Nagypeterdi Általános Iskolához 2025. szeptember 1-től tagintézmény csatlakozik: Nagypeterdi Általános Iskola Dencsházai Általános Iskolája néven.

Függelékként bekerült: A Nagypeterdi Általános Iskola Dencsházai tagiskolája helyi Pedagógiai Programja.

KÜLDETÉSNYILATKOZAT

„Mivel mindenki a maga módján látja a világot, a maga módján éli meg nehézségeit és a sikereit. Tanítani annyi, mint megmutatni a lehetőséget. Tanulni annyi, mint élni a lehetőséggel.” Paulo Coelho

Intézményünk a Szigetvári Tankerületi Központ által fenntartott és működtetett nevelési-oktatási intézmény. A fenntartónk által kiadott szakmai alapidokumentum szerint alapfeladatunk a beiskolázási körzetünkbe tartozó tanköteles korú gyermekek általános műveltségének megalapozása. E feladat megvalósításának érdekében intézményünkben nyolc évfolyamos általános iskola működik.

Küldetésünk, pedagógiai hitvallásunk lényege, hogy a gyermekeket segítsük hozzá az egyéni képességük és tehetségük kibontakoztatásához, a személyiségfejlődésük legadekvátabb útjainak megtalálásához, az alapkompenciák magas szintű elsajátításához.

A beiskolázási körzetünkben élő családok szociális, anyagi és kulturális helyzete egymástól nagymértékben eltér, ezért nevelő és oktató munkánk ehhez a helyzethez igazodik: egyenlő esélyek biztosításával, tanórán és tanórán kívül megpróbáljuk segíteni a nehéz körülmények között élő, hátránnyal induló tanulók felzárkóztatását, ugyanakkor kiemelt fontosságú feladatnak tekintjük a tehetséges, jó képességű gyermekek fejlesztését is. Megalapozzuk az élethosszig tartó

tanulás iránti igény kialakulását, gyermekeinkből művelt, jól képzett, az életben boldogulni tudó embereket szeretnénk nevelni.

Intézményünk támogatja a diákokat abban, hogy:

- felismerjék saját értékeiket, képességeiket és aktívan vegyenek részt azok továbbfejlesztésében
- megismerjék, megtapasztalják az őket körülvevő és tágabb világot
- kitáguljon életterük, sokféle élet- és feladathelyzetben tanulják meg a „világban létezés emberi módját”
- vezérfonalat adjon az iskolásoknak, hogy könnyebben nézzenek szembe a kihívásokkal, képesek legyenek megbirkózni a problémákkal, valamint a testi-lelki egészségmegtartás tényezőinek tanulmányozására adjon lehetőséget.
- egymást (a másik világát és kultúráját) megismerve és elfogadva tudjanak együtt élni és együttműködni
- döntésre, tervezésre, megvalósításra és értékelésre, önálló tevékenységre és együttműködésre készek és képesek legyenek
- saját magukra jellemző módon (a számukra szükséges idő felhasználásával, a szükséges egyéni szakszerű fejlesztésekhez való hozzáférés lehetőségével) valósíthassák meg önmagukat, találhassák meg saját útjukat
- kialakuljon a művészetek befogadására való igényük.

NEVELÉSI PROGRAM

A nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, értékei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai

Nevelő- oktató munkánk pedagógiai alapelvei

Fontosnak tartjuk, hogy:

- a gyermekek biztonságban és jól érezzék magukat intézményünkben
- a tanulók egyéni képességeinek megfelelő haladási ütem biztosítását, a saját tapasztaláson alapuló megértését, az érzelmi intelligencia fejlesztését, a kulturális alapttechnikák tökéletesebb elsajátíttatását, a szilárd alapkészségek kialakítását
- minden tanuló esetében - a hátrányos megkülönböztetés kizárásával- esélykompenzációra törekszünk pedagógiai eszközeinkkel, tanulóink szociokulturális, tanulási, szocializációs hátrányai leküzdésére, a kiemelkedő képességű tanulóknak lehetőséget biztosítunk tehetségük kibontakoztatására
- az emberi szuverenitás alapja a világ dolgaiban való eligazodás képessége, ehhez fejlett kommunikációs képességekre és viselkedéskultúrára van szükség: a társadalmi modernizáció megköveteli legalább egy idegen nyelv ismeretét, valamint az „információs társadalom” kihívásaival való lépéstartást
- nevelési, oktatási tevékenységünk során tiszteletben tartjuk egymás világnézeti és vallási hovatartozását, elzárkózva a szélsőséges megnyilvánulásoktól

- elvárásainkat a humanizmus, a személyiség, a tanulók mindenek felett álló érdekének védelme hatja át, a következetesség és a fokozatosság elvének érvényesülésével
- a tanulói teljesítmények értékelésénél a személyre szóló fejlesztő értékelést, a folyamatos pozitív megerősítés gyakorlatát követjük
- egészségnevelési, környezeti nevelési tevékenységünkben az ismeretek, értékek közvetítésével, a jártasságok kialakításával az egyes tanulók, illetve a közösségek egészségvédelmét kívánjuk megteremteni (tisztta környezet, étkezéskultúra, mozgáskultúra, testi, lelki egészség harmóniája)
- törekszünk a szülőkkel való partnerkapcsolat megerősítésére, ápolására, új együttműködési formák kialakítására
- a személyes példamutatás, a magatartási, erkölcsi normák közvetítésével a közösség nevelő erejét tudatosabban kívánjuk felhasználni az egyéni fejlődés érdekében
- napi munkánk során fontos a tanulói felelősségvállalás tudatának erősítése (önmagáért, társaiért, tetteiért)
- alapvető értéknek tekintjük a szűkebb és tágabb hazához, Európához való kötődést, a természeti környezet megismerését és megóvását, az ökológiai szemlélet tudatos formálását
- a legfontosabb kompetenciánk a tanulás megtanulására, és a tanulás folyamatos fenntartására való képesség: a kompetens ember nemcsak képes valamire, hanem egyúttal elkötelezett a cselekvésre, felelősnek érzi magát saját cselekvéséért, és cselekvő helyzetbe akarja magát hozni
- olyan módon kell szerveznünk a tanulás megszervezését és az iskola belső világát, hogy az a tanulóknak jóval több és gazdagabb aktivitást biztosítson, s több olyan nyitott problémahelyzettel találkozzanak, amelyben saját maguknak kell megtalálniuk a megoldást.

Ennek érdekében:

- a tanuló személyiségének fejlesztésében, képességeinek maximális kibontakoztatásában szorosan együttműködünk a szülőkkel, a családi házzal
- mindent megteszünk a szülői közösséggel közösen, hogy jó tanuló és gyermekközösséget alakítsunk ki
- olyan odafigyelő, személyességre ösztönző környezet megteremtésére törekszünk, ahol minden diák jól érzi magát, és képességei szerint a legtöbbet tudja nyújtani
- gyermekközpontú oktatást, nevelést alakítunk ki
- felkészítjük iskolánk tanulóit a harmonikus családi élet kialakítására és a családtervezésre
- az esélyegyenlőség megteremtésére törekszünk, s a hátrányok kompenzálásával esélyt nyújtunk a képességek szerinti továbbtanulásra,
- a NAT szellemében, a köznevelés szemléleti alapjainak meghatározásával kiegészítjük a gyermekek, tanulók családban megvalósuló nevelését, erősítjük ezzel a hazához és a nemzet történelméhez való kötődést, a generációk közötti kapcsolatot, a közös kulturális gyökereket, az anyanyelv használatát. Így rögzítjük azt a minden magyar emberben közös tudást, amely megalapozza a nemzeti identitást. (Forrás: NAT 2020.)

Nevelő- oktató munkánk céljai

Közös nevelési célkitűzéseink a rögzített alapelvekre építve határozhatók meg. A kitűzhető célok a személyiség fejlesztésére, a nevelés - oktatás folyamatára és az intézmény eredményes működtetésére vonatkoztathatók, a pedagógiai folyamat egészére irányulnak.

Célunk olyan gondozási, nevelési, oktatási szolgáltató rendszer megteremtése, amely teljes mértékben megfelel az intézményhasználók igényeinek.

A pedagógiai program tartalmazza a hagyományos, érték közvetítő nevelési-oktatási koncepciót, amelyben fontos szerepet játszik a képességfejlesztés.

Helyi tanterv alapján teljesíti a kerettanterv és a „kompetencia alapú oktatás” által meghatározott ismeretanyag megtanítását, megteremti a továbbhaladás feltételeit.

A nevelőtestület által közvetítendő legfontosabb értékek:

- korszerű műveltségkép
- korszerű műveltségi és erkölcsi értékrendszer
- kreativitás fejlesztése
- a társadalmi beilleszkedés segítése
- a hátrányok csökkentése
- a tehetséggondozás
- a tanulásban akadályozott tanulók egyéni fejlesztése
- a kulturált és környezettudatos magatartás
- a testileg, szellemileg, erkölcsileg egészséges életvitel
- a nemzeti kultúra közvetítése
- a hagyományőrzés
- a tapasztalati (gyakorlatorientált) kompetenciák fejlesztését preferáló tanulás-tanítás
- művészeti nevelés

A nevelőtestület nagy jelentőséget tulajdonít az egyén önmagához való viszonyának. A következő jellemző **emberi értékeket** tartja különösen fontosnak:

- Önismeret, önállóság, képesség az önálló ismeretszerzésre és önnevelésre, szerénység önmaga megítélésében.
- A társas kapcsolatokkal összefüggő értékek közül a humanizmus, az emberi méltóság tiszteletben tartása, a nyitottság, szolidaritás, pluralizmus.
- A humanista magatartás kialakításához és normakövetéséhez többek között a következő értékek felmutatása szükséges: az egyetemes emberi jogok tiszteletben tartása, az egyenjogúság elismerése, egészséges nemzettudat, tolerancia, a másság elfogadása, az állampolgári feladatok vállalása.
- A biológiai lét értékei az élő természet megőrzését, valamint az emberi életet és megóvását helyezik a figyelem középpontjába: ökológiai szemlélet, a természet védelme, az élet tisztelete.
- A kultúrához való viszony értékei: művelődési igényesség, az emberiség kulturális örökségének a tisztelete, készség a szépség befogadására.
- Személyes tulajdonságok, amelyekkel a tanulmányait befejező tanítványaink rendelkezzenek: tanulni vágyó, fegyelmezett, felelősségvállaló, munkaszerető, érzelmileg

gazdag, empátiával bíró, kezdeményező, toleráns, közösségi tartású, probléma megoldásában jártas.

A számba vett emberi értékek nem zárt értékközvetítést tételnek fel, hanem az iskola és az egyén életét átfogó nyitott értékmozgást célozzák meg. Az egyes értékelemek példaként szolgálnak, irányokat jelölnek meg, egyúttal azt is hangsúlyozzuk, hogy az érték preferenciák leegyszerűsítése (konkrét és zárt értelmezése) a követelmények differenciálatlanságával járhat együtt.

Az értékek és normák szoros egységben jelennek meg. Tudatában vagyunk, hogy megismerésük, megértésük kevés. A tevékenységek során megoldott feladatok, a közeli és távoli célok tevőleges vállalása lesz az egyetlen biztosítéka az értékek elfogadásának, a normák vállalásának és a közös normakövetésnek.

Általános célkitűzések:

- A mindenki számára hozzáférhető, esélyegyenlőséget biztosító, a képzés tartalmában az ismeretek, elemi készségek, képességek és kompetenciák fejlesztésére alapozó, gyermek-központú minőségi szolgáltatás nyújtása.
- A fenntartható fejlődés pedagógiájának beillesztése tevékenységrendszerünkbe a természettel és a társadalmi élet értékeivel összhangban lévő, a kulturális sokszínűséget fontosnak tartó, egészséges és eredményes emberi élet megvalósítása érdekében.
- Kiemelt célunk a sikeres munkaerő - piaci alkalmazkodáshoz szükséges, az egész életen át tartó tanulás megalapozását szolgáló képességek fejlesztése.
- A kompetencia alapú oktatás módszertanának és eszközeinek széleskörű elterjesztése.
- Minden gyermek számára - szükség esetén a szociokulturális hátrányok lehetőség szerinti kompenzálásával, az esélyegyenlőség érdekében az IPR alkalmazásával - a képességeinek, érdeklődésének illetve távolabbi céljainak megfelelő tevékenységi formák biztosítása.
- Az intézményi funkcióból adódó lehetőségek kihasználása, gazdag, sokszínű programajánlat biztosítása, a közösségi élet erősítése.

Cél és sikerkritériumok

Célok	Sikerkritériumok
	Tevékenységeinket, módszereinket akkor tekintjük eredményesnek, ha legalább 80%-ban megvalósulnak. (Munkatervekben, beszámolókból értékelni)
A tanulókkal a humanista emberi értékeket és az európai polgári gondolkodás értékrendjét önértékelésre alapozva ismertetjük meg, és közvetítjük számukra.	A gyerekek normakövetésében növekvő mértékben legyenek jelen ezek az értékek.
A magyarságtudat erősítése, az identitástudat megalapozása. Tudjanak a gyerekek a határainkon kívül élő magyarokról és ismerjék ezek történelmi okait.	Tisztelik a nemzeti jelképeket, cselekvően részt vesznek a nemzeti ünnepeken. Jellemző a nemzetiségi és etnikai előítéletektől való mentesség.
A tudás modern értelmezésének az	A jelzett módszereket és szervezeti formákat a

érvényesítése az iskolai nevelés-oktatás gyakorlatában. A tanítási tartalom tényeinek és alapképességeinek tudásán túl a tanulók tudjanak önállóan ismeretet szerezni. A gondolkodási készség folyamatos fejlesztése. Az új technikai ismeretek és informatikai eszközök alkalmazásához fűződő pozitív, elfogadó és alkotó viszony formálása. A problémamegoldó tanulási módszerek alkalmazása során nagy figyelmet kell szentelni az információszerzés különböző módozatainak (tájékozódás a könyvtárban, számítógépes adatkezelés, stb.).	tanítók, tanárok a tanórán alkalmazzák.
Az elemi képességek és az alapképességek szilárd begyakoroltatása. Eszközként való használatuk feleljen meg az adott évfolyam minimális igényeinek, hiányuk ne jelentsen akadályt az ismeretek elsajátításához.	A tanuláshoz szükséges rész képességek fejlesztése. Az önálló változatos tanulási technikák, módszerek elsajátítása.
Az önálló ismeretszerzés képességének megalapozása.	Az alapozó szakasz végére képesek egyszerű szöveg önálló feldolgozására, konkrét fogalmakkal gondolkodási műveleteket végezni, s a gondolkodás munkaformáit alkalmazni. A középfokú képzésbe készülők többségében ismerik az önálló tanulás különböző technikáit, a modern információhordozók használatát, és rendelkeznek az alkalmazásának képességeivel.
Olyan kulturális és művelődési lehetőség, kínálat biztosítása, amely épít a települések meglévő adottságaira. Vetélkedőket szervezünk, kulturális programokat rendezünk.	Az iskolák éves programterveiben szerepeljenek minden évben az eddigi hagyományokra épített kulturális, oktatási rendezvények.
Korszerű erkölcsi értékrendszer kialakítását célzó - alapvetően érzelmi - nevelés. Életkori sajátosságok okán az érzelmi nevelés eszközeivel segíteni kell gyerekeinket: - az énképük, értékrendjük kialakításában, - az önismeret, az önnevelés szándékának és módszereinek elsajátításában, - a toleranciát, az empátiát, az igazságszeretetet és az együttműködési készséget is magában foglaló lelkileg egészséges személyiségük fejlesztésében.	Az osztályfőnöki tanmenetek az évfolyamnak megfelelően tartalmazzanak ilyen irányú témákat.
Kulturált és környezettudatos	Az iskolák közvetlen külső és belső

magatartásra nevelés. A kulturált magatartás alapszabályainak elsajátíttatása, majd a magatartáskultúra fejlesztése (beszédkultúra, viselkedés, stb.). Óvják tanulóink a környezet tisztaságát, épségét, szeressék és védjék a természetet (ökológiai gondolkodásmód, személyes felelősségen alapuló környezetkímélő magatartás).	környezetének tisztasága. Környezeti nevelés folyamatos működtetése.
Tanulóink szeressék iskolájukat, kötődjenek hozzá. (Ez az osztályfőnöki nevelőmunka eredményességének kritériuma.) Következetes, igazságos, kiszámítható és „családias” iskolai légkör biztosítása, ahol a gyermekek jól érzik magukat, s elismerik munkájuk eredményét, büszkéek lehetnek saját és társaik eredményeire. Tartalmas, színes intézményi diákközösségi élet kialakítása (DÖK).	Kifejezésre juttatják, hogy jól érzik magukat az iskolánkban. Úgy hagyják el az iskolát, hogy az itt elsajátított tudás, értékek és viselkedés, életmódminta szerint élnek, amire büszkéek. A DÖK rendszeres, eredményes működése.

Nevelő-oktató munkánk feladatai

Feladatok	Megvalósítás módja
Egységes nevelési és oktatási eljárások és követelményrendszer kialakítása.	A demokratikus nevelési stílus általánossá tétele.
A gyermekek bevonása a saját tanulási folyamataikba. Változatos oktatás szervezési- és munkaforma alkalmazása. Érzékszervi tapasztalásra épülő ismeretszerzés, készségfejlesztés, tevékenységközpontú pedagógiai gyakorlat alkalmazása.	Projekt, témahét, kutatómunka. Differenciált tevékenység és óraszervezés, kooperatív tanulásszervezés.
Fejlesztő értékelés alkalmazása a tanulási motiváció kialakítása, fenntartása érdekében.	Az ön- és csoportértékelés gyakorlati alkalmazása, szerepének növelése a gyermekek értékelésében.
Az életkori sajátosságoknak megfelelő tevékenységszervezés.	Adekvát módszerválasztás.
A gyermeki személyiség ismeretére alapozott egyéni fejlesztés, a képességek egyéni kibontakoztatása.	Szükség esetén egyéni fejlesztési tervek, egyéni portfóliók kialakítása.
Eredményes és hatékony tanulási módszerek és technikák elsajátíttatása.	Egyéni tanulási utak tervezése.

Az IKT technikák alkalmazása, elsajátítása.	IKT eszközhasználat (számítógép, tablet, okostelefon) a tanulás folyamatában.
Esélyegyenlőség: Az egyenlő hozzáférés és esélyegyenlőség szempontjainak érvényesítése az intézmény pedagógiai gyakorlatában. Szegregációmentes, együttnevelést biztosító környezet kialakítása. Befogadó / inkluzív/ pedagógia alkalmazása – az ehhez szükséges feltételek biztosítása.	IPR hatékony működtetése. Tárgyi, személyi feltételek kialakítása.
A sajátos nevelési igényű gyermekek teljes integrálása, a különбözőség elfogadása. A szocializációs képességek kiemelt fejlesztése. Az általános emberi értékek tisztelete. (humanizmus, a „különбözőség” elfogadása, egymás segítése, az együttérzés képessége)	Heterogén csoportalakítás, teljes szocializáció. Multikulturális nevelés-oktatás.
A pedagógiai munka színvonalának emelése.	A differenciált képességfejlesztés, felzárkóztatás és tehetséggondozás alkalmazásával.
A pedagógusok módszertani kultúrájának fejlesztése.	Önképzés, továbbképzés. A hospitálások során szerzett jó gyakorlatok megosztása munkaközösségi foglalkozásokon.
Lemorzsolódás csökkentése.	Felső munkaközösségi megbeszélések, esetmegbeszélések során a megfelelő pedagógiai módszerek kiválasztása, egyéni fejlesztési feladatok meghatározása és alkalmazása.
Hazaszeretetre nevelés.	Nemzeti hagyományok ápolása, iskolai ünnepélyek rendezése. Ismerje szűkebb és tágabb környezetét, amely a szülőföldhöz való kötődés alapja.
Intézményi hagyományok ápolása.	Karácsony ünnep, farsang, húsvétváró hét, gyereknap, kézműves nap megszervezése szülőkkel közösen, ballagás.
Az esélyegyenlőség megteremtése.	A tanulók egyéni fejlesztését biztosító oktatás alkalmazása. A gyerekek-tanulók közötti fejlettségbeli, fejlődési eltérések

	figyelembevétele, különbözőségek elfogadása, tiszteletére nevelése az egyenlő esélyek biztosítása.
Az érzelmi nevelés és a szocializáció területe.	A legfontosabb a derűs, nyugodt, szeretetteljes biztonságot nyújtó légkör biztosítása. A felnőtt-gyerek személyes kapcsolatának elmélyítése. A gyermek szociális érzékenységének, én tudat alakulásának elősegítése, önérvényesítési törekvéseinek alakítása. Olyan szokások, viselkedési formák megtanulása, amely biztosítja az egyetemes emberi értékek elsajátítását, közös élményekre épülő tevékenységeken keresztül. A gyerekek akaratának, erkölcsi tulajdonságainak fejlesztéséhez elengedhetetlen a modell értékű pedagógusviselkedés, iskolai élet megszervezése.
Érzelmi intelligencia fejlesztése	A szociális és érzelmi tanulás során a gyerekek elsajátítják az érzelmek felismerésének, megértésének és szabályozásának képességét, a kortársakkal és a felnőttekkel való kapcsolattartás készségeit és szabályait, a szociális probléma megoldás képességét. Fő cél a prevenció. Megvalósítás: SEL foglalkozások ¹ (társas érzelmi készségek fejlesztése) roma szakkörön 1-8. évfolyam.
Az értelmi nevelés.	A gyermek spontán szerzett tapasztalatainak, utánzás során elsajátított ismereteinek rendszerezése, anyanyelvi képességének, kreativitásának, problémaérzékenységének fejlesztése. A gyermek érdeklődésére és cselekvésére, előzetes tudására, tapasztalataira épüljön az ismeretanyagot is tartalmazó tevékenységrendszer.
Pályaorientáció.	Középfokú intézmények nyílt napjainak látogatása, pályaválasztási tájékoztatók megszervezése. Régi diákok visszahívása, pályaválasztási tanácsadó igénybevétele.

¹ <https://hirmagazin.sulinet.hu/hu/s/enablesegedanyagok>

Legyenek a tanulók képesek a következő iskolafokon való helytállásra, a tovább haladáshoz szükséges ismeretek önálló megszerzésére.	Tehetséggondozás, szakkörök, előkészítők indítása. Az egyéni képességek kibontakoztatása.
A családi életre való felkészítés.	A helyes táplálkozási, tisztálkodási szokások kialakítása. Felvilágosítás a nemek kapcsolatáról. Megelőző tevékenységek a káros szenvedélyek elkerülésére.
Környezeti nevelés. Fenntarthatóság pedagógiája	Célunk <i>egész életen át tartó tanulási folyamat</i> , amely olyan informált és tevékeny állampolgárokat nevel, akik kreatív, problémamegoldó gondolkodásmóddal rendelkeznek, eligazodnak a természet- és környezettudomány, a társadalom, a jog és a gazdaság terén, és felelős elkötelezettséget vállalnak egyéni vagy közös intézkedésekben. A környezeti nevelés olyan pedagógiai folyamat, amely a társadalom fejlődése és a természet fenntarthatósága céljából elősegíti és erősíti az emberek környezettudatos magatartását, életvitelét. Megvalósítása: tanórákon, tanórán kívüli foglalkozásokon, témahetek, kirándulások stb. során.
Az egészséges életmód kialakítása, alapjainak elsajátítása.	A gyermekek gondozásával testi szükségleteik kielégítésével, a rend, tisztaság, egészségünk védelmének tudatosításával, a környezet védelméhez és megóvásához kapcsolódó szokások alakítása. A gyermekek fejlődéséhez, fejlesztéséhez a biztonságos környezet biztosításával, védelmével. A testmozgás örömeinek kielégítésével, a harmonikus, összerendezett mozgás fejlődésének elősegítésével. A rendszeres testmozgás biztosítása mindennapi testneveléssel.
A helyes viselkedéskultúra kialakítása.	Szituációs gyakorlatok sorozatával, kommunikációs készség fejlesztésével, az érvelési technikák elsajátításával.
A szabadidő helyes eltöltése.	A kötelező tanórák utáni időszak és a napközi sokszínű programjainak

	megszervezése. Sportkörök, szakkörök, színházlátogatás, egyéb programok.
Művészeti tehetség felfedezése.	A tehetség kibontakoztatása a művészeti programok, tanszakok által.
Kortársbántalmazás megelőzése anti-bullying prevenció	A program az iskolai bántalmazás megelőzését célozza. Reméljük, hogy a foglalkozások hatására a diákok probléma-érzékenysége nő, elkötelezettebbé válnak pozitív társas kapcsolatok kialakítására és fenntartására, jobban érzik személyes felelősségüket mások megvédésében, illetve ismerik ennek biztonságos módjait. Foglalkozások helye: 1-4. évfolyam napközis, 5-8. évfolyam osztályfőnöki órák.

Intézményünk pedagógusai által alkalmazott közvetlen és közvetett nevelési eljárások, eszközök

Eljárásainkat, módszereinket az adott szituációknak megfelelően, a hatékonyság érdekében úgy választjuk meg, hogy igazodjanak céljainkhoz, a gyermekek életkori sajátosságaihoz, értelmi fejlettségéhez, képességeikhez, a nevelő személyiségéhez.

	KÖZVETLEN	KÖZVETETT
Tevékenységek megszervezését, szokások kialakítását, megerősítését célzók	Beszéd, beszélgetés tevékenykedtetés gyakoroltatás önálló egyéni munka prezentáció differenciált egyéni munka segítségadás játékos módszerek páros munka megbízás követelés	Hatékony tanuló megismerési és segítő technikák, pedagógiai diagnosztizálás A gyermekközösség tevékenységének megszervezése, Közös célok kitűzése, elfogadtatása Hagyományok kialakítása Ellenőrzés Ösztönzés Értékelés – önértékelés Önellenőrzés Kooperatív csoportmunka Projektmunka Dramatizálás
Magatartásra hatók	Ösztönző módszerek: ígéret, helyeslés, biztatás, elismerés, dicséret, verseny, differenciált	A nevelő részvétele a gyermekközösségek tevékenységében.

	csoportmunka, tevékenykedtetés Gátást kiváltó módszerek: felügyelet, ellenőrzés, figyelmeztetés, felszólítás, utasítás, intés, tilalom, elmarasztalás	A követendő egyéni és csoportos minta kiemelése a közösségi életből. Kooperatív csoportmunka Projektmunka Dramatizálás
Tudatosítás, meggyőzés eljárásai, eszközei, módszerei	Magyarázat, meggyőzés, példaadás, eszménykép, bírálat, önbírálat, felvilágosítás, tudatosítás, előadás, vita, beszámoló, beszélgetés, frontális osztálymunka A tanulók önálló elemző munkája.	Felvilágosítás a betartandó magatartási normákról Vita, minta, példakép, példakövetés
Egyéb	A különböző tanulásszervezési eljárások megvalósítása során olyan IKT eszközökkel készített tanulói produktumok elvárása, melyek közös együttműködés eredményeképpen jöhetnek létre: tanulói prezentációk	

Egységesség és differenciálás, módszertani alapelvek (Forrás: NAT 2020)

Az aktív tanulás a tanulónak a tanulási tevékenységekben történő részvételét hangsúlyozza. A tanulási tevékenység legfőbb célja olyan tanulói kompetenciák fejlesztése, amelyek lehetővé teszik az ismereteknek különböző helyzetekben történő kreatív alkalmazását. A tevékenységekre épülő tanulásszervezési formák segítik a tanulót a tanulási eredmények által kijelölt ismeretek megszerzésében, és ezen keresztül a kompetenciák fejlesztésében.

Lehetőség szerint ki kell használni a tanulás társas természetéből adódó előnyöket, a differenciált egyéni munka adta lehetőségeket. Segíteni kell a párban vagy csoportban végzett felfedező, tevékeny és jól szervezett, együttműködésen alapuló tanulást. A tanulási eredmények elérését segítik elő az olyan differenciáló módszerek, mint a minden szempontból akadálymentes és minden tanuló számára egyformán hozzáférhető tanulási környezet biztosítása, a tanulói különbségekhez illeszkedő, differenciált célkijelölés, a többszintű tervezés és tananyag-alkalmazás, a fejlesztő, tanulást támogató értékelés.

A differenciált tanulásszervezés jellegzetességeit képviselik az olyan eljárások, mint az egyéni rétegmunka vagy az adaptált szövegváltozatok felhasználása, melyek kiterjeszthetik és elmélyíthetik a tankönyvek tartalmát.

A pedagógus a probléma-megoldási és a jelenségértelmezési folyamatot – a tanuló szükségleteinek megfelelően – közvetett, illetve közvetlen eszközökkel segíti. A pedagógus az aktív tanulói tevékenységek megvalósítása során lehetővé teszi iskolán kívüli szakemberek bevonását, valamint a külső helyszínek nyújtotta pedagógiai lehetőségek felhasználását (könyvtár, múzeum, levéltár, színház, koncert).

A pedagógus együttműködik más tantárgyakat tanító pedagógusokkal azért, hogy a tanulónak lehetőségük legyen a tanórákon vagy a témahetek, projektnapok, témákhoz

szervezett események, tanulmányi kirándulások, iskolai táborok alkalmával a tantárgyak szervezett, összefüggő, illetve kapcsolódó tartalmainak integrálására.

Tanítási évenként több olyan tanóra megszervezését tervezzük beilleszteni, amelyben több tantárgy ismereteinek integrálását igénylő (multidiszciplináris) téma kerül a középpontba, a tanóra céljának, tartalmának és megvalósítási módszereinek megjelölésével. Ilyen például: Zrínyi projekt, Környezetvédelmi projekt és az Egészségnap.

A különleges bánásmódot igénylő tanulók esetében a tananyag feldolgozásánál a pedagógusnak figyelembe kell vennie a tantárgyi tartalmaknak a tanulói sajátosságokhoz való illesztését. A különleges bánásmódot igénylő tanulók esetében ez az adaptálás lehetővé teszi az egyéni haladási ütem biztosítását, valamint a differenciált (optimális esetben személyre szabott) nevelés, oktatás során az egyéni módszerek alkalmazását. Az aktív tanulás segítése a tanuló tehetségének, különleges nevelési-oktatási szükségleteinek vagy fogyatékosságának típusához igazodó szakképzettséggel rendelkező szakember támogatásával (fejlesztő és gyógypedagógus, logopédus, konduktor) történik.

Az eredményes tanulás segítésének elvei

Tanulási környezet

A tanulás közvetlen helyszínéként használt helyiségeket (kiemelten osztálytermeket) lehetőség szerint úgy biztosítjuk, hogy a különböző tanulásszervezési eljárások alkalmazásához a berendezések rugalmasan és gyorsan átalakíthatók legyenek, illeszkedjenek az osztályba járó tanulók korosztályi és egyéni szükségleteihez, valamint nyugodt, biztonságos és támogató tanulási környezetet teremtsenek valamennyi tanuló számára.

Lehetőség szerint biztosítjuk, hogy a tanulók a foglalkozásokon IKT és digitális eszközöket (számítógép, más iskolai vagy saját eszköz), internetkapcsolatot és prezentációs eszközöket vehessenek igénybe, valamint hozzáférhetővé váljanak a hagyományos iskolai és az elektronikus könyvtárak egyaránt. Számítógépterünk erre alkalmas.

A tanulók, a pedagógusok, a szülők és a pedagógiai munkát támogató minden szereplő kapcsolata – a közös célt szem előtt tartva – a kölcsönös tiszteleten és nyílt párbeszéden alapul.

A tanulók értékelését egyéni fejlődésük és sikeres tanulási teljesítményük érdekében az igazságosság, az esélyteremtés és a méltányosság alapelveit szem előtt tartva, emberi méltóságuk tiszteletben tartásával, az értékelés személyes jellegének figyelembevételével valósítjuk meg.

A tanulók tanulási tevékenységekben való aktív részvétele kulcsfontosságú, ezért ennek előmozdítása érdekében a pedagógusoknak mindvégig a tevékenységközpontú tanulásszervezési formákat részesítik előnybe. A tanulás társas természetéből adódó előnyök, a differenciált egyéni munka adta lehetőségek kihasználása, valamint a párban vagy csoportban végzett kutatásalapú, felfedező, tevékeny és jól szervezett, együttműködő tanulás támogatása szintén hozzájárul a korszerű tanulási környezet megteremtéséhez.

Fontos, hogy a tanulóval szemben támasztott elvárások egyértelműek legyenek, az azokhoz igazodó mérési stratégiákkal együtt, és már a tanulási folyamat elején ismertté váljanak. Az iskolai légkör bizalmi jellege elsődleges feltétele annak, hogy a tanulási problémákra és a személyes nehézségekre időben fény derüljön. Ennek a bizalomnak a megteremtése és fenntartása az igazgató és pedagógusok állandó felelőssége.

Az aktív tanulási alapelvek szerint szerveződő, több tantárgy, tanulási terület ismereteinek integrálását igénylő témákat, jelenségeket feldolgozó tanórák, foglalkozások, témanapok, témahetek és projektek alkalmazása segíti a tanulót a jelenségek megértésében, a problémák komplex módon történő vizsgálatában.

Egyénre szabott tanulási lehetőségek

Iskolánk a tanulók tanulmányi előmenetelét a képességeiknek megfelelő, egyénre szabott tanulási lehetőségek biztosításával is támogatja.

Fontos alapelvünk, hogy a tanulók közti különbségeket iskolánk a különféle környezeti feltételek és az egyénenként eltérő idegrendszeri érzés, valamint az egyéni képességek kölcsönhatása eredményének tekinti. E szemlélet gyakorlatban történő alkalmazásához olyan fejlesztési célokat jelölünk ki, amelyek nemcsak a tanulótól várnak illeszkedést a tanulási környezethez, hanem a tanulási környezettől is alkalmazkodást igényelnek a tanuló egyedi jellemzőihez. Ennek értelmében a képességtartományok mindkét határán – tehetség és fejlődési késés, fejlődési zavar, esetleg ezek együttes megléte – kihívást jelentő feladatok megtervezése folyamatos. Iskolánk biztosítja a tanulás egyéni lehetőségeit és a személyre szabott nevelés-oktatás során megszerezhető tanulási tapasztalatokat, megpróbálja enyhíteni a hátrányok hatásait, optimális esetben képesek legyünk kiküszöbölni azokat. Ezek közül kiemelten fontos a családi és településszerkezeti hátrányokból eredő, az eltérő kulturális és nyelvi elsajátítási lehetőségekhez köthető, valamint a különleges bánásmódot igénylő tanulókhöz illeszkedő fejlesztő tevékenységünk.

Minden gyermek, tanuló fejlődésében lényeges szerepet játszik a pedagógus, fejlesztő tevékenysége. Különösen igaz ez a kiemelkedően kreatív, egy vagy több területen tehetséges, a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű, a sajátos nevelési igényű (SNI), valamint a szakmai besorolásukat tekintve heterogén, az ok-okozati összefüggéseket tekintve fel nem tárt, ám tanulási-tanítási szempontból kihívást jelentő, beilleszkedési, tanulási és magatartási nehézséggel (BTMN) küzdő tanulók fejlesztésének területén. Ennek a feladatnak az ellátásában felértékelődik a segítő szakterületek (iskolapszichológia, gyógypedagógia, fejlesztő pedagógia) szerepe, valamint a különböző tantárgyakat tanító pedagógusok tudásmegosztásra épülő, egymást segítő szakmai tevékenysége.

A különleges bánásmódot igénylő tanulók esetében a közös felelősségvállalásnak lényeges szerepe van a nevelés sikerességében. Ez nem csak az együttnevelést megvalósító iskolában tanító pedagógus kizárólagos felelőssége. A pedagógusaink, szükség esetén a tanulást-tanítást speciális szakmai kompetenciák alapján segíteni tudó különböző szakemberekkel együtt (például gyógypedagógus, gyógytestnevelő, iskolapszichológus, szociális munkás, fejlesztő pedagógus, tehetséggondozó pedagógus, gyermekvédelmi jelzőrendszer

szakembere) kialakított foglalkozások keretében, valamint a szülők és a tanuló folyamatos bevonásával, a pedagógiai tevékenység részeként elismert konzultációs tevékenységet folytatva végzi pedagógiai munkáját.

Előremutató folyamatként értékelhető a teamtanításnak olyan alkalmazása, amely a több tantárgy ismereteit integráló témákat feldolgozó foglalkozásokat közös tanítás keretében valósítja meg, az együttnevelést megvalósító iskolában pedig a tanulót tanító pedagógus és a gyógypedagógus közösen tervezett tanulási-tanítási programjára, a közös tanításra, valamint az e tevékenységet követő közös értékelésre épül.

A differenciálás speciális megvalósulása lehet az együttnevelés során a rehabilitációs, rehabilitációs szemlélet érvényesülése.

A hátránykompenzáció biztosítása érdekében (SNI, BTMN, HH, HHH) a tanuló szükségleteihez, képességeihez, készségeihez illeszkedő módszertani eljárások (eszközök, módszerek, terápiák, a tanulást-tanítást segítő speciális eszközök, a gyógypedagógus módszertani iránymutatásainak beépítése, egyéni fejlesztési terv készítése és rendszeres ellenőrzése) alkalmazása szükséges a különböző pedagógiai szintereken. A tanulói szükségletek ismeretében az egységes gyógypedagógiai módszertani intézmények, a pedagógiai szakszolgálati, illetve pedagógiai-szakmai szolgáltatást nyújtó intézmények, valamint az utazó gyógypedagógiai hálózatok működtetésére kijelölt intézmények és más szakemberek szolgáltatásainak igénybevételevel egészítendő ki a tanulók és pedagógusok szakmai támogatása. Ez elősegíti az integrációt, illetve ennek magasabb szintjét, az inklúziót is annak érdekében, hogy a NAT-ban foglalt nevelési-oktatási alapelvek és célok minden tanuló esetében megvalósulhassanak.

A tehetséges tanulók tekintetében ezek a szempontok kiemelten fontosak lehetnek, mivel az ő esetükben a tanulási fókusz és az érdeklődést jellemzően a megfelelően motiváló feladatokkal lehet fenntartani. 5. évfolyamon felmérjük a tehetség ígéreteket. A tehetséggondozást valamennyi nevelési-oktatási szakaszban kiemelten kezeljük (szakkörök, pályázatok, versenyek szervezése, versenyekre felkészítés).

A különleges bánásmódot igénylő tanulók integrációja és hatékony együttnevelése olyan pedagógusokat kíván, akik rendelkeznek az ehhez szükséges szemléletmóddal és kompetenciákkal. Iskolánkban ilyen pedagógusok dolgoznak.

A technológiai fejlődés nyújtotta lehetőségek alkalmazása sokféle módszertani lehetőséget biztosítva segíti a tanulás-tanítás folyamatát. A XXI. századi tanulási környezet nélkülözhetetlen elemét képezi az iskolai tanuláshoz kapcsolódó digitális technológiával támogatott oktatási módszerek sokfélesége, ezért különösen fontos, hogy a pedagógusaink ismerjék és alkalmazzák azokat. Olyan tanulási folyamatra adnak lehetőséget, amely nemcsak a pedagógus-diák együttműködést, hanem ennek következtében a hagyományos tanulási folyamatot is jelentősen megváltoztathatja, ennek következtében új típusú szerepben jelenik meg a folyamatban mind a tanuló, mind pedig a pedagógus. Ennek gyakorlati leképezése iskolánk pedagógiai gyakorlatában és szemléletmódjában is elfogadott, elismert helye és szerepe van.

A KULCSKOMPETENCIÁK

A NAT az Európai Unió által ajánlott kulcskompetenciákból kiindulva, arra építve, de a hazai sajátosságokat figyelembe véve az alábbiak szerint határozza meg a tanulási területeken átívelő általános kompetenciákat, továbbá azokat, amelyek jellemzői, hogy egyetlen tanulási területhez sem köthetők kizárólagosan, hanem változó mértékben és összetételben épülnek a megszerzett tudásra, fejlődnek a tanulási-tanítási folyamatban.

1. A tanulás kompetenciái
2. A kommunikációs kompetenciák (anyanyelvi és idegen nyelvi)
3. A digitális kompetenciák
4. A matematikai, gondolkodási kompetenciák
5. A személyes és társas kapcsolati kompetenciák
6. A kreativitás, a kreatív alkotás, önkifejezés és kulturális tudatosság kompetenciái
7. Munkavállalói, innovációs és vállalkozói kompetenciák”

A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

A gyermek, tanuló személyiségfejlesztésére irányuló nevelő és oktató munka egyrészt a nevelők és a gyermekek, tanulók közvetlen, személyes kapcsolata révén valósul meg, másrészt közvetett módon, a gyermeki, tanulói közösség ráhatásán keresztül érvényesül. A személyiségfejlesztés általános célja a minden emberben benne rejlő fejlődési lehetőségek minél teljesebb megvalósulásának, a gyermeki, tanulói személyiség teljes kibontakozásának a segítése.

Az intézmény valamennyi egysége, a maga sajátos eszközrendszerével hozzájárul az intézményünkben nevelődő gyermekek, tanulók személyiségének sokoldalú, harmonikus fejlesztéséhez.

Intézményünk nevelő és oktató munkájának alapvető feladata, hogy a tanulók személyiségét a különféle iskolai tevékenységek megszervezésével széleskörűen fejlessze.

A sikerorientált tanulást segíti, erősíti az a pedagógiai szisztéma, amely a lehető legjobban igazodik a gyerekek személyiségének egyéni tulajdonságaihoz, igényeihez.

Személyiségfejlesztéshez kapcsolódó céljaink:

- Támogatja az egyéni képességek kibontakoztatását, segíti a gyerekeket a tanulási nehézségekkel való megküzdés folyamatában. Elősegíti a kiemelkedő képességek optimális fejlesztését és törődik azoknak a hátrányoknak a csökkentésével, amelyek a gyerekek szociális-kulturális környezetéből vagy eltérő ütemű éréséből, fejlődéséből származhatnak.
- Mindez olyan iskolában valósuljon meg, ahol a gyerek jól érzi magát, tudja, érzi, tapasztalja, hogy minden ő érte történik.
- Alapvető jellemzője a színes, érdekes, sokoldalú iskolai élet, amelyben a tanulás, a játékok és a munka egymást erősítve fonódik össze.
- Minden gyereknek annyi időt és olyan módszereket biztosítunk az alapokat képviselő követelmények biztos, hézagmentes, könnyed, gyorsan funkcionáló elsajátítására, amennyire és amilyenre egyéni képességeitől, fejlődési ütemétől függően szüksége van.
- Mindez egyénileg, mennyiségében és szintjében (minőségében) közelítően optimális készség-, képesség -, tehetség-, illetve kreativitásfejlődést tegyen lehetővé - a különböző adottságokkal rendelkező tanulók számára.
- A kötelező előírások helyett szabadon választott sikeres tevékenység legyen a motivációs bázisa a tanulásnak, fejlődésnek.

- Az egyéni sajátosságokhoz való alkalmazkodás fejlett önismeretre, önértékelésre alapozva külső, a tanító által végzett differenciálás helyett öndifferenciálással, önfejlesztéssel megy végbe, olyan szervezeti keretekkel, módszertani megoldásokkal, amely fejleszti együttműködési képességüket, fejleszti akarataikat, igény szintjüket.
- A kommunikációs kultúrának, az emberi kapcsolatok, információk megértésének, véleményformálásának, egymás megértésének, elfogadásának megfelelő színtere a mindennapi reggeli beszélgetés.
- A kommunikációs készség fejlesztése különböző tantárgyak során is kiemelt feladat. (matematika, magyar, könyvtár, digitális kultúra)
- **A tanulás-tanítása iskolánk alapfeladata.** A tantárgyak sokfélesége is igényli, hogy igen változatos módszereket, szinte egyénre szabott tanulási technikákat, eljárásokat kell a tanulókkal megismertetni, a fokozatosság elvének szem előtt tartásával.

Személyiségfejlesztéshez kapcsolódó feladataink

- A tanulási motiváció kialakítása, fejlesztése. Az érdeklődés, a megismerési vágy fenntartása.
- Az oktatásszervezési eljárások alkalmazásával a személyiség komplex fejlesztése.
- A tanulók ön- és társértékelési kompetenciájának kialakítása, fejlesztése.
- A szociális készségek fejlesztése, a tanulói együttműködés különböző formáinak alkalmazása - páros és csoportmunka, projektmunka, otthoni egyéni feladatok vállalása.
- A felelősségvállalás megalapozása az együttműködésre épülő kooperatív csoportmunkában.
- A gyermekek sokoldalú megismerése, a személyiség fejleszthető képességeinek minél előbbi felismerése, sokoldalú fejlesztése.
- Sajátos, sokszínű szakmai lehetőségeinkkel a differenciált képességfejlesztés, a műveltségi hátrányok csökkenése, tehetségfejlesztés, alkotóképesség fejlesztése.
- A helyes tanulási szokások kialakítása, a tanulás tanítása, az élethosszig tartó tanulás képességének megalapozása, a reális továbbtanulás előkészítése.
- A gyermekek, tanulók erkölcsi, érzelmi, gyakorlati képességeinek fejlesztése.
- Kommunikációs kultúrára nevelés, digitális kompetencia alkalmazása.
- Az ön- és társértékelési kompetenciák kialakítása, fejlesztése.
- A természettudományos kompetenciák fejlesztése környezeti nevelési programok, környezetvédelmi projektek, témahetek megvalósításán keresztül.
- A testi és lelki egészségre vonatkozó kompetenciák fejlesztése egészségnevelési programunk, egészségnapok segítségével.
- A művészeti nevelés keretein belül a művészetek iránti elkötelezettség erősítése, az esztétikai, művészeti tudatosság és kifejezőképesség kompetenciák fejlesztése.
- A haza, szülőhely múltjának és jelenének megismerésén, a nemzeti hagyományok ápolásán, megbecsülésén keresztül a hazaszeretet érzésének fejlesztése.
- Komplex tehetséggondozás megvalósítása.
- Egyértelmű elvárások, követelmények megfogalmazása, rendszeres, sikeresen teljesíthető feladatok, következetes ellenőrzés, útmutató, fejlesztő értékelés.
- Újszerű tanulás-szervezési eljárások alkalmazásával a személyiség komplex fejlesztése.
- Megismertetni velük a biztonságos Internet használatot.

A nevelés keretében folyamatosan törekszünk a gyerekek szociálisan értékes, tehát közösségfejlesztő, valamint önfejlesztő magatartás és tevékenységformáinak ösztönzésére,

megerősítésére, ezzel párhuzamosan pedig a bomlasztó, romboló megnyilvánulásai leépítésére. Ennek eredménye az egyén építő magatartásának és tevékenységrepertoárjának megszilárdulása.

Pedagógusok alkalmazott eljárásai a személyiségfejlesztés érdekében

- a tanulási folyamat konstruktív felépítése
- továbbképzések, tanfolyamok
- előadások
- konfliktuskezelési technikák ismerete
- konzultáció szakemberekkel (pszichológus, logopédus, védőnő, orvos, szakértői bizottság)
- önképzés, sajtó és szakirodalom figyelemmel kísérése
- új tanulásszervezési és mérési módszerek, eljárások átvétele
- egyénre szabott foglalkozások (megfigyelés, beszélgetés, kérdőív)
- családdal való együttműködés
- versenyeken való részvétel
- személyes példamutatás nevelő ereje
- szakmai tudás
- hatékony osztályfőnöki munka
- osztályban tanítókkal való együttműködés

Sikerkritérium: (Munkatervekben, beszámolóknak értékelni)

Személyiségfejlesztő tevékenységünket akkor tekintjük eredményesnek, ha tanulóink a 8. évfolyam végére képesek lesznek legalább 80%-ban:

- elsajátítani az alapvető tanulási módszereket, technikákat,
- a középiskolai követelményeknek megfelelni,
- rendelkeznek biztos, bővíthető ismeretekkel, készségekkel, képességekkel,
- határozott elképzeléssel bírnak közelebbi és távolabbi céljaikról,
- ismerik, és belső igényből fakadóan követik az alapvető erkölcsi, etikai normákat,
- környezettudatos magatartás, életvitel alapnormáit ismerik és betartják.

A teljes körű egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok

Az iskolára nagy feladat és felelősség hárul a felnövekvő nemzedékek egészséges életmódra nevelésében. Minden tevékenységével a holisztikus egészségfejlesztési modell szerint szolgálnia kell a tanulók egészséges testi, lelki és szociális fejlődését. Az egészségnevelésben alapvető szemléletváltásra van szükség: az eddigi tiltó, figyelemirányító módszerek helyett – hiteles szavakkal – vonzónak találtatni az egészséges állapotokat.

Az egészséges életmódra nevelés nem csak a betegségek megelőzésének módjára tanít, hanem az egészséges állapot örömteli megélésére és a harmonikus élet értéként való tiszteltetésére is nevel. Tisztában vagyunk azzal, hogy az egészségi állapotot a genetikai tényezők, a környezeti tényezők, az életmód és az egészségügyi ellátórendszer működése határozza meg.

Programunk azokon a területeken, ahol konkrét ráhatásunk van, konkrét feladatokat határoz meg.

- Az iskolát a szocializáció színtereként használjuk.
- Érdemi hatást kívánunk gyakorolni az iskola-egészségügyi ellátás minőségére és az életmódra.
- Megragadunk minden iskolai és iskolán kívüli lehetőséget céljaink megvalósítására.
- Felhasználjuk a tantervekben lévő lehetőségeket, a közösségi színtereket, a szabadidős programokat, a család bevonásával tartott rendezvényeinket az egészségnevelésre.
- Anyagi lehetőségeink függvényében, külső támogatók bevonásával, felnőtt és gyermek közösségeink mozgatásával éves program szerint fejlesztjük, alakítjuk az intézmény fizikai-tárgyi környezetét.
- A minőség-fejlesztési munka eredményeit felhasználva, hivatásunkat gyakorolva kedvezően alakítjuk az iskola pszicho szociális környezetét.
- Változatos kommunikációs formákat felhasználva (osztályfőnöki óra, fogadóóra, kirándulás, iskolarádió rendezvények stb.) bővítjük az egészséggel kapcsolatos ismereteket, tudást és életkézségeket, és megadjuk az ez irányú tanulási lehetőségeket.

Az iskola egészségnevelési tevékenységének kiemelt feladatai

- A tanulók korszerű ismeretekkel és az azok gyakorlásához szükséges készségekkel és jártasságokkal rendelkezzenek egészségük megőrzése és védelme érdekében.
- Tanulóinknak bemutatjuk és gyakoroltatjuk velük az egészséges életmód gyakorlását szolgáló tevékenységi formákat és az egészségbarát viselkedésformákat.
- A tanulók az életkoruknak megfelelő szinten tanórai és tanórán kívüli foglalkozások keretében foglalkoznak az egészség megőrzésének szempontjából legfontosabb ismeretekkel, a táplálkozás, az alkohol és kábítószer fogyasztás, a dohányzás, a családi és kortárskapcsolatok, a környezet védelme, az aktív életmód, a sport, a személyes higiénia, a szexuális fejlődés területén.
- Az egészségnevelés az iskola minden pedagógusának, illetve valamennyi tanórai és tanórán kívüli foglalkozásnak feladata.
- Az iskolában folyó egészségnevelés kiterjed a testi (szomatikus), a lelki (pszichés) és a szociális egészség védelmére, a társas társadalmi kapcsolatok harmóniájának alakítására.

Testi nevelés

A szomatikus nevelés feladatai között a személyi tisztaság, a környezeti tisztaság megteremtését, a higiénés magatartásra való szoktatást, a szervezet betegségekkel szembeni ellenálló képességének fokozását, az egészséges táplálkozásra, ruházkodásra történő nevelést tartjuk elsődlegesnek. A testi képességek: az erőnlét, állóképesség, ügyesség, gyorsaság fejlesztése.

Higiénés nevelés

Célja az egyén és a közösség egészségének védelme, a külső környezetből származó ártalmak megelőzése, elhárítása.

Személyi higiénére nevelés

Az egész nap folyamán példát mutatunk, és folyamatosan felhívjuk a figyelmet e szabályok betartására (bőrápolás, körömápolás, fogápolás, orr –, fül –, szemápolás, megfelelő ruházkodás, a helyes táplálkozás, a kulturált étkezés elsajátítása).

Környezeti higiénia nevelés

A gyerekekkel közösen végezzük az osztályterem tisztaságának megóvását, szépítését, virágosítását, a termék szellőztetését, az udvar tisztán tartását, gondozását.

A betegségek megelőzésére nevelés

A fertőzőbetegségek megelőzésére nevelés magában foglalja a közvetlen érintkezés útján, cseppfertőzéssel, továbbá az élelmiszerekkel terjedő fertőzések megelőzésére nevelést.

Felhívjuk a figyelmet, és megtanítjuk a helyes zsebkendő használatát, a köhögés, tüsszentés alkalmával, hangsúlyozzuk a kézmosás szükségességét az étkezések előtt, után, az óráközi szünetek után, WC használatot követően. Kiemelt figyelmet fordítunk az élősködők (rüh, fejtetű) felismerésére és kiküszöbölésére. Ebben segítséget kérünk a védőnői hálózattól.

Az egyszerűbb rendellenességek megelőzése magában foglalja a beszédhibák megelőzését, felfedezését, korrekcióját, mely logopédus segítségével történik, és a tartási (ülési) rendellenességek felfedezését, korrekcióját, a helyes testtartás kialakítását, melyet testnevelés órán valósítunk meg.

A kondicionális testedzés

Iskolánkban a testmozgás célja a gyerekek egészséges testi-lelki fejlődésének elősegítése a testmozgás eszközeivel, hiszen tapasztaljuk, hogy a modern kor és az azzal együtt járó technológiák az embert olyan életmódba kényszerítik, amely a mozgásszegény életmódhoz, a fizikai képességek hanyatlásához vezethet, áttételesen előidézve ezzel a szellemi teljesítmény romlását is. Minden alkalommal megtörténik a keringési és légző rendszer megfelelő terhelése. A testnevelési tananyag egészében nagy hangsúlyt helyezünk a gerinc- és ízületvédelmi szabályok betartására, külön figyelemmel a fittség mérések testhelyezeteire és az izomerősítések különböző testhelyezeteire.

Baleset-megelőzésre nevelés

A felgyorsult technikai fejlődés, a civilizáció számtalan olyan újabb eredményt is hozott, amely jelentősége mellett balesetveszélyt, életveszélyt is rejt magában. A pedagógusok minden alkalommal felkészítik a gyerekeket a baleseti helyzetek felismerésére az iskolai feltételek között, és a biztonságos eszközhasználat gyakorlására (kés, olló, villa, kísérleti eszközök). Az otthoni baleseti források felismertetése, megelőzésük gyakorlása is az iskolában valósul meg. Az utcai közlekedés szabályainak elsajátítása környezet-, illetve technika-tervezés órákon realizálódik.

Pszicho higiénés (lelki egészségre) nevelés

Az egészséges életvezetés.

Az egészséges napirend, életrend tartalmazza a kiegyensúlyozott társas kapcsolatok alakítását, a jó családi és iskolai környezetet és a gyerekek között kialakuló légkört, az intim emberi kapcsolatok irányítását. Erre környezetismeret, magyar nyelv és irodalom órán nyílik lehetőség.

A deviánsviselkedés (durvaság, agresszivitás, veszélyhelyzet és baleseti helyzet teremtése) megelőzésére a tanítói példamutatás szolgál. Osztályfőnöki órák témájában a megfelelő mentálhigiénés nevelés előtérbe helyezése.

A családi életre nevelés az egészséges életvezetés egyik kiemelt feladata napjainkban. Az anyai és apai hivatás megértése, megbecsülése minden szakórán megvalósul a képzőművészeti, irodalmi és zenei tananyagokon keresztül.

Stressz elhárítás

A stressz okok kiküszöbölése azoknak az élethelyzeteknek az elkerülését tartalmazza, amelyek stressz hatásuk következtében erősen megterhelik az idegrendszert. Ilyen a füstös, áporodott levegőjű helyiségben való tartózkodás, a folyamatos zajhatás, erős fény, sok ülés, fokozott mozgáskorlátozás. A pedagógus feladata ezek megszüntetése, illetve kiküszöbölése, fokozott figyelme.

A stressz elhárítás bevált módszere a tanórán kívüli tevékenység: évente gyalogtúra vagy kerékpártúra a közeli természeti környezetbe, játékos vetélkedők, akadályverseny rendezése, egészségügyi séták alkalmasszerűen, környezetismeret tantárgyhoz kapcsolódó témakörök feldolgozása tanulmányi sétákon, mozgásos szabad játékok.

Érzelmi nevelés

A gyermek személyiségében az érzelmek jelentős szerepet töltenek be, ezért elengedhetetlen, hogy a gyermeket biztonság, otthonosság, derűs szeretettel teli légkör vegye körül az iskolában is. Nevelési szempontból feladatunkhoz tartozik a pedagógusok, más felnőtt dolgozók és a gyermekek közötti pozitív érzelmi kapcsolat erősítése, a félelmek, szorongások feloldása, a kudarc elkerülése. Iskolánkban családias légkörben folyik az oktatás, állandó a meleg érzelmi kötődés a gyerekek és felnőttek között. Sok olyan tanuló van, aki hátrányos családi környezetből származik, sok gyermek szülői elhanyagolással küzd, így nekünk pedagógusoknak kell pótolni a szeretetet.

Szociohigiénés (harmonikus társkapcsolatokra történő) nevelés

Kedvező társas miliő működtetése. Kiemelt szerepet játszik a család társas támogató rendszere, a szülő– gyermek kapcsolat, anya – gyermek kapcsolat zavartalansága, a személyiség kibontakozási lehetőségének biztosítása, a személyiségben meglevő kreativitás kibontakozása. Ezeket a szerepeket is a már említett hátrányos, érzelmileg szegény környezetből származó tanulóink miatt az iskolának kell megtanítania, amely csak részben valósul meg, a család támogatása nélkül.

Kommunikációs nevelés

Az iskolánk feladatköre a gyermekek kommunikációs készségének fejlesztése. Arra nevelünk, hogy a tanulók gondolataikat, elképzeléseiket, érzelmeiket őszintén közöljék társaikkal és a felnőttekkel. E feladatkörből kiemeljük azt a munkát, amely a beszédnyelv tisztaságának fenntartására, a gyermek meghallgatására, a tanulói kérdések érvényesülésére, és a válaszok igénylésére irányul. Ez a feladat a tanórákon is, tanórán kívüli tevékenységekben is és a pedagógusok példamutató magatartásával, következetes neveléssel valósulhat meg. A kommunikációs zavarok feloldására, enyhítésére beszédfejlesztési gyakorlatokat, légzéstechnikai feladatokat végzünk a tanórákon, kiegészítve a szókincs bővítéssel, a kifejezőkészség fejlesztésével. Ezekre lehetőséget biztosítanak a magyar nyelv és irodalom, ének-zene, testnevelés órák. Akkut esetekben gyermekpszichológus segítségét kérjük.

A szerepfeszültségek feloldása

A családi és iskolai szerepek ütközése gyakran a családi élet érzelmi kötelékének lazulásához vezethet. Megelőzésükre egyszerűbb feszültségoldó technikákat alkalmazunk: vita, kérdésfelvetés, szerepjáték, drámajáték, segítő beszélgetés, kikérdezés, meggyőzés, meghallgatás. A szülőknek adandó nevelési tanácsadást, a család és az iskola közötti nevelési feszültség (kettős nevelés) feloldását a szülői értekezletek, családlátogatások alkalmával ejtjük meg.

A segítő kapcsolatok színterei és kapcsolódási pontok:

- Szülők (család). A szülő, a család a legfontosabb társ a tanulók érdekében végzett munkában. Ez a szülők körében sajnos nem minden esetben valósul meg. Mi pedagógusok igyekszünk bevonni őket az iskolai egészségfejlesztő program kialakításába.
- Házi orvos, védőnő.
- Az egészségügyi szolgálat segítségének igénybe vétele évi rendszerességgel történik (védőnő, iskolaorvos). Évente egy alkalommal szűrés (testmagasság mérés, testsúlymérés, mell körfogat mérés, szemvizsgálat, fogászati szűrés és ellátás, ortopédiai szűrés), rendszeres higiéniai szűrő vizsgálatok.
- Gyermekjóléti szolgálatok, nevelési tanácsadók, családsegítők segítségét is igénybe vesszük a veszélyeztetett és hátrányos helyzetű gyerekek esetében alkalmanként.

Mindennapos testedzés biztosítása

Célunk a gyermekek egészséges testi-lelki fejlődésének elősegítése a testmozgás eszközeivel, hogy a tanulóknak életemévé váljon a mozgás. Intézményünkben iskolai sportkör DSK működik. A sportkör éves munkaterv szerint tevékenykedik. Munkaterve az iskolai munkaterv része. Mindezek azt szolgálják, hogy a modern kor technológiái, mozgásszegény életmódja mellett is lehetőséget találjunk a mozgásra. A mozgás hiánya a fizikai képességek, majd később a szellemi teljesítmények romlásához vezet.

Komplex intézményi mozgásprogram

A komplex intézményi mozgásprogramon belül határozzuk meg azokat a tevékenységeket, amelyek hozzájárulnak a tanulók fittségének megőrzéséhez az aktív, egészségtudatos életmódra nevelésük érdekében. A tanulók a rendszeres testnevelés és sporttevékenység révén könnyebben elviselik a stresszt, a fizikai, lelki és szellemi terheléseket.

1. Egészséges életmód-tréningek beépülnek az iskolai programokba (sport- és egészségnap)
2. A napközis és tanulószobai foglalkozások programjában épüljön be a szabadlevegőn való tartózkodás, a mozgásos játékfoglalkozás.
3. Az egyéb foglalkozások időkeretében képviseltessék magukat a sportfoglalkozások (Kézilabda sportkör stb.).
4. Az éves munkatervben a szorgalmi időszak minden hónapjában – az évszak sajátosságainak megfelelően (pl. tél – szánkózás) – legyen egy-egy kiemelt mozgásos tevékenység.
5. Az intézmény kapcsolatrendszerének keretében az iskolai diáksportegyesülettel van együttműködés az iskola tanulóinak mozgáskultúráját fejleszteni hivatott programok támogatása céljából. Az intézmény tanulói rendszeresen részt vesznek járási és más sportversenyeken, diákolimpián különböző sportágakban. Az alábbi sportágakból házibajnokságot szervezünk: kézilabda, labdarúgás, floorball, kosárlabda.

6. A tanulmányi kirándulások és a táborozások egyik központi eleme a mozgás és az egészségtudatos életmódra nevelés.
7. A felső tagozat osztályfőnöki foglalkozásain téma a testmozgás propagálására, amely életvezetési tanácsokat is foglaljon magába.
8. A tanulók fizikai állapotának méréséből fakadó tapasztalatok értékelése alapján a szabadidős és sporttevékenységek terén a mozgásprogramok tartalmára készül minden tanévben javaslat.
9. A komplex intézményi mozgásprogram adott tanévre aktualizált feladatterve az éves munkatervben kerül kidolgozásra.
10. A tanulók fizikai állapotának mérését minden évben elvégezzük. Ezeknek a méréseknek a tapasztalatait felhasználjuk a testnevelési órák fizikai képességfejlesztésének megtervezésénél, a sportköri foglalkozásokon.

Közösségfejlesztéssel, az iskola szereplőinek együttműködésével kapcsolatos feladatok

Legalapvetőbb közösség a család, amelybe az egyén beilleszkedik. Ez meghatározza, alapvetően formálja a gyermek fejlődését, a másokhoz való viszonyát. Meghatározó kötődéseket alakíthat ki, amelyeket az intézményes nevelés-oktatásba kerülve lehet és kell alakítani, fejleszteni.

Intézményünkben több különböző szintű közösség szerveződik, működik, él együtt.

Közösségeinket a közös célok, feladatok teremtik meg, és a közös élmények, eredmények (sikerek és kudarcok) fejlesztik, erősítik. Az egyén fejlődése nem választható el a közösségétől, kölcsönösen hatnak egymásra. A közösségfejlesztéssel kapcsolatos legalapvetőbb feladatunk, hogy a gyermekekben, életkori sajátosságaiknak megfelelően kialakítsuk az intézmény közösségéhez tartozás érzését.

Feladataink

- Olyan közös rendezvények szervezése, amelyek hozzájárulnak, hogy tanulóink megismerjék egymást, egymás értékeit, lehetőségeit.
- A művészeti csoportok nem csupán a tehetséggondozás, de a közösségi nevelés eszközei is.
- A sport programok valamennyi egység tanulóinak részvételét teszik lehetővé.
- A diákönkormányzat programjai hozzájárulnak az intézményi szintű közösség kialakulásához.
- A tanulók közösségben, illetve közösség által történő nevelésének megszervezése, irányítása a nevelő-oktató munka alapvető feladata.
- A közösségek megszervezése, nevelői irányítása. Az iskolai élet egyes területeihez (tanórákhoz, tanórán kívüli tevékenységekhez) kapcsolódó tanulói közösségek kialakítása, valamint ezek életének tudatos, tervszerű nevelési fejlesztése.
- A tanulók életkori fejlettségének figyelembevétele a tanulóközösségek fejlesztésében.
- A tanulói közösségek irányításánál a nevelőknek alkalmazkodniuk kell az életkorral változó közösségi magatartáshoz: a kisgyermek heteronóm – a felnőttek elvárásainak megfelelni akaró – személyiségének lassú átalakulásától az autonóm – önmagát értékelni és irányítani képes – személyiséggé válásig.
- Az önkormányzás képességének kialakítása.

- A tanulói közösségek fejlesztése során ki kell alakítani a közösségekben, hogy nevelői segítséggel közösen tudjanak maguk elé célt kitűzni, a cél eléréséért összehangolt módon tevékenykedjenek, illetve az elvégzett munkát értékelni tudják.
- A közösségek tevékenységének megszervezése. A közösségeket irányító pedagógusok legfontosabb feladata a közösségek tevékenységének tudatos tervezése és folyamatos megszervezése, hiszen a közösség által történő közvetett nevelés csak akkor érvényesülhet, ha a tanulók a közösség által szervezett tevékenységekbe bekapcsolódnak, azokban aktívan részt vesznek.
- A közösség egyéni arculatának, hagyományainak kialakítása.
- A tanulói közösségre jellemző, az összetartozást erősítő erkölcsi, viselkedési normák, formai keretek és tevékenységek rendszeressé válásának kialakítása, ápolása.

A közösségfejlesztés fő területei:

Hagyományörzés:

Minden tanév folyamán iskolai ünnepséget, megemlékezést tartunk a következő alkalmakkor:

- Aradi vértanúk (1849. október 6.) napja
- 1848. március 15.
- 1956. október 23.
- Június 4-e a Nemzeti összetartozás napja
- Tanévnyitó és záró ünnepély
- Alkalmankénti megemlékezések /pl. a Magyar kultúra napja, Környezetvédelmi világnap, egyéb jeles napok/

A Diákbizottság iskolagyűlései: /szept., január, június/, diáktalálkozások.

Minden évben megrendezzük a Mikulás discót, Nyuszi futóversenyt, tojáskeresést, Észkerék napot, Fizikusok-kémikusok délutánját stb.

Tantárgyi hagyományok:

- szaktárgyi háziversenyek szervezése,
- részvétel tanulmányi és művészeti versenyeken, pályázatokon, vetélkedőkön,
- részvétel országos levelezős versenyeken (önköltséges),
- helyi pályázatok kiírása

Rendezvények:

- nyári táborok,
- karácsonyi műsor
- jelmezbál, farsang
- futó és sportversenyek,
- barátságos sportmérkőzések
- játékos vetélkedők,
- bankett 8. osztály

Projektek, témahetek

Zrínyi projekt

1-1 magyar és matematika témájú projekt

Kis karácsony-nagy karácsony témahét
 Húsvétváró témahét
 Halloween projekt
 Évente 1-1 angol nyelvi témahét

Egyéb lehetőségek:

- Tehetséggondozó, felzárkóztató és képességfejlesztő foglalkozások: Az egyéni képességek minél jobb kibontakoztatását, a tehetséges tanulók gondozását, valamint a gyengék felzárkóztatását, tovább haladását segítik. Típusuk minden tanév elején igény szerint meghatározva.
- Az iskolai könyvtár a tanulók egyéni tanulását, önképzését segíti.
- Iskolánk részt vesz a Diákolimpiai versenyeken
- Megállapodás alapján együttműködünk a Magyar Tehetség Sportszervezettel az iskolai sport erősítése céljából különös tekintettel a kézilabda sportágban.
- Szakkörök: Működésük a tanulók egyéni képességeinek fejlesztését szolgálja. Jellemük szerint lehetnek művésziek, technikaiak, szaktárgyiak, de szerveződhetnek közös érdeklődési kör alapján is. Indításukról a felmerülő igények, ill. az iskola lehetőségeinek figyelembevételével – tanév elején az iskola nevelőtestülete dönt.
- Minden évben anyagi lehetőségeink figyelembevételével kézműves napot szervezünk.
- Sportfoglalkozások: iskolánkban a sportköri foglalkozásokat és egyéb sportfoglalkozásokat a diákok igénye szerint a helyi DSK szervezi. Iskolánk helyet ad külső sportszervezeteknek foglalkozások, edzések tartására, meghatározott feltételekkel.
- A nyári szünetben a gyermekek táborozáson vehetnek részt önköltséges alapon vagy pályázati támogatásból.
- Osztály kirándulások szervezhetők Szülők Közösség kérésére, szülők belegyezésével.
- A tanulmányi kirándulásokon, kulturális és sportprogramok a részvétel évfolyamonként minden tanév elején kerül meghatározásra. Önköltséges vagy pályázati támogatásból kerülnek kifizetésre.
- Évente maximum 6 alkalommal színház, múzeum és hangverseny látogatást szervezünk, amelyen a részvétel önköltséges vagy pályázati támogatásból kerülnek kifizetésre.
- Részt veszünk a LEP és NEP programokon.
- Az iskolánkban jelenleg tanórán kívüli, szabadidős programokat szervez az alábbi szervezet: a Nagypeterdi Zöldág Egyesület. Szívesen együttműködünk más szervezetekkel is.

Határtalanul! program

Tanulóink összetételéből következik, hogy a szülők nem vagy csak kevésbé tudják támogatni a tanulók kirándulásait, ezért 2019-től pályázunk a Határtalanul! programra.

A Határtalanul! a nemzeti összetartozás operatív programja. Keretében magyarországi iskolák tanulói az állam támogatásával osztálykiránduláson vesznek részt a szomszédos országok magyar lakta területein, így személyes tapasztalatokat szereznek a külhoni magyarságról és megismerik a legszebb magyar lakta vidékeket és nevezetességeiket.

A program célja: a magyarországi és külhoni fiatalok közötti személyes kapcsolatok kialakulásának elősegítése, közösségfejlesztés.

Feladat:

- szülőkkel, tanulókkal való egyeztetés,
- útvonalterv és program készítése egy általunk választott utazási irodával együttműködve,
- pályázat benyújtása,
- nyertes pályázat esetében a mindenkor 7. osztályos osztályfőnök képviseli az iskolát és végzi a szervezési és elszámolási feladatokat.

Informális és nem formális tanulási alkalmak az 1-7. évfolyamokon

A tanulói esélyegyenlőség, az értékközpontú és élményalapú nevelés, az egész életen át tartó tanulás iskolai megalapozása, az alapkészségek és kulcskompetenciák fejlesztése, a köznevelés hátránykompenzációs szerepének erősítése és az iskolai lemorzsolódás csökkentése érdekében informális és nem formális tanulási alkalmakat szerveztünk az 1-7. évfolyamokon, melyek az EFOP-3.2.15/VEKOP-7 kiemelt projekt keretében fejlesztett oktatási és képzési tartalmakra épülnek.

A kidolgozott témamodulok, valamint módszertani segédanyagok, tananyagok használatát intézményünk pedagógusai továbbképzés keretében sajátították el.

A nem formális és informális tanulási programot intézményünk pedagógusai az EFOP-3.3.5-17-2017-00043 azonosító számú „Korszerű pedagógiai módszerek alkalmazását segítő Iskolai Közösségi Program kísérleti megvalósítása a Szigetvári Tankerületi Központban” elnevezésű projekt keretében napközis formában megvalósuló tematikus tanulási alkalmak megvalósítása során alkalmazták és tesztelték.

Az EFOP-3.2.15/VEKOP-7 projekt által biztosított oktatási, képzési anyagok és módszertani támogató dokumentumok ismeretében, az intézményünk által kiválasztott tematikus programelemek és azok módszertanának alkalmazásával szervezzük a diákok szabadidejét a tanórán kívüli gyakorlati tapasztalatszerzés és a tanulás közösségi élménnyé formálása során.

A projekt tapasztalatai alapján a nem-formális tanulási módszerekkel és tematikus programelemekkel olyan tanulási módokat és szervezési megoldásokat valósítunk meg, amelyek előmozdítják a tanulás belső motivációinak, önszabályozó mechanizmusainak fejlesztését, az osztályközösségek megerősödését, melynek a színtere nemcsak az iskola lehet.

Az EFOP-3.2.15/VEKOP-7 kiemelt projekt keretén belül az EFOP-3.3.5-15 során megvalósult pedagógiai fejlesztések vívmányaira épülve az EFOP-3.3.5-19 szintén a nem formális, informális tudásszerzés pedagógiai- módszertani kultúrájának fejlesztéséhez járul hozzá.

Az EFOP-3.3.5-19-2020-00039 Csodaszarvas Iskolai Közösségi Program a Szigetvári Tankerületi Központban elnevezésű projekt előtérbe helyezi az élménypedagógia eszközrendszerével megvalósított pedagógiai kreativitást, a tantárgyak integrációját, a tanulói kulcskompetenciák nem formális és informális módszerekkel történő fejlesztését, az egymástól tanulás élményét, a kooperatív együttműködésen alapuló szociális tanulásban rejlő személy- és közösségformáló erőt.

A projekt vívmányai hozzájárulnak az iskolai befogadó légkör megteremtéséhez, a kompetencia alapú oktatás eredményességéhez szükséges rendszerben való gondolkodáshoz, valamint az ismeretközpontú tudásátadáshoz.

Hosszútávú hasznosulása megalapozza az életen át tartó tanulás kulcskompetenciáját, hozzájárul az iskolai lemorzsolódás és végzettség nélküli iskolaelhagyás mutatóinak javulásához, a befogadó

iskolai környezet fejlesztéséhez.

A bentlakásos és napközis táborok megvalósítása olyan élményszerzési lehetőséget kínál tanulóink számára, mely megalapozza a szabadidő hasznos eltöltését, hozzájárul hátrányos és halmozottan hátrányos tanulók szociális háttéréből adódó hátrányainak kompenzálásához.

Erzsébet táborok

Céljaink: a gyermekek nyári szünidős tevékenységének bővítése, az életmód-, életminőség-, egészségnevelés érdekében. A táborozás járuljon hozzá a gyermekek személyiségének a fejlődéséhez, segítse elő a közösségi szellem megteremtését, valamint az önállóság és öntevékenység fejlődését.

A tábor ideje alatt a különböző programok nyújtsanak olyan ismereteket, amelyek a kultúra, a rekreáció, a természeti környezet és annak védelmével kapcsolatosak. Ezen ismereteket a gyakorlati foglalkozások alkalmával begyakorolhatják, így fejlesztve kreativitásukat, sokoldalúságukat. A táborban a gyermekek megismerhetik a tábori élet alapjait, magatartási normákat, a társas élet szokásait, szempontjait.

Évek óta minden tanévben sikeresen pályázunk Az Erzsébet a Kárpát-medencei Gyermekekért Alapítvány által kiírt Napközi Erzsébet tábor megvalósítására, illetve egyéb programokra.

Egyrészt 1 hét bentlakásos táborra, Zánkára vagy Fonyódligetre és 1-2 hét helyi napközis tábor megvalósítására.

A táborokban kb. 40-45 diák és kb. 5 pedagógus vesz részt. Mindig fogadunk középiskolai diákokat, akik itt teljesítik Községi szolgálatukat.

A bentlakásos táborok kevés önrész fizetése mellett, sok ajándékkal és tartalmas pihenést biztosítanak a résztvevők számára. A táborozások során színvonalas programok: kézműves- és sportfoglalkozások, koncertek, színházi előadások, táncházak, kirándulások, kalandpark, népi játékok várják a gyerekeket egész nyáron.

A helyben szervezett napközis táborok, mindig valamilyen választott témában, változatos szórakozást és tartalmas időtöltést (foglalkozások, kirándulások) biztosítanak a diákoknak, pedagógusaink szervezésével.

Minden évben pályázni kívánunk ilyen táborok megvalósítására.

Sikerkritérium: (Munkatervekben, beszámolóknak értékelni)

A közösséget formáló tevékenységünk akkor sikeres, ha:

- a tanulók jól érzik magukat az iskolai és osztályközösségben,
- ha az őket érintő kérdésekben véleményüket kinyilvánítják, ha bátran kezdeményeznek,
- iskolai és osztályrendezvényeken aktívan vesznek részt,
- ötleteikkel gazdagítják iskolai rendezvényeinket, ápolják hagyományainkat,
- példamutató magatartásukkal, megfelelő beszédkulturával formálják közösségüket.

A pedagógusok helyi intézményi feladatai, az osztályfőnökök feladatai

A nevelőtestület minden tagjának feladata

- legmagasabb szinten - a lehetőségeket legjobban hasznosítva- nevelni, oktatni iskolánk tanulóifjúságát
- a NAT, a kerettantervek, és a pedagógiai program alapelvei, értékei, cél- és feladatrendszerének maradéktalan betartása és teljesítése
- szakmailag, pedagógiailag tovább képezni magát
- az iskolai érdekeket szem előtt tartva tevékenykedni

A pedagógusok feladatai

- A pedagógusok általános működési feladatait / ügyeleti rend, ügyviteli feladatok, rendezvényszervezés, tanórán kívüli feladatok. stb. / az iskola színvonalas működéséhez szükséges mértékben olyan módon határozzuk meg, hogy a tantárgyi szakmai munka elsődlegessége és eredményessége mellett biztosítsuk a tanulók személyiségének optimális fejlődését és az iskola általános működési biztonságát is garantáljuk.
- Minden pedagógusi munkamegosztás elvi alapja az arányosság. Az iskola vezetője felelős azért, hogy a mindenkori oktatási létszámnak megfelelően olyan módon hozza létre a pedagógus munkaköröket és az adott munkakörökhöz olyan mértékben határozza meg az oktatási, nevelési, általános működtetési feladatokat, hogy azok egymással, az oktatási létszámmal egyenes arányban legyenek és biztosítsák a meghatározott feladatok minőségi megoldásának lehetőségét.
- Minden pedagógus alapvető munkaköri kötelessége az iskolai munka zavartalanságát, eredményességét, a pedagógiai programokban rögzített célok elérését biztosító feladatok teljesítése. A fentiekre a nevelőtestület minden tagját a kiadott törvény, a rendeletek, utasítások és az iskola valamennyi vezetője kötelezheti, illetve utasíthatja.

Tételelesen:

- a Pedagógiai program, a tantervek és az éves munkatervben foglaltak végrehajtása,
- részvétel az IPR megvalósításában,
- a pedagógiai etika írott vagy íratlan törvényeinek betartása,
- a feladatok vállalása önkéntes, kivéve az iskola vezetői által meghatározott feladatokat (pl.: helyettesítés, ügyelet),
- a problémák mindenkori nyílt megbeszélése történjen meg a megfelelő hangnemben tanulóval - szülővel - kollégával - vezetővel egyaránt,
- az egészség, testi épség megőrzéséhez szükséges ismereteket átadja, azok elsajátításáról meggyőződik,
- a szükséges intézkedéseket megteszi, ha észleli, hogy a gyermek balesetet szenved, vagy ennek veszélye fennáll,
- a tanuló- és gyermekbalesetek megelőzésével kapcsolatos tevékenységeket megszervezi,
- a megelőzésével kapcsolatos ellenőrzési tevékenységeinek eleget tesz,
- a tanulók iskolán kívüli rendezvényein, tanulmányi kirándulásokon a tanulók baleseteinek megelőzése érdekében a szükséges tennivalókat megteszi,
- a védő- óvó előírásokat betartja és betartatja bombariadó esetén,
- gondoskodik az illetékes szervek értesítéséről, az intézmény gyors és szakszerű kiürítéséről;
- kulturált viselkedés, öltözködés / ünnepélyeken a közösség íratlan törvényének betartása/ ünnepélyeken a közösség döntése által meghatározott öltözködés,

- a KRÉTA e-napló folyamatos vezetése.

Az osztályfőnökök feladatai

- Munkáját az általános iskola nevelési és oktatási terve, valamint az iskolai munkaterv alapján végzi.
- Munkáját előre megtervezi, és ezt írásban foglalkozási tervben rögzíti.
- Felelős vezetője az osztály közösségének. Feladata a tanulók személyiségének alapos, sokoldalú megismerése, differenciált fejlesztése, közösségi tevékenységük irányítása, öntevékenységük és önkormányzó képességük fejlesztése. Munkájában támaszkodik a diákönkormányzat vezetőségére, segíti és figyelemmel kíséri tevékenységüket.
- Együttműködik az osztályban tanító szaktanárokkal, tanulószobás nevelőkkel és a gyógy vagy fejlesztő pedagógussal.
- Felelős osztálya rendjéért, tisztaságáért. Lehetőség szerint látogatja az osztálya tanítási óráit, tanórán kívüli foglalkozásait. Észrevételeit megbeszéli az érintett nevelővel.
- Vezeti az osztálya osztályozó értekezleteit, és itt értékeli az osztálya helyzetét, neveltségi szintjét, magatartását, tanulmányi helyzetét.
- Törekszik a tanulók személyiségének sokoldalú fejlesztésére, gondot fordít a gyengébbek felzárkóztatására, a differenciált foglalkoztatásra, tehetséggondozásra.
- A tanulók személyiségfejlesztése érdekében összehangolja az iskola és a család nevelőmunkáját, együttműködik a szülőkkel.
- A továbbtanulásra jelentkezést megelőzően segíti a pályaválasztási munkát.
- 5. osztályban vagy új osztályában a tanév végéig ajánlott minden családot meglátogatni. Utána csak akkor, ha az igazgató, a szaktanárok és ő maga szükségesnek tartja a tanulmányi munka, szülői- gondviselői munka elmulasztása, valamint magatartási problémák miatt.
- Fogadóórát a munkatervben meghatározott rendben tart.
- Havonta ellenőrzi a KRÉTA e-napló és az e-ellenőrző jegyeit.
- A KRÉTA rendszeren keresztül tájékoztatja a szülőket a tanuló magatartásáról, tanulmányi előmeneteléről. Szülői kérésre (írásos nyilatkozat tanév elején) kinyomtatja és hazaküldi az tanuló e-ellenőrzőjét.
- Elvégzi az ügyviteli, adminisztrációs teendőket, megírja az anyakönyveket, kitölti a bizonyítványokat. Felelős az e-napló rendes és folyamatos vezetéséért. A haladási e-naplót napra készen vezeti, a bejegyzéseket ellenőrzi, az igazolásokat összeszedi, az osztályzatok számát figyelemmel kíséri.
- Az e-naplóban gondoskodik a jutalmazások- büntetések bejegyzéséről, ill. bejegyeztetéséről.
- A tanulói házirendet, a balesetvédelmi és tűzvédelmi szabályokat az első tanítási napon a tanulókkal, az első szülői értekezleten a szülőkkel ismerteti.
- Bombariadó esetén az intézményben elfogadott intézkedési rend alapján tevékenykedik.
- Ellenőrzi a tanulók szakkörre, sportegyesületbe való jelentkezését, indokolt esetben az engedélyt visszavonhatja.
- A szülői közösség vezetőjével és felelősökkel irányítja osztálya szülői közösségét. A szülők közösségébe osztályából 2 szülőt delegál.

A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység helyi rendje

A beilleszkedési, magatartási nehézségekkel összefüggő pedagógiai tevékenység

A magatartási és beilleszkedési zavarok korrekciójának érdekében elsődleges a gyermekek fejlődését veszélyeztető okok feltárása.

E tevékenység-területen nagy segítségére van a Nevelési Tanácsadó.

A szakirodalom folyamatos nyomon követésével, speciális szakember háttér biztosításával, a pedagógusoknak nyújtott szakmai segítséggel járul hozzá a témával összefüggő pedagógiai feladatok ellátásához.

Feladataink

- diagnosztizálás, a tünetek megfigyelése, elemzése, a lemaradások területeinek felderítése
- az okok felderítése
- a pedagógusok és a gyermekek közötti személyes kapcsolat erősítése
- a pozitív tulajdonságok erősítése dicsérettel, ösztönzéssel
- fejlesztő programok kidolgozása
- lehetőség szerint speciális szakember segítségének biztosítása
- differenciált tanórai tanulás megszervezése
- nyugodt, kiszámítható, következetes nevelői magatartás
- felzárkóztató foglalkozás, korrepetálás
- rövid, tömör, világos utasítás
- a jó cselekedet azonnali elismerése, megerősítése
- egységes nevelői követelménytámasztás
- szülő-gyermek kapcsolat erősítése, dicséret, pozitívum elmondásával
- családlátogatások
- napközi-tanulószoba, közösségformáló szerepe
- a családok nevelési gondjainak segítése (tanácsadás, előadás, fogadóóra, nyílt nap)
- beilleszkedési zavarral, magatartási zavarral, magatartási rendellenességgel küzdő tanulók rehabilitációs célú a Nevelési Tanácsadó keretében végzett fejlesztése
- kis létszámú csoportok szervezése
- oldott, szorongásmentes légkör biztosítása

Intézményünk a fejlesztő pedagógus közreműködésével a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló fejlesztéséhez egyéni fejlesztési tervet készít, és évente legalább két alkalommal rögzíti a fejlesztés eredményét. Az egyéni fejlesztési terv tartalmáról és a fejlesztés eredményéről a szülőt tájékoztatjuk.

A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló fejlesztését a fejlesztő pedagógiai ellátását központilag kiadott egyéni fejlődési lapon vagy helyben szokásos módon dokumentáljuk.

A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatását segítő program

A tanulási kudarcnak kitett tanulók segítése érdekében elsődleges feladataink:

- a probléma időben történő észrevétele és diagnosztizálása,
- az okok feltárása,
- a szükséges intézkedések megtétele
- a segítő programok megtervezése
- az alapozó időszak megnyújtása; az óvodában megkezdett fejlesztések folytatása; területi és módszertani szempontból (alapozó modulok)
- az érzékszervi tapasztalásra épülő tanulás a kezdő és az alapozó szakaszban
- kooperatív tanulásszervezés alkalmazása heterogén csoportban – az egymástól való tanulás biztosítása
- a verbális és vizuális információhordozók együttes alkalmazása a tanítás folyamán
- tevékenységközpontú pedagógiai módszerek, eljárások alkalmazása
- az önértékelés és csoportértékelés alkalmazása
- hatékony tanuló megismerési technikák alkalmazása
- egyéni fejlesztési tervek alkalmazása

A megelőzés érdekében a Baranya Megyei Pedagógiai Szakszolgálat Szigetvári Tagintézménye munkatársai segítenek a szülők felvilágosításában, szakmai segítséget nyújtanak a problémák felismerésében. A tanulási nehézségek enyhítését, a felzárkóztatást az egyes tantárgyakhoz kapcsolódó délutáni külön foglalkozások, a korrepetálások és képesség-kibontakoztató foglalkozások jelentik.

A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatásának segítése

Az iskolába járó gyermekek jelentős része szociális, műveltségi hátránnyal küzd. Felzárkóztatásukhoz a tanórán kívüli korrepetálások, speciális, egyéni foglalkozások nyújtanak segítséget, és lehetővé teszik a hátrány minimalizálását vagy lehetőség szerinti megszüntetését. Ennek leghatékonyabb eszközei a rendszeres kapcsolattartás, beszélgetés, családlátogatások, szülői értekezletek, fogadóórák, nyílt tanítási napok. A felzárkóztatásra szoruló tanulókkal való foglalkozást differenciáltan, csoportbontással oldjuk meg.

Felzárkóztatásra szorul a gyermek, ha

- szórt figyelmű
 - nehezen tud koncentrálni
 - gyorsan felejt, és nehezen idézi fel a tanultakat, látottakat
 - túlmozgásos vagy túlzottan lassú
 - kez ügyessége fejletlen
 - lassan vált át egyik feladatról a másikra
 - olvasási, helyesírási, matematikai problémái vannak
 - a szakértői bizottság javaslata alapján egyéni fejlesztést igényel
- valamely rész-képesség területén adódó lemaradás miatt

A felzárkóztatás célja

- A szociális hátrányok kompenzálása, az osztályba illetve az iskolai közösségbe való bekapcsolódás és továbbhaladás lehetőségének biztosítása, az esélyegyenlőség megteremtése.
- Készségek, képességek fejlesztése.
- A napi tanulás feltételeinek biztosítása, a korrekciós tevékenység és a korrepetálás révén a napi lépéstartás megszervezése, az eredményes tanulási folyamat megszervezése.
- Valamely rész képesség területén megnyilvánuló hátrány kompenzálása.
- Viselkedési szokások kialakítása, változtatása, gyakorlati alkalmazása, az általános emberi normák, valamint az iskolai házirend szellemében.
- Pályára irányítás, pályaválasztás, a beiskolázás segítése.

Tevékenység	Módszer	Felelős	Határidő
1. A tanulási kudarcnak kitett tanulók felismerése	- képességek felmérése iskolába lépéskor - képességek felmérése az iskoláztatás folyamán; pl. induktív gondolkodás mérése	pedagógus, fejlesztő pedagógus	1. osztály december többi évfolyamon folyamatosan
	megfigyelés	tanító, szaktanár, osztályfőnök, fejlesztő pedagógus,	folyamatosan
	dokumentumelemzés (a tanuló iskolai produktumainak célirányos áttekintése)	tanító, szaktanár, osztályfőnök, fejlesztő pedagógus	tanév eleje, illetve közben
	beszélgetés (gyerekekkel, szülővel)	szaktanár, osztályfőnök	folyamatos
	a tanulók tanulási szokásainak felmérése (kérdőív)	szaktanár, osztályfőnök	első félév

2. A tanulási kudarcnak kitett tanulók fejlesztése (az iskolán belül)	egyéni fejlesztés (fejlesztési terv alapján)	pedagógus, fejlesztő pedagógus	folyamatos
	differenciált tanórávezetés	minden pedagógus	folyamatos
	korrepetálás	érintett pedagógus	folyamatos

	mentesítés bizonyos tárgyak értékelése alól	igazgató, szaktanár, szakértői bizottság szakemberei, szakértői bizottságok szakemberei	tanév eleje, illetve folyamatos
	tanulásmódszertan, tanítása	osztályfőnök vagy a tanfolyamot vezető pedagógus	tanév eleje, illetve folyamatos

3. A tanulási kudarcnak kitett tanulók fejlesztése (iskolán kívül)	a tanulási zavarokkal küzdő tanulók speciális szakemberekhez történő irányítása (szakértői bizottságok, orvosi intézmények)	szaktanár, osztályfőnök, fejlesztő pedagógus,	folyamatos
4. A fejlesztés hatékonysága, értékelés	a tanulók tanulási szokásainak felmérése (kérdőív)	szaktanár, osztályfőnök	tanév vége
	dokumentumelemzés (a tanuló iskolai produktumainak célirányos áttekintése)	szaktanár, osztályfőnök, fejlesztő pedagógus	tanév vége
	fejlesztő szakemberek szóveges értékelése az egyéni haladásról	fejlesztő pedagógus	negyedévente, illetve tanév végén
	megfigyelés	szaktanár, osztályfőnök, fejlesztő pedagógus	folyamatos, illetve tanév vége
	tanulmányi eredmények elemzése (dokumentumelemzés)	szaktanár, osztályfőnök, fejlesztő pedagógus	tanév vége
	beszélgetés (gyerekekkel, szülővel)	szaktanár, osztályfőnök	tanév vége

Az iskolai nevelő-oktató munkában a tanulási zavar vagy a tanulási nehézség magatartászavarral és a szociális hátránnyal gyakran együtt jelentkezik, egymással szoros kölcsönhatásban van.

Alkalmazott pedagógiai módszereink, elveink a fejlesztő tevékenységben

- A tananyagot a minimumra csökkentettük, és főként az elsajátítás módjában, tempójában igyekszünk a tanulók egyéniségéhez alkalmazkodni.

- A fejlesztő pedagógus meghatározott órarend szerint emeli ki a tanulókat az órákról, szabadidős tevékenységekről, és a fejlesztő foglalkozások keretében változatos módszerekkel fejlesztik a tanulók személyiségét és tárgyi tudását.
- A nyelvi-kommunikációs készségek fejlesztését minden tanár feladatának tekinti. Fokozottan figyelünk arra, hogy a diák – a családi kommunikációs kapcsolat hiányából adódóan is – vagy egyáltalán nem érti a tankönyv szövegét, vagy egyszerre csak egy utasítás végrehajtására képes.
- Új tantárgy belépésekor megismertetjük tanulóinkkal a munkaeszközöket, szakkifejezéseket. A szaknyelv gyakorlása, tanulása beépül a mindennapi munkába.
- Az elméleti anyag súlypontosásával, gyakorlásával juttatjuk el a tanulókat az ismeretek alkalmazásszintű elsajátítására. Ehhez nélkülözhetetlen a vázlatkészítés, és annak megtanulása.
- Az átlagosnál több időt fordítunk a gyakorlásra, ismétlésre.
- Az olvasási nehézségek miatt a gyerekek nagy része auditív módon képes csak az ismeretek befogadására, ezért a szemléltető eszközök használatát a vizuális képességek szempontjából is fontosnak tartjuk.
- Az írási, olvasási és számolási nehézségekkel küzdő gyermekek tanításakor és teljesítményértékelésekor speciális pedagógiai módszereket alkalmazunk.
- A videóra vagy kazettára felvett anyagok a csökkent olvasási igényt is pótolják, kiegészítik a tanári közlést. Munkánkat megkönnyítik a digitális táblákhoz készült tananyagok, az előre elkészített feladatsorok, megoldási kulcsok.

Sikerkritérium: (Munkatervekben, beszámolókbán értékelni)

A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatását segítő programunk akkor sikeres, ha:

- a tanulási kudarcnak kitett tanulóink is rendszeresen járnak iskolába,
- szüleik elfogadják azokat a módszereket, eljárásokat, amelyek gyermekeik tanulását sikeresebbé tehetik,
- a tanulók rendszeresen részt vesznek felzárkóztató és fejlesztő foglalkozásokon,
- a tanulók a legkisebb eredménynek is örülnek s igényük a további fejlődés,
- az iskolában szerzett tudásukat tovább haladásukkor alkalmazni tudják.

A tehetség, képesség kibontakoztatását segítő tevékenység

Nagyon fontos számunkra, hogy minél korábban felfedezzük, felismerjük a gyerekek adottságait. Az adottság megléte és a korai felismerése vezet a megfelelő tevékenykedtetésen keresztül a tehetségek kibontakoztatásához.

Intézményünk pedagógusai gondos odafigyeléssel szem előtt tartják a tehetséggondozást.

Pedagógusaink és tanulóink közösen teremtik meg a tanuláshoz szükséges ideális állapotot. Megfelelő motiválás, aktív szellemi tevékenység, jó légkör megteremtésével könnyen leküzdik tanulóink a nehézségeket és sikereket érnek el a különböző műveltségi területeken.

Elsősorban a rendszeres tanórai differenciálással, ezen kívül szakkörök és előkészítők indításával illetve pályázati támogatással működő tanfolyamokkal biztosítjuk a tehetségek kibontakoztatását.

Tehetségfejlesztés elvei, formái, gyakorlata

A nevelőtestület kiindulópontja, hogy minden gyermek tehetséges valamiben. Feladatunk, hogy segítséget nyújtsunk a gyermekeknek abban, hogy megtalálják azokat a területeket, melyekben a legtehetségesebbek, majd felkínálni számukra a tevékenységek gazdag tárházát az iskolai élet valamennyi színterén. Feladatunk továbbá, hogy azokat az alapvető képességeket fejlesszük, amelyek szükségesek az iskolai tanuláshoz, és a részképességeikben tehetséget mutató tanulók szakemberekhez való juttatása.

Tanórai tehetségfejlesztés eszközei

- A tanórákon folyó differenciált feladatok alapján történő foglalkoztatás, az egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás, differenciált házi feladatok adása
- Csoportmunkák mellett az önálló alkotói munka és produktum létrehozása
- Kutató-, gyűjtőmunkával ösztönözni a tájékozódást (internet használata az általános tájékozottsághoz)
- Nem kötelező (választható) tanórai foglalkozások szervezése tehetséggondozás céljából
- A differenciált tanórai tanulás megszervezésével, a hasznos tanórai percek növelésével, az egyéni munkáltató jelleg előtérbe helyezésével, általánossá tételével igyekszünk a képességek kibontakoztatásában előrébb jutni
- Az osztályok szervezésénél tipikus elv a heterogenitás és a belső differenciálás
- Az általános képességfejlesztés keretében kiemelt figyelmet kap a problémamegoldó (divergens) gondolkodás fejlesztése, amely a kreatív ember legfőbb jellemzője, s napjainkban az érvényesüléshez elengedhetetlen
- A tehetséges gyerekeknek a tanítási órákon mennyiségi és minőségi szempontból is más feladatokat adunk. Ez érvényesül a házi feladatoknál is
- Az egy-egy területen érdeklődő tanulóink számára szakköröket, csoportokat működtetünk. Segítséget adunk a versenyekre való felkészüléshez, időszakos jelleggel (konzultáció)
- A tehetségek felkarolása érdekében önálló kutatómunkára ösztönözzük tanulóinkat
- A művészetek által biztosított élményszükséglet kialakítását valamennyi tanulóink esetében fontosnak tartjuk

Tanórán kívüli tehetségfejlesztés eszközei

Lehetőség szerint részt veszünk a nemzetközi, országos, megyei, régiós, járási - tankerületi meghirdetett és szervezünk helyi tanulmányi versenyeket.(pl. Kis matematikusok 1-4 o. versenye, Bendegúz Nyelvész 1-4.o. versenye)

Sikerkritérium: (Munkatervekben, beszámolókból értékelni)

Tehetséggondozó munkánk hatékonyságát jelzi, ha:

- az induló szakköri létszámokból nincs indokolatlan lemorzsolódás,
- az éves eredményeket (pályázatokon, versenyeken elért helyezéseket) hasonlítva az előző év megfelelő eredményeihez, nem tapasztalunk visszaesést,

- tanulóink újabb területeken bizonyítják tehetségüket

Sajátos nevelési igényű tanulók integrált nevelése

A sajátos nevelési igényű tanulók eredményes szocializációját, iskolai pályafutását elősegítheti a nem sajátos nevelési igényű tanulókkal együtt történő – integrált – oktatásuk (teljes integrációjuk). Sikerkritériumnak a tanulók beilleszkedése, önmagához mért fejlődése, a többi tanulóval való együtt haladása tekinthető, melynek eredményes megvalósítását az alábbi tényezők biztosítják:

Az együttnevelés megvalósításában, a különböző pedagógiai színtereken a rehabilitációs, rehabilitációs szemlélet érvényesülése és a sérülés specifikus módszertani eljárások alkalmazása. A módszerek, módszerkombinációk megválasztásában a „sérülésspecifikusság” alkalmazkodást jelent a sajátos nevelési igény típusához, az elmaradások súlyosságához, az egyéni fejlődési sajátosságokhoz.

A tanítási-tanulási folyamatban megvalósuló tevékenység lehetővé teszi az egyes gyermek vagy csoport igényeitől függő pedagógiai – esetenként egészségügyi – eljárások, eszközök, módszerek, terápiák, a tanítás-tanulást segítő speciális eszközök alkalmazását.

A sajátos nevelési igényű tanulók integrált nevelésében, oktatásában, fejlesztésében részt vevő, magas szintű pedagógiai, pszichológiai képességekkel (elfogadás, tolerancia, empátia, hitelesség) és az együttneveléshez szükséges kompetenciákkal rendelkező pedagógus:

- a tananyag-feldolgozásnál figyelembe veszi a tantárgyi tartalmak – egyes sajátos nevelési igényű tanulók csoportjaira jellemző – módosulásait;
- a tanuló számára egyéni haladási ütemet biztosít, a differenciált nevelés, oktatás céljából individuális módszereket, technikákat alkalmaz;
- a tanórai tevékenységek, foglalkozások során a tanulói teljesítmények elemzése alapján – szükség esetén – megváltoztatja eljárásait, az adott szükséglethez igazodó módszereket alkalmaz;
- egy-egy tanulási, nevelési helyzet, probléma megoldásához alternatívákat keres;
- alkalmazkodik az eltérő képességekhez, az eltérő viselkedésekhez;
- együttműködik különböző szakemberekkel, a gyógypedagógus iránymutatásait, javaslatait beépíti a pedagógiai folyamatokba.

A sajátos nevelési igényű tanulók integrált nevelésében, oktatásában, fejlesztésében részt vevő, a tanuló fogyatékosságának típusához igazodó szakképzettséggel rendelkező, gyógypedagógus:

- segíti a pedagógiai diagnózis értelmezését;
- javaslatot tesz a fogyatékosság típusához, a tanuló egyéni igényeihez szükséges környezet kialakítására (a tanuló elhelyezése az osztályteremben, szükséges megvilágítás, eszközök alkalmazása stb.);
- segítséget nyújt a tanuláshoz, művelődéshez szükséges speciális segédeszközök kiválasztásában, ismerteti a speciális eszközök használatát, tájékoztat a beszerzési lehetőségekről;
- figyelemmel kíséri a tanulók haladását, részt vesz a részeredmények értékelésében, javaslatot tesz az egyéni fejlesztési szükséglethez igazodó módszerváltásokra;
- együttműködik a többségi pedagógusokkal, figyelembe veszi a tanulóval foglalkozó pedagógus tapasztalatait, észrevételeit, javaslatait;

- terápiás fejlesztő tevékenységet végez a tanulóval való közvetlen foglalkozásokon – egyéni fejlesztési terv alapján a habilitációs, rehabilitációs fejlesztést szolgáló órakeretben –, ennek során támaszkodik a tanuló meglévő képességeire, az ép funkciókra;
- segíti a befogadó pedagógust az egyéni értékelés kialakításában, a gyermek önmagához mért fejlődésének megítélésében;
- segíti a helyi feltételek és a gyermek egyéni szükségleteinek összehangolását.

Igénybe vesszük az Egységes gyógypedagógiai módszertani intézmények, a Pedagógiai szakszolgálati, illetve Pedagógiai-szakmai szolgáltatást nyújtó intézmények szolgáltatásait, az utazó gyógypedagógiai hálózat működtetésére kijelölt intézmények segítségét a köznevelés-fejlesztési tervekben meghatározott feladatellátás szerint.

A sajátos nevelési igény megállapítása a BMPSZ, Tanulási Képességet Vizsgáló Szakértői és Rehabilitációs Bizottságának (TKVSZRB) jogköre.

Ennek folyamata:

- az iskola vagy a szülő a probléma észlelésekor pedagógiai, pszichológiai „szűrővizsgálatot” kér a BMPSZ Szigetvári Tagintézményétől (tankerületi szakértői bizottság)
- Ha a tankerületi szakértői bizottság megítélése szerint a gyermeknél a sajátos nevelési igény valószínűsíthető, vizsgálatának dokumentációját és annak eredményeit, valamint a rendelkezésre álló egyéb iratokat megküldi a megyei szakértői bizottság részére.
- A kérelemnek formanyomtatványa van (7. melléklet az 53/2016. (XII. 29.) EMMI rendelethez és 4. melléklet a 15/2013. (II. 26.) EMMI rendelethez)
- Mindkét vizsgálathoz a szülő hozzájárulása szükséges.
- Ha a szülő a vizsgálatokhoz nem járul hozzá, a gyermek érdekében az iskolának a Szigetvári Járási Hivatal felé felszólítását kell kezdeményezni.

A sajátos nevelési igény megállapítása a bizottság által meghatározott időszakra vagy tanévre szól, annak további fennállása esetén kontroll vizsgálatot kell kérni a TKVSZRB-től.

Pedagógiai alapelvek	A sajátos nevelési igényű tanulók ellátása a szocializációjukat segítő inkluzív nevelésben valósul meg, melyben fejlesztésük a számukra megfelelő tartalmak közvetítésével segíti a minél teljesebb önállóság elérését és a társadalomba való mind teljesebb beilleszkedést A habilitációs, rehabilitációs célok átfogják az intézmény egész nevelési-oktatási rendszerét, kiemelt figyelmet fordítva a befogadó környezet kialakítására, az egyediséghez való alkalmazkodásra. A sajátos nevelési igényű tanulók ellátása olyan szakmaközi együttműködésben, nyitott tanítási-tanulási folyamatban valósul meg, amely az egyéni szükségletekhez igazodó eljárásokat, időkeretet, eszközöket, módszereket, terápiákat alkalmaz, és figyelembe veszi a sajátos nevelési igényű gyermekekre vonatkozó tantárgyi tartalmakat.
Célok	A sajátos nevelési igényű tanulók fogyatékosságból eredő hátrányának

	megelőzése, csökkentése, a hiányzó, vagy sérült funkciók kompenzálása vagy helyreállítása, a funkciók egyensúlyának kialakítása, a képességek kibontakoztatása, társadalmi beilleszkedésük sérülés-specifikus szempontú támogatása, a meglevő funkciók bevonásával. Az egyéni sikereket segítő funkciók fejlesztése, a kimagasló teljesítményt nyújtó tanulók tehetségének kibontakoztatása.
Feladatok	A sajátos nevelési igényű tanulók sérülésspecifikusság szerinti fejlesztése, speciális terápia, egészségügyi és pedagógiai habilitációs és rehabilitációs foglalkozások, szükség esetén speciális eszközök biztosítása Megfelelő tanulásszervezési formákkal és módokkal biztosítani, hogy a tanórákon és a tanórán kívüli tevékenységben érvényesüljön a differenciált, az egyéniesített fejlesztés, eltérő képességekhez, viselkedéshez való alkalmazkodás. Olyan tanulási környezetet, speciális módszerek, tapasztalatszerzési lehetőség biztosítása, amelyben sokoldalú szemléltetéssel, cselekvéssel, gazdag feladattárral, speciális eszközök alkalmazásával valósul meg készség- és képességfejlesztés A pedagógus a tanórai tevékenységek/foglalkozások tervezésébe építse be a pedagógiai diagnózisban szereplő javaslatokat, a státuszfelvétel (gyermek/tanuló megfigyelés, teljesítmény-elemzés, ismeret, képesség, attitűd) eredményeit, – szükség esetén – változtasson eljárásain, módszerein. A pedagógus a tananyag adaptálásánál, feldolgozásánál vegye figyelembe az egyes tanulók fejlettségi szintjét, a támogatás szükséges mértékét, a tantárgyi tartalmak sajátos nevelési igényű tanulókra vonatkozó specifikus jellemzőit, az irányelvekben foglaltakat. Az egyéni haladási ütem biztosítására egyéni fejlesztési és tanulási terv készítése, individuális módszerek, technikák alkalmazása. A pedagógus működjön együtt a gyermek/tanuló fejlesztésében résztvevő szakemberekkel.
Nevelő-oktató munkánk eszköz- és eljárásrendszere	Az alkalmazott módszer kiválasztásának alapelvei: A sajátos nevelési igényű tanulók fejlesztésében alkalmazott sérülés-specifikus módszerek, eljárások, szemléltetés, az Irányelvekkel összhangban, igazodnak a tanuló sajátos nevelési igényéhez, fejlettségéhez, állapotához, szükségletéhez, egyéni haladási üteméhez, tanulási stratégiájához, előzetes ismeretéhez és egyéb ismeretszerzési képességeiben megnyilvánuló különbözőségéhez.
A személyiség-fejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatokat	A sajátos nevelési igényű tanulók fejlesztése szakmai és szakmaközi együttműködéssel valósul meg. A személyiségfejlesztés alapja a szakértői és rehabilitációs bizottság szakvéleménye és a pedagógus tanulókra vonatkozó megfigyelése, a fejlődés folyamatos nyomon követése és önmagához mért értékelése.
A közösségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok	A sajátos nevelési igényű tanulók eredményes szocializációját elősegíti a nem sajátos nevelési igényű tanulókkal együtt történő nevelésük. A pedagógus kiemelt feladata az osztály közösségének felkészítése a sajátos nevelési igényű tanulók fogadására.

A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység helyi rendje	Az intézmény befogadó iskola, vállalja a sajátos nevelési igényű: tanulásban akadályozott, értelmileg akadályozott, hallássérült, mozgássérült, beszéd fogyatékos, egyéb pszichés fejlődési zavarral küzdő gyermekek, tanulók ellátást. (alapdokumentumnak megfelelően) A rehabilitációs, rehabilitációs célok átfogják az intézmény egész nevelési-oktatási rendszerét, kiemelt figyelmet fordítva a befogadó környezet kialakítására, az egyediséghez való környezeti alkalmazkodásra. Pedagógiai szemléletét a sokszínűség felismerésére, elismerésére törekvés, a tanulók egyéni sajátosságaihoz igazodó, az együttnevelést, a tehetséggondozást szolgáló tanulásszervezési módok alkalmazása jellemzi. A sajátos nevelési igényű tanulók fejlesztésének tervezésénél a pedagógusok figyelembe veszik a Sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelvét. A helyi tantervben az egyes tantárgyak témaköreire, azok tartalmára és követelményeire vonatkozó kerettantervi ajánlások a tanulók sérülés-specifikus egyéni adottságainak figyelembevételével érvényesíthetők, az Irányelvben megadott módosítások figyelembevételével. Az adaptációs folyamatban a pedagógusok - a fogyatékoság típusának megfelelően – csökkentik a tananyagot, átütemezik a feldolgozást, speciális módszereket, technikák alkalmaznak, speciális technikai eszközöket használnak, a tanuló számára előnyös ismeretsajátítási módszer preferálnak, az Irányelvekkel összhangban. Adaptációs tevékenység Tanulásban akadályozott tanulók esetén: • a fejlesztési területek megegyeznek a NAT-ban leírtakkal, de azok mélysége, időigénye, mennyisége, módja az egyéni sajátosságokhoz igazodóan módosul • az ismeretszerzés, a feldolgozás és alkalmazás során fontos a vezetés, folyamatos segítség, irányítás • cselekvésbe ágyazott ismeretszerzés, képi rávezetés • a feldolgozás és fejlesztés idejének növelése, lassúbb tempó biztosítása Pszichés fejlődési zavarral küzdő tanulók esetén: • a tanulók iskolai fejlesztésének pedagógiai szakaszai nem térnek el a NAT-ban rögzítettektől. Indokolt esetben az első évfolyam két tanévi időtartamra széthúzható • speciális tanulásszervezési módok, eljárások, értékelés, eszközhasználat • az egyes tantárgyakból, tantárgyrészekből – az értékelés és minősítés alól mentesítés A sajátos eltérések a helyi tantervben és az egyéni fejlesztési tervekben rögzítettek
Az értékelés rendje	Sajátos nevelési igényű tanulók értékelésének szempontja az önmagukhoz mért fejlődés. Tudásuk képességeiknek megfelelő értékelése, az Irányelvekben meghatározott, eltérő tanulmányi követelmények, módszertani, technikai segítségnyújtással támogatott számonkérés szerint. Egyes esetekben a szakértői bizottság szakértői véleményében és a nevelési

	tanácsadó szakvéleményében foglaltak szerint az igazgató a minősítés és értékelés alóli mentesíti a tanulót, abban az esetben, ha az általános követelményeknek való megfelelés semmilyen módszertani, technikai segítségnyújtással, környezeti adaptációval nem érhető el
A nevelő- oktató munkát segítő eszközök és felszerelések jegyzéke	A sajátos nevelési igényű tanuló fejlesztését sérülés-specifikus eszközök biztosítják, a kötelező eszközjegyzék szerint.
A tankönyvek, tanulmányi segédletek és taneszközök kiválasztásána k elvei	• a tankönyv tartalma feleljen meg az Irányelvekben foglaltaknak • legyen alkalmas a differenciálásra • vegye figyelembe a sajátos nevelési igényű tanulóakra vonatkozó sérülés-specifikus elvárásokat (átláthatóság, olvashatóság, betűméret) • adjon lehetőséget a tevékenységközpontú módszerek alkalmazására • feleljen meg az életkori sajátosságoknak • esztétikus kivitele motiválja a tanulót
Alkalmazandó kerettanterv	Helyi tantervünk a 32/2012. (X.8.) EMMI rendelete 2. mellékleteként kiadott Sajátos nevelési igényű tanulók oktatásának irányelve és az 51/2012. (XII.21.) EMMI rendelet mellékleteként kiadott, Kerettantervek az enyhén értelmi fogyatékos tanulók számára (1-8. évfolyamon) alapján készült.
Habilitáció, rehabilitáció	• egészségügyi és pedagógiai célú habilitációs rehabilitációs óraszámot a 2011. évi Köznevelési törvény 6. mellékletével összhangban, a 20/2012 EMMI rendelet 138. §-ban foglaltak szerint szervezzük meg.

Intézményünk a gyógypedagógus közreműködésével a sajátos nevelési igényű tanuló fejlesztéséhez egyéni fejlesztési tervet készít, és évente legalább két alkalommal rögzíti a fejlesztés eredményét. Az egyéni fejlesztési terv tartalmáról és a fejlesztés eredményéről a szülőt tájékoztatjuk

A sajátos nevelési igényű tanuló egészségügyi és pedagógiai célú habilitációs és rehabilitációs foglalkozásait, illetve a központilag kiadott egyéni fejlődési lapon vagy helyben szokásos módon dokumentáljuk

Hátrányos helyzetű tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenységeink

Intézményünkben már évek óta kiemelt feladat a hátrányos helyzetű – többek között a szociálisan hátrányos helyzetű - tanulók esélyeinek növelése, ill. számukra az esélyegyenlőség megteremtése. A hátrányok ellensúlyozása céljából képesség-kibontakoztató és integrációs felkészítést (IPR) szervezünk hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulóink számára, akiknek nevelését, oktatását a többi tanulóval együtt, azonos osztályban, csoportban oldjuk meg. A képesség-kibontakoztató felkészítés a személyiségfejlesztés, a közösségfejlesztés segítségével járul hozzá a szociális hátrányból eredő lemaradás csökkentéséhez, a tanuló egyéni képességének, tehetségének kibontakoztatásához, tanulási, továbbtanulási esélyének növeléséhez. E tevékenység kiterjed a tanórai és tanórán kívüli területekre egyaránt.

Célunk:

Esélyteremtés a felzárkózásra a szociálisan hátrányos helyzetű gyermekek számára.

Feladatunk:

- A szociálisan hátrányos helyzetű tanulók személyének és körülményeinek feltárása
- Az állami és helyi konkrét anyagi, ill. természetbeli juttatásokhoz való hozzáférés biztosítása a fizikai szükségletek kielégítéséhez és a tanulás tárgyi feltételeinek megteremtéséhez.
- A szociális hátránnyal együtt járó kulturális hátrányok kompenzálása az oktatás tárgyi feltételeinek és színvonalának minél magasabb szintű biztosításával.
- A szociális hátrányok leküzdésében szoros együttműködés kialakítása – közvetlen partneri viszony – szükséges a szülők, pedagógusok és a segítő szervezetek között.

Tevékenységek:

- Felmérjük a szociálisan hátrányos helyzetű tanulók körét.
- Tájékoztatjuk a szülőket a támogatások igénybevételének lehetőségeiről. Szükség szerint segítséget adunk a kérelmek írásában, adatlapok kitöltésében.
- Tájékoztatjuk a szülőket a különböző pályázatokról, ösztöndíjakról. Segítünk ezek megírásában. (pl. Útravaló, Arany János ösztöndíj...)
- Pályázati forrásból lehetőség szerint támogatást nyújtunk a rászoruló gyermekek táborozási és utazási költségeihez és tanulmányi versenyek nevezési díjainak finanszírozásához.
- Az alanyi jogon járó állami és helyi juttatásokhoz való hozzájutás feltételeit nyilvántartjuk és felhívjuk a szülők figyelmét a szükséges igazolások beszerzésre. Pl. ingyenes tankönyv, étkezési kedvezmény igénybevételéhez szükséges igazolások stb.
- Kapcsolatot tartunk azokkal az intézményekkel, akik bármilyen módon segítséget tudnak adni a hátrányos helyzetű gyermekek megsegítésében. (Pl.: Gyermekjóléti Szolgálat, Gyámhatóság, Családsegítő Központ stb....)
- Kiemelten kezeljük a szociálisan hátrányos helyzetű gyermekek továbbtanulásának előkészítését, ill. a pályaorientációs munkát. Felvételi felkészítőket szervezünk, a sikeres középiskolai felvételi vizsgák megalapozására. Az iskolai hatékonyság visszajelzésére tanulókövetést végzünk.

Integrációs és képesség-kibontakoztató program működtetése (IPR)**Integrációs stratégia kialakítása**

Az esélyegyenlőtlenség csökkentése érdekében kiemelten fontos nevelési területként kezeljük az anyanyelvi nevelés-kommunikációt és a szocializációt.

Az eltérő háttérrel, eltérő fejlettséggel rendelkező gyerekek szocializációjának elősegítése, kompenzálása.

A másság elfogadása, tiszteletben tartása.

Az eltérő kultúrával és kommunikációs kóddal rendelkező gyerekek együttnevelése, a multikulturális tartalmak átadásával identitástudatuk erősítése.

A kulcskompetenciák fejlesztése az integrációt segítő módszertani elemek beépítésével.

Iskolánkban az integrációs felkészítést 2003. szeptember 1-étől vezettük be.

Intézményünk a tanuló szociális helyzetéből és fejlettségéből eredő hátrányának ellensúlyozása céljából képesség kibontakoztató vagy integrációs felkészítést szervez, amelynek keretei között a tanuló egyéni képességének, tehetségének kibontakoztatása, fejlődésének elősegítése, a tanuló tanulási, továbbtanulási esélyének kiegyenlítése folyik. Mindkét felkészítés alapelve az oktatás méltányosságának erősítése és a tanulók iskolai sikerességének elősegítése, a tanulói előrehaladást támogató korszerű módszerek, a társadalmi-gazdasági helyzetből eredő hátrányok enyhítését segítő pedagógiai tevékenység, a tanulói közösségfejlesztés, a család bevonása és támogatása, valamint az esélyteremtést hatékonyan támogató intézményfejlesztés és módszertani megújulás révén.

Az alapelveknek megfelelő pedagógiai rendszer magában foglalja:

- az elvárt eredmények intézményi szintű meghatározását, célrendszerét
- a szükséges beavatkozások tervezését,
- a tanulási és tanítási folyamatot segítő eszközszer keretében egyéni haladási ütemet segítő differenciált és kooperatív tanulásszervezést,
- az önálló tanulási képesség kialakítását,
- a tanulók kreatív tevékenységére épülő foglalkozásait,
- a tanulási motivációt erősítő és fenntartó tevékenységeket,
- a tanulmányi előrehaladást segítő képességfejlesztő programokat,
- az átmenetek segítését,
- a tanulói előrehaladás, valamint az intézményi szintű teljesítmény rendszeres értékelését.

Integrációs felkészítésben vesznek részt azok a képesség-kibontakoztató felkészítésben részt vevő tanulók, akik egy osztályba, osztálybontás esetén egy csoportba járnak azokkal a tanulókkal, akik nem vesznek részt a képesség kibontakoztató felkészítésben. A képesség kibontakoztató és az integrációs felkészítés (a továbbiakban: képesség kibontakoztató felkészítés) megszervezése nem járhat együtt a hátrányos és a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók elkülönítésével.

A képesség kibontakoztató felkészítés keretében – a tanuló egyedi helyzetéhez igazodva – biztosítja az iskola

- a) a személyiségfejlesztéssel, közösségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatokat,
- b) a tanulási kudarnak kitett tanulók fejlesztését segítő programot,
- c) a szociális hátrányok enyhítését segítő pedagógiai tevékenységet.”

Általános célul tűztük ki, hogy nyitott kirekesztéstől mentes intézményként működjünk, a pedagógiai környezetünk alakításával, befogadó iskolává váljunk.

Minden gyermek képességének maximális kibontakoztatását a személyiség-központú oktatás, nevelés által, az IPR alkalmazásával érjük el, melyet az esélyegyenlőség megteremtése érdekében az integrációt segítő innovatív módszerek fejlesztésével alkalmazunk.

Szakmai műhelyek kialakításával, a pedagógiai eszköztár bővítésével segítjük elő a halmozottan hátrányos helyzetű, elsősorban roma tanulók társadalmi beilleszkedését, a továbbtanulási arány emelkedésével a képzettségi szint javítását, munkaerőpiacon való érvényesülését, ezáltal a munkanélküliség csökkentését.

A társadalmi – kulturális különbözőség iránti érzékenység fejlesztésére törekszünk, célunk a másság elfogadása szűkebb és tágabb társadalmi környezetben.

Az IPR alapú fejlesztési stratégia és munkaterv megvalósulását az IPR menedzsment irányítja, a program iskolai működésének koordinálása az alsós és felsős munkaközösségek feladata és a megvalósítás rajtuk kívül még 5 fejlesztőcsoportban zajlik.

- Óvoda-iskola átmenet team
- Mérés-értékelés csoport
- Honlapfejlesztő team
- Intézményi Környezeti Csoport (IKCS)
- Önértékelési csoport

A megvalósításban a teljes tantestület részt vesz.

A pedagógiai rendszer tartalmi elemei

A tanítás-tanulást elősegítő eszközrendszer elemei

1. Kompetenciafejlesztő programok és programelemek.

1.1 az önálló tanulást segítő felkészítés

Cél: a tanulók önálló tanulási képességének kialakítása és ennek fenntartása. Egyéni képességek kibontakoztatása.

Megvalósítása:

- Tanulási és magatartási zavarok kialakulását megelőző programok

Alsó tagozaton működtetjük a Nebuló képességfejlesztő programot, saját mérőanyaggal.

Értékelő esetmegbeszélések, havi rendszerességgel a magatartás-szorgalom értékelés címmel: konkrét javaslatok kerülnek megfogalmazásra, melyek a napi munka során a tanulóval kapcsolatban irányadók a tanítók, tanárok számára.

- Az önálló tanulási képességeket kialakító programok

Az önálló tanulást segítő felkészítés megvalósulásához szorgalmazzuk és ösztönözzük tanulóinkat a pályázatok, versenyeken, vetélkedőkön való részvételre, kiemelten fontosnak tartjuk az egyéni eredmények elismerését, jutalmazását, szűkebb és tágabb környezettel való megismertetését. Felkerülnek azok, akikre büszkéek vagyunk az iskola faliújságjára. Tanórákon alkalmazzuk a kooperatív, a drámapedagógiai és projektmódszert.

- A tanulók önálló- életkornak megfelelő-kreatív tevékenységére épülő foglalkozások

Működtetünk szakköröket. Évente szervezünk kézműves napot és lehetőség szerint pályázunk Erzsébet és egyéb tábor szervezésére, részt veszünk művészeti és egyéb témájú pályázatokon.

- Tanulási motivációt erősítő és fenntartó tevékenységek

Kidolgoztuk és működtetjük a Műhely Manó projektet. Iskolai és tantárgyi projekteket valósítunk meg. Tehetséggondozó programok, Útravaló-program, a Tanulás tanítása programot és Tanulási praktikák tanfolyamot valósítunk meg.

1.2 Eszközjellegű kompetenciák fejlesztése

Cél: a tanulók tanulmányi előmenetelének segítése,

- Tantárgyi képességfejlesztő programok

Az eszközjellegű kompetenciák fejlesztése a tanórákon tanmenet szerint és a felzárkóztató foglalkozásokon egyaránt zajlik.

IKT alkalmazása a tanórákon és tanórán kívüli foglalkozásokon,

Egyéni fejlesztési terv készítése a rehabilitációs szakértői bizottság véleménye, fejlesztő pedagógus mérése illetve első osztályban a teljes DIFER - mérés alapján.

Egyéni és kiscsoportos fejlesztő foglalkozások.

- Kommunikációs képességeket fejlesztő programok

Az iskola hagyományrendszerében rendszerességgel megjelennek. Iskolai és iskolán kívüli szereplések, kiállítások, táncbemutatók, művészeti és egyéb projektek. Diákönkormányzat által szervezett programok: iskolagyűlések, iskolarádió működtetése. Drámapedagógiai módszerek alkalmazása, projekthetek, témanapok rendezése. A tanulók szabad választása alapján az iskolában kihelyezett tanszakként működő alapfokú művészetoktatásban való részvétel: társas tánc, grafika tanszakok.

- Komplex képességfejlesztő programok

Alsó tagozaton folytatjuk a Kalendárium komplex művészeti programot, tanterv alapján, a napközis foglalkozásokba építve.

1.3 Szociális kompetenciák fejlesztése.

Célja az integrációban: Minél épebb, teljesebb személyiségek alakuljanak ki. A társadalom elvárásaiból minél több elemet építsünk be személyiségükbe, hogy a lehető legteljesebb társadalmi integrációt érjünk el. Találja meg a társadalomban a helyét, boldogulását. Segítse elő iskolai és felnőttkori teljesítményeinek elérésében tanulóinkat.

Megvalósítása:

- Közösségfejlesztő, közösségépítő programok

A közösség fejlesztő és építő programokon valósul meg, melynek terepe iskolánkban az osztályfőnöki óra, közös programok, sportfoglalkozások, egyéb kulturális és sportprogramok és a diák önkormányzati tevékenység, valamint az iskolai projektek (témahét, háromhetet meghaladó projekt, Sport és egészségnap. Karácsony, stb.) és a nyári táborozások adnak teret a megvalósításra.

- Mentálhigiénés programok

Osztályfőnöki órákon, az iskolaorvosi és védőnői tevékenységen túl az évente megrendezésre kerülő Sport és egészségnap és a nyári táborozások adnak teret. A mindennapos testneveléssel biztosítjuk a diákok rendszeres testmozgását.

- Előítételek kezelését szolgáló programok

A roma nemzetiségi tananyag meghatározott tantárgyakba építve elérhető minden 1- 8. osztályos diák számára. A diákok Roma népismeret órán és Roma szakkörön vehetnek részt jelentkezés alapján.

2. Az integrációt segítő tanórán kívüli programok, szabadidős tevékenységek.

Cél: Minden tanuló sikerélményhez juttatása reális önismeret. Eredmény, ha a bevont tanulók képességeikhez mértén mindent megtesznek eredményeik javításáért. Segíti a tanulóiban rejlő tehetségek kibontakoztatását.

Megvalósítása:

- Patrónusi rendszer (iskolánkban mentori hálózat működik)
- Művészeti körök

Tehetséggondozási feladatokat valósítunk meg a szakköri foglalkozásokon és versenyekre, pályázatokra felkészítések során.

Iskolánkban működik a Kapronczai Alapfokú Művészetoktatási Intézmény társas tánc tanszaka, alsó tagozaton (testnevelés óra + szakkör), valamint a Szigetvári Weiner Leo Alapfokú Művészeti Iskola Képzőművészet-grafika-festészet tanszaka, 1 csoporttal.

3. Az integrációt elősegítő módszertani elemek.

- Egyéni haladási ütemet segítő differenciált tanulásszervezés

Iskolánkban rendszeresen alkalmazott módszer a differenciált tanulásszervezés a tanórákon, tanórán kívüli foglalkozásokon és az egyéni fejlesztő foglalkozásokon az egyéni fejlesztési tervek alapján.

- Kooperatív tanulásszervezés

Több tanórán jelennek meg a kooperatív technikák, valamennyi termünk alkalmas a szervezésére. A kompetencia alapú oktatás egyik legfontosabb módszere, mely segíti a kommunikációs készségek, a társas kapcsolatok fejlődését, hozzájárul az esélyegyenlőség biztosításához, hatékonyan segíti a tananyag elsajátítását, a képességek fejlődését.

- Projektmódszer

A projektmódszer mely a projektnapokon, tantárgyi projektek megvalósításakor kifejezetten ajánlott és alkalmazott módszerek.

Tapasztalatainkat megosztjuk egymás között: bemutató órák, hospitálási lehetőségek

- Drámapedagógia

6. évfolyamokon a Dráma és színház önálló tantárgy.

Drámapedagógiai módszereket tanórákon is alkalmazzuk.

A rendezvények, ünnepi műsorok, versmondó- és prózamondó versenyek során alkalmazzuk a módszert.

4. Műhelymunka – tanári együttműködés formái

Cél: a nevelés során a gyermekek egyéni fejlődésének megfelelő elvárásokat, és ezekkel harmonizáló feladatokat szükséges megfogalmazni. Ennek érdekében a tanulók és a nevelők minél alaposabb megismerése, az együttműködés szellemének egységesítése szükséges.

Megvalósítás:

- értékelő esetmegbeszélések

Értékelő esetmegbeszélések zajlanak szükség szerint minden évfolyamon a hátrányos helyzetű diákok előmenetelének segítése céljából. Célunk a lemorzsolódás csökkentése. Ennek érdekében feladataink a következők: a felsős munkaközösségi megbeszélések, esetmegbeszélések során a

megfelelő pedagógiai módszerek kiválasztása, egyéni fejlesztési feladatok meghatározása és alkalmazása a tanórákon és tanórán kívüli foglalkozásokon.

- problémamegoldó fórumok

Problémamegoldó fórumok alkalmasak a tanárok gyermekekről alkotott véleményének megismerésére a tanórán és tanórán kívüli foglalkozások tapasztalatainak kicserélésére, biztosítják a tanulók magatartásának és szorgalmának megítélése objektív alapokon, nyugodjon. A havi rendszerességgel megtartott munkaértekezletek, munkaközösségi foglalkozások szolgálnak ennek megvalósítására.

- hospitálásra épülő együttműködés

Rendszeresek az iskolán belüli tanórai látogatások, hospitálási lehetőség biztosítása a kollégák számára és bemutató órák tartása zajlik évente a nyílt tanítási napokon.

Feladat: a belső tudásmegosztás erősítése, a hospitálások során szerzett jó gyakorlatok megosztása munkaközösségi foglalkozásokon, évente legalább 3 alkalommal.

5. A háromhavonta kötelező kompetencia alapú értékelési rendszer eszközei

Cél: gyermekek fejlődésének folyamatos nyomon követése, képességeik felmérésére alapuló fejlesztés elérése

Megvalósítása:

- szöveges értékelés-árnyalt értékelés
- egyéni fejlődési napló

Intézményünk pedagógiai programjában rögzítettük, hogy szöveges értékelést csak e program résztvevőinek számára biztosítunk háromhavi rendszerességgel. Az értékelés részei természetesen a tanulók és szülők, akik aláírásukkal egyetértésüket fejezik ki.

Elkészülnek az egyéni fejlesztési tervek minden tanév elején és folyamatosan zajlik nem csak a hátrányos helyzetű, de az SNI gyerekek fejlesztése is.

Kiindulási pont 1. évfolyamon a teljes DIFER mérés, 2-4. évfolyamokon a Nebuló mérő anyaga, a többi évfolyamon a pedagógusok megfigyelései és folyamatosan zajlik a gyerekek fejlesztése a fejlesztőjátékok segítségével.

Minden hátrányos helyzetű diáknak egyéni fejlődési naplója van, amelyben nyomon követjük fejlődését. Ehhez nagy segítséget nyújt a SULISZOLGA a tanulói fejlődést nyomon követő programunk felső tagozaton.

6. Multikulturális tartalmak

Célunk: megismertetni és megértetni a nem roma tanulókkal a csoportban velük élő, tevékenykedő, gondolkodó társaik otthonról hozott szokásait, életmódját, értékeit éppúgy, mint az elvárásokat, a többségi társadalom velük szemben támasztott követelményeit.

A roma és a nem roma tanulók egyaránt legyenek büszkék hagyományos értékeikre, etnikai kötődésükre, és ezeket a tulajdonságokat társaikban is tiszteljék.

Megvalósítása:

- multikulturális tartalmak megjelenítése a különböző tantárgyakban.

A multikulturális tartalmak (cigány/ roma nemzetiségi népismeret) megjelennek a különböző tantárgyakban melyet az iskola helyi tanterv című fejezete tartalmaz.

Kötelezően választható tantárgy a Roma népismeret tantárgy és a Roma szakkör.

7. A továbbhaladás feltételeinek biztosítása

Cél: a sikeres iskola és pályaválasztás elősegítése

Megvalósítása:

- pályaorientáció
- továbbtanulásra felkészítő program
- az iskolai hatékonyság visszajelzésére tanulókövetést végzünk

A továbbtanulásra felkészítő program megvalósulásának szinterei: osztályfőnöki órák, látogatás középiskolába (nyílt napok), tájékoztatókon való részvétel, középiskolai előkészítő tanfolyamokon való részvétel. A továbbtanulást segítő programjaink még: a felvételi előkészítő foglalkozások magyarból és matematikából, angol nyelvből, informatikából.

A pályaorientációs tevékenység már az első évfolyamtól megjelenik, nem korlátozódik csak tanórai szintekre. Minden tanévben 1 tanítás nélküli munkanapot pályaorientációs program megvalósítására fordítjuk 1-8. évfolyamon.

Oktatási Hivatal által vezetett *EFOP-3.2.13-17-2017-00002* azonosító számú, „Az alap- és középfokú iskolák pályaorientációs tevékenységét, kiemelten az MTMI készségeket és kompetenciákat támogató pályaorientációs szakmai módszertan átfogó megalapozása és fejlesztése” című projekt keretében fejlesztett pályaorientációs mérő- és támogatóeszközt (POM) az intézmény pályaorientációs, pályaválasztást előkészítő pedagógiai tevékenységrendszerébe a 2021/2022. tanévtől beépítjük és alkalmazzuk.

A tovább tanuló diákok eredményeit a volt osztályfőnök tartja nyilván. A formális és informális tanulókövetés egyaránt megvalósul. Az éves beszámolóokban szerepelnek a továbbtanulási mutatók. A középiskolák visszajelzései és az intézményben a rendezvényekre vagy egy-egy beszélgetésre visszatérő volt diákok révén is hozzájutunk információkhoz. A tanulók további eredményeit felhasználjuk a pedagógiai munka fejlesztésére. Megmutatkozik, hogy az intézményben átadott ismeretek mennyire elegendőek a diákoknak a felvételi feladatok megoldásakor, ill. a középiskolai követelményeknek való megfelelésben, milyen irányban és mélységig szükséges a fejlesztés.

Elvárások

- A hátrányos helyzetű tanulók aránya az oktatási-nevelési intézményben megfelel a jogszabályban előírtaknak.
- Az intézmény tartósan képes a különböző háttérrel és különböző területeken eltérő fejlettséggel rendelkező gyerekek fogadására, és együttnevelésére.
- Multikulturális tartalmak beépülnek a helyi tantervbe.
- Az intézmény párbeszédet alakít ki minden szülővel.
- Az intézményben létezik tanári együttműködésre épülő értékelési rendszer.

Sikerkritériumok: (Munkatervekben, beszámolókbán értékelni)

- Nem nő az évfolyamvesztés nélkül tovább haladó hátrányos helyzetű tanulók száma.
- Csökken az intézményben a tankötelezettségikor határa előtt az iskolai rendszerből kikerülők száma.
- Nem csökken az érettségit adó intézményekben tovább tanuló hátrányos helyzetű tanulók száma.
- Az intézményben az országos kompetenciamérések eredményei szignifikánsan nem romlanak.
- Növekszik a módszertani képzettséget szerzett pedagógusok száma

Gyermek és ifjúságvédelmi tevékenységeink

Az iskolai gyermekvédelem sajátos eszközeivel járul hozzá a gyermekek egészséges, biztonságos, a társadalmi normákhoz minél inkább közelítő magatartásának, életszemléletének kialakításához.

Fontos, hogy bekapcsolódjunk abba a társadalmi összefogásba, mely korunk veszélyforrásaival szemben a tanulók személyiségének formálására és a prevencióra helyezi a hangsúlyt.

Célunk:

Az alapvető társadalmi, erkölcsi, etikai, életviteli, magatartási stb. normák szükségyszerűségének megértetése és elfogadtatása a tanulókkal.

Személyiségük és életszemléletük olyan irányú fejlesztése, hogy képesek legyenek ítéletalkotásra, a negatív jelenségek elutasítására.

Feladataink:

A veszélyeztetett és hátrányos helyzetű tanulók és családok körének számbavétele. A veszélyeztető tényezők **feltárása**.

A prevenció – Olyan felvilágosító, oktató-nevelő, életszemlélet-fejlesztő tevékenység, mellyel képessé tesszük tanulóinkat arra, hogy a rájuk leselkedő veszélyeket elkerülhessék.

Megfelelő értékrend, ítélőképesség, felelősségvállalás kialakítása a tanulóknál, az életviteli nehézségek és devianciák kialakulásának elkerülésére.

Korrekción – A már meglévő - a gyermek biztonságát, egészségét, személyiségének egészséges fejlődését - veszélyeztető tényezők hatásainak csökkentése.

A szociális hátrányok kompenzálása:

- ösztöndíjak, pályázatok stb.
- kapcsolattartás és segítségkérés kompetens intézményektől és szervezetektől (pl.: Gyermekjóléti Szolgálat, Családsegítő Központ, Nevelési Tanácsadó, Rehabilitációs Bizottság, Rendőrség stb.)

Mentális hátrányok kompenzálása

- Nyugodt, biztonságos légkör biztosítása
- Gyakori, tapintatos beszélgetések; egyéni bánásmód

Segítségnyújtás – A mentálisan, szociálisan vagy bármely területen segítségre szoruló gyermekek, ill. családok megsegítése, az ehhez szükséges források felkutatása.

A gyermekvédelem minden osztályfőnök, tanító és tanár feladata. A gyermek-és ifjúságvédelmi feladatok sajátossága, hogy előre csak részben tervezhető. A fő feladatokat az osztályfőnökök látják el. Év közbeni feladatuk, az adott probléma megjelenésekor azonnal megtenni a szükséges lépéseket.

A megelőzés terén

- Kapcsolattartás szülőkkel, családtagokkal családlátogatás, szülői értekezletek és fogadóórák.
- A hátrányos helyzetbe kerülő tanulók felmérése, különös tekintettel az iskolába újonnan bekerülő gyerekekre (nem csak az 1. osztályosok)
- Együtt működés a gyermekvédelemmel foglalkozó hatóságokkal.
- A tanulók folyamatos megfigyelése (éhség, bántalmazás nyomai, fáradtság, felszerelések folyamatos hiánya, ruházat elhanyagoltsága, higiéniai hiányok stb.).
- Hiányzások ellenőrzése, a törvényben előírtak szerint.
- A tanulók és szüleik tájékoztatása a gyermekvédelmi feladatot ellátó fontosabb intézmények elérhetőségéről.
- Felvilágosító tevékenységek
 - Védőnői és iskolaorvos által tartott előadások
 - Drog-és Bűnmegelőzési prevenciós program (D.A.D.A.)

Tananyagba ágyazott ismeretek nyújtása

- Etika illetve Hit és erkölcstan tantárgy tanítása
- Személyiségfejlesztés – a drámapedagógia módszereivel
- Környezeti és egészségvédelmi program

Tanórán kívüli lehetőségek

- DÖK – a diákjogok ismerete és érvényesítésének gyakorlása
- Szabadidős tevékenységek – az értelmes és tartalmas szabadidő eltöltésére; a deviáns körök elkerülése érdekében

A feltárásban

- Az iskolán belül nem megoldható – szakembert igénylő- feladatok megoldása
- Családlátogatások
- Az esetmegbeszéléseken felmerülő adatok, új információk feldolgozása
- Beszélgetés a tanulókkal

A megszüntetésben

- A szakértői vélemények és felmentések folyamatosságának ellenőrzése
- A szabadidős tevékenységekre való figyelemfelkeltés
- Fegyelmi eljárások
- Pályázatok figyelése
- Felvilágosító programok szervezése igény és lehetőség szerint, az osztályfőnöki órák keretében meghívott előadókkal is.

A prevenciót szolgáló programok:

- előadások, tájékoztatók, filmvetítés, drog és bűnmegelőzési programok (D.A.D.A),
- részvétel az ÁNTSZ mentálhigiéniai programjaiban,
- versenyek, pályázatok,
- képességfejlesztő foglalkozások

Sikerkritérium: (Munkatervekben, beszámolóokban értékelni)

A gyermek és ifjúságvédelem területén végzett munkánk akkor sikeres, ha:

- a gyermek- és ifjúságvédelmi felelős által nyilvántartott tanulók rendszeresen járnak iskolába,
- nő az évfolyamismétlés nélkül továbbhaladók száma, ezáltal csökken a 8. évfolyamot el nem végző tanulók száma,
- párbeszédet tudunk kialakítani valamennyi érintett szülővel,
- az iskolai igazolatlan hiányzások száma csökken,
- a tanulók igénybe veszik a felzárkóztató, fejlesztő foglalkozásokat, napközis foglalkozásokat,
- a tankötelezettséget teljesíti minden tanuló,
- a tanulók elhatárolódnak az őket fenyegető káros szenvedélyektől,
- az iskolában szerzett tudásukat tovább haladásukkor alkalmazni tudják

Jó gyakorlataink**Műhely Manó program**

Műhely Manó Projekt - korszerű tanulásszervezési technikák alkalmazása az alsó tagozaton és idegen nyelvórákon. Kulcskompetenciák, tanulási képességek és az egész személyiség fejlesztése, úgy hogy önálló tevékenységre alkalmas tanulást biztosít. Érdekes, ezáltal motivál a tanulásra. Lehetőséget ad az iskolába behozott tudás felhasználására, együtt nevel.

A projekt átfogó célja:

- Értelmi képességek és az egész személyiség fejlesztése
- Eredményes tanulás módszereinek, technikáinak / műhelymunka, szabad munka / elsajátíttatása, gyakoroltatása
- A csoportos tanulás módszereinek, az élethosszig tartó tanulás eszközeinek, módszereinek megismertetése a tanulókkal
- Kulcskompetenciák fejlesztése, kompetencia alapú tanulás erősítése,

Konkrét célkitűzések:

- Felelősségteljes tanulás kialakítása
- Önállóság előmozdítása
- Döntési képesség fejlesztése
- Új tudásszerző képességeket kialakítani, fejleszteni
- Egyéniség kifejlesztése
- Differenciálás
- Tanult elemek összehasonlítása, rendszerezése

- Szociális képességek, együttműködés fejlesztése
- Érdeklődést felkelteni, inspirálni a feladatvégzésre
- Motiváció kialakítása, fenntartása
- Ön és társ értékelés fejlődése.

A Műhely Manó egy önálló tanulási képességet kialakító program nyitott tanítási forma. Az órákon szabad illetve műhelymunka folyik, ahol a gyerekeknek alkalmuk van előzetes tudásukat új helyzetekben próbára tenni, képességeiknek, érdeklődésüknek megfelelően válogatni a megoldandó feladatok közül. Játékos tevékenységek egész sorát végezhetik.

Egyedül vagy társal, egymás mellett vagy egymással; aktívan, hasznosan töltik el az időt ezeken az órákon. A tanulók személyre szabott minőségi oktatásának értékes és eredményes lehetősége rejlik ebben a munkaformában. A résztvevők időblokkokban és integráltan, tantárgyakat át- és összefogva dolgoznak.

A Műhely Manó során a tanító előkészül, de a véghezvitel a tanulók feladata. Figyelembe veszi az egyéni tanulási különbségeket: az eltérő teljesítőképességet, tanulási és munkatempót. Így a tanulás során a tanulási nehézségekkel küzdő, valamint a tehetséges gyerekek is fejlődnek.

Egyéni és közös tanulási fázisok, valamint a különböző munkaformák: egyéni, partner- és csoportmunka, egyéni és csoportos bemutatók, osztálykonferenciák váltják egymást. A széles körű, szabadon választható kínálat különféle tevékenységeket tesz lehetővé: kreatív írás, beszélgetés, kísérletezés, elemzés, rajzolás, bemutatás, stb.

Szorosan kapcsolódik nevelő-oktatómunkánk területén az alábbi pontokhoz:

- A gyermekek bevonása a saját tanulási folyamataikba.
- Változatos oktatás szervezési- és munkaforma alkalmazása.
- Érzékszervi tapasztalásra épülő ismeretszerzés, készségfejlesztés, tevékenységközpontú pedagógiai gyakorlat alkalmazása.
- Az életkori sajátosságoknak megfelelő tevékenység szervezés. A tanulók egyéni képességeihez igazodó oktatás alkalmazása. A gyerekek-tanulók közötti fejlettségbeli, fejlődési eltérések figyelembevétele, különbségek elfogadása, tiszteletére nevelése az egyenlő esélyek biztosítása.
- A gyermek spontán szerzett tapasztalatainak, utánzás során elsajátított ismereteinek rendszerezése, anyanyelvi képességének, kreativitásának, problémaérzékenységének fejlesztése.

Várható eredmények:

- Nemcsak az ismeretek közvetítése a célunk, hanem az is, hogy a tanulók önállóan, cselekvően, felfedezve foglalkoznak a különböző témakörökkel és a tanultakat azonnal alkalmazzák is.
- Többféle, színes feladatok felkínálása a tanulónak, melyek lehetőség szerint kapcsolják be a tanulási folyamatba minden érzékszervüket.
- Megértő, felfedező tanulás alkalmazása, a tanulók önállóan keresik a megoldásokat és a tanulási stratégiákat.
- Tanulás fejjel, szívvel és kézzel.
- Önállóság erősödése: minden feladatot vagy egyedül, vagy páros munkával vagy egy kis csoportban old meg a gyermek.

- Mozgósítja az előzetes tudást és tapasztalatokat.
- Kiépíti és fejleszti az egyénre szabott tanulási módszereket, eljárásokat.
- Megtanulják a csoportos tanulás módszereit.
- Erősíti az emlékezetet, műveli a gondolkodási kultúrát.
- Kibontakoztatja az önművelés igényét és szokássá válását.
- A tanulók körében az egymással szembeni méltányossághoz, a pozitív változásra való érzékeny reagálásra, a segítőkészség spontán megjelenéséhez és nagy-nagy tanulási kedvhez vezet.

A jó gyakorlatot alsó tagozaton az osztálytanítók, felső tagozaton a természettudomány tantárgynál alkalmazzuk. A jógyakorlat digitalizása folyamatban van.

Kortársbántalmazás megelőzése anti-bullying prevenciós foglalkozások 1-8. évfolyamon adaptált jó gyakorlat

Források:

Alsó tagozat

Tanóravázlatok az iskolai bántalmazás témaköréhez az 1-6. osztályok számára
(<https://osztalyfonok.hu/2028/>)

Felső tagozat

Dr. Jármí Éva: „Iskolai bántalmazás megelőzésére és bántalmazást elutasító csoportnorma kialakítására irányuló gyakorlatsor és alkalmazási útmutató, Bp. 2015.

Online bántalmazáshoz 8.osztály
<http://tabby-hun.weebly.com/>

A kortársbántalmazás gyakran előforduló [jelenség](#) az iskolában, iskolai közösségekben, függetlenül az adott intézmény helyétől, jellegétől. Az utóbbi évtizedekben mind a tudományos, mind a társadalmi érdeklődés fokozódik a téma iránt. Negatív [hatásai](#) minden résztvevőt érintenek, különösen a mentális egészségre vonatkozóan. A negatív hatások nemcsak rövid, hanem hosszú távon is érzékelhetők, akár még felnőttkorban is.

Iskolánkban is egyre gyakrabban találkozunk olyan diákokkal, akik verbálisan vagy fizikailag bántják, zaklatják, megfélemlítik iskolatársaikat, gyakran minden ok nélkül. Programunkkal szeretnénk a további terjedését megakadályozni és visszaszorítani.

Az iskolai bántalmazás megelőzését célzó programnak először tudatosítani kell, hogy az iskolai bántalmazás komoly probléma. Informálni kell a diákokat a bántalmazás jelenségéről, elterjedtségéről, a kialakulásához vezető pszichológiai mechanizmusokról, és következményeiről. Kiemelt jelentőséggel bír - az iskolai bántalmazás rejtettebb formáinak (indirekt bántalmazás, internetes bántalmazás) bemutatása, - az áldozat érzéseinek, szenvedésének hangsúlyozása, - a figyelem felhívása a bántalmazót és a közösséget érintő hosszú távú károokra, - az áldozat hibáztatása helyett a csoport szerepének tisztázása. Minden érintettnek tudnia kell, mit tegyen, ha valakit bántalmaznak, hogyan lehet megállítani a bántalmazást áldozatként, szemlélőként, melyek a jó védekezési/védelmi stratégiák. Fontos, hogy a program - ne csak irányelveket, hanem konkrét tanácsokat is nyújtson, - hogy a beavatkozási technikák megtanítása mellett lehetőséget adjon ezek begyakorlására, - egyértelműen határozza meg, kihez lehet segítségért fordulni a bántalmazás megállítása érdekében. A diákokat buzdítani kell arra, hogy valóban alkalmazzák ismereteiket és készségeiket, hiszen csak akkor fognak tenni valamit, ha úgy érzik, megéri az erőfeszítés. Ehhez szükséges - bántalmazás-ellenes attitűd és csoportnorma kialakítása, - a személyes felelősség hangsúlyozása, - az árulkodás tabujának megtörése a bántalmazás jelentése érdekében.²

Programunk több, a témával foglalkozó szakirodalomban fellelhető és általunk megfelelőnek ítélt, megvalósítható foglalkozásokból áll. Minden évfolyamnak elkészült a foglalkozás sorozata. A foglalkozásokat az osztályfőnökök együttműködésben készítették. Alsó tagozaton a napközis foglalkozásokon, felső tagozaton az osztályfőnöki órák keretében kerültek megvalósításra.

A megvalósítás helye: Nagypeterdi Általános Iskola

Alsó tagozaton a napközis, felső tagozaton az osztályfőnöki órák.

Fejlesztési céljaink:

3 komponens - 3 célkitűzés

- 1) kognitív – a témával kapcsolatos ismeretek átadása, hogy a résztvevők felismerjék, megértsék a problémát;
- 2) viselkedéses – a kívánt magatartás minták bemutatása, az ehhez szükséges készségek fejlesztése, hogy a résztvevők képesek legyenek az elvárt irányba módosítani viselkedésüket;

² Dr. Jármí Éva: „Iskolai bántalmazás megelőzésére és bántalmazást elutasító csoportnorma kialakítására irányuló gyakorlatsor és alkalmazási útmutató” Bp.2015.

3) érzelmi – attitűdformálás, hogy a résztvevők motiváltak legyenek az elvárt módon viselkedni, a tanult készségeket a mindennapokban alkalmazni.

Célcsoport:

1-8. évfolyam tanulói

Időtartam

Évfolyamonként 6 foglalkozásból álló sorozat minden tanévben.

Hatások, eredmények

A program az iskolai bántalmazás megelőzését célozza. Reméljük, hogy a foglalkozások hatására a diákok probléma-érzékenysége nő, elkötelezettebbé válnak pozitív társas kapcsolatok kialakítására és fenntartására, jobban érzik személyes felelősségüket mások megvédésében, illetve ismerik ennek biztonságos módjait. Ezek a hatások azonban csak akkor válhatnak tartóssá, ha a pedagógusok tartósan és következetesen megerősítik a normának megfelelő viselkedést és beavatkoznak a csoportszabályok megszegése esetén. A gyerekeknek azt kell látniuk, hogy az iskola minden szereplője hasonlóan érzékeny, elkötelezett és felelősségvállaló, mint amit a program során üzenetként, elvárásként közvetít. Erre alapozva lehet hatékony a felmerülő bántalmazás esetek kezelése is.

Résztvevők

1-8. évfolyam tanulói, tanítók, osztályfőnökök

Tartalmi leírás

A konfliktusok az emberi kapcsolatok természetes velejárói. Ha megfelelő módszerekkel kezeljük őket, tanulási és fejlődési lehetőségként szolgálnak a résztvevők számára. A közös erőfeszítéssel, sikeresen megoldott nehéz társas helyzetek megerősíthetik kapcsolatainkat. Azonban megfelelő eszközök nélkül a feszültség egyre nő, és tehetetlenség agresszióba fordulhat. Az iskolai környezetben előforduló agresszió megnehezíti a tanárok, diákok és szüleik mindennapjait. A feszült helyzetekkel járó harag és szégyen pedig a tanulást és a tanítást lehetetleníti el.

Programunk évfolyamonként 6 foglalkozásból álló sorozat, amelyet minden évfolyamon az osztályfőnökök tartanak. A foglalkozások minden évfolyamra ki vannak dolgozva.

Alsó tagozaton témák:

- Egy csapat vagyunk-egy hajóban evezünk.
- Kérlek, ne zaklass!
- A zaklatás nem vicces!

- Különböző nézőpontok
- Jó szórakozás és Zaklató

Felső tagozaton témák:

1. Mi a bullying?
2. Mi a bullying és mi nem az?
3. A bullying következményei
4. A szemlélők reakciói
5. A bullying elleni fellépés
6. A bullying elleni csoportszabályok

Online bántalmazás megelőzése 8. osztályban (<http://tabby-hun.weebly.com/>)

„Napjainkban Európában a fiatalok elsődleges kommunikációs színtere az internet és a mobiltelefon. Ebből következően az erőszak és a bántalmazás is megjelenik az online világban. A T.A.B.B.Y. projekt (Threat Assessment of Bullying Behaviour) célja az online és az elektronikus eszközök használata során fellépő kockázatok tudatosítása, valamint az önvédelmet szolgáló információk és készségek átadása.

Számos kutatás kimutatta, hogy az online bántalmazásnak (cyberbullying) különböző megjelenési formái léteznek, és hogy a jelenség szoros kapcsolatot mutat az iskolai erőszakkal, illetve gyakran abból eredeztethető. Lehetséges, hogy az iskolában bántalmazottak az online környezetben vesznek elégtételt az őket ért sérelmekért.

Célunk a biztonságos webhasználati légkör kialakítása. Jó gyakorlatokat osztunk meg és terjesztünk a gyerekek általános jólétének előmozdítása érdekében, az antiszociális viselkedés kezelésére és megelőzésére, és általánosságban a bűnözés visszaszorítására.”

A program videókkal, információs füzetrel, kiértékelt egyéni kérdőívvel, magyarázatokkal segíti a prevenciót.

Megvalósítás: 8.o. osztályfőnöki órák, 2 óra

Az eszközkészlet tartalma: bevezető, ráhangoló videók (4 kisfilm illusztrálja a fiatalok számára azt a kockázatot, amivel akkor szembesülhetnek, ha alábecsülik az internetalapú technológiák veszélyeit.)

kérdőív

A Tabby kérdőív (Tabby toolkit) kitöltésével a diákok képesek lesznek az internethasználattal, azon belül is különösen a közösségi oldalakkal kapcsolatos kockázatok azonosítására, így

megtehetik az első lépéseket a saját vagy mások sérelmére elkövetett, potenciálisan vagy ténylegesen ártó magatartások ellen.

A tanulóknak az intézményi döntési folyamatban való részvételi jogai gyakorlásának rendje

Iskolánk kiemelt jelentőséggel kezeli, hogy tanulóink öntevékenyen, jogaik és kötelességeik egyensúlyára épülő felelősségérzetük alapján vegyenek részt az iskolai feladatok megoldásában. Célunk, hogy a demokratikus döntéshozatal elsajátításával erősödjék tanulóink kezdeményezőkézsége, kitartóbbá, nyitottabbá váljanak, és egyre inkább saját maguk töltsék meg programokkal az iskolán belül rendelkezésükre álló szabadidőt, ötleteikkel is segítsék színesíteni az oktató-nevelő munkát.

A tanuló az iskolában

- hozzájuthat a jogai gyakorlásához szükséges információkhoz, tudomást szerezhethet a jogai gyakorlásához szükséges eljárásokról
- részt vehet a diákkörök munkájában, kezdeményezheti azok létrehozását, tagja lehet iskolai, művelődési, művészeti, ismeretterjesztő, sport- és más köröknek
- az emberi méltóság tiszteletben tartásával szabadon véleményt nyilváníthat minden kérdésről, az őt nevelő és oktató pedagógus munkájáról, az iskola működéséről
- kérdést intézhet az iskola vezetőihez, pedagógusaihoz, a diákönkormányzathoz
- jogai megsértése esetén eljárást indíthat, továbbá igénybe veheti a nyilvánosságot
- személyesen vagy képviselői útján részt vehet az érdekeit érintő döntések meghozatalában
- választhat és választható a diákképviselőbe
- a diákönkormányzathoz fordulhat érdekképviselőként

A tanuló jogainak gyakorlása során nem sértheti társai és a közösség jogait.

Az iskola házirendjében kell szabályozni a tanulók rendszeres tájékoztatásának, véleménynyilvánításának és a kérdéseikre adandó érdemi válaszok rendjét és formáit.

Az iskola tanulói a nevelés-oktatással összefüggő közös tevékenységük megszervezésére, a demokráciára nevelés érdekében - a házirendben meghatározottak szerint - diákköröket hozhatnak létre, melyek létrejöttét és működését a nevelőtestület segíti. A diákkörök - a nevelőtestület véleményének meghallgatásával - közösségi életük tervezésében, szervezésében, valamint tisztségviselőik megválasztásában döntési jogkört gyakorolnak, és jogosultak képviseltetni magukat a diákönkormányzatban.

Az osztály az iskola legalapvetőbb szervezete, a nevelési-oktatási munka önálló közössége. Az osztály az osztályfőnök vezetése, irányítása mellett valamennyi tanulójának részvételével alakítja ki működésének kereteit, hozza meg saját döntéseit.

Az osztály küldötteset választ az iskola diákönkormányzatába. A küldöttek révén a diákönkormányzaton keresztül vesz részt az osztály az iskolai döntéshozatalban.

Az osztály, illetve a tanuló, a tanulók nagyobb közösségén keresztül is beleszólhat az iskola életének alakításába.

A tanulók, az osztályok és a diákkörök a tanulók és az iskolai közösségek érdekeinek képviselőit, közéleti felelősségük megélésére, valamint az iskolai szabadidő szervezettebb eltöltésére diákönkormányzatot hozhatnak létre. A diákönkormányzat munkáját e feladatra kijelölt, felsőfokú végzettségű és pedagógus szakképzettségű személy segíti, akit a diákönkormányzat javaslatára az igazgató bíz meg öt éves időtartamra.

A diákönkormányzat a nevelőtestület véleményének kikérésével dönt:

- saját működéséről
- a diákönkormányzat működéséhez biztosított anyagi eszközök felhasználásáról
- hatáskörei gyakorlásáról
- egy tanítás nélküli munkanap programjáról
- az iskolai diákönkormányzat tájékoztatási rendszerének létrehozásáról és működtetéséről,
- az iskolán belül működő tájékoztatási rendszer tanulói vezetőjének, felelős szerkesztőjének és munkatársainak megbízásáról

A diákönkormányzat SZMSZ-ét a tanulóközösség fogadja el, és a nevelőtestület hagyja jóvá. Az SZMSZ jóváhagyása csak akkor tagadható meg, ha az jogszabálysértő vagy ellentétes az iskola SZMSZ-ével, házirendjével.

A diákönkormányzat véleményét ki kell kérni:

- az iskolai Pedagógiai program, az SZMSZ jogszabályban meghatározott rendelkezéseinek elfogadása előtt
- a tanulói szociális juttatások elosztási elveinek meghatározása előtt
- az ifjúságpolitikai célokra biztosított pénzeszközök felhasználásakor
- a házirend elfogadása előtt
- a munkaterv elkészítése során a tanulókat érintő programokat illetően
- a tanulók közösségét érintő kérdések meghozatalánál
- a tanulók helyzetét elemző, értékelő beszámolók elkészítéséhez, elfogadásához
- a tanulói pályázatok, versenyek meghirdetéséhez, megszervezéséhez
- az iskolai sportkör működési rendjének megállapításához
- az egyéb foglalkozás formáinak meghatározásához
- a könyvtár, a sportlétesítmények működési rendjének kialakításához
- az intézményi SZMSZ-ben az SZMSZ elfogadója által, valamint jogszabály által meghatározott további ügyekben

A diákönkormányzat véleményt nyilváníthat, javaslattal élhet az iskola működésével kapcsolatos valamennyi kérdésben.

Azokban az ügyekben, amelyekben a diákönkormányzat véleményének kikérése kötelező, a diákönkormányzat képviselőjét a tárgyalásra meg kell hívni, és az előterjesztést - ha jogszabály másképp nem rendelkezik - a tárgyalás határnapját legalább tizenöt nappal megelőzően meg kell küldeni a diákönkormányzat részére.

A diákközgyűlés összehívását a tanév munkarendjében meghatározottak szerint a diákönkormányzat vezetője kezdeményezi. A diákközgyűlés napirendi pontjait a közgyűlés megrendezése előtt tizenöt nappal nyilvánosságra kell hozni.

A diákönkormányzat jogosult szövetséget létesíteni, továbbá ilyenhez csatlakozni. A szövetség az iskolában a diákönkormányzat jogait nem gyakorolhatja.

Az iskolai SZMSZ-ben kell meghatározni a diákönkormányzat, a diákképviselők, valamint az iskolai vezetők közötti kapcsolattartás pontos formáit és rendjét, továbbá a diákönkormányzat működéséhez szükséges feltételeket (helyiségek, berendezések használata, költségvetési támogatás biztosítása).

A szülő, a tanuló, a pedagógus és az intézmény partnerei kapcsolattartásának formái

A szülőkkel a közös felelősségre építve kell segítenünk tanulóinkat céljaik megfogalmazásában, a megfelelő ismeretek és az alapvető kompetenciák megszerzésében és alkalmazásában, a társadalmi együttélés normáinak elsajátításában, az egészséges életmód, a humánus gondolkodás jelentőségének elfogadásában. A követendő értékek közös kialakításának érdekében kívánatos, hogy a szülők rendszeresen részt vehessenek az iskola közösségformáló munkájában.

A szülő- pedagógus - tanuló közötti kapcsolatrendszerben a minél inkább egyénre szabott és folyamatos együttműködés kell, hogy érvényesüljön.

A hagyományos kapcsolattartási módok - értesítő füzet, szülői értekezlet, 3 oldalú fogadó óra, családlátogatás, egyedi találkozó - mellett a szülők iskolai kirándulásokon, osztályszintű rendezvényeken, esetmegbeszéléseken, sportprogramokon való részvételükkel, valamint az új tanulásszervezési eljárásokba (projektek, témahetek) történő bekapcsolódásukkal, önkéntes munkájukkal is szorosabb kötődést alakíthatnak ki iskolánkkal. A szülők az iskolai nyílt napok alatt és a hagyományápoló rendezvényeinkbe való bekapcsolódásuk révén is betekinhetnek pedagógiai munkánkba, iskolánk életébe.

A teljes szülői értekezleteken a szülő az iskola céljait, pedagógiai módszereit, feladatait ismerheti meg az adott tanítási év napi teendői mentén. Elmondhatja véleményét, ötleteit és elvárásait, melyeket figyelembe veszünk oktató-nevelő munkánk során.

A kisebb létszámú, célzottan szervezett szülői értekezleteken a tanulóközösség egy-egy kisebb csoportjának, vagy egyes tagjainak beilleszkedési, illetve tanulási nehézségei megoldásán dolgozunk. Ezeken a találkozókon a szülő, a tanuló, az osztályfőnök, valamint a szaktanár is részt vesz.

A szülővel való általános kapcsolattartás a tanuló osztályfőnökének feladata.

A szülő és a pedagógus munkáját, valamint az iskola feladatainak ellátását a Baranya Megyei Pedagógiai Szakszolgálat Szigetvári Tagintézménye segíti.

Feladatunk, hogy a családi nevelést kiegészítve, vele összhangban gondozzuk, neveljük és fejlesszük a ránk bízott tanulókat. Az együttműködés alapvetően a szülő és a pedagógus folyamatos információcseréjén alapszik. Az együttműködés során közösen kell törekedni a céljainkban megfogalmazott normák elfogadtatására, a kulturált viselkedés kialakítására, a deviáns magatartás megelőzésére. Biztosítani kell a szülői szervezet részvételét az iskola közösségformáló programjában.

Intézményünk belső kapcsolatrendszerében a szülő-pedagógus, pedagógus-tanuló együttműködésében is az egyénre szabottság és a folyamatosság kerül előtérbe. Ennek érdekében a hagyományos kapcsolatok ápolásának elmélyítése mellett más kapcsolatteremtési módokra

(szülői messenger csoportok) is adunk lehetőséget, amelyek segíthetik az együtt gondolkodást és az egységes nevelési értékek kialakítását, közvetítését.

Az évente szervezett nyílt napok keretében betekinhetnek a szülők a pedagógiai munkánkba, ugyanakkor gyermekük tanórai teljesítményébe, közösségük életébe.

Sikerkritérium: (Munkatervekben, beszámolókból értékelni)

- megvalósul a tartalmasabb sokoldalú együttműködés tanulók, pedagógusok, szülők kapcsolatában,
- szülők és tanulók aktív kezdeményezők az együttműködési lehetőségek bővítésében, elismerik egymás eredményeit,
- megértő, közvetlen légkör alakul ki minden közösségben.

Az iskola a gyermekvédelmi feladatok ellátása során kapcsolatot tart a kormányhivatallal, a helyi önkormányzat jegyzőjével, a házi gyermekorvosi- és védőnői szolgálattal, a családsegítő- és gyermekjóléti szolgálattal, a gyámhatósággal, a gyermekotthonnal, a gyermekvédelmi szakszolgáltatással, a rendőrséggel, az ügyészséggel, a bírósággal és a pártfogó felügyelői szolgálattal. Ezen hatóságok, intézmények és szolgáltatók a szülővel és az iskolával közös együttműködésben segítik a tanulók veszélyeztetettségének megelőzését és megszüntetését.

Az itt felsorolt szervezetekkel a kapcsolattartás formáit és rendjét az SZMSZ rögzíti. Egyedi ügyekben, az iskola vezetésével egyeztetve, az osztályfőnök teljes hatáskörrel járhat el.

Az ÁNTSZ, az iskolai védőnő rendszeresen elérhető a tanulók számára. Tematikus órákat, előadásokat tart az osztályfőnökkel együttműködve. Figyelemmel kíséri az egészségügyi témájú filmeket, könyveket, folyóiratokat, azokat mindennapi munkájában felhasználja.

Az itt felsorolt szervezetekkel a kapcsolattartás formáit és rendjét az SZMSZ rögzíti, különös tekintettel, az iskola-egészségügyi szolgálattal való kapcsolattartásra.

A tanulmányok alatti vizsgák szabályai

A vizsgabizottság minimum három főből áll. Az általa ellátandó feladatok

- elnök
- kérdező tanár
- ellenőrző tanár

Az elnök

- felel a szabályok betartásáért,
- ellenőrzi a vizsgázók adatait, vezeti a jegyzőkönyvet,
- ha kell szavazást rendel el

Kérdező tanár (ok)

- csak megfelelő tanári végzettséggel lehet

Ellenőrző tanár

- lehetőség szerint szakos tanár
- felel a vizsga szabályszerűségéért

Tanulmányok alatti vizsgák formái

Osztályozó vizsga

Osztályozó vizsgát kell tennie a tanulónak a félévi és a tanév végi osztályzat megállapításához, ha

- felmentették a tanórai foglalkozásokon való részvétele alól,
- magántanuló volt,
- engedélyezték, hogy egy vagy több tantárgy tanulmányi követelményének egy tanévben vagy az előírtnál rövidebb idő alatt tegyen eleget,
- az éves óraszám 30% - nál többet mulasztott, és a nevelőtestület döntése alapján osztályozó vizsgát tehet,
- a tanuló a félévi, év végi osztályzatának megállapítása érdekében független vizsgabizottság előtt tesz vizsgát.

Egy osztályozó vizsga egy adott tantárgy vagy tantárgyak és egy adott évfolyam követelményeinek teljesítésére vonatkozik.

Az osztályozó vizsga a törvényben meghatározott módon 64.§.(2) bek. alapján történik.

Az osztályozó vizsga időpontok kijelölése az éves munkatervében történik.

A vizsgák időpontjáról a vizsgázót a vizsgára történő jelentkezéskor írásban tájékoztatni kell.

Az **egyéb vizsga** esetén a mindenkor jogszabálynak megfelelően járunk el.

Különbözeti vizsga

Különbözeti vizsgát abban az esetben kell tennie a tanulónak, ha iskolaváltás (nem azonos iskolatípus esetén) vagy külföldi tanulmányok magyarországi folytatása esetén iskolánkban kívánja folytatni tanulmányait.

Abból a tantárgyból vagy tantárgyrészből kell különbözeti vizsgát tennie, amely tantárgy, tananyag ismerete feltétele a sikeres tovább haladásnak, a magasabb évfolyamra lépésnek.

A különbözeti vizsga idejének, tantárgyainak, tartalmának meghatározása során mindig egyedileg kell az intézmény vezetőjének határozatot hoznia a jelentkező tanuló ügyében.

A vizsgák időpontjáról a vizsgázót a vizsgára történő jelentkezéskor írásban tájékoztatni kell.

Pótló vizsga

Pótló vizsgát tehet a vizsgázó, ha a vizsgáról neki fel nem róható okból elkésik, távol marad, vagy a megkezdett vizsgáról engedéllyel eltávozik, mielőtt a válaszadást befejezné.

A vizsgázónak fel nem róható ok minden olyan a vizsgán való részvételt gátló esemény, körülmény, amelynek bekövetkezése nem vezethető vissza a vizsgázó szándékos vagy gondatlan magatartására.

Az igazgató hozzájárulhat ahhoz, hogy az adott vizsganapon vagy a vizsgázó és az intézmény számára megszervezhető legközelebbi időpontban a vizsgázó pótló vizsgát tegyen, ha ennek feltételei megteremthetők.

A vizsgázó kérésére a vizsga megszakításáig a vizsgakérdésekre adott válaszait értékelni kell.

Javítóvizsga

Javítóvizsgát tehet a vizsgázó, ha

- a tanév végén - legfeljebb három tantárgyból - elégtelen osztályzatot kapott,
- az osztályozó vizsgáról, a különbözeti vizsgáról számára felróható okból elkésik, távol marad, vagy a vizsgáról engedély nélkül eltávozik.

A javítóvizsga időpontjának kijelölése az éves munkatervben augusztus 15-től augusztus 31-ig terjedő időszakban történik.

Tanulmányok alatti vizsgák szabályai

Tanulmányok alatti vizsgát független vizsgabizottság előtt, vagy abban a nevelési-oktatási intézményben lehet tenni, amellyel a tanuló jogviszonyban áll. A szabályosan megtartott tanulmányok alatti vizsga nem ismételhető.

Az iskolában tartott tanulmányok alatti vizsga esetén az igazgató, a független vizsgabizottság előtti vizsga esetén a kormányhivatal vezetője engedélyezheti, hogy a vizsgázó az éves munkatervben előre meghatározott időponttól eltérő időben tegyen vizsgát.

Tanulmányok alatti vizsgát legalább háromtagú vizsgabizottság előtt kell tenni. Amennyiben lehetőség van, a vizsgabizottságba legalább két olyan pedagógust kell jelölni, aki jogosult az adott tantárgy tanítására.

A vizsga reggel 8.00 óra előtt nem kezdhető el, és legfeljebb 17.00 óráig tarthat.

Írásbeli vizsgák szabályai

- Az írásbeli vizsgára vonatkozó rendelkezéseket kell alkalmazni a gyakorlati vizsgára, amennyiben a vizsgafeladat megoldását valamilyen rögzített módon, a vizsga befejezését követően a vizsgáztató pedagógus által értékelhetően - így különösen rajz, műszaki rajz, festmény, számítástechnikai program formájában - kell elkészíteni.
- Az írásbeli vizsgán a vizsgateremben az ülésrendet a vizsga kezdetekor a vizsgáztató pedagógus úgy köteles kialakítani, hogy a vizsgázók egymást ne zavarhassák, és ne segíthessék.
- A vizsga kezdetekor a vizsgabizottság elnöke a vizsgáztató pedagógus jelenlétében megállapítja a jelenlévők személyazonosságát, ismerteti az írásbeli vizsga szabályait, majd kihirdeti az írásbeli tételeket. A vizsgázóknak a feladat elkészítéséhez segítség nem adható.
- Az írásbeli vizsgán kizárólag a vizsgaszervező intézmény bélyegzőjével ellátott lapon, feladatlapokon lehet dolgozni. A rajzokat ceruzával, minden egyéb írásbeli munkát tintával kell elkészíteni. A feladatlap előírhatja számológép, számítógép használatát, amelyet a vizsgaszervező intézménynek kell biztosítania.
- Az íróeszközökről a vizsgázók, az iskola helyi tanterve alapján a vizsgához szükséges segédeszközökről az iskola gondoskodik, azokat a vizsgázók egymás között nem cserélhetik.
- A vizsgázó az írásbeli válaszok kidolgozásának megkezdése előtt mindegyik átvett feladatlapra feltünteti a nevét, a vizsganap dátumát, a tantárgy megnevezését. Vázlatot, jegyzetet csak ezeken a lapokon lehet készíteni.
- A vizsgázó számára az írásbeli feladatok megválaszolásához rendelkezésre álló maximális idő tantárgyanként hatvan perc.
- Ha az írásbeli vizsgát bármilyen rendkívüli esemény megzavarja, az emiatt kiesett idővel a vizsgázó számára rendelkezésre álló időt meg kell növelni.
- Egy vizsganapon egy vizsgázó vonatkozásában legfeljebb három írásbeli vizsgát lehet megtartani. A vizsgák között a vizsgázó kérésére legalább tíz, legfeljebb harminc perc

pihenőidőt kell biztosítani. A pótló vizsga - szükség esetén újabb pihenőidő beiktatásával - harmadik vizsgaként is megszervezhető.

- Ha a vizsgáztató pedagógus az írásbeli vizsgán szabálytalanságot észlel, elveszi a vizsgázó feladatlapját, ráírja, hogy milyen szabálytalanságot észlelt, továbbá az elvétel pontos idejét, aláírja és visszaadja a vizsgázónak, aki folytathatja az írásbeli vizsgát. A vizsgáztató pedagógus a szabálytalanság tényét és a megtett intézkedést írásban jelenti az iskola igazgatójának, aki az írásbeli vizsga befejezését követően haladéktalanul kivizsgálja a szabálytalanság elkövetésével kapcsolatos bejelentést. Az iskola igazgatója a megállapításait részletes jegyzőkönyvbe foglalja, amelynek tartalmaznia kell a vizsgázó és a vizsgáztató pedagógus nyilatkozatát, az esemény leírását, továbbá minden olyan tény, adatot, információt, amely lehetővé teszi a szabálytalanság elkövetésének kivizsgálását. A jegyzőkönyvet a vizsgáztató pedagógus, az iskola igazgatója és a vizsgázó írja alá. A vizsgázó különvéleményét a jegyzőkönyvre rávezetheti.
- Az iskola igazgatója az írásbeli vizsga folyamán készített jegyzőkönyveket és a feladatlapokat - az üres és a piszkosokat tartalmazó feladatlapokkal együtt - a kidolgozási idő lejártával átveszi a vizsgáztató pedagógusoktól. A jegyzőkönyveket aláírásával - az időpont feltüntetésével - lezárja, és a vizsgairatokhoz mellékel.
- Az írásbeli vizsga feladatlapjait a vizsgáztató pedagógus kijavítja, a hibákat, tévedéseket a vizsgázó által használt tintától jól megkülönböztethető színű tintával megjelöli, röviden értékeli a vizsgakérdésekre adott megoldásokat.
- Ha a vizsgáztató pedagógus a feladatlapok javítása során arra a feltételezésre jut, hogy a vizsgázó meg nem engedett segédeszközt használt, segítséget vett igénybe, megállapítását rávezeti a feladatlapra, és értesíti az iskola igazgatóját.

Ha a vizsgázó a vizsga során szabálytalanságot követett el, az iskola igazgatójából és két másik - a vizsgabizottság munkájában részt nem vevő - pedagógusból álló háromtagú bizottság a cselekmény súlyosságát mérlegeli, és

- a vizsgakérdésre adott megoldást részben vagy egészben érvénytelennek nyilvánítja, és az érvénytelen rész figyelmen kívül hagyásával értékeli a vizsgán nyújtott teljesítményt,
- az adott tantárgyból - ha az nem javítóvizsga - a vizsgázót javítóvizsgára utasítja,
- amennyiben a vizsga javítóvizsgaként került megszervezésre, a vizsgát vagy eredménytelennek nyilvánítja, vagy az a) pontban foglaltak szerint értékeli a vizsgázó teljesítményét.

A szabálytalansággal összefüggésben hozott döntést és annak indokait határozatba kell foglalni.

A sajátos nevelési igényű, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő vizsgázó szakértői bizottság szakvéleményével megalapozott kérésére, az igazgató engedélye alapján:

- a sajátos nevelési igényű, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő vizsgázó számára az írásbeli feladatok megválaszolásához rendelkezésre álló időt legfeljebb harminc perccel meg kell növelni
- a sajátos nevelési igényű, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő vizsgázó számára lehetővé kell tenni, hogy az iskolai tanulmányok során alkalmazott segédeszközt használja
- a sajátos nevelési igényű, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő vizsgázó írásbeli vizsga helyett szóbeli vizsgát tehet

- a sajátos nevelési igényű, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő vizsgázó a szóbeli vizsgát írásban teheti le. Ebben az esetben a vizsgatétel kihúzása után külön helyiségben, vizsgáztató tanár mellett készíti el dolgozatát. A dolgozat elkészítésére harminc percet kell biztosítani. A dolgozatot a vizsgázó vagy a vizsgázó kérésére a vizsgáztató tanár felolvassa.

Szóbeli vizsgák

- Egy vizsgázónak egy napra legfeljebb három tantárgyból szervezhető szóbeli vizsga. A vizsgateremben egyidejűleg legfeljebb hat vizsgázó tartózkodhat.
- A vizsgázónak legalább tíz perccel korábban meg kell jelennie a vizsga helyszínén, mint amely időpontban az a vizsgacsoport megkezdí a vizsgát, amelybe beosztották.
- A szóbeli vizsgán a vizsgázó tantárgyanként húz tételt vagy kifejtendő feladatot, és - amennyiben szükséges - kiválasztja a tétel kifejtéséhez szükséges segédeszközt. Az egyes tantárgyak szóbeli vizsgáihoz szükséges segédeszközökről a vizsgáztató tanár gondoskodik.
- Minden vizsgázónak tantárgyanként legalább harminc perc felkészülési időt kell biztosítani a szóbeli feleletet megelőzően. A felkészülési idő alatt a vizsgázó jegyzetet készíthet, de gondolatait szabad előadásban kell elmondania. Egy-egy tantárgyból egy vizsgázó esetében a feleltetés időtartama tizenöt percnél nem lehet több.
- A vizsgázók a vizsgateremben egymással nem beszélgethetnek, egymást nem segíthetik. A tételben szereplő kérdések megoldásának sorrendjét a vizsgázó határozza meg.
- A vizsgázó segítség nélkül, önállóan felel, de ha önálló feleletét önhibájából nem tudja folytatni vagy a vizsgatétel kifejtése során súlyos tárgyi, logikai hibát vét, a vizsgabizottság tagjaitól segítséget kaphat.
- A vizsgabizottság tagjai a tétellel kapcsolatosan a vizsgázónak kérdéseket tehetnek fel, ha meggyőződtek arról, hogy a vizsgázó a tétel kifejtését befejezte, vagy a tétel kifejtése során önálló feleletét önhibájából nem tudta folytatni vagy a vizsgatétel kifejtése során súlyos tárgyi, logikai hibát vétett. A vizsgázó a tétel kifejtése során akkor szakítható félbe, ha súlyos tárgyi, logikai hibát vétett, vagy a rendelkezésre álló idő eltelt.
- Ha a vizsgázó a húzott tétel anyagában teljes tájékozatlanságot árul el, azaz feleletének értékelése nem éri el az elégséges szintet, az elnök egy alkalommal póttételt húzat vele. Ez esetben a szóbeli minősítést a póttételre adott felelet alapján kell kialakítani úgy, hogy az elért pontszámot meg kell felezni és egész pontra fel kell kerekíteni, majd az osztályzatot ennek alapján kell kiszámítani.
- Ha a vizsgázó a feleletet befejezte, a következő tantárgyból történő tételhúzás előtt legalább tizenöt perc pihenőidőt kell számára biztosítani, amely alatt a vizsgahelyiséget elhagyhatja.
- Amikor a vizsgázó befejezte a tétel kifejtését, a vizsgabizottság elnöke rávezeti a javasolt értékelést a vizsgajegyzőkönyvre.
- Ha a szóbeli vizsgán a vizsgázó szabálytalanságot követ el, vagy a vizsga rendjét zavarja, a vizsgabizottság elnöke figyelmezteti a vizsgázót, hogy a szóbeli vizsgát befejezheti ugyan, de ha szabálytalanság elkövetését, a vizsga rendjének megzavarását a vizsgabizottság megállapítja, az elért eredményt megsemmisítheti. A figyelmeztetést a vizsgajegyzőkönyvében fel kell tüntetni.

- A szóbeli vizsgán elkövetett szabálytalanság esetében az igazgató az írásbeli vizsga erre vonatkozó rendelkezéseit alkalmazza.

A sajátos nevelési igényű, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő vizsgázó szakértői bizottsági szakvéleménnyel megalapozott kérésére, az igazgató engedélye alapján

- a sajátos nevelési igényű, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő vizsgázó számára harminc perc gondolkodási időt legfeljebb tíz perccel meg kell növelni,
- a sajátos nevelési igényű, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő vizsgázó a szóbeli vizsgát írásban teheti le,
- a sajátos nevelési igényű, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő vizsgázó írásbeli vizsga helyett szóbeli vizsgát tehet.

Ha a sajátos nevelési igényű, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanulónak engedélyezték, hogy az írásbeli vizsga helyett szóbeli vizsgát tegyen, vagy a szóbeli vizsgát írásban tegye le, és a vizsga írásbeli és szóbeli vizsgarészekből áll, két vizsgatételt kell húznia, és az engedélynek megfelelő tételleket kell kifejtenie. A felkészüléshez és a tétel kifejtéséhez rendelkezésre álló időt tételenként kell számítani. A vizsgázó kérésére a második tétel kifejtése előtt legfeljebb tíz perc pihenőidőt kell adni, amely alatt a vizsgázó a vizsgahelyiséget elhagyhatja.

Szabálytalanságok kezelése

Szabálytalanságnak minősül a tanulmányok alatti vizsgákra vonatkozó szabályok megszegése.

Például mobiltelefon használata, fegyelmetlenség, meg nem engedett segédeszköz használata, vizsgaterem elhagyása.

Szabálytalanság esetén az alábbi eljárást kell alkalmazni:

- Jegyzőkönyv felvétele a szabálytalanság kivizsgálásához.
- Jogszabályok szerinti eljárásrend alkalmazása.
- Írásbeli szabálytalanság esetén az igazgatóból és a vizsgabizottság munkájában részt nem vevő tanárokból álló háromtagú bizottság jár el
- Szóbeli vizsgán a vizsgabizottság elnöke jár el.
- Szabálytalansággal összefüggésben hozott döntést és annak indokait határozatba kell foglalni.

Vizsgatárgyak részei, követelményei és értékelési rendje

Minden vizsgatárgy követelménye azonos az adott évfolyam adott tantárgyának az iskola helyi tantervében meghatározott követelményrendszerével. A tanulmányok alatti vizsgák értékelési rendje megegyezik a Pedagógiai Programban rögzítettekkel.

Vizsgatárgyak részei

tantárgy neve	vizsga részei	
Magyar nyelv és irodalom	szóbeli	írásbeli
Történelem	írásbeli	
Állampolgári ismeretek	írásbeli	
Matematika	írásbeli	
Angol nyelv	szóbeli	
Fizika	írásbeli	
Természettudomány / Környezetismeret	szóbeli	
Kémia	írásbeli	
Biológia	írásbeli	
Földrajz	szóbeli	
Vizuális kultúra	Írásbeli / gyakorlati	
Technika és tervezés	szóbeli	
Testnevelés	gyakorlati	
Ének-zene	írásbeli	
Digitális kultúra	gyakorlati	
Etika / Hit és erkölcsstan	szóbeli	
Hon-és népismeret	szóbeli	
Dráma és színház	Írásbeli / gyakorlati	

Részletesen lásd külön a Tanulmányok alatti vizsgaszabályzatban.

Felvétel, iskolaváltás valamint a tanuló átvételének szabályai

A szabad iskolaválasztás jogának érvényesítésével a megengedhető létszámkeretig az intézmény a beiskolázási körzetén kívülről is fogad tanulókat. A beiskolázásra a törvényi előírások alapján kerül sor.

Az általános iskola első évfolyamára a beiratkozás a kormányhivatal által meghatározott időpontban történik. Feltétele, hogy a gyermek az adott naptári évben a 6. életévét augusztus 31. napjáig betöltse. Ha a 6. életévét még nem töltötte be, de az iskolába lépéshez szükséges fejlettséget elérte, szülői kérésre az Oktatási Hivatal a benyújtott dokumentumok és szükség esetén kirendelt szakértői bizottság véleménye alapján engedélyezheti, hogy hatéves kor előtt kezdje meg tankötelezettségének teljesítését. Az iskolánkba beiratkozó sajátos nevelési igényű tanulók a szakértői és rehabilitációs bizottság véleménye alapján kezdenek meg tanulmányaikat.

Intézményünk a beiskolázási körzetéből – melyet a kormányhivatal határoz meg – minden jelentkező tanköteles korú tanulót felvesz.

Ha az iskola a felvételi kötelezettsége teljesítése után további felvételi kérelmet is teljesíteni tud, előnyben kell részesíteni a halmozottan hátrányos helyzetű tanulókat.

Az iskola beiratkozási körzetén kívül lakó tanulók felvételéről a szülő kérésének, a tanuló előző tanulmányi eredményének, illetve a magatartás és szorgalmi jegyeinek, valamint az adott évfolyamra járó tanulók létszámának figyelembevételével, az iskola igazgatója dönt.

Az iskolaérettség leglényegesebb összetevői:

- Megfelelő testi fejlettség és egészségügyi állapot.
- Magában foglalja a gyermek életkorának megfelelő fejlettséget – testsúly, magasság, ép látás, hallás, beszéd, idegrendszer.
- Az egészségi állapothoz tartozik még az iskolai munkához szükséges teherbíró képesség – az izmok kellő fejlettsége, az idegrendszer megfelelő feszültségbírása – is.
- Akaratlagos figyelemre (koncentrációra) való képesség a megfigyelőképesség. Ez legalább 5-15 percig tartó figyelemre, és a tárgyak, jelenségek jegyeinek megfigyelésére való képességet jelent.
- Emlékezet: hallott, tanult rövid mesék kérdések alapján történő felidézése.
- A gondolkodás életkornak megfelelő fejlettsége.
- A lényeglátás bizonyos fejlettsége.
- Az életkornak megfelelő szóbeli kifejezőképesség.
- A tanuláshoz szükséges tapasztalatok, gyakorlati készségek megfelelő szintje.
- Ábrázolókézség (utánzás útján önállóan).
- Megfelelő kézügyesség és mozgásbeli fejlettség.
- A mozgások célnak megfelelő irányítása (vonalvezetés, munkaeszközök használata: olló, kés).
- Mozgásigény kellő fékezésére való képesség, (tanítási óra alatt).
- Munkára érettség.
- Feladattudat.
- Átlagos munkatempó.
- Önálló munkavégzésre való képesség.

A jelentkezéshez az alábbi dokumentumok szükségesek:

- a gyermek személyazonosítására alkalmas, a gyermek nevére kiállított személyi azonosító és lakcímet igazoló hatósági igazolvány
- az iskolába lépéshez szükséges fejlettség elérését tanúsító igazolás
Az iskolába lépéshez szükséges fejlettséget tanúsító igazolás lehet:
 - óvodai szakvélemény
 - Pedagógiai Szakszolgálat keretében végzett iskolaérettségi szakértői vélemény
 - sajátos nevelési igényű gyerekek esetében a Szakértői Bizottság szakértői véleménye

A leendő első osztályosok szüleinek tájékoztatási formái:

Pedagógiai program – szülői értekezleten, iskolai honlapon.

Házirend ismertetése szülői értekezleten. Kicsinyített változatot kézhez kapják.

Tanító szóbeli tájékoztatása minden egyéb ügyben.

Általános iskolai osztályba történő felvétel

A második-nyolcadik évfolyamba történő felvételnél be kell mutatni:

- a tanuló anyakönyvi kivonatát;
- a tanuló lakcímgazoló lapját;
- a gyermek TAJ számát;
- a szülő személyi igazolványát;
- az elvégzett évfolyamokat tanúsító bizonyítványt;
- SNI tanulók esetében a szakértői bizottság által kiállított határozatot, melyben intézményünket jelöli meg fogadó iskolának;
- az előző iskola által kiadott átjelentkezési lapot;

Ha olyan körzeten kívüli tanuló jelentkezik, akinek magatartása vagy szorgalma rossz, hanyag, változó minőségű, az igazgató a döntése előtt kikéri a nevelőtestület véleményét.

Iskolaváltás, a tanuló átvételének szabályai

Ha a tanköteles korú tanuló jogviszonyát a szülő meg akarja változtatni, ezt személyesen kell kezdeményezni az általa választott intézmény igazgatójánál. Amennyiben a gyereket felvették (átvették), a korábbi intézményben tanulói jogviszonya megszűnt. Erről a fogadó intézmény vezetője írásban (formanyomtatványon) értesíti a korábbi intézmény vezetőjét.

A magasabb évfolyamra lépés feltételei

Minden tanuló az iskola magasabb évfolyamára akkor léphet, ha a helyi tantervekben "A továbbhaladás feltételei" c. fejezetekben meghatározott követelményeket az adott évfolyamon a tanév végére minden tantárgyból sikeresen teljesítette. Ezeket a feltételeket a tantárgyi tantervek tartalmazzák.

Ha a tanuló az első évfolyamon nem tesz eleget az előírt követelményeknek, munkája előkészítő jellegűnek minősül és tanulmányait újra az első évfolyamon folytatja.

A követelmények teljesítését a nevelők a tanulók év közbeni teljesítménye illetve arra kapott érdemjegyei alapján bírálják el.

A második-nyolcadik évfolyamon minden tantárgyból az "elégséges" év végi osztályzatot kell megszereznie a tanulónak a tovább haladáshoz.

A tanuló magasabb évfolyamba lépéséről a nevelőtestület az osztályozó értekezleten dönt az osztályfőnök, illetve a szaktanárok által megállapított osztályzatok alapján.

A sajátos nevelési igényű diákok értékelésénél figyelembe kell venni a magatartási, tanulási, képességbeli nehézségeket.

Az első évfolyamon félévkor és év végén, a második évfolyamon félévkor szöveges minősítéssel kell kifejezni, hogy a tanuló kiválóan, jól vagy megfelelően teljesített, illetve felzárkóztatásra szorul.

Ha a tanuló a második-nyolcadik évfolyamon, tanév végén legfeljebb 3 tantárgyból elégtelen osztályzatot szerez, a következő tanévet megelőző augusztus hónapban javítóvizsgát tehet.

Javítóvizsgára utalás esetében a szaktanár a tanév végén a tanulónak írásban átadja azokat a követelményeket, melyet a tanulónak a javítóvizsgán teljesítenie kell.

Ha a tanuló a második-nyolcadik évfolyamon, a tanév végén három vagy több tantárgyból szerez elégtelen osztályzatot, az adott évfolyamot köteles megismételni.

A tanuló részére, szülői kérelemre engedélyezhető az iskola évfolyamának megismétlése abban az esetben is, ha egyébként felsőbb évfolyamra léphetne. Az engedély megadásáról az iskola igazgatója dönt.

A magasabb évfolyamba történő lépéshez, a tanév végi osztályzat megállapításához a tanulónak **minden tantárgyból osztályozó vizsgát** kell tennie, ha:

- Az iskola igazgatója felmentette a tanórai foglalkozásokon való részvétel alól.
- Az iskola igazgatója engedélyezte, hogy egy vagy több tantárgyból a tanulmányi követelményeket az előírtnál rövidebb idő alatt teljesítse.
- Egy tanítási évben 250 óránál többet mulasztott, és emiatt nem osztályozható.
- Magántanuló volt.

Az adott tantárgyból, ha az elméleti tantárgyak valamelyikéből az óraszám 30%-ánál többet mulasztott, és emiatt nem osztályozható.

Lázár Ervin program (LEP)

A nemzeti identitás erősítését célzó programokról szóló 1042/2019. (II.18.) sz. Kormány határozat alapján Magyarország Kormánya egyetért azzal, hogy az ezeréves magyar kultúra a jelen állampolgárainak és a jövő nemzedékeinek művelődése, önkifejezése és nemzeti identitása, valamint Magyarország kulturális fennmaradása szempontjától fundamentális jelentőségű érték, ennél fogva kiteljesítése az állam kiemelt felelőssége.

A Kormány fenti határozata alapján a Lázár Ervin program szociális helyzettől és lakóhelytől függetlenül minden, az 1-8. évfolyamon tanuló általános iskolai diák részére tanévenként egyszeri alkalommal ingyenesen biztosítja a színházi- tánc- és cirkuszi előadások, komoly zenei hangversenyek, illetve az őshonos állatok bemutatóhelyei látogatásának élményét.

A kiíró Emberi Erőforrások Minisztériuma Kultúráért Felelős Államtitkársága meghatározta az egyes évfolyamok esetében az egyes programelemek körét:

1. évfolyam: Bábelőadás bemutatása oktatási intézményekben.
2. évfolyam: Előadó-művészeti produkció bemutatása oktatási intézményekben.
3. évfolyam: Színházi előadás bemutatása saját játszóhelyen.
4. évfolyam: Komolyzenei, vagy népzenei koncert bemutatása oktatási intézményekben, vagy koncerttermekben.

5. évfolyam: Színházi előadás bemutatása saját játszóhelyen.
6. évfolyam: Cirkuszművészeti előadás bemutatása (Fővárosi Nagycirkusz).
7. évfolyam: Előadó-művészeti produkció bemutatása intézményekben.
8. évfolyam: Színházi előadás bemutatása Budapesten.

Intézményünk feladatai:

- Tanulók előadásokra történő jelentkeztetése, amely minden esetben a KRÉTA felületen történik
- Hiányzó tanulók színházlátogatásának pótlólagos megszervezése
- A létszámok meghatározásakor kiemelt figyelmet kell fordítani a kísérő pedagógusok/szülők létszámára
- Az iskolában kijelölt koordinátor választja ki a kínálatból az előadást és jelentkezeti az osztályt, tanulókat
- Kapcsolattartás a fenntartóval

Nemzeti Emlékezetpedagógiai program (NEP)

Nemzeti Emlékezetpedagógiai Program a köznevelésben tanuló 7–8. évfolyamos diákok számára kínál helyszíni, élményalapú tananyag-feldolgozási lehetőséget a nemzeti és történelmi emlékhelyeken.

A projekt célja, hogy az emlékhelyeket közvetlenül bevonja és megtapasztalhatóvá tegye – a történelemoktatás keretrendszerében, de tanulói tevékenységen alapuló, élménypedagógiai eszközökkel.

Az egyes emlékhelyekhez készített programcsomagok jól illeszkednek az iskolai tantervi követelményekhez, így kiválóan alkalmasak a törzsanyag elmélyítésére, mélységelvű témafeldolgozásra.

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos iskolai terv

Az elsősegélynyújtás olyan tevékenység, amelyet az észlelő személy azon célból végez, hogy a hirtelen bekövetkezett egészségkárosodást elhárítsa, vagy a további állapotromlást megakadályozza. Nap, mint nap sokszor találkozunk olyan veszélyforrással, mely súlyos egészségkárosodást okozhat. Kritikus állapotban lévő embernél nagyon fontos, hogy az ellátás gyors és hatékony legyen. Késlekedés esetén csökken a beteg túlélésének esélye, illetve nő a maradandó károsodás eshetősége. Mivel szaksegítség nincs mindig a helyszínen, az első észlelő szerepe kulcsfontosságú.

Minden iskolásnak tisztában kell lennie, már alsó tagozatban a mentőhívással, az újjáélesztéssel, azzal, hogy hogyan kezeljenek vérző sebet, mi a teendő ájulás esetén, hogy segíthetnek, ha valaki sokkos állapotba került vagy szívrohamot kapott.

Iskolánkban a 2015-2016. tanévtől kezdve, 7. évfolyamon szervezünk elsősegély szakkört heti 1 órában az egyéb foglalkozások időkerete terhére, amelyen a részvétel kötelező.

A szakköri tematika 36 foglalkozásra tervezett.

Célunk

A tanulók ismerjék meg:

- a korszerű elsősegély elsajátításának jelentőségét, saját ténykedésük lehetséges életmentő értékét
- az újra élesztés fogalmát és az időhatáraiból folyó emberi kötelezettséget
- az alapvető életműködések biológiai lényegét és funkcionális anatómiai áttekintését
- az alapvető életműködések legfőbb zavarait
- az újra élesztés ABC-jének értelmét
- az elsősegélynyújtás általános szabályait

Sajátítsák el:

- az életmentésre és elsősegélynyújtásra irányuló készséget, hozzáállást,
- az alapvető életműködések zavarainak felismerését,
- az újra élesztés ABC-jéből az „A” és „B” betűkkel kapcsolatos teendőket,
- a legfontosabb egyéb elsősegély-nyújtási tudnivalókat,
- a segélyhívás helyes módját.

Legyenek képesek:

- a légút-biztosítás szabályos elvégzésre, hangsúlyozottan beleértve a stabil oldalfekvés önálló létesítését,
- a légzés, illetve a vérkeringés megszűnésének megállapítására,
- a szájból-orrba befúvásos lélegeztetés elvégzésére,
- egyszerű sebvédelemre és visszeres vérzés csillapítására,
- ütőerek nyomáspontjainak felkeresésére és ütőeres nyomókötés alkalmazására,
- balesetek, betegek megfelelő ideiglenes nyugalomba helyezésére

HELYI TANTERV

Vonatkozó jogszabályok

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény

Választott kerettanterv forrása

A Kormány 5/2020. (I. 31.) Korm. rendelete a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet módosításáról, mellékleteként kiadott kerettantervek.

Helyi tantervünket az alábbi tantervekből, irányelvekből adaptáltuk:

- Kerettanterv az általános iskola 1–4. évfolyama számára
- Kerettanterv az általános iskola 5–8. évfolyama számára
- Irányelvek a sajátos nevelési igényű tanulók oktatásához
- Kalendárium 1-3. (OKI tanterv KMPKAL 1.3. Dr. Trencsényi László tanterve)
- Irányelvek a nemzetiségi oktatáshoz.
- Kerettantervek a sajátos nevelési igényű tanulók oktatásához.

NAT 2020-hoz illeszkedő helyi tantervünk 2020. szeptember 01-től került bevezetésre 1. és 5. évfolyamon felmenő rendszerben.

Az intézmény speciális nevelési - oktatásai kínálata

- Magyar nyelvű roma/ cigány népismeret tantárgy és roma szakkör 1-8. évfolyamon.
- Trencsényi László: Kalendárium tanterv 1-3. évfolyamon, napközis foglalkozásokon.

Intézményünk helyi tantervében a kötelező tanítási órák keretében tanított tantárgyak tananyagai és követelményei megegyeznek a miniszter által jóváhagyott kerettantervekben meghatározott tananyaggal és követelményekkel.

A kerettantervek által meghatározott törzsanyag a tantárgyak számára rendelkezésre álló időkeret 80 százalékát fedik le. A fennmaradó 20% felhasználását tantárgyanként a helyi tantervek tartalmazzák.

Kötelező tantárgyak és óraszámok az 1–8. évfolyamon. 2020.

Az 1-8. évfolyamok tantárgyai és heti óraszámai, 2020.																	
Az egyes évfolyamoknál a bal oldali óraszám a NAT kötelező óraszámát tartalmazza, a jobb oldali rovatban pedig a szabadon tervezhető órákat tartalmazza.																	
Heti óraszám/évfolyam	1.		2.		3.		4.		5.*		6.*		7.*		8.*		
Magyar nyelv és irodalom (Magyar nyelv / Magyar irodalom*)	7	1	7	1	5	1	5	1	4		4+0,5		3+0,5	1/2	3+0,5	1/2	
	8		8 5+3		6 4+2		6 4+2										
	4	1	4	1	4	1	4	1	4		4+0,5		3+0,5	1/2	3+0,5	1/2	
Matematika	5		5		5		5										
Történelem									2		2		2		2		
Állampolgári ismeretek															1		
Hon- és népismeret									1								
Etika / Hit és erkölcsan	1		1		1		1		1		1		1		1		
Környezetismeret					1		1										
Természettudomány									2		2						
Kémia													1		2		
Fizika													1		2		
Biológia													2		1		
Földrajz													2		1		
Angol nyelv							2		3+1		3		1	3	1	3	1
Ének-zene	2		2		2		2		2		1		1		1		
Vizuális kultúra	2		2		2		1		1		1		1		1		
Dráma és színház											1						
Technika és tervezés	1		1		1		1		1		1		1				
Digitális kultúra					1		1		1		1		1		1		
Testnevelés	5		5		5		5		4		4		4		4		
Osztályfőnöki									1		1		1		1		
Kötelező alapóraszám	22		22		22		23		27		26		28		28		
Szabadon tervezhető óra		2		2		2		2		1		2		2		2	
Összes tervezett óraszám	22	2	22	2	22	2	23	2	27	1	26	2	28	2	28	2	
Összesített óraszám	24		24		24		25		28		28		30		30		
Nemzetiségi népismeret és roma szakkör	3		3		3		3		3		3		3		3		
Összesen	27		27		27		28		31		31		33		33		

*Intézményünkben 2. évfolyamtól a Magyar nyelv és irodalom tantárgy kettéválik: Magyar nyelv és Magyar irodalom tantárgyra. Az értékelésük is külön történik.

Egyéb foglalkozások
Matematika felzárkóztatás/ tehetséggondozás
Magyar felzárkóztatás/tehetséggondozás
Angol tehetséggondozás
Történelem felzárkóztató
Felkészítő: angol, magyar, matematika, digitális kultúra kéthetente
Könyvtár órák
Elsősegélynyújtás szakkör
Tánc szakkör (Kapronczai Alapfokú Művészetoktatási Intézmény együttműködésében)
Kalendárium 1-3. Trencsényi félé
Tanulásmódszertan 1-4.
Sportkör
Napközi-tanulószo
BTMN egyéni fejlesztés
SNI rehabilitációs órák

Az óraterv egyéb jellemzői

- Felső tagozaton a mindennapos testnevelést heti 4 óra délelőtti testnevelés órával és heti 1 óra délutáni sportköri foglalkozással (olyan napon, amikor nincs délelőtti testnevelés óra) oldjuk meg, (Nkt.27.§. (11) bekezdés b, pontja alapján.
- Évi 36 órában, délelőtti testnevelés órák terhére, tömbösítve oldjuk meg az úszásoktatást 1. illetve 2. évfolyamon az Úszó Nemzeti Program keretében.
- Az IPR keretében szervezzük a Kalendárium órákat³ és a Tanulásmódszertant⁴ és a Nebulós foglalkozásokat⁵ ez utóbbiak a napközis foglalkozásokba kerülnek beépítésre
- Azt, hogy a tehetséggondozás illetve felzárkóztatás milyen tantárgyakból indul azt minden tanév elején a tanulói szükségleteket figyelembe véve kerülnek meghatározásra.
- A szakkörök végleges felhasználásának módját a tantestület szükség szerint tanév elején dönti el.
- Egészségnevelési programunkhoz kapcsolódóan Elsősegélynyújtás szakkört valósítunk meg 7. évfolyamon

Az óraterv összeállításakor figyelembe vett jogszabályok

A tanuló heti kötelező óraszám és az osztályok számára engedélyezett heti időkeret differenciája terhére tervezhető további óraszám a Nkt.27. § (4) bekezdés + 6. melléklet alapján.

Nkt.27.§. (5) bekezdés alapján lehetőség szerint megszervezzük a hátrányos helyzetű tanulók felzárkóztatását minden évfolyamon magyar nyelv és irodalom, angol nyelv és matematika tantárgyakból illetve tehetséggondozását szakkörök szervezésével:

³ Kalendárium komplex művészeti tanterv 1-3. (OKI 96 tanterv KMPKAL 1.3. Dr. Trencsényi László tanterve

⁴ Kerékgyártó Éva-Kórosi Kálmánné: A tanulás tanítása, tanulása című 1-4. programja alapján

⁵ Gyenei Ildikó - Szautner Jánosné Sutei Gizella: Nebuló képességfejlesztő program 1-4. évfolyam alapján

Nemzetiségi iskolai nevelés- oktatás többlet tanórai foglalkozásainak száma Nkt. 6. melléklet D oszlop alapján.

110/2012. (VI. 4.) Korm. Rendelet 8.§. (5) A nemzetiségi nevelést-oktatást folytató iskolában a tanuló kötelező és választható tanítási óráinak összege a (3) bekezdésben egy tanítási hétre meghatározott időkerethez képest az 1–8. évfolyamon legfeljebb három tanítási órával, a 9–12. évfolyamon legfeljebb négy tanítási órával emelkedhet.

Sajátos nevelési igényű tanulók heti egészségügyi és pedagógiai célú rehabilitációs, rehabilitációs tanórai foglalkozásainak száma Nkt. 6. melléklet EA oszlop alapján (értelmi fogyatékos) + EC oszlop (mozgás fogyatékos)

A NTK. 27.§ (11) BEK alapján Az iskola a nappali rendszerű iskolai oktatásban, azokban az osztályokban, amelyekben közismereti oktatás is folyik, megszervezi a mindennapos testnevelést legalább napi egy testnevelés óra keretében, amelyből heti egy órát, iskolánk, iskolai sportkörben való sportolással váltott ki. A fennmaradó órák a szabad órakeret részévé válnak, így annak felhasználásáról az intézmények dönthetnek. Mivel a szabad órakeret felhasználásáról az iskola dönt, így ezen órákat a magyar nyelv és irodalom, matematika és angol tantárgyak óraszámának növelésére fordítottuk: +1 vagy + 0,5 órával jelöltük.

SNI tanulók esetében amennyiben nincs 1 csoportban 9 tanuló úgy a heti időkeret 50%-a használható fel. Külön csoportnak kell számítani az egy évfolyamra járó enyhe értelmi fogyatékosokat és az egyéb (pszichés fejlődési zavarral küzdő) fogyatékosokat. Ha az adott évfolyamon mindkét csoportba tartozó tanuló van, akkor a heti időkeret 100%-a felhasználható.

7-8. évfolyamon, az azonos heti időtartamú foglalkozásra jogosult tanulók száma a négy főt meghaladja, akkor az Nkt. 6. mellékletének E oszlopában meghatározott heti óraszám 100 %-a felhasználható.

Óratömeg számítás

ÉVFOLYAM/ FELADAT	NTK 6. melléklet engedélyezett óra	110/2012. (VI. 4.) Korm. Rendelet 8.§. (5) nemzetiségi	NTK 6. melléklet SNI	NTK 27.§ (5) Tehetség gond ozásra és felzárkóztatás ra osztályonként legalább további heti egy-egy óra biztosított az osztályok 6. mellékletben meghatározot t időkerete felett.	NTK 27.§ (6) Ha az elsőtől a negyedik évfolyamokra járó tanuló eredményes felkészülése azt szükségessé teszi, lehetővé kell tenni, hogy legalább heti két alkalommal egyéni foglalkozások on vegyen rész.	összes törvény által engedélyeze tt órakeret

1.	52	3	3	1	2	61
2.	52	3	3	1	2	61
3.	52	3	3	1	2	61
4.	55	3	3	1	2	64
5.	51	3	3	1		58
6.	51	3	3	1		58
7.	56	3	4	1		64
8.	56	3	4	1		64
ÖSSZES	425	24	26	8	8	491 ÓRA

Szabadon tervezhető órakeret felhasználása

Évfolyam	Tantárgy	Óraszám jelölése az óratervben
1.	Magyar nyelv és irodalom	1
1.	Matematika	1
2.	Magyar nyelv és irodalom	1
2.	Matematika	1
3.	Magyar nyelv és irodalom	1
3.	Matematika	1
4.	Magyar nyelv és irodalom	1
4.	Matematika	1
5.	Hon és népismeret	1
6.	Dráma és színház	1
6.	Angol nyelv	1
7.	Matematika	0,5
7.	Magyar nyelv és irodalom	0,5
7.	Angol nyelv	1
8.	Matematika	0,5
8.	Angol nyelv	1
8.	Magyar nyelv és irodalom	0,5

Felső tagozaton a sportkör miatt felszabaduló testnevelés óra felhasználása

jelölése az óratervben

5.	Angol nyelv	+1
6.	Matematika	+0,5
6.	Magyar nyelv és irodalom	+0,5
7.	Matematika	+0,5
7.	Magyar nyelv és irodalom	+0,5
8.	Matematika	+0,5

8.	Magyar nyelv és irodalom	+0,5

A NAT2020 műveltségterületeinek megjelenése a tantárgyak rendszerében

A 2020. évi kerettanterv NAT valamennyi műveltségterületének a fejlesztési tartalmait magában foglalja a tantárgyi rendszerünk.

A NAT műveltségterületei	Tantárgyak
<i>Magyar nyelv és irodalom</i>	Magyar nyelv és irodalom (magyar nyelv, irodalom)
<i>Matematika</i>	Matematika
<i>Történelem és állampolgári ismeretek</i>	Történelem
	Állampolgári ismeretek
	Hon és népismeret
<i>Természettudomány és földrajz</i>	Környezetismeret
	Természettudomány
	Biológia
	Kémia
	Fizika
	Földrajz
<i>Idegen nyelv</i>	Angol nyelv
<i>Művészetek</i>	Ének-zene
	Dráma és színház
	Vizuális kultúra
<i>Technológia</i>	Technika és tervezés
	Digitális kultúra
<i>Testnevelés és egészségfejlesztés</i>	Testnevelés
<i>Közösségi nevelés</i>	Osztályfőnöki

Egyéb helyi alkalmazott tanterveink

A roma/ cigány népismeret tantárgy és roma szakkör 1-8. évfolyamon (heti 1+2 óra)

Helyi tanterveink az 51/2012. (XII.21.) EMMI rendelet mellékleteként kiadott kerettanterv alapján készültek.

A Kalendárium komplex tanterv 1-3. évfolyamon (OKI tanterv KMPKAL 1.3. Dr. Trencsényi László tanterve)

Az alsó tagozat 1-3. évfolyamán valósítjuk meg, az IPR keretében.

Célja:

Az iskolázás kezdő szakaszában intenzív komplex élmények biztosításával megalapozni a gyermek és művészet kapcsolatát.

A népművészet formanyelvébe foglalt, biztos művészeti anyanyelvi nevelés -beleértve a zenei, a vizuális, a tárgyi illetve a mozgáskulturális anyanyelv fejlesztését.

Sokoldalú képességfejlesztés egyéni sajátosságokhoz igazítva.

Egyén és közösség, család, közösség, etnikum és nemzet köreivel összefüggő identitások fejlesztése, a kulturális örökség elemeihez szocializáló un. Belenevelődés biztosítása.

A kisiskoláskori játék, mozgás, ritmus és társas együttlét-, valamint alkotásigényének kielégítése.

Elsősorban a Művészetek műveltségterület általános és részletes követelményeiből teljesíthetők általa. Emellett részlegesen részt vállal az irodalmi nevelés, gyakorlati-technikai nevelés (Életvitel gyakorlati ismeretek) és a mozgáskulturális neveléshez sorolható követelmények révén a Testnevelés és sport műveltségterület követelményeinek megfelelő fejlesztésből. Természetes összefüggése az Ember és társadalom műveltségterülete követelményeivel is.

A követelmények megfogalmazása javarészt maga is komplex-integrált, ezzel együtt nyomonkövethető a fejlesztési területek szerinti tagolás, vagyis

- néprajzi ismeretek, tájékozottság
- irodalmi képességfejlesztés
- zenei (énekes-zenei) képességfejlesztés
- mozgáskulturális képességfejlesztés
- dramatikus képességfejlesztés
- vizuális-kézműves-gyakorlati képességfejlesztés .

A Kalendárium tantárgy elnevezésében az az elv fogalmazódik meg, hogy az esztendő rendjét követő népszokásokban az életkori sajátosságoknak különösen megfelelő komplex-organikus egységben jeleníthető meg érzelm és intellektus, szellemi alkotás és tárgyi cselekvés, játék, a szöveg, a ritmus, a dallam, a mozgás, tárgyak, eszközök. Az organikus egység igen alkalmas arra, hogy a követelmények általa jól motiváltan, a fejlődő gyerekek sokféleségét elfogadóan, kifejezően érvényesüljenek.

A Kalendárium tantárgy tanterve az 1-3. évfolyamok számára tartalmaz részletesen kidolgozott tananyagot.

Tárgyunk elsősorban képességfejlesztő, a néprajzi, hagyományidéző közeg voltaképpen keretezi, integrálja a Nemzeti Alaptantervben külön-külön megnevezett fejlesztendő képességek köreit.

A témák megnevezése tanévenként ismétlődik azonos - a parasztkalendárium hagyományos elnevezését követi. Az évek során megmutatkozik bizonyos építkezés, az ismétlések csak annyiban ismétlések, amennyire a kisiskolás pszichikus fejlődése, ritmus- és biztonságigénye azt feltételezi.

Angol nyelvi tantárgyorientált oktatás

Intézményünkben a 2017/2018-as tanévtől kezdve folyik angol tantárgyorientált nyelvoktatás.

A Nemzeti Alaptervnek megfelelően a 2020/2021. tanévtől kezdve intézményünkben csak 4. osztálytól kezdve folyik angol tantárgyorientált nyelvoktatás.

A tantárgy-orientált oktatás az idegen nyelv, mint tantárgy ismeretanyagának a helyi tanterv szerinti magasabb óraszámban és kiemelten a tevékenység központú oktatásra, és készségfejlesztésre ad lehetőséget. A megnövelt nyelvtanítási-nyelvtanulási idő hozzájárul ahhoz, hogy a hátrányos helyzetű tanuló is nyelvileg eljusson egy használható alapszintre. 6. osztályban, A1, 8. osztályban, A2 szintre.

Illetve teret ad, a célok megvalósításához szükséges a tanulók nyelvtanulási tapasztalatainak és igényeinek folyamatos feltárása, egyéni különbségeik megismerése, valamint a 21. századi digitális eszközök és tartalmak beépítésére a nyelvtanulás folyamatába.

Az élő idegen nyelv tudása nélkül számunkra nem létezhet európaiság, s nélküle gyakorlatilag kizárt, hogy az európai oktatási rendszerbe bekapcsolódhassunk.

Az intézményünkben folyó idegen nyelvvoktatás általános céljait és feladatait a következőkben összegezzük:

- Tudatosítjuk, hogy a tanulók anyanyelvükön kívül más nyelven is kommunikálhatnak, idegen nyelven is kifejezhetik magukat.
- Bővítjük a világról alkotott elképzelésüket, alakítsuk ki bennük az Európához tartozás érzését.
- Ismertessük velük azt a tényt, hogy ma már Európában alapkövetelmény egy idegen nyelv kommunikációképes ismerete.
- Adjunk betekintést a célországok (Egyesült Királyság, USA) kultúrájába és civilizációjába, hogy ezek értékeinek megismerésével és megbecsülésével, azokat saját kultúrájukkal összehasonlítva a magyar kultúrát is tágabb összefüggéseiben lássák. Alakítsuk ki bennük más népek és etnikumok, társadalmi csoportok elfogadását, tolerálását, és hívjuk fel figyelmüket a hasonlóságokra és különbségekre.
- Hangsúlyozzuk, hogy egy idegen nyelv tudása alapja lehet egy újabb elsajátításának, és eszköze más ismeretek szerzésének.
- Alakítsuk ki a nyelvtanulás iránti pozitív hozzáállásukat, különösen a hátrányos helyzetű tanulóknál.
- Ösztönözzük a tanulókat az idegen nyelven való kommunikációra, s ehhez teremtsünk olyan légkört, amelyben önbizalmuk fokozatosan erősödik.
- Értjük el, hogy tanulóink életkoruknak és egyéniségüknek megfelelően sajátítsák el az idegen nyelv tanulásának célravezető módszereit.
- Célunk, hogy a tanulók a más műveltségi területeken szerzett készségeket és ismereteket alkalmazzák idegen nyelven, valamint az idegen nyelvi órákon szerzett ismereteiket más tantárgyak tanulása során.
- Fejlesszük önbizalmukat az idegen nyelvű kommunikáció terén, s ehhez biztosítsunk számukra olyan lehetőséget, hogy a célnyelvet szóban (televízió, diákcsere) és írásban (olvasás, levelezés) használhassák és ezeken keresztül személyiségükben is, gazdagodjanak.

Módszertani alapelvek

A kommunikatív nyelvi kompetencia fejlesztésére hatékonyan alkalmazható módszertani alapelvek a következők:

- A tanuló- és tevékenységközpontú módszerek

- tanulói és tanári szerepek megváltozása, melyben a tanár a koordináló, a tanuló tevékenységközpontú szerepet tölt be
- a célnyelv előtérbe helyezése az óravezetés során

Változatos módszertani munkaformák, tanulási technikák

- kooperatív tanulásszervezés
- páros munka
- IKT eszközök alkalmazása (számítógép, tablet, mobiltelefon)
- egyéni képességfejlesztés differenciált tanulásszervezéssel
- projekt módszer

A hatékony módszerek kiválasztása a tanár feladata, mely a tanulók életkorával együtt változik.

Sajátos nevelési igényű tanulók oktatása

A sajátos nevelési igényű tanulók részére a tanórai foglalkozásokon túl kötelező egészségügyi és pedagógiai célú habilitációs, rehabilitációs tanórai foglalkozásokat szervezünk.

Időkeret az enyhe értelmi fogyatékos vagy a tanulásban akadályozott tanulók illetve pszichés fejlődési zavarral küzdő (BNO F 70, F 81, F 83) esetén⁶.

Évfolyam	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
SNI rehabilitációs órái	3	3	3	3	3	3	4	4

A csoportok szervezésének jellemzői:

- 1 csoportban lehetőleg 1-3, max. 4 fő vesz részt, az adott évfolyamon tanuló SNI létszámtól függően
- 1 csoport maximum 2 egymást követő évfolyam tanulóiból állhat.

Amennyiben nincs 1 csoportban 9 tanuló úgy a heti időkeret 50%-a használható fel.

Külön csoportnak kell számítani az egy évfolyamra járó enyhe értelmi fogyatékosokat és a pszichés fejlődési zavarral küzdő tanulókat.

Ha az adott évfolyamon mindkét csoportba tartozó tanuló van, akkor a heti időkeret 100%-a felhasználható.

7-8. évfolyamon, az azonos heti időtartamú foglalkozásra jogosult tanulók száma a négy főt meghaladja, akkor az NKT. 6. mellékletének E oszlopában meghatározott heti óraszám 100 %-a felhasználható.

Sajátos nevelési igényű – enyhe fokban értelmi fogyatékos, beilleszkedési-, tanulási- és magatartászavarral küzdő, pszichés fejlődési zavarral küzdő - tanulóink számára az integrált nevelés feltételeit biztosítjuk iskolánkban. Ennek értelmében a tanórai foglalkozásokon a többi tanulóval együtt vesznek részt, habilitációs – rehabilitációs fejlesztésüket saját gyógypedagógus segíti.

Beszéd fogyatékos tanulók fejlesztéséhez logopédus tud segítséget nyújtani.

⁶ Nkt. 6.melléklet EA oszlop

Mozgás- és érzékszervi fogyatékos tanulók fejlesztéséhez saját szakemberrel nem rendelkezünk, így abban az esetben, ha ilyen tanuló ellátásáról kell gondoskodnunk a Szentlőrinci Általános Iskola EGYMI intézményétől, a Szigetvári Tankerületi Központon keresztül utazó gyógypedagógusi ellátást igényelünk.

Helyi SNI tantervünk jellemzői az Irányelvekben foglaltak alapján

A Nemzeti alaptanterv (a továbbiakban: NAT) a sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának is alapidokumentuma, az abban meghatározott fejlesztési területek – nevelési célok, kulcskompetenciák, illetve a tanulási területeken megfogalmazott célok, feladatok – a sajátos nevelési igényű tanulóakra is érvényesek. Helyi tantervünk elkészítésénél figyelembe vesszük

- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (a továbbiakban: köznevelési törvény), a NAT és az
- a sajátos nevelési igényű tanulók oktatása irányelveinek rájuk vonatkozó előírásait,
- a nevelés és oktatás helyi célkitűzéseit és lehetőségeit,
- a szülők elvárásait és
- az általuk nevelt-oktatott tanulók sajátosságait.

A sajátos nevelési igényű tanulók egészségügyi és pedagógiai célú habilitációs, rehabilitációs ellátása a helyi sajátosságok figyelembevételével. (Forrás: NAT 2020.)

A tanulók között fennálló – egyéni adottságokból és igényekből adódó – különbségeket az intézményünk figyelembe veszi.

A sajátos nevelési igény kifejezi:

- a) a tanuló életkori sajátosságainak fogyatékoság, sajátos nevelési igény által okozott részleges vagy teljes körű módosulását, egyenetlenségeit;
- b) az iskolai tanuláshoz szükséges képességek kialakulásának sajátos útját, fejlődésének eltérő ütemét, esetleg részleges vagy teljes kiesését, egyenetlenségét, lassúbb ütemű és az átlagtól eltérő szintű fejleszthetőségét.

A sajátos nevelési igény a szokásos tartalmi és eljárásbeli differenciálástól eltérő, nagyobb mértékű differenciálást, speciális eljárások alkalmazását, illetve kiegészítő fejlesztő, korrekciós, habilitációs, rehabilitációs, valamint terápiás célú pedagógiai eljárások alkalmazását teheti szükségessé.

A habilitációs, rehabilitációs ellátás közös elvei

- a) A sajátos nevelési igényű tanulók nevelésében-oktatásában részt vevő nevelési-oktatási intézmények egész nevelési-oktatási rendszerét – az általános elveken túl – átfogó, hosszú távú habilitációs, rehabilitációs célok és feladatok határozzák meg, melyeket az intézmény dokumentumai tartalmaznak.
- b) A habilitációs, rehabilitációs tevékenység olyan szakmaközi együttműködésben kialakított és szervezett nyitott tanulási-tanítási folyamatban valósul meg, mely az egyes

tanulók vagy tanulócsoportok igényeitől függő eljárások, időkeret, eszközök, módszerek, terápiák alkalmazását teheti szükségessé.

- c) A sajátos nevelési igényű, ugyanakkor kiemelt tehetségű tanulók ellátása esetén a habilitációs, rehabilitációs tevékenység mellett kell megjeleníteni a tehetséggondozás feladatainak.

A habilitációs, rehabilitációs tevékenység közös céljai és feladatai

- a) A mozgásszervi, érzékszervi (látási, hallási), értelmi vagy beszéd fogyatékosságból, több fogyatékosság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékosságból vagy egyéb pszichés fejlődési zavarból fakadó hiányzó vagy sérült funkciók kompenzálása vagy helyreállítása, a meglévő ép funkciók bevonásával.
- b) Törekvés a különféle funkciók egyensúlyának kialakítására.
- c) A szükséges speciális eszközök elfogadtatása és használatuk megtanítása.
- d) Az egyéni sikereket segítő, a társadalmi együttélés szempontjából kívánatos egyéni tulajdonságok, funkciók és a személyiség fejlesztése.
- e) Társas beilleszkedés, a szociális kompetenciák fejlődésének támogatása.
- f) Az egyes területeken kimagasló teljesítményt nyújtó tanulók tehetségének kibontakoztatása.

A habilitációs, rehabilitációs tevékenységet meghatározó tényezők

- a) A sajátos nevelési igény típusa és súlyossága.
- b) A sajátos nevelési igény kialakulásának, felismerésének, diagnosztizálásának ideje.
- c) A sajátos nevelési igényű tanuló
 - ca) életkora, pszichés és egészségi állapota, rehabilitációs műtétei,
 - cb) képességei, kialakult készségei, kognitív funkciói, meglévő ismeretei,
 - cc) érzelmi szükségletei, állapota, attitűdje,
- d) A társadalmi integráció kívánalmai: az egyéni tanulási utak megtervezése és biztosítása, az átvezetés, a továbbtanulás, pályaválasztás, a lehető legönállóbb életvitelre történő felkészítés.

A sajátos nevelési igényű tanuló fejlesztésére vonatkozó célokat, feladatokat, tartalmakat, tevékenységeket, követelményeket megjelenítjük:

- a) az intézmény pedagógiai programjában,
- b) a helyi tantervben,
- c) a tematikus egységekhez, tervekhez kapcsolódó tanulási-tanítási programban (pl. tanmenet, óraterv),
- d) az egyéni fejlesztési tervben.

A sajátos nevelési igény típusának megfelelő szakirányú végzettséggel rendelkező gyógypedagógus, konduktor kompetenciája:

1. a programok, programcsomagok tervezése, összeállítása;
2. a habilitációs, rehabilitációs egyéni és kiscsoportos fejlesztés, osztálytermen belüli megsegítés;
3. közreműködés az integrált nevelés, oktatás keretein belül a tanítási órákba beépülő habilitációs, rehabilitációs fejlesztő tevékenység tervezésében, kivitelezésében, ezt követően a konzultációban, az osztálytermi környezet adaptációjában;
4. a tanuló fejlődésének nyomon követése, értékelése, illetve az ebben való közreműködés a többségi pedagógusokkal együtt.

A szükséges pedagógiai feltételek biztosítása a sajátos nevelési igényű tanulók számára

A nevelés - oktatás, fejlesztés kötelezően biztosítandó pedagógiai feltételeit a köznevelési törvény foglalja össze. A köznevelési törvény a sajátos nevelési igényű tanulókhoz igazodva az általánosan kötelező feltételeket több területen módosítja, illetve kiegészíti olyan többlétszolgáltatásokkal, amelyeket ki kell alakítani és hozzáférhetővé kell tenni a sajátos nevelési igényű tanulók számára, mint például:

- speciális tanterv, tankönyvek, tanulási segédletek, differenciált, egyénre szabott tananyagok;
- speciális gyógyászati, valamint tanulást, életvitelt segítő technikai eszközök;
- az egyéni szükségletekhez igazodó környezet, speciális bútorok; fejlesztő helyiségek;
- rugalmas szervezeti keretek kialakítása a sajátos nevelési igényű gyermekek egyéni foglalkoztatásának, illetve osztálytermi foglalkoztatásának megvalósulásához;
- a tanulók sajátos nevelési igénye típusához igazodó szakképzettséggel rendelkező, az integrált fejlesztésben lehetőleg tapasztalt gyógypedagógus, terapeuta (módszertani intézmény, utazótanári szolgálat).

A többségi intézményben megvalósuló (integrált) nevelés, oktatás

A sajátos nevelési igényű tanulók eredményes szocializációját, iskolai pályafutását elősegítheti a nem sajátos nevelési igényű tanulókkal együtt történő – integrált – oktatásuk (teljes vagy részleges integrációjuk). Az együttnevelést megvalósító intézmény többet vállal, magasabb értéket kínál, mint részvétet és védettséget. Sikerkritériumnak a tanulók beilleszkedése, önmagukhoz mért fejlődése, a többi tanulóval való együtt haladása tekinthető, melynek eredményes megvalósítását az alábbi tényezők biztosítják:

- A befogadó iskola vezetője támogatja pedagógusai részvételét az integrációt segítő szakmai programokon, akkreditált továbbképzéseken, alkalmat teremt a horizontális tudásátadásra.

- Az együttnevelést megvalósító iskolák pedagógusainak, valamennyi dolgozójának, gyermek- és szülői közösségének felkészítése a sajátos nevelési igényű tanulók fogadására.
- Az együttnevelés megvalósításában a különböző pedagógiai színtereken a rehabilitációs, rehabilitációs szemlélet érvényesülése és a sérülésspecifikus módszertani eljárások alkalmazása. A módszerek, módszerkombinációk megválasztásában a „sérülésspecifikusság” alkalmazkodást jelent a sajátos nevelési igény típusához, az elmaradások súlyosságához, az egyéni fejlődési sajátosságokhoz, a tanuló képességei kibontakoztatásának érdekében.
- Multidiszciplináris teamek (pl. többségi pedagógus, gyógypedagógus, szülő, az érintett tanuló stb.), illetve jó gyakorlat e-bank, iskolai „forrásközpont” működtetése – a pedagógusok által kidolgozott egyes differenciált tananyagok, feladatlapok stb. felhasználásával, melyeket az iskola minden pedagógusa használhat, illetve minden pedagógus gyarapítja az anyagokat.
- A nyitott tanulási-tanítási folyamatban megvalósuló tevékenység, amely lehetővé teszi az egyes gyermek vagy csoport igényeitől függő pedagógiai – esetenként egészségügyi – eljárások, eszközök, módszerek, terápiák, a tanulást-tanítást segítő speciális eszközök alkalmazását.
- A sajátos nevelési igényű tanulók integrált nevelésében- oktatásában, fejlesztésében részt vevő, magas szintű pedagógiai, pszichológiai képességekkel, a diverzitás iránti pozitív attitűddel (elfogadás, tolerancia, empátia, hitelesség) és az együttneveléshez szükséges kompetenciákkal rendelkező pedagógus, aki
 - a tananyag-feldolgozásnál figyelembe veszi a tantárgyi tartalmak – egyes sajátos nevelési igényű tanulók csoportjaira jellemző – módosulásait;
 - egyéni fejlesztési tervet készít a gyógypedagógus, konduktor együttműködésével, ennek alapján egyéni haladási ütemet biztosít, a differenciált nevelés, oktatás céljából individuális módszereket, technikákat alkalmaz;
 - a tanórai tevékenységek, foglalkozások során a pedagógiai diagnózisban szereplő javaslatokat beépíti, a folyamatos értékelés, hatékonyságvizsgálat, a tanulói teljesítmények elemzése alapján – szükség esetén – megváltoztatja eljárásait, az adott szükséglethez igazodó módszereket alkalmaz;
 - a neurodiverzitást figyelembe vevő oktatási módszerek, rugalmas tanulásszervezés segítségével minden szempontból akadálymentes és minden tanuló számára egyformán hozzáférhető tanulási környezetet hoz létre, melyben érvényesül a differenciált célkijelölés, a többszintű tervezés, a differenciáló módszerek (az instrukciók adása terén is) alkalmazása, beleértve az értékelést is;
 - egy-egy tanulási, nevelési helyzet, probléma megoldásához alternatívákat keres;
 - együttműködik különböző szakemberekkel, a gyógypedagógus, konduktor iránymutatásait, javaslatait beépíti a pedagógiai folyamatokba, megosztva vállalja a felelősséget a különleges bánásmódot igénylő gyermek haladásáért.

A sajátos nevelési igényű tanulók integrált nevelésében, oktatásában, fejlesztésében részt vevő – a tanuló fogyatékoságának típusához igazodó szakképzettséggel rendelkező – gyógypedagógus, konduktor

- a) segíti a pedagógiai diagnózis értelmezését;
- b) javaslatot tesz a fogyatékoság, az egyéb pszichés fejlődési zavar, a tanuló egyéni igényeihez szükséges környezet kialakítására (a tanuló elhelyezése az osztályteremben, szükséges megvilágítás, hely- és helyzetváltoztatást segítő bútorok, eszközök alkalmazása stb.);
- c) segítséget nyújt a tanuláshoz, művelődéshez szükséges speciális segédeszközök kiválasztásában, ismerteti a speciális eszközök használatát, tájékoztat a szerzési lehetőségekről;
- d) javaslatot tesz gyógypedagógiai specifikus módszerek, módszerkombinációk alkalmazására;
- e) figyelemmel kíséri a tanulók haladását, részt vesz a részeredmények értékelésében, javaslatot tesz az egyéni fejlesztési szükségletekhez igazodó módszerváltásokra;
- f) együttműködik a többségi pedagógusokkal, figyelembe veszi a tanulóval foglalkozó pedagógus tapasztalatait, észrevételeit, javaslatait;
- g) támogatást nyújt a többségi pedagógus számára a differenciáláshoz a tantervi követelmények szintjén, a következőknek megfelelően: nincs érdemi változtatás a tantervben, elvárt tudásban, hanem több idő, személyi támogatás a többségi pedagógustól, eszközhasználat, differenciált tananyag-feldolgozás révén jut el a gyermek a tantervi céljához. Eltérő tantervi célok megjelenítése esetén – a gyermek szakértői véleményének alapján –
 - terápiás fejlesztő tevékenységet végez a tanulóval való közvetlen foglalkozásokon – egyéni fejlesztési terv alapján a rehabilitációs, rehabilitációs fejlesztést szolgáló órakeretben –, ennek során támaszkodik a tanuló meglévő képességeire, az ép funkciókra;
 - alkalmazza a sajátos nevelési igényű tanuló osztálytermen belüli megsegítésének lehetőségeit a befogadó intézményben;
 - segíti a befogadó pedagógust a szűrésben, az egyéni értékelésben, a gyermek önmagához mért fejlődésének megítélésében;
 - segíti a helyi feltételek és a gyermek egyéni szükségleteinek összehangolását.

Igénybe vesszük az egységes gyógypedagógiai, konduktív pedagógiai módszertani intézmények (EGYMI), a pedagógiai szakszolgálati, illetve pedagógiai-szakmai szolgáltatást nyújtó intézmények szolgáltatásait, az utazó gyógypedagógusi, utazó konduktori hálózatok segítségét. Ennek keretében megismerjük az integrált nevelés létező jó gyakorlatait, tapasztalatcsere, tudásháló (képzések, online platform stb.) révén.

Az egyéb pszichés fejlődési zavar alapján sajátos nevelési igényű tanuló fejlesztése

Az egyéb pszichés fejlődési zavar a Köznevelési törvény által használt gyűjtőfogalom, a sajátos nevelési igényre (SNI) való jogosultság egyik kategóriája. Ebbe a kategóriába tartoznak a súlyos tanulási, figyelem- vagy magatartásszabályozási zavarral küzdő tanulók, akik az iskolai teljesítmények és a viselkedésszabályozás területén a kognitív, emocionális-szociális képességek eltérő fejlődése, a kialakult képességzavarok halmozott előfordulása miatt egyéni sajátosságaik figyelembevételével fokozott pedagógiai, pszichológiai megsegítést, gyógypedagógiai segítséget igényelnek.

Az egyéb pszichés fejlődési zavart a pedagógiai szakszolgálat minősíti szakértői bizottsági tevékenysége során, a sajátos nevelési igény megállapítása céljából, a diagnosztikus protokollra épülő komplex állapotfelmérés alapján.

(Továbbiakat lásd részletesen: sajátos nevelési igényű tanulók helyi tanterve 1-8.)

Enyhe értelmi fogyatékos tanulók oktatása, fejlesztése

Az enyhe értelmi fogyatékos tanulók gyógypedagógiai értelemben a tanulásban akadályozott gyermekek körébe tartoznak, akik az idegrendszer biológiai és/vagy genetikai okokra visszavezethető gyengébb funkcióképessége, illetve a tartósan kedvezőtlen környezeti hatások miatt a neurológiai érés lelassulása folytán tartós, átfogó tanulási problémákat mutatnak.

Az enyhe értelmi fogyatékoság (enyhe intellektuális képességzavar) diagnosztizálása orvosi, gyógypedagógiai és pszichológiai feladat. Pszichodiagnosztikai vizsgálatokkal megállapítható a kognitív funkciók lassúbb/eltérő fejlődése, valamint az adaptív funkciók érintettsége. Az enyhe értelmi fogyatékos személyek fejlődése igen változatos attól függően, hogy milyen egyéb érzékszervi, motorikus, beszédfejlődési, viselkedési stb. rendellenességeket mutatnak, amelyek vagy oksági összefüggésben állnak az értelmi fogyatékossgal, vagy egyéb hatásokra alakulnak ki.

Az enyhe értelmi fogyatékoság sok esetben először iskolai tanulási helyzetekben jelentkezik, összefüggésben az alapképességek eltérő, lelassult fejlődésével. Így a tanulási sajátosságok szinte valamennyi tantárgyban generalizáltnak, átfogóan és tartósan jelentkeznek. Különösen jellemző a kognitív funkciók, valamint a beszéd lassúbb fejlődése; a diszpraxiás (helytelen vagy kialakulatlan testséma, koordinálatlan mozgás eszközhasználatban) tünetek megjelenése; a figyelem-összpontosítás, a téri tájékozódás és a finommotorika nehézségei; a lassú feladatvégzés; a gyakori hibázás; az érdeklődés hiánya a kultúrtechnikák elsajátításával kapcsolatban és a viselkedési problémákban megmutatkozó szociális tanulás nehézségei. Ezek egyénenként változó mértékben és mindig egyedi kombinációban jelennek meg; a tanulási képesség különböző mértékű fejlődési zavarát mutatják, és akadályozzák az iskolai tanulás eredményességét. Mindezek következményei a középiskolás fiatal tanulási teljesítményében is megjelennek, ezért a nevelés-oktatás során még ekkor is figyelemmel kell lenni rájuk. Az enyhe értelmi fogyatékos emberek döntő többsége minimális támogatással képessé válik az önálló életvezetésre.

Már iskoláskor előtt tapasztalhatunk egyértelmű, fogalmi területen mutatkozó eltérést. Az iskoláskorú gyerekeknek nehézségeik vannak a kultúrtechnikák (pl. olvasás, írás, számolás, órahasználat, pénzhasználat) elsajátításában. Az absztrakt gondolkodás és a tervezés akadályozott, a gondolkodás inkább konkrét. Ez a konkrét (tárgyhoz kötött vagy képi szintű)

gondolkodásmód befolyással van a feladatok megértésére az elsajátítás folyamatában és a visszacsatolás fázisában egyaránt. A szociális dimenzióban azt tapasztaljuk, hogy az enyhe értelmi fogyatékos tanulók kommunikációja, beszéde és az általuk használt nyelv konkrétabb és éretlenebb, mint a hasonló életkorú társaiké. A gyermeknek nehézségei lehetnek a szociális jelzések megértésével, a játékszabályok betartásával, a barátságok kialakításával és fenntartásával. Az érzelem- és viselkedésszabályozás is nehezített. A praktikus dimenzióban, az öngondoskodásban az általános iskoláskorú tanulók életkoruknak megfelelően funkcionálhatnak. Serdülőkorban segítséget igényelnek a komplexebb mindennapos tevékenységekhez, mint pl. bevásárlás, főzés, pénzügyek.

Az enyhe értelmi fogyatékos tanulók esetében a minél korábban megkezdett, hosszantartó, rendszeres és intenzív gyógypedagógiai fejlesztés és terápia, a tanulási képesség szintjéhez igazodó tanulási módszerek folyamatos alkalmazása, a tanulási motiváció megfelelő fejlesztése, valamint a stigmatizációs hatások (eredménytelenség a tanulásban, kisebbségi érzés kialakulása, csúfolódás stb.) megelőzése/kompenzálása a fő feladat. A tanulási képesség fejlesztéséhez a pedagógiai, gyógypedagógiai eszközök alkalmazása mellett szükséges a környezeti, szociális feltételek javítása is.

Az enyhe értelmi fogyatékos gyermekek/tanulók képességszintje a megközelítően azonos életkorú tanulócsoportokban sem homogén.

Az enyhe értelmi fogyatékosághoz sok esetben társul más fogyatékosági típus is:

- hallássérülés,
- látássérülés,
- mozgáskorlátozottság,
- autizmus spektrumzavar.

Mindezek befolyásolják az ellátási szükségletet, a taníthatóságot és a gyermek jövőjére vonatkozó előrejelzéseket.

(Továbbiakat lásd részletesen: Integráltan oktatható enyhe értelmi fogyatékos tanulók helyi tantervei 1-8.)

Az SNI tanulók értékelés rendszere

Alapelvekben megegyezik normál tanulók értékelésével, de figyelembe kell venni az állapotukból fakadó hátrányokat, teljesítménycsökkenést. A teljesítményüket az önmagukhoz viszonyított fejlődés és a helyi tanterv által meghatározott követelmények alapján értékeljük.

Félévente részletes jellemzést adunk a tanuló ismereteiről, fejlődéséről.

Az értékeléseket a gyógypedagógus és a tanító vagy szaktanár együtt határozza meg.

(Részletesen lásd - Integráltan oktatható enyhe értelmi fogyatékos tanulók helyi tantervei 1-8.)

Oktatásban alkalmazható tankönyvek, segédletek és taneszközök kiválasztásának elvei

Iskolánkban a nevelő-oktató munka során a pedagógusok csak olyan nyomtatott taneszközöket (tankönyv, munkafüzet, feladatlapok, térkép, stb.) használnak a tananyag feldolgozásához, amelyeket az oktatási hivatal tankönyvvé nyilvánított.

A nyomtatott taneszközön túl néhány tantárgynál egyéb eszközökre is szükség van. (pl.: torna-felszerelés, rajzfelszerelés, stb.) Az egyes évfolyamokon a különféle tantárgyak feldolgozásához szükséges kötelező tanulói taneszközöket a nevelők szakmai munkaközösségei (illetve, ahol nincs munkaközösség, ott az egyes szaktanárok) határozzák meg az iskola helyi tanterve alapján.

A kompetencia alapú oktatáshoz használt taneszközök azok lehetnek, amelyek hivatalosan megkapják ezt a minősítést.

A hivatalos tankönyvjegyzékből a szaktanárok, munkaközösségek kiválasztják az oktatásához szükséges könyveket évfolyamok, illetve osztályok szerint. A tankönyvjegyzékben nem szereplő taneszközök beszerzéséhez a szülők jóváhagyását előzetesen írásban be kell szerezni.

A taneszközök kiválasztásánál a szakmai munkaközösségek (szaktanárok) a következő szempontokat veszik figyelembe:

- A taneszköz feleljen meg az iskola helyi tantervének!
- Az egyes taneszközök kiválasztásánál azokat kell előnyben részesíteni, amelyek több tanéven keresztül használhatók.
- A taneszközök használatában az állandóságra törekszünk, új taneszköz használatát csak nagyon szükséges, az oktatás minőségét lényegesen jobbító esetben vezetünk be.
- Munkafüzet, feladatlap, témazáró feladatlap választás csak abban az esetben történjen, ha a nevelő használhatja a tanulókkal.
- A kompetencia alapú oktatás alkalmazásához szükséges tankönyvcsaládok kiválasztását az intézmény önállóan dönti el.

A taneszközök kiválasztásánál a mindenkor érvényes tankönyvtörvény figyelembevételével járunk el.

A tankönyvek beszerzését az intézmény tankönyvfelelőse végzi. Az erre vonatkozó szabályozást az iskolai SZMSZ tartalmazza. Az egyéb szükséges taneszközök beszerzése a tanév kezdetére a szülők kötelessége.

A tankönyvek ingyenes igénybevételének biztosítása

Az iskolai tankönyvrendelés biztosítja, hogy – az iskolától történő tartós tankönyv és más tankönyv kölcsönzésével, illetőleg a tankönyvek megvásárlásához nyújtott támogatás útján – minden tanuló részére a tankönyvek ingyenesen álljanak rendelkezésére. Ezeket a tanítási év végén visszajuttatják a könyvtárba.

A NAT-ban meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósításának szabályai

Pedagógusaink feladataikat az SZMSZ-ben megtalálható munkaköri leírásokban részletesen szabályozva megkapják.

Ezen túl a következő elveket határozzuk meg erre vonatkozóan:

- fokozatosan átvezetjük a gyermeket az óvoda játékközpontú cselekvéseiből az iskolai tanulás tevékenységeibe
- mintákat adunk az ismeretszerzéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz, megalapozzuk a tanulók egyéni tanulási módszereit és szokásait
- a mozgásigény kielégítésével, a mozgáskultúra, a mozgáskoordináció, a ritmusérzék és a hallás fejlesztésével; a koncentráció és a relaxáció képességének alapozásával
- az egészséges életvitel kialakításához az egészségtan gyakorlati jellegű oktatásával kívánunk hozzájárulni
- az értelmi és érzelmi intelligencia mélyítését, gazdagítását a drámapedagógia eszköztárának alkalmazásával kívánjuk megvalósítani
- az önismeret alakításával, a fejlesztő értékelés és önértékelés képességének fejlesztésével, az együttműködés értékének tudatosításával a családban, a társas kapcsolatokban, a barátságban, a csoportban
- a tanulási stratégiák megválasztásában kitüntetett szempont: az életkori jellemzők figyelembevétele; az ismeretek tapasztalati megalapozása és az ismeretszerzés deduktív útjának bemutatása
- a kreativitás fejlesztése; az írásbeliség és a szóbeliség egyensúlyára való törekvés; a tanulók egészséges terhelése, érési folyamatuk követése, személyre szóló, fejlesztő értékelésük
- a személyiség erkölcsi arculatának értelmi és érzelmi alapozásával; helyes magatartásformák megismertetésével és gyakoroltatásával
- a biztonságos szóbeli és írásbeli nyelvhasználat és az alapvető képességek, készségek elsajátításával; a mentális képességek célirányos fejlesztésével; az önálló tanulás és az önművelés alapozásával
- fokozatosan kialakítjuk, bővítjük az együttműködésre építő kooperatív, interaktív tanulási technikákat és a tanulásszervezési módokat
- minden tanórán, foglalkozáson alkalmazzuk a differenciálást
- minden pedagógus feladata az IPR programban foglaltak megvalósítása

Az 1-2. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

Az alsó tagozat első két évében a tanulók között tapasztalható különösen jelentős egyéni fejlődésbeli különbségek pedagógiai kezelése.

A 3-4. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

Az alsó tagozat harmadik-negyedik évfolyamán meghatározóvá válnak az iskolai teljesítmény-elvárások által meghatározott tanítási-tanulási folyamatok. Fokozatosan előtérbe kerül a NAT elveiből következő motiválási és a tanulásszervezés folyamat.

Az 5-6. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

A felső tagozaton folyó nevelés-oktatás feladata elsősorban a sikeres iskolai tanuláshoz, a tanulási eredményességhez szükséges kulcskompetenciák, képesség-együttesek és tudástartalmak megalapozásának folytatása.

A 7-8. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

A felső tagozat hetedik-nyolcadik évfolyamán folyó nevelés-oktatás alapvető feladata - a változó és egyre összetettebb tudástartalmakkal is összefüggésben - a már megalapozott kompetenciák továbbfejlesztése, bővítése, az életen át tartó tanulás és fejlődés megalapozása, valamint az, hogy fektessen hangsúlyt a pályaválasztásra, pályaaorientációra.

Mindennapos testnevelés-testmozgás megvalósításának módjai

A mindennapi testnevelés céljai:

- Tanulóinkban felkelteni a rendszeres testmozgás, az egészséges életmód iránti igényt, elsajátíttatni az ehhez szükséges elméleti és gyakorlati tudnivalókat, ismereteket.
- Tudatosítani a tanulóknál a saját szervezetük felépítésének és működésének legalább alapfokú tudnivalóit.
- A testnevelés, sport segítségével kialakítani a tanulóknál a mindennapi élethez szükséges alapvető tulajdonságokat, készségeket: akaraterő, szorgalom, kitartás, becsületesség, szabályok betartása, a társak tisztelete, segítése, a csapatmunka szerepe, az idegi és fizikai állóképesség, az egészséges önbizalom, a céltudatosság stb.
- Megismertetni a tanulókat a társadalmi élet alapvető elvárásaival, a megfelelő viselkedéskultúrával, az alapvető erkölcsi követelményekkel, az önvédelem alapjaival.

Egészségügyi és pedagógiai szempontok:

A fenti célok elérése érdekében a következő sajátos egészségügyi és pedagógiai szempontoknak kell érvényesülniük, megjelenniük a tanítási órákon, egyéb foglalkozásokon:

- Minden tanuló minden tanítási napon részt vesz a testmozgás-programban.
- Minden testnevelési órán és sportfoglalkozáson figyelünk a keringési és légző rendszer megfelelő terhelésére.
- Minden testnevelési órán, foglalkozáson van gimnasztika, valamint a helyes testtartást szolgáló gyakorlatsor, légző torna.
- A testnevelési tananyag egészében betartandók a gerinc- és ízületvédelmi szabályok.
- A sportköri foglalkozásokat testnevelő végzettséggel és szakképzettséggel rendelkező tanár vezeti.

Testnevelés és mozgás lehetősége az iskolában

Az iskolai testnevelés és a sport keretei között az egészségnevelés, a szociális kompetenciák, a csapatmunka, valamint a társakkal történő kreatív együttműködés egyaránt fejleszthető.

Arra törekszünk, hogy intézményünk tárgyi és környezeti feltétele javuljon, ahhoz, hogy a testnevelésre és a mozgásra megfelelő körülmények alakuljanak ki. Az intézmény minden

pályázati lehetőséget megragad, és a fenntartóval való egyeztetések során ösztönzi azokat az e területen lévő feltételek bővítésére, javítására, megteremtésére.

Napközi lehetőségei

Napközis foglalkozásokon kötelező a mozgás, az udvari játék.

Órán kívüli sportfoglalkozások

Az intézményben testnevelés órán kívül, az egyik testnevelés órát kiváltva sportköri foglalkozásokat tartunk felső tagozaton.

A természetet kedvelő gyerekek az osztályokkal, évente túrán is részt vehetnek. Az egynapos gyalogtúrákon megismerhetik az ország természeti szépségeit is. Ez a testnevelési és a környezeti nevelés egyik fontos találkozási pontja.

Az ügyességet és közlekedési ismereteket kedvelő gyerekek kerékpáros programokon gyarapíthatják tudásukat.

1-2. osztályban az Úszó Nemzeti Program (ÚNP) keretében tanulnak úszni a diákok. A program hosszú távú célja a gyermekek egészséges életmódra való törekvésének ösztönzése, és ezáltal életminőségük javítása. A középtávú cél, hogy minden gyermeknek legyen lehetősége vízbiztos úszás elsajátítására az általános iskola 2. osztályáig nemtől, kortól, identitástól, szociális, fizikai és mentális helyzetétől függetlenül. A diákok a ÚNP-nek köszönhetően minden felszerelést ingyen megkapnak és a szállításuk is megoldott a szigetvári tanuszodába.

Iskolánkban alapfokú művészet oktatás keretében táncoktatás is folyik. Együttműködési megállapodás keretében a szigetvári Kapronczai Alapfokú Művészetoktatási Intézmény Társas táncórát tart alsó tagozaton minden évfolyamon 1 testnevelés órán illetve tanórán kívüli foglalkozásként tanszakot működtet, 1-2 csoportban.

Sportrendezvények

Intézményünk hagyományainkhoz híven részt vesz a helyi, megyei és országos sportversenyeken, diákolimpián.

Szervez, illetve részt vesz intézmények közötti sportversenyeken, barátságos mérkőzéseken.

Nyári táborok és túrák

Intézményünk pedagógusai és osztályai kihasználhatják az intézményhez kapcsolódó táborok (Csodaszarvasprogram nyári napközis és Erzsébet táborok) osztály és egyéb keretben megszervezett kirándulások, túrák lehetőségeit, pályázati forrásokat kihasználva.

Egész napos iskola

Iskolánkban az egész napos iskolai oktatás felmenő rendszerben 2013/2014. tanévtől került bevezetésre csak alsó tagozaton. Egész napos iskolai nevelés-oktatás során az osztályban legalább két tanítónak kell tanítania.

- Az egész napos iskolába a tanuló választásának megfelelően, kiskorú esetén a szülő egyetértésével jár a gyermek.
 - Amikor a szülő beírja gyermekét az egész napos iskolai oktatású osztályba, akkor vállalja, hogy gyermekének délelőtt és délután is iskolába kell járnia, nincs mód a tanulók foglalkozások alóli mentesítésére, a hiányzásokat igazolni kell.
 - Az igazgató a tanulót a szülő kérelmére fontos indokkal felmentheti, tizenhat óra előtt megszervezett egyéb foglalkozások alól, de csak ezek alól.⁷
- Olyan szervezési forma, ahol a kötelező és egyéb foglalkozásokat délelőtti és délutáni időszakra egyenletesen elosztva, egymást váltva, a tanulók arányos terhelését figyelembe véve szervezzük meg 16-17 óráig, mely során biztosítja:
- a segítségnyújtást a házi feladatok elkészítéséhez,
 - a többlet pedagógiai támogatást a tananyag megértéséhez és elsajátításához azon tanulók számára, akik bármely okból egyéni tanulási nehézséggel, a tananyag értelmezési problémájával küzdenek.
 - a felzárkóztatással és a tehetséggondozással kapcsolatos feladatok ellátását
 - a feltételeket a tankönyvek, füzetek és más tanulói felszerelések biztonságos iskolai tárolásához.
 - A kötelező tanórákon túli foglalkozások teret adhatnak a művészeti nevelésnek, a testmozgásnak, a szakköri és egyéb foglalkozásoknak, illetve az önálló tanulásnak.

Kiemelt feladatok az egész napos iskolai nevelés-oktatásban

Képességek differenciált fejlesztése, különös tekintettel a kommunikációs készségek fejlesztésére.

Alapvető higiénés-, társas-, magatartási- és munkaszokások fejlesztése:

- az alapvető normák elfogadtatása és követésükre ösztönzés,
- az egészséges és kulturált életmód gyakorlati elsajátítása,
- a társas kapcsolatok kialakításának képessége
- az önálló tanulás képességének fejlesztése

Pozitív életmódmodell nyújtása.

Választható tantárgyak, foglalkozások, továbbá ezek esetében a pedagógusválasztás szabályai

A tanulók/ szülők minden tanév elején választhatnak az egyéb foglalkozások között felsoroltak közül.

Lásd lejjebb egyéb foglalkozások: 164. oldal.

A pedagógusválasztás a tantárgyfelosztás figyelembevételével történik.

Egyéb kötelezően választható tantárgyak:

⁷ Nkt. 55. § (1)

Etika vagy Hit és erkölcstan tantárgy

- A szülők választhatnak, hogy gyermekük: az iskola által szervezett "Etika" tantárgy oktatásában vagy a választott egyház által szervezett „Hit- és erkölcstan” tantárgy oktatásában részesüljön. Az oktatásra tanórai keretek között kerül sor.
- Amennyiben az egyházi jogi személy az Etika órával egyidejűleg a Hit- és erkölcstan órát nem tudja megtartani, az érintett szülők írásbeli egyetértő nyilatkozata alapján e tanórákat az egyházi jogi személy más időpontban vagy más időpontban az iskola épületén kívül is megtarthatja. Ebben az esetben az iskola felügyeletet biztosít az Etika óra ideje alatt az érintett tanulók számára.
- Az 1. osztályosok szüleinek a beiratkozáskor, kell írásban kell nyilatkozniuk, hogy gyermekük melyik órán kíván részt venni.
- Amennyiben nem nyilatkoznak, úgy a gyermek az iskola által szervezett Etika órán fog részt venni.
- A részvétel a teljes tanévre kötelező, a hiányzást, értékelést, minősítést úgy kezeljük, mint más tantárgy esetében.
- Amennyiben bármelyik tanévben a szülők módosítani kívánják szándékukat, azt minden évben egyszer, május 20-ig tehetik meg írásban az iskolatitkárnál.

A roma/ cigány népismeret tantárgy és roma szakkör

Intézményünkben kizárólag magyar nyelven folyó roma/ cigány nemzetiségi oktatást valósítunk meg, mely esetében:

- a népismeret óra és a szakkör csak egyben választható
- jelentkezni kell rá írásban a 17/ 2013. (III. 1.) A nemzetiség óvodai nevelésének irányelve és a nemzetiség iskolai nevelés-oktatásának irányelve kiadásáról szóló EMMI - rendelet 1. és 2. számú mellékletében kiadott nyilatkozat és kérelem kitöltésével.
- a kérelemben a szülő kéri a nemzetiségi oktatás megszervezését az iskolában.
- a nyilatkozatban a szülő kéri gyermeke számára a nemzetiségi oktatás biztosítását.
- A kérelmet, nyilatkozatot az 1. osztályosok szülei a beiratkozáskor kell benyújtaniuk az iskolatitkárhoz.
- a kérelem és a nyilatkozat minden tanév május utolsó munkanapjáig visszavonható.
- tanulócsoporthoz évente minimum 8 fővel indítható
- A népismeret óra és a szakkör csak egyben választható és délután kerül megtartásra.

A cigány népismeret tantárgy célja megismertetni a tanulókat a cigányság kulturális, néprajzi, zenei, életmódbeli örökségének jellemző sajátosságaival, értékeivel. A zene és tánc segítségével, az irodalmi és a képzőművészeti alkotásokon keresztül bemutatni a cigány emberek szokásait, belső lelki világát, ezáltal – egyrészt – segíteni, megértetni a cigányságra jellemző érték- és normarendszert, a cigány kultúrában való elhelyezkedését, másrészt erősíteni identitástudatukat.

A roma szakkör tematikájában szerepel pld:

Drámajátékok

Hangszerek, hangszerpótló eszközök, zenélés

Zenehallgatás és daltanulás, tánc

Gyermekjátékok

Meseolvasás és dramatizálás
 Kézműves foglalkozások
 Önismereti és kommunikációs játékok, szituációs játékok
 Rajzolás és kiállítás szervezés
 Kézműves hagyományok és mesterségek megismerése
 Családi hagyományok
 Hagyományos cigány ételek, receptek gyűjtése, gasztronómiai szokások
 Érzelmi intelligencia fejlesztése
 Fenntarthatósági téma

A szakkör foglalkozásai tömbösítve is megszervezhetők. Lehetőség szerint előadókat is meghívunk 1-1- foglalkozásra.

Ellenőrzés, beszámoltatás formái

Szóbeli és írásbeli feleletek
 Tanulói produktumok
 Tanórai aktivitás

A nemzetiséghez nem tartozó 1-8. osztályos tanulók is jelentkezhetnek, részt vehetnek Roma népismeret órán és a Roma szakkörön. A szülőnek nem szükséges nyilatkoznia arról, hogy milyen nemzetiséghez tartozik

A településen élő nemzetiség kultúrájának megismerését szolgáló tananyagok

1-8. osztályban, az alábbi tantárgyakban helyi sajátosságként kerültek beépítésre a roma nemzetiségi kultúra megismerését szolgáló tananyagok.

Helye a tantervben	Ismeret, tananyag	Fejlesztési követelmény
Környezetismeret 3. osztály	Cigány családok fontos eseményei	Ismerjék meg a cigány családok ünnepeit
Környezetismeret 4. osztály	A cigányok kötődése a természethez. Ehető és mérges gombák. Kereset kiegészítő tevékenységek. Gyógynövények (kamilla, gyermekláncfü, hársfa, csalán) és gyógyító hatásuk. Növénygyűjtés, bajelhárítás, orvoslás.	Ismerjék a cigányság kötődését a természethez. Ismerjenek néhány gyógynövényt és azok hasznos hatását.
Környezetismeret 4. osztály	Hagyományos cigány mesterségek bemutatása és kipróbálása (vályogvetés, kosárfonás, fa- és fémmegmunkálás, muzsikálás, ló kereskedelem).	Tudja felsorolni, mely tevékenységek tartoznak a hagyományos mesterségek körébe.
Magyar nyelv és irodalom	Ismerkedés cigány szokásokkal,	Legyen ismeretük a fontosabb

1. osztály	hagyományokkal: mondókák hallatán.	szokásokról, évfordulókról, ünnepekről: mondókák, altatók, köszöntők tanulása.
Magyar nyelv és irodalom 2. osztály	Ismerkedés cigány szokásokkal, hagyományokkal: gyermekversek, hallatán.	Legyen ismeretük a fontosabb szokásokról, évfordulókról, ünnepekről: versek tanulása.
Magyar nyelv és irodalom 3. osztály	Ismerkedés cigány szokásokkal, hagyományokkal: mesék hallatán.	Legyen ismeretük a cigány gyerekirodalom jellemző műveiről, a mesemondás szokásairól a cigányság körében.
Magyar nyelv és irodalom 3. osztály	Híres cigányok régen és ma (irodalom).	Cigány tárgyú művészeti alkotások megfigyelése: Choli Daróczi József, Karsai Ervin).
Magyar nyelv és irodalom 3. osztály	Az év jeles napjaihoz, az emberi élet fordulóihoz kötött szokások (születés, keresztelezés, háztűznéző, leánykérés, esküvő, menyasszonytánc, halál, virrasztás, temetkezés).	Újszülöttel kapcsolatos hiedelmek megismerése. A kéretés hagyományos előkészületeinek megismerése. Lakodalmi előkészületek és a lakodalom szokásainak megismerése. Gyűjtsenek ismereteket a cigányság virrasztási, temetkezési, megemlékezési szokásairól általában és a helyi közösségben.
Magyar nyelv és irodalom 4. osztály	Ismerkedés cigány szokásokkal, hagyományokkal: mesék hallatán.	Legyen ismeretük a cigány gyerekirodalom jellemző műveiről, a mesemondás szokásairól a cigányság körében.
Vizuális kultúra 2. osztály	Cigány emblematisztikus jelképek: zászló	A cigányság emblematisztikus jelképeinek ismerete, tisztelete
Vizuális kultúra 3. osztály	Híres cigányok régen és ma (képzőművészet).	Cigány tárgyú művészeti alkotások megfigyelése: Péli Tamás, Szentandrassy István)
Ének-zene 2. osztály	Hangutánzó játékok, hangadó és hangszerpótló eszközök megszólaltatása. Cigány dalok	Ismerjenek meg és használjanak hangszerpótló eszközöket és énekeljenek cigány dalokat
Ének-zene 3. osztály	A cigány himnusz (Zöld az erdő) megtanulása	A cigányság emblematisztikus jelképeinek ismerete, tisztelete
Ének-zene 4. osztály	Cigány dalok, cigányzenék,	Ismerje fel híres

	Híres cigányzenészek megismerése.	magyarországi cigány emberek érték- és kultúráteremtésben betöltött szerepét.
Technika és tervezés 2. osztály	Cigány ételek megismerése.	Ismerkedjenek meg hagyományos cigány ételekkel
Testnevelés 3. o	A cigány tánc ritmuskíséréte.	Ismerjék meg a helyi közösség legjellemzőbb dalai, zenei, éneklés és táncszokásait.
Hon és népismeret 5.	A magyarországi cigány népcsoportok megismerése	Ismerje a hazai népcsoportokat
Hon és népismeret 5.	A magyarországi cigány népviseletek jellemzői.	Ismerje fel a jellegzetes cigány öltözködés darabjait.
Hon és népismeret 5.	A Magyarországon élő nemzeti kisebbségek megnevezése	Sorolja fel a Magyarországon élő nemzeti kisebbségeket.
Technika és tervezés 6. osztály	A cigány konyha berendezése, régi használati eszközök. A cigány és magyar ételek összehasonlítása. Vendéglátás. Ételkészítés	Ismerje az autentikus ételek nevét, alapanyagait.
Történelem 5. osztály	A cigányság történelme: Az őshaza elhagyása. A vándorlás okai. Vándorlás, letelepedés. Élet a vándorutakon. Nyári és téli szálláshelyek.	Tudja elmondani a vándorlás főbb állomásait, időpontjait.
Állampolgári ismeretek 8. osztály	Cigány szervezetek, cigányok a közéletben. A hazai cigányság politikai, jogi, kulturális érdekképviselői szervezetei, a nemzetiségi önkormányzatok szerepe (Országos Roma Önkormányzat), civil szervezetek élete. RNÖ elnök meghívása előadásra	Ismerjen néhány cigány szervezetet és a lakóhelyi vezetőket!
Állampolgári ismeretek 8. osztály	A magyarországi nemzetiségek és etnikai kisebbségek. A cigány (roma) népesség helyzete	Tapasztalatok gyűjtése a családban, a szűkebb és tágabb környezetben, az iskola mindennapi életéből.
Magyar nyelv és irodalom 5. osztály	Cigány mesemondási szokások, híres mesemondók és meseírók.	Ismerjen minimum egy mesét

Magyar nyelv és irodalom 8. osztály	A nyelvjárások megismerése. Területi előfordulásuk megismerése.	Ismerje családjának nyelvjárását. Tudjon tájékozódni Magyarország térképén.
Magyar nyelv és irodalom 7. osztály	A magyarországi cigány írók, költők - mint meghatározó személyiségek megismerése (Choli Daróczi József, Bari Károly, Lakatos Menyhért, Orsós Jakab, Rostás-Farkas György, Szécsi Magda).	Tudjon megnevezni minimum 2 magyarországi cigány művészt!
Ének-zene 5. osztály	Hazai és külföldi cigány népdalok, népzene. Tánc típusok: szóló (férfi, női), páros, botoló, cigánycsárdás (csingerálás).	A dalok közös éneklése. Tánc típusok megkülönböztetése.
Ének-zene 8. osztály	Cigányzene Magyarországon (híres bandák, zenészek, életutak, életművek). A verbunkos. A zenélés, mint életforma, mint megélhetési lehetőség. Nemzetközi sikerek régen és ma. Zenészdinasztiák. Zenehallgatás	Ismerjen híres cigányzenészeket. Dankó Pista, Czinka Panna, Rigó Jancsi, 100 tagú cigányzenekar, Mága Zoltán). stb.
Vizuális kultúra 5. osztály	Cigány tárgyú műalkotások Műalkotások megismerése, önálló munkadarabok elkészítése.	Vizuális technikák elsajátítása
Vizuális kultúra 6. osztály	Cigány származású képzőművészek Cigány származású művészek alkotásainak megismerése.	Tudjon reprodukálni cigány képzőművészeti alkotást!
Vizuális kultúra 7. osztály	Hazai autodidakta (naiv) és professzionális (képzett) cigány képzőművészek (Orsós Teréz, Péli Tamás, Ráczné Kalányos Gyöngyi, Szentandrassy István). Magyarországi cigány képzőművészek életútjának, munkásságának és műveinek megismerése.	Tudjon megnevezni minimum 2 magyarországi cigány művészt!
Vizuális kultúra 8. osztály	Kultúrák - azonosságok és különbségek a cigányság szokásaiban, hagyományaiban. Összehasonlító elemzés: a cigány és a magyar kultúra	Azonosságok és különbségek felismerése! Legyen tisztában lakóhelyének cigány

	összevetése.	művészetével!
Etika 5-8.	Színesedő társadalmak. A társadalmi együttélés közös normái	Melyek a más néphez vagy más kultúrához tartozó emberekkel szembeni sztereotípiák és előítéletek forrásai? Miért fordulnak elő Magyarországon és Európa más részein is etnikai háttérű konfliktusok? Mire van szükség ahhoz, hogy létrejöjjön a bizalom és az együttérzés a különböző kultúrákhoz tartozó emberek között? Milyen jellegű szabályok vonatkoznak a társadalom minden tagjára? Mit tehet az egyén és a közösség a társadalmi normák általános érvényre jutása érdekében? Meg lehet-e tartani azt az elvet, hogy ne tegyünk senkivel olyat, amit nem szeretnénk, hogy velünk megtörténjen?

Az intézményben alkalmazott sajátos pedagógiai módszerek

Pedagógiai projekt, projektorientált oktatás

A projekt sajátos tanulási egység, melynek középpontjában egy probléma áll. A feladat nem egyszerűen a probléma megoldása vagy megválaszolása, hanem a legtöbb vonatkozásnak, összefüggésnek feltárása, amely a való világban az adott problémához organikusan kapcsolódik.

A projektmódszer a tanulói tevékenységek tudatos tervezését igényli. A tervezés két fő szinten történik. Az első az egész folyamatra vonatkozik, amely során meghatározott ismeretekhez és képességekhez kívánjuk eljuttatni a tanulókat. A másik szint az egyes projektek megtervezését jelenti, amelyhez a tanári motiváció és segítség tudatos jelenléte szükséges.

Lényeges vonása, hogy megszűnik a verbális képességek fölényhelyzete, az eltérő képességek egyenértékű szerephez jutnak a közösen választott feladat közös megoldásában. Kooperativitása a tanári és tanulói szerepek különbözőségének érvényesülése mellett valósul meg, a tanár irányító szerepe az együttműködésben szinte észrevétlenül működik, a közös tervezésben, cselekvésben és ellenőrzésben érvényesül. A végrehajtandó feladat sokszínűsége biztosítja a közös alkotáshoz való hozzájárulás sokféleséget. Minden külön módszertani erőfeszítés nélkül lehetővé teszi, hogy

a résztvevők a korábbi élményeik, tapasztalataik, tehetségük és ambícióik szerint válasszanak részfeladatot.

A projektmódszer átlép a hagyományos oktatáson, az iskola hagyományos időkeretein, falain, élet közeli problémákból indít, és minden résztvevő mindenféle tapasztalataira épít.

A végén értékeléssel zárul.

A megvalósítást tekintve lehet az egész iskolát érintő, több osztályt vagy csak 1 osztályt érintő a projekt.

Időtartamát nézve, lehet 1-2 tanítási órán megvalósuló, miniprojekt, vagy több napos, 1 hetes illetve 3 hetet meghaladó projekt.

Témahét

A tananyag komplex elsajátításának egyik lehetséges formája az ún. témahét, amikor az adott tárgykört a diákok öt tanítási napon, iskolai és iskolán kívüli helyszíneken, rugalmas időkeretek között, változatos tevékenységtípusok és sokszínű módszertani eszközök segítségével dolgozzák fel. Az évfolyam szintű tanulásszervezés a hagyományostól eltérő csoportalkotási módokat is lehetővé tesz, s így az egyéni fejlesztés szempontjából hatékonyan épülnek egymásra az alapkövetelményekhez kapcsolódó kötelező foglalkozások és az egyes részterületekhez kötődő, kutatást és alkotó tevékenységet biztosító választható programok. A témahetek egy-egy kulcstéma integrált feldolgozására alkalmasak.

A témahét időtartama alatt az egyes tanórákon a témával kapcsolatos ismereteket sajátítják el a gyerekek az 1-8. évfolyamokon. Minden tantárgy 1 tanórát a programhoz köthető tananyaggal töltjük meg, melyet a tanmenetben is rögzítünk. Egész évfolyamokat, tagozatokat érintő témákban meghívott előadókat hallgathatunk meg. Az óráközi szünetekben megtekinthetők az ünnepi órákon készült produktumok (plakátok), a tanulók előadhatják műsoraikat.

A feladatokat az osztályban tanítókkal, szaktanárokkal végzik el a gyerekek, illetve a délutáni napközis foglalkozások alkalmával a csoport vezetőjével.

A témahét programja szervesen kapcsolódik a délelőtti tanórákhoz, illetve jól illeszkedik a napközis, szabadidős programokhoz.

Leggyakrabban megvalósított projektjeink, témaheteink témái:

- magyar nyelvvel kapcsolatos: Magyar költészet hete
- angol nyelv: Halloween, Easter
- Állatvédelmi Témahét
- környezetnevelés: Tisztasuli program, Környezetvédelmi világnap,
- fenntarthatóság: Fenntarthatósági témahét
- Happy-hét (A víz világnapja)
- Digitális Témahét
- egészségnevelés: Egészség és sportnap,
- matematikai logika-Észkerék projekt,
- roma nemzetiséggel kapcsolatos témák
- ünnepeinkhez kötődő: mikulásváró, adventi, karácsonyi, húsvéti, húsvétváró stb.
- egyéb témák: Zrínyi projekt, Fizikusok-matematikuskok délutánja, Gyermeknap

A projektek konkrét témáit minden tanév elején a tantestület dönti el.

Differenciált fejlesztés

Ha a gyerekek a tanulási helyzetek során saját képességeiknek, pillanatnyi lehetőségüknek megfelelő feladatokkal dolgoznak, azokat sikeresen tudják megoldani, tanulási kedvük, motivációjuk állandósul. A tanulás így nem feladatként, hanem örömforrásként, önmegvalósítási lehetőségként jelenik meg.

Cél: hogy a tanuló saját lehetőségeinek megfelelő, minél optimálisabb szintre juthasson egyéni fejlődési ütemének figyelembevételével.

A differenciált tanulás-szervezés meghatározó munkaformája a tanulók önálló, egyéni feladatvégzése.

Ez megvalósulhat differenciált rétegmunkaként, amikor a gyerekek a szerint kapnak feladatokat, hogy az ismeretszerzés, készségfejlesztés mely fokán állnak, milyen tevékenység szolgálja optimális fejlesztésüket.

A differenciált rétegmunka mellett az egészen személyre szabott individualizált tanulás is fontos, a sajátos nevelési igényű gyerekek fejlesztésénél vagy akár, a kiemelkedően tehetséges tanulók esetében

A kooperatív tanulási forma

A kooperatív tanulási forma a tanulók (2-4 fős) kiscsoportokban végzett tevékenységén alapul, és az ismeretek és az intellektuális képességek fejlesztésén túl kiemelt szerepet játszik a szociális kompetencia, azaz a tanulók szociális készségeinek és együttműködési képességeinek kialakulásában és fejlődésében is.

A tanulók a csoportmunka keretében közösen dolgoznak, ez együttes felelősséget jelent a csoport eredményéért, tehát nemcsak a saját, hanem a csoporttársak munkájáért is.

A páros munka során az egymást segíteni tudó gyerekek közös munkája folyik. A gyerekek megtapasztalják, hogy számíthatnak egymásra, társaiktól bármikor kérhetnek segítséget.

A tanuló tanulmányi munkájának ellenőrzési és értékelési módja, formái, a magatartás és szorgalom minősítés elvei, külső és belső mérések rendje

Az iskolában folyó nevelő – oktató munka tágabb értelemben vett célja, hogy minden tanuló saját lehetőségeinek optimumáig jusson el értelmi, erkölcsi és testi fejlődésében egyaránt. A szűkebb értelemben vett cél, hogy a kialakított mérési, értékelési rendszerben mérjük fel, hogy az iskola tanulói az adott évfolyamon, illetve a meghatározott mérési szakaszban hogyan tették eleget az iskola helyi tantervében előírt követelményeknek.

Nagy hangsúlyt fektetünk a diagnosztikus és a fejlesztő értékelés szerepére és jelentőségére. Ismernünk kell a kiinduló állapotot ahhoz, hogy megfelelően tervezni tudjuk a folyamatos fejlesztést.

Az ellenőrzés-értékelés lehetséges módjaiban a pedagógusok szabadon dönthetnek, de bizonyos alapelvek betartása mindenkire kötelező.

Az iskola értékelésének alapelvei

- A gyermekek és a szülők számára ismert, elfogadott, érthető.
- Személyre szóló, a tanuló személyiségét fejlesztő, segítő szándékú.
- Objektív.
- Sokszínű, serkentő, ösztönző hatású.
- Folyamatos, rendszeres.
- Ismeretekre és azok alkalmazására, tevékenységekre irányuló.
- Következetes, szakszerű, tárgyilagos és felelősségteljes.
- A fejlesztési követelményekhez, továbbhaladási feltételekhez igazodó.
- Változatos (szóbeli, írásbeli, szöveges, osztályzattal, érdemjeggyel történő).
- Az ismeretek, készségek értékelésén túl a tanulók képességeire és egész személyiségük fejlődésére vonatkozik.
- A tanulók mechanikus emlékezetén kívül az okkereső, problémamegoldó gondolkodásukról is szól.
- Nem lehet a fegyelmezés, retorzió eszköze.
- Hangsúlyozzuk a megfelelő légkör megteremtésének fontosságát.

Az értékelés formái és módja az intézményben.

Az első évfolyamon félévkor és év végén a tanulók teljesítményét, előmenetelét szöveges minősítéssel értékeljük.

Második évfolyamon tanév közben a tanulók teljesítményét érdemjegyekkel osztályozzuk, de félévkor a tanulók teljesítményét, előmenetelét szöveges minősítéssel értékeljük, viszont év végén érdemjegyekkel osztályozunk.

A szöveges minősítés a tanuló teljesítményétől függően a következő lehet:

- Kiválóan teljesített
- Jól teljesített
- Megfelelően teljesített
- Felzárkóztatásra szorult

A KRÉTA elektronikus naplóban iskolánk saját mondatbankot hozott létre. A szöveges értékelés alapját az OM ajánlott mondatbankjai adják.

A harmadik évfolyam végétől kezdve, mind félévkor, mind tanév végén osztályzattal minősítünk.

Amennyiben a tanuló felzárkóztatásra szorul minősítést kapott, az alábbi feladatokat kell megoldani az iskolának:

- behívni a szülőt, vele együtt értékelni a tanuló teljesítményét
- megbeszélni vele a tanuló haladását akadályozó tényezőket
- egyéni felzárkóztatás, tanórai differenciálás biztosítása

A tanuló magatartásának és szorgalmának értékelését és minősítését az osztályfőnök – az osztályban tanító pedagógusok véleményének kikérésével – végzi.

Az érdemjegyekről a tanulót és a kiskorú szülőjét rendszeresen értesíteni kell.

Mivel 2019/2020. tanévtől a nyomtatott ellenőrző, tájékoztató használata megszűnik iskolánkban, ez két módon történhet:

1. A KRÉTA e-naplón keresztül folyamatosan lehet tájékozódni
2. Szülő írásos kérésére a KRÉTA e-naplóból kinyomtatva, legfeljebb havonta 1 alkalommal

A szöveges értékelés félévkor az elektronikus ellenőrzőben, tanév végén még az eddig használt bizonyítványban történik.

A tanévégi bizonyítvány kiállításának alapjául szolgáló elektronikus nyomtatványt ebben az esetben is elő kell állítani nyomtatott formában, és meg kell őrizni az irattárban.

A tanulók szöveges értékelése

A szöveges értékelés kritériumai:

- az értékelés a gyerekért, s elsősorban a gyereknek szóljon
- alakítsa a helyes önértékelést, segítse a reális önismeretet
- nyitott legyen, amely nem ítéletet alkot, hanem tükröt tart
- a gyerek lehessen aktív részese a saját fejlődésének
- a szülő és a pedagógus közösen gondolkodhasson a gyermek fejlődéséről

A szöveges értékeléssel kapcsolatos elvi követelmények:

- minősítés - fejlesztés központúság jellemezze
- vegye figyelembe az életkori sajátosságokat
- legyen összhang a NAT, a pedagógiai program, a helyi tantervi rendszer és a kimunkált értékelési koncepció között
- jellemezze a gyakorlatot a rendszeres és folyamatos értékelés
- személyre szóló és ösztönző jellegű legyen
- a tanítási-tanulási folyamat állandó kísérőjeként tudjon megerősítő, korrigáló, fejlesztő szerepet betölteni
- konkrét, egyénre szabott javaslatokkal jelölje meg a továbblépés útját és módját
- nyelvi megformáltságában legyen közérthető mind a tanuló, mind a szülő számára

Az értékelési funkciók meghatározása (diagnosztikus, formatív, szummatív értékelés)

A tanulók értékelésének fajtáit tekintve szükség van diagnosztikus, folyamatos formatív, valamint szummatív értékelésre.

A szöveges értékelés mindhárom funkciót képes árnyaltan és differenciáltan ellátni.

Lehetővé válik és alapvető elvként a gyakorlatban érvényesíthető a gyerek érdeklődésének, adottságainak, tulajdonságainak, életkori sajátosságainak, saját fejlődési ütemének, otthoni körülményeinek, pillanatnyi állapotának stb. figyelembe vétele.

A hangsúly az érés, fejlődés, tanulás folyamatjellegének elfogadásán van. A gyermek önmagához képest mért fejlődését állítja a középpontba.

Természetesen a követelményekhez viszonyított előmenetele is értékelésre kerül.

Az értékelés pillanatnyi állapotot rögzít, (s ez még a minősítéskor is igaz), nyitottságot mutat a gyermek problémái iránt, és a fejlődés lehetőségei iránti bizalmat fejezi ki.

Diagnosztikus értékelés

Diagnosztikus, korrekciós funkció, amely fontos információkat ad a pedagógusnak a helyzetfelméréshez, a csoport és az egyén tanulási folyamatának tervezéséhez. Az év eleji diagnosztikus értékelés azt mutatja meg: mi az, amit a tanuló tud, amire képes, honnan indítható a fejlesztés.

Diagnosztikus értékelést végzünk:

- a tanítási – tanulási szakasz elején az előzetes készségek és tudás felmérésére, a tanulók jellemzői alapján a tanítási mód kiválasztására, tanulási problémák esetén az okok feltárására.
- kiinduló, kezdő szint megállapítására 1-1 tanítási ciklus megkezdésekor
- 1-1 új tantervi téma kezdetén illetve 1-1 téma lezárása előtt

A diagnosztizáló eredményvizsgálat célja nyilvánvalóan nem a minősítés (osztályozás). A diagnosztikus értékelést nem minősítjük érdemjeggyel, százalékolással fejezhetjük ki a tanuló teljesítményét.

Elsősorban a diagnosztizáló eredményvizsgálattal tudjuk nyomon követni a tanulók fejlődését, illetve tudjuk regisztrálni azokat a területeket a tanulóknál, ahol korrigálásra van szükség. Így tudjuk személyre szólóan végezni a képességfejlesztést.

Formatív értékelés

Formatív, fejlesztő, szabályozó funkció, amely a tanulás folyamatához, annak korrekciójához ad segítséget pedagógusnak, szülőnek, diáknak. A formatív értékelés célja elsősorban a tudás, a teljesítmény változásának követése, visszaigazolása a megerősítés, a fejlesztés és a korrigálás érdekében.

Folyamatos információgyűjtés, a tanítási – tanulási folyamat állandó kísérője. Célja a hibák azonosítása a tananyagon belül, megoldási módok kialakítása. Fejlesztő hatású, egyénre vonatkozó, elősegíti az eredményes tanulást.

Alkalmas az önellenőrző, önértékelő képesség fejlesztésére is. A feladatválogatás szempontja a tananyag részleteire rákérdező feladatok. Érdemjeggyel nem minősítjük. Eszközei lehetnek: pontozás, százalékolás, csillag, taps, tárgyjutalom, szöveges kártya, szóbeli, írásbeli elemzés stb.. Módjai lehetnek: megfigyelések adatainak lejegyzése, munkafüzeti feladatok, teszt, összefoglaló kérdésekre adott válasz, írásbeli munka stb.

Szummatív értékelés

Szummatív funkció, megerősítés, visszacsatolás, szelekció, amely egy-egy tanítási-tanulási periódus végén regisztrálja az eredményeket, a pedagógusnak, szülőnek, tanulóknak ad információkat. pl. a témazáró dolgozatok, év végi felmérések.

A tanulók fejlődésének átfogó minősítése. Adott tanítási – tanulási szakasz lezárásakor az elért tudásállapot rögzítése, viszonyítás a követelmények tükrében az induló tudásállapothoz. Legtöbb esetben osztályozással, bizonyítványadással, értékelő lap kitöltésével, esetenként felelősség megállapításával is együtt jár. Nagyobb tanulási témák, időegységek végén (negyedév, félév, háromnegyed év, tanév vége) alkalmazzuk. A tanulási témák végén, témazárók során a tanulók értékelése után fontos, hogy a folyamatát is értékeljük. A folyamat értékelése pedagógiai döntéseket tesz szükségessé. Háromféle döntés születhet:

- A tantervi témát a tanulók kielégítően elsajátították, a tovább haladáshoz szükséges minimális követelménynek eleget tettek. A tanítás – tanulás ebben az esetben a tanmenet szerint folytatható.
- A tantervi témát a tanulók átlagosan sajátították el, de az ingadozás túlságosan nagy. Ilyen esetben a tanulók meghatározott csoportjaival differenciáltan korrekciót kell végezni.
- A tovább haladáshoz szükséges minimális követelményt a tanulók többsége nem teljesítette. Ekkor új módszerek alkalmazásával újra tanításra van szükség tanórán kívüli felzárkóztató foglalkozás keretében.

A témazáró és egyéb dolgozatok irathívatók elektronikus felületen (pl. Redmenta). Az itt elért eredményeket is 1 tanévig meg kell őrizni elektronikusan. Szülők kérésre ezekbe is betekintést nyerhetnek.

A folyamat során lehetőséget kell biztosítani az önértékelésre. Az érdemjegy, osztályzat a tanuló teljesítményének, szorgalmának értékelésekor nem lehet fegyelmezési eszköz. Nem lehet tehát gyengébb osztályzatot adni magatartási probléma miatt. A tanulóval tudatnunk kell, hogy mire, miért, milyen teljesítményre kapta a minősítést.

A tantárgyi osztályzatban nem jelenhet meg:

- a felszerelés hiánya
- a tanuló tanárral szembeni magatartása
- órai magatartása

Az órai fegyelmezetlenség nem torolható meg röpdolgozat íratásával.

Az értékelés, a szülői és tanulói tájékoztatás formái, időszakai

Első évfolyamon részletes szöveges értékelést kapnak a tanulók:

- Az első félév végén (magatartás, szorgalom és tantárgyi értékelések kitérve a személyiségvonások fejlődésére).
- Összegző értékelés az év végi bizonyítványhoz csatolva, ez minősítő értékelés. A tanulók szöveges minősítése az oktatási miniszter által engedélyezett bizonyítvány pótlapon (pótlapokon) történik.
- Magatartás és szorgalom értékelése havonta.

Ezen kívül minden évfolyamon alkalmazzuk az értékelés, illetve tájékoztatás egyéb formáit.

Ezek a következők:

- Év közben tantárgyanként gyorsan, a tanuló által is ellenőrizhető feladatok, ami alkalmas egy-egy ismeret elsajátítását mérni (a tanuló önmagát méri, saját teljesítményét értékeli %-os vagy pontozós megoldás). A mérésnek negatív vonzata nincs.
- Szummatív értékelés egy-egy lezárt témakör, tanítási egység végén. (%-kal és rövid mondatokkal, ami utat mutat, hasznos tanácsot ad a gyerekek számára. Ez hosszabb időszakot átfogó értékelés.
- Írásbeli munkák, füzet értékelése (rövid üzenetek).
- Mindennap reflektív értékelés a tanítás folyamatában.
- Szülői értekezletek, fogadóórák (rendszeres tájékoztatás az elért eredményekről, javítandó feladatokról, tanácsot adunk a gyakorlásra vonatkozóan). Igyekszünk minden gyermek értékeit kiemelni, és erősíteni a szülőt abban is, amiben gyermeke sikereket tud elérni.

- Egyéni beszélgetések, családlátogatások.

Tanulói teljesítmények és eredmények értékelésének fórumai:

- nyílt napok
- iskolai rádió, újság
- versenyek, vetélkedők
- pályázatok, kiállítások
- belső vizsgák
- szaktárgyi mérések,
- tanévzáró értekezletek, ünnepségek

Tanulók érdemjegyekkel történő értékelése

A szóbeli és írásbeli érdemjegyek száma minimum havi 1 érdemjegy alapján osztályozható a tanuló.

Az érdemjegy szerzésének módjai az e-napló alapján:

- Szóbeli felelet
- Írásbeli témazáró (súlyozása: 200%)
- Írásbeli röpdolgozat
- Beszámoló
- Órai munka
- Gyakorlati feladat
- Házi feladat
- Házi dolgozat
- Projektmunka
- Más intézményből hozott értékelés

Az érdemjegyek súlyozása 100%-os, kivéve a témazáró dolgozatok, melyek 200%-ot érnek. Törekedni kell minden tantárgynál a szóbeli számonkérés növelésére, hogy a tanulók megfelelő, aktív szakszókincse kialakuljon.

A tanulók magatartásának és szorgalmának minősítése, értékelése

A tanuló magatartásának értékelésénél és minősítésénél

- példás (5)
- jó (4)
- változó (3)
- rossz (2)

A tanuló szorgalmának értékelésekor és minősítésekor

- példás (5)
- jó (4)
- változó (3)
- hanyag (2)

A tanulók magatartásának minősítése

A magatartás minősítése igazodjon az életkori sajátosságokhoz.

Minősítésének alapja az intézményi házirend betartása, a közösséghez, annak tagjaihoz való viszony (önállóság, felelősségérzet, közösség érdekében végzett tevékenység, hangnem, viselkedés).

Tükrözze továbbá:

- a tanuló pozitív és negatív változásait;
- a tanuló fegyelmezettségét;
- az osztályközösség véleményét;
- az év végén az egész éves munkát.

Példás (5)

Magatartásával, kulturált viselkedésével példát mutat tanórán és tanórán kívül is.

A házirend minden pontját tudatosan megtartja, társait is annak megtartására ösztönzi.

Kötelességtudó, feladatait teljesíti.

Fegyelmezett munkájával pozitív hatást gyakorol a közösség kialakulására.

Szívesen vállal közösségi munkát.

A felnőttekkel és társaival szemben tisztelettudó, udvarias.

Óvja és védi az iskola felszereléseit, környezetét, másokat is erre ösztönöz.

Nincs írásbeli figyelmeztetése, intője vagy megrovása.

Jó (4)

A házirend pontjait betartja.

A tanórán és tanítási órán kívül is rendesen viselkedik.

Feladatokat önként ritkán vállal, de a reábízottakat teljesíti.

A közösségi munkában aktív, de nem kezdeményező.

A felnőttekkel és társaival kapcsolatos hangneme megfelelő.

Óvja és védi az iskola felszereléseit, környezetét.

Nincs intője vagy megrovása.

Változó (3)

Az iskolai házirendet nem mindig tartja be, az ellen alkalmanként vét.

A tanórán vagy a tanórán kívül többször fegyelmezetlenül viselkedik, zavarja a tanítási órákat.

Előfordul, hogy felnőttekkel szemben és társaival udvariatlan, durva.

A közösség, az iskola szabályaihoz nehezen alkalmazkodik.

Igazolatlanul mulasztott.

Osztályfőnöki, szaktanári intést kapott.

Rossz (2)

Fegyelmezetlen magatartásával bomlasztja a közösséget, rendetlen.

A házirend előírásait sorozatosan megsérti.

Feladatait egyáltalán nem, vagy csak ritkán teljesíti.

Felnőttekkel és társaival szemben rendszeresen udvariatlan, durva.

Az iskolai nevelést, oktatást akadályozza.

Több alkalommal igazolatlanul mulaszt.

Több szaktanári figyelmeztetést, osztályfőnöki intést vagy ennél magasabb fokú büntetést kapott.

A magatartás elbírálásakor az egyes érdemjegyek, illetve osztályzatok eléréséhez a felsorolt szempontok közül legalább háromnak az együttes megléte, vagy megsértése szükséges.

A tanuló magatartását az osztályfőnök - az osztályban tanító tanárokkal való megbeszélés alapján - minden hónap végén érdemjeggyel értékeli.

A magatartás félévi és év végi osztályzatát az osztályfőnök az érdemjegyek, és a nevelőtestület véleménye alapján állapítja meg. Vitás esetben, az osztályban tanító nevelők többségi véleménye dönt az osztályzatról.

A tanulók szorgalmának minősítése

A szorgalom osztályozásának alapja a tanuláshoz, a szakmához, a munkához való viszony, gyakorlaton tanúsított munkaerkölcs, (kötelességteljesítés, cselekvőképesség, rendszeret, munkafegyelem, törekvés, pontosság). Az osztályozásnál nemcsak a jegyeket, hanem a képességeket is mérlegeljük.

Példás (5)

Tanórákra való felkészülését a rendszeresség, kötelességtudat és pontosság jellemzi.

Önművelése rendszeres és többirányú.

Érdeklődése az iskolán kívüli tananyagra is kiterjed, ismereteit tanítási órákon is felhasználja.

Tanórákon aktív, házi feladatát minden órára elkészíti.

A tanórákon kívüli foglalkozásokon, tanulmányi versenyeken önként részt vesz.

Taneszközei tiszták, rendesek, ezeket tanítási órákra mindig el is hozza.

Jó (4)

A tanórákra való felkészülésében rendszeres.

Képességeinek megfelelő, viszonylag egyenletes tanulmányi teljesítményt nyújt.

A tananyag iránt érdeklődik, önművelése érdeklődésének megfelelő.

Tanórákon többnyire aktív.

Többlet feladatot, tanórán kívüli foglalkozásokon vagy versenyeken való részvételt önként nem, vagy csak ritkán vállal, de az ilyen jellegű megbízatásokat teljesíti.

Taneszközei tiszták, rendezettek, ezeket tanítási órákra rendszerint el is hozza.

Változó (3)

Tanulmányi eredménye elmarad képességeitől.

Tanulmányi munkája ingadozó, a tanulásban nem kitartó, feladatait nem mindig teljesíti.

Önállótlán, a tanultakat irányítás mellett is pontatlanul alkalmazza.

Szétszórtság jellemzi, a tanórán többnyire csak figyelmeztetésre, felügyelettel dolgozik.

Érdemjegyeit, osztályzatait több tantárgyból lerontja.

Felszerelése, házi feladata gyakran hiányzik.

Hanyag (2)

Képességénél jóval gyengébb teljesítményt mutat tanulmányi munkájában.

Figyelmetlenül dolgozik, megbízhatatlan.

Feladatait többnyire nem végzi el, a tanultakat nem tudja alkalmazni.

Nem hajlandó munkavégzésre, nem törődik kötelességeivel.

A tanuláshoz nyújtott tanulói vagy tanári segítséget nem fogadja el, annak ellenszegül.
Csoport és önálló munkában ösztönzésre sem vesz részt.
Felszerelése hiányos, taneszközei rendetlenek, órákra gyakran el sem hozza azokat.
Félévi vagy év végi osztályzata valamely tantárgyból elégtelen.

A szorgalom elbírálásakor az egyes érdemjegyek, illetve osztályzatok eléréséhez a felsorolt szempontok közül legalább háromnak az együttes megléte, vagy megsértése szükséges.
A tanuló szorgalmát az osztályfőnök - az osztályban tanító tanárokkal való megbeszélés alapján - minden hónapban érdemjeggyel értékeli.
A szorgalom félévi és év végi osztályzatát az osztályfőnök az érdemjegyek, és a nevelőtestület véleménye alapján állapítja meg. Vitás esetben, az osztályban tanító nevelők többségi véleménye dönt az osztályzatról.

A magatartás és a szorgalom értékelése félévkor és tanévvégén szövegesen kerül értékelésre. Félévkor az elektronikus ellenőrzőben, tanév végén még a régi nyomtatott bizonyítványba.

A régi nyomtatott bizonyítványokat addig használjuk, amíg erre másik utasítást a fenntartótól nem kapunk.

A félévi és az év végi osztályzatok egységesítése

Félévi osztályzat: legalább 3 érdemjegy átlaga.

Év végi osztályzat:

- Amennyiben az első és a második félév teljesítménye között jelentős eltérés mutatkozik, akkor a tanév során szerzett valamennyi érdemjegy alapján átlagolunk.

A kerekítés szabályai

- Ha az érdemjegyek átlaga 1,6 - 1,7 között van, a tanár mérlegelhet, hogy a jobb, vagy a gyengébb osztályzatot adja.
- Ha az érdemjegyek átlaga eléri a 1,7-et, akkor felfelé kerekítünk.
- A többi osztályzat (3, 4, 5) esetében a tanár mérlegelhet, ha az érdemjegyek átlaga 0,5-0,70 között van.
- A mérlegelés szempontjai:
 - a tanuló hozzáállása,
 - a tanuló képessége,
 - önmagához mért fejlődése,
 - a tanuló szorgalma, munkamorálja (felszerelés illetve házi feladat hiány ...),
 - a jelentősen javuló, vagy romló tendencia,
 - a különböző súlyú jegyek (külalak, versmondás, témazáró, nagydolgozat, szorgalmi feladat, gyűjtőmunka ...),
 - rendszeres sporttevékenység,
 - a készségtárgyakból az igyekvő, szorgalmas, pozitív hozzáállású diákok esetében a kitűnő bizonyítványhoz szükséges jeles osztályzat.

Külső és belső mérések formái és rendje

Külső mérések

Országos kompetenciamérés

A mérések végrehajtását az iskolában a tanév rendjéről szóló miniszteri rendeletben előírt időpontban kell megtartani.

Az érintett osztályokat, mérési területeket az adott tanév rendjéről szóló miniszteri rendelet tartalmazza.

A mérések lebonyolítása tanítási napokon, kötelező tanórai foglalkozások keretében történik. A mérésekben részt vevő pedagógusok ezen a napon kötelező tanítási óráját a méréssel összefüggő feladatok végrehajtásával látja el.

A méréshez szükséges feltételeket az iskola igazgatójának kell biztosítani.

A mérés előkészítése során az iskola a Hivatal számára a rendelkezésre bocsátott informatikai rendszeren keresztül adatot köteles szolgáltatni.

A mérésre kijelölt napon az iskola elvégzi a szükséges adatfelvételt. Az ezzel kapcsolatos szabályok betartásáért és az adatfelvétel során szolgáltatott adatok valódiságáért az igazgató felelős.

A mérés napja tanítási napnak minősül, amelyet az érintett tanulók a mérésben való részvétellel teljesítenek, további kötelező tanórai foglalkozás - a művészeti és a testnevelés órák kivételével - számukra nem szervezhető.

NETFIT mérés

Minden tanévben országos mérés, értékelés keretében gondoskodnunk kell a tanulók fizikai állapotának és edzettségének vizsgálatáról. A vizsgálatot a felső tagozatos tanulók esetében az, OH, által megjelölt időtartam alatt kell megszerveznünk. A mérés eredményeit az intézmény az, OH, által megjelölt időpontig tölti fel a Nemzeti Egységes Tanulói Fittségi Teszt informatikai rendszerbe (NETFIT).

Lásd részletesen: A tanulók fizikai állapotának méréséhez szükséges módszerek című bekezdésben.

Helyi mérések

Alsó tagozat

DIFER mérés (MÉCS GYŰJTI)

A Diagnosztikus fejlődésvizsgáló rendszer (DIFER) a kisiskolás életkorban, az iskolai előrehaladás szempontjából kritikus elemi készségek (írásmozgás-koordináció készsége, beszédhallgatás készsége, relációszókincs, elemi számolás, tapasztalati következtetés, tapasztalati összefüggés-megértés, szocialitás) diagnosztikus értékelésére alkalmas tesztrendszer.

A DIFER a magyarországi közoktatási mérési-értékelési rendszernek a tanulók haladásának időrendjében első, kötelezően előírt eleme.

Intézményünk a tanév elején (az, OH, által megjelölt időpontig) felméri az első és második évfolyamos tanulók teljes körét, és meghatározza azok körét, akik esetében - az óvodai jelzések, vagy a tanév kezdete óta szerzett tapasztalatok alapján - a tanító indokoltnak látja alapkészségeiknek a DIFER-rel való alapos felmérését. A vizsgálatot az érintett tanulókkal az őszi folyamán elvégezzük. A pedagógusok a mérési adatokat a rendszer részét képező szoftver segítségével kiértékelik, majd az eredmények alapján meghatározzák a tanulók egyéni fejlesztési irányait.

A teljes DIFER alkalmazzuk minden tanulónál. A mérést kiértékelés követi, majd megalakítják a pedagógusok a gyerekekből a kiscsoportokat – akik célzott fejlesztést kapnak a tanév során (tanórán, korrepetáláson, önálló tanuláson). A fejlesztést a MÉCS csoport által összeállított fejlesztőcsomagokkal végzik – külön a DIFER-hez készült és a Mozaik Kiadó DIFER fejlesztő füzetait is használjuk.

Majd tanév végén kontroll mérést végzünk a problémás gyermekeknél.

Év eleji bemeneti mérés matematikából és szövegértésből (2-3. osztály) (MÉCS GYŰJTI)

Az év eleji méréseknél célunk, hogy lássuk, hogy milyen szinten tartanak az év elején tanulóink. Itt minden pedagógus kitűzi az éves célokat, s megjelöli milyen feladatok alkalmazásával igyekszik ezeket elérni. Meghatározza a fejlesztések megvalósítási módját (egyéni, csoportos, kiscsoportos, vagy osztályszintű) is. Ezek a mérések jó alapot szolgáltattak a tanulók egyéni fejlesztésének összeállításához.

Féléves folyamatkövető mérés (január) matematikából és szövegértésből (2-3. osztály)

E méréseknél célunk, hogy lássuk, hogy milyen szinten tartanak félévkor tanulóink. Itt minden pedagógus kitűzi a további célokat, s megjelöli, hogy második félévben milyen feladatok alkalmazásával igyekszik ezeket elérni. (**Alsós munkaközösség gyűjti**)

Az év végi mérések célja, hogy kiszűrjük azokat a tanulókat, akik nem teljesítették a tovább haladáshoz szükséges tananyagot.

Év végi (június) mérése matematikából és szövegértésből (2-3. osztály)

Az év végi mérések célja, hogy kiszűrjük azokat a tanulókat, akik nem teljesítették a tovább haladáshoz szükséges tananyagot. (**MÉCS GYŰJTI**)

Nebulómérés (IPR tanulói dossziékba kerül)

Célunk:

- Az általános iskola 1-3. évfolyamán tanuló diákok közül minél előbb kiszűrni a tanulási, magatartási zavarokkal küzdő tanulókat.
- A tanulási zavar minél előbbi beazonosítása és a fejlesztés irányának kijelölése.
- A tanulási zavar kezelése, illetve kialakulásának megelőzése.

A 1-3. osztályban a hátrányos helyzetű tanulókat a következő területeken mérjük fel: figyelem, szem-kéz koordináció, sorba rendezés, alakállandóság, alak-háttér megkülönböztetése, Gestalt látás, rész-egész viszonya, térbeli helyzet, térbeli viszony, látási, hallási észlelések, verbális képességek, mozgás, testséma, oldaliság. A méréshez Szautner Jánosné Szigeti Gizella: A tanulási zavarok korrekciója kisiskoláskorban II-III. Fejlesztő program tanítói segédletét /Nebuló I-II-III./ használjuk. A mérés után, ezen adatok kiértékelése, a tanulási nehézség beazonosítása után készül el minden tanulóról az egyéni fejlesztési terv.

A fejlesztésnél a Nebuló tanmenetét követve fejlesztjük a tanulót az adott területen. Félévkor és a tanév végén kontrollmérést végzünk a problémás tanulókkal.

Felső tagozat (MÉCS GYŰJTI)

Mind a külső, mind a belső mérési eredmények elemzésre, értékelésre, a további feladatok meghatározásra kerülnek.

A mérési eredményeket a mindennapi pedagógiai gyakorlatban felhasználjuk. Ez alapján tudják a pedagógusok az év során a konkrét fejlesztést végezni. Ez a különböző feladattípusok célirányos alkalmazását, gyakoroltatását jelenti a tanórákon, egyéni fejlesztéseken, valamint témazáró és egyéb dolgozat írásakor.

Különös figyelmet fordítottunk a HHH-s tanulóinkra. Ezen tanulók eredményeit, az esetleges hiányosságokat, a fejlesztés irányát, s annak módjait beemeljük a HHH-s tanulók év elején készült egyéni fejlesztési tervébe (IPR- Suliszolga programmal).

Egyéb mérések, értékelések (MÉCS gyűjti)

Tanulási szokások mérése 5. osztályban, szeptemberben

Cél:

Alsó-felső tagozat közötti átmenet segítése. A kialakult tanulási szokások tudatosítása, és hatékonyabb tanulási szokások kialakítása.

Feladat:

Tanulói szokások mérése, kiértékelése és megosztása az érintettekkel.

Szemponyokat adni, a helyes tanulási szokások kialakításához, segíteni a diákok tanulási szokásaiban rejlő hibák felderítésében, lehetőséget teremteni társaival, tanárával ezek megbeszélésére.

Felelős: 5. osztályfőnök

Forrás: http://www.petrik.hu/files/tamop/TAN10/TAN10_TJ_jav.pdf

http://www.oveges.hu/wp-content/uploads/2013/01/TanModszertan_I_blokk/6.TanulasiStilus.pdf

Szociometriai mérés 5. osztályban, szeptemberben

Cél:

Az osztályon belül a társas kapcsolatok feltárása, Információszerzés az osztályközösség, az egyes diákok helyzetéről. Alapot szolgáltat a társas kompetenciák fejlesztéséhez. Támpontot ad az osztályban tanítók számára a lehetőleg egységes nevelési eljárások, módszerek alkalmazásához.

Feladat:

Mérések elvégzése 5. évfolyamon. Az eredmények beépítése az osztályfőnöki munkatervbe és megosztja az érintettekkel.

Felelős: 5. osztályfőnök

Beszámolás: elemzések, értékelés, további feladataink.

6. évfolyamon tehetségazonosítás végzése

Cél:

Tehetségígéretek azonosítása. A tehetségterületek beazonosítása. A tehetséges tanulókról rendelkezünk információkkal és számukra lehetőség szerint szakköröket működtetünk, vagy tanórai differenciálással, egyéni fejlesztéssel versenyre vihetjük őket.

Feladat: Dávid Mária: Pedagógiai tehetségsszűrő megfigyelési szempontsor alapján az előző 4-es tanítók bevonásával az osztályfőnök kitölti a kérdőíveket.

Felelős: 5. osztályfőnök

Beszámolás: elemzés, összesítés készítése, megosztás a többi 6-ban tanító pedagógussal.

Forrás: https://tehetseg.hu/sites/default/files/geniusz_muhely/1davidmaria_12onl.pdf

Neveltségi, tudatossági szintmérés 4. osztályban, szeptember-december között

Cél:

Nevelőmunkánk hatékonyságának, eredményességének mérése. A pedagógiai programban megfogalmazott preferált nevelési alapelvek, célkitűzések megvalósulásának ellenőrzése.

Feladat

Kérdőívek összeállítása. Mérések elvégzése osztályfőnöki vagy egyéb órán.

Felelős: 4. osztálytanítók

Beszámolás: elemzések, értékelés, további feladataink, és megosztása a leendő 5. osztályban tanítókkal.

Értékkrend, érték-választás és attitűdvizsgálat 8. osztály

Cél:

Ez a kérdéskör arra kereste a választ, mit tartanak a tanulók értéknek, milyen az értékhierarchiájuk, értékítéleteik mennyire vannak összhangban a PP-ben megfogalmazott alapvető értékekkel, az osztályfőnöki órák tartalmaival, tevékenységrendszerével és a NAT-ban megfogalmazott elvárásokkal.

Feladat:

Kérdőívek összeállítása. Mérések elvégzése osztályfőnöki órán.

Felelős: 8. osztályfőnök

Beszámolás: elemzések, értékelés, további feladataink, és megosztása az érintettekkel.

Forrás: <http://maglod.hu/files/hirek-informaciok/regi-hirek/2007/az-iskola-atvilagitasanak-dokumentumai/ertekrend-vizsgalat.pdf>

Partneri elégedettségmérés minden tanév végén.

Cél:

Partnerközpontú működés fejlesztése, partnereink igényének és elégedettségének figyelemmel kísérése

Feladat:

Elégedettségmérő kérdőívek összeállítása és mérések elvégzése, értékelése, az alábbi partnereinknél:

- Roma nemzetiségi önkormányzatok,
- Nagypeterdi Zöldág Egyesület,

Felelős: IKCS vezető

IKCS koordinációban, az IPR keretében, és megosztása a tantestülettel.

Felső tagozaton tanulói teljesítmények összehasonlítása tanév végén

Cél:

A tanulói teljesítmények összehasonlítása, a tapasztalatok felhasználása a tanulók tanórai, tanórán kívüli fejlesztése során.

Feladat:

Felső tagozaton tanév végi tantárgyankénti eredmények összehasonlítása az előző tanévvel, elemzések, értékelés, következő tanévi feladataink meghatározása, és megosztása az érintettekkel.

Felelős: felsős munkaközösségvezető

Intézményünk mérési-értékelési feladatait a Mérés-értékelés csoport koordinálja.

Az iskolai írásbeli, szóbeli, gyakorlati beszámoltatások, az ismeretek számonkérésének rendje

Minden tantárgy esetén témakörönként történik. A minősítés során a tanuló fejlődését emeljük ki. Felhívjuk a figyelmet a fejlesztésre váró területekre, javaslatot teszünk a fejlesztés módjára, az esetleges hiányok pótlására.

A számonkérés követelményei:

A számonkérés követelményeit a helyi tanterv határozza meg.

A számonkérés formái:

- Szóbeli felelés, beszámolás
- Írásbeli: témazáró dolgozat, házi dolgozat, felmérések (év eleji, félévi, év végi), röpdolgozat, teszt
- Évközi felmérések: gyakorlatok bemutatása, tárgyak elkészítése

Az érdemjegyek javítása:

Az érdemjegy javításának módjainál a tanulási nehézségek és akadályozottságok miatt a tanulók gyakori egészségi állapotváltozása, romlása és pszichés problémái, valamint a szociokulturális háttér összes nehézsége miatt mindig meg kell adni a lehetőségét, hogy a teljesítményének javulásáról, tudásának, képességének gyarapodásáról újból és újból esetleg más szituációban, más pedagógiai környezetben, de számot adjon a tanuló. Az érdemjegy, minősítés javítására vonatkozó lehetőségről minden tanulót tájékoztatni kell, a javítás formáit, idejét, módját, megismételhetőségét tudatni szükséges.

Az eredményről a tanuló, szülő tájékoztatást kap. A javítás idejéről, tárgyáról, eredményességéről a pedagógus önmaga számára feljegyzést készít. Adhatunk felmentést a beszámolási, a felmérési kötelezettség alól. Erről az osztályfőnök, a szaktanár, az igazgató együttes megbeszélésen hoz döntést.

Az iskolai írásbeli beszámoltatások formái, rendje, korlátai, a tanulók tudásának értékelésében betöltött szerepe, súlya

Formái:

- bemeneti mérés
- diagnosztizáló mérés
- témazáró dolgozat, házi dolgozat
- felmérések (év eleji, félévi, év végi)
- évközi felmérések, tudáspróbák
- gyakorlati feladat, produktum.

Rendje:

Felmérések:

- év eleji ismétlések lezárása után
- év végi: az adott évfolyam tantárgyi követelményrendszerén alapuló záró dolgozatok
- témazáró dolgozat: egyes témák összefoglalása, rendszerezést követően

Tudáspróbák: egy-egy még össze nem foglalt (részanyag), témakör ellenőrzése

Korlátai:

A diszlexiás, diszgráfiás, diszkalkuliás tanulók szakértői vélemény alapján felmentést kaphatnak az írásbeli beszámoltatás alól, mert a szóbeli számonkérést kell előnyben részesíteni.

Súlya:

Az év végi jegy megállapításánál az egész éves érdemjegyek számítanak. A diagnosztizáló mérés eredménye nem váltható át jeggyé. Adott témakörön belül minden tantárgy szaktanára súlyozza a részterületeken kapott jegyek súlyát. (pl.: verstanulás, tantárgyi attitűdért adott jegy).

Félévi és év végi jegyek számításakor:

- a témazáró jegyek a félévi és év végi osztályzatoknál 2 jegynek számítanak
- a témazárók jegyei döntőek, ha a tanuló kétesre áll,
- a kerekítés szabályai: 8 tizedtől felfelé kerekítünk.

Gyakorlati számonkérés:

Például munkadarab, gyűjtőmunka, sportteljesítmény értékelése.

Mindezekből kiválasztva a pedagógus maga tervezi meg az ellenőrzést, értékelést, ügyelve a szóbeli és írásbeli formák helyes arányára. Csak azt kérhetjük számon, amit megtanítottunk.

Témazárók, dolgozatok értékelése:

Ha a feladatok 50%-a a minimum követelményt tartalmazza. Ebben az esetben az alábbi értékelési módot alkalmazzuk:

<u>Teljesítmény</u>	<u>Érdemjegy</u>
0-49%	Elégtelen /1/

50-61%	Elégséges /2/
62-79%	Közepes /3/
80-90%	Jó /4/
91-100%	Jeles /5/

Az írásbeli felelés (röpdolgozat) érdemjegye azonos a szóbeli feleletével.

A témazáró felmérés időpontját, témáját meg kell előre határozni a tanárnak!

A témazáró felmérések a témakörök végén, összefoglalás és szükséges mennyiségű gyakorlás után készülnek. Ezek érdemjegyei hangsúlyozottan kapnak szerepet a félévi és az év végi osztályzat kialakításánál.

Egy tanítási napon 1 osztállyal, 2-nél több témazáró felmérés (dolgozat) nem íratható! A felméréseket legkésőbb 2 héten belül ki kell javítani, és az eredményt a tanulókkal közölni kell.

A félévi és év végi felméréseket legkésőbb a félévi vagy év végi jegy lezárása előtt 2-3 héttel meg kell íratni, és az utána fennmaradó időben lehetőséget kell adni a tanulóknak a javításra.

Ha a feladatok kevesebb, mint 50%-a a minimum követelményt tartalmazza.

Ebben az esetben az alábbi értékelési módot alkalmazzuk **felső tagozaton**:

<u>Teljesítmény</u>	<u>Érdemjegy</u>
0-29%	Elégtelen /1/
30-49%	Elégséges /2/
50-74%	Közepes /3/
75-89%	Jó /4/
90-100%	Jeles /5/

Alsó tagozaton:

<u>Teljesítmény</u>	<u>Érdemjegy</u>
0-49%	Elégtelen /1/
50-61%	Elégséges /2/
62-79%	Közepes /3/
80-90%	Jó /4/
91-100%	Jeles /5/

A félévi tantárgyi érdemjegyet az elektronikus ellenőrzőbe számmal kell beírni, tantárgyi dicséretet be lehet jelölni.

A magatartás és szorgalom osztályzat szövegesen kerül beírásra.

Az év végi osztályzatokat a bizonyítványba, törzslapra szöveggel kell beírni.

Az érdemjegyek és az osztályzatok a következők:

A tanuló tudásának értékelésénél és minősítésénél:

- jeles (5)
- jó (4)

- közepes (3)
- elégséges (2)
- elégtelen (1)

Jeles (5): Ha a tantervi követelményeknek kifogástalanul eleget tesz. Ismeri, érti, tudja a tananyagot, mindent alkalmazni is képes. Pontosan, szabatosan fogalmaz. Lényegre mutatóan definiál, saját szavaival is vissza tudja adni a szabályt. Tud szabadon, önállóan beszélni. Bátran mer visszakérdezni.

Jó (4): Ha a tantervi követelményeknek megbízhatóan, csak kevés és jelentéktelen hibával tesz eleget. Hasonló az ötöshöz, de apró bizonytalanságai vannak. Kisebb előadási hibákat vét, definíciókat bemagol.

Közepes (3): Ha a tantervi követelményeknek pontatlanul, néhány hibával eleget tesz, nevelői segítségre (javításra, kiegészítésre) többször rászorul. Ismeretei felszínesek. Kevésbé tud önállóan dolgozni, beszélni. Segítséggel képes megoldani szóbeli feladatát. Rövid mondatokat mond. (Párbeszéd alakul ki a tanár és a tanuló között.)

Elégséges (2): Ha a tantervi követelményeknek súlyos hiányosságokkal tesz csak eleget, de a tovább haladáshoz szükséges minimális ismeretekkel, jártassággal rendelkezik. Egyszavas válaszokat ad. Fogalmakat nem ért. Gyakorlatban képtelen önálló feladatvégzésre. (Akar, de nem megy)

Elégtelen (1): Ha a tantervi követelményeknek a nevelői útbaigazítással sem tud eleget tenni. A minimumot sem tudja.

Etika vagy hit- és erkölcstan tantárgyak esetében az értékelés ugyan úgy történik, mint a többi tantárgy esetében. 1. osztályban és 2. osztály félévében szövegesen értékelünk, 2. osztály évvégétől kezdve osztályzattal minősítünk.

A roma népismeret tantárgy értékelésének módja

A tanulók értékelése a tanév során

1. osztályban szöveges értékeléssel: Megfelelt vagy Nem felelt meg
- 2-8. osztályban érdemjeggyel (1-5) történik.

Témahét illetve projektek értékelése

A projekt végén írásbeli beszámoltatás nem szüksége, a munkát szóbeli értékeléssel és a team döntésének megfelelően adott tantárgyhoz kapcsolódóan érdemjeggyel is értékelhetjük. Az érdemjegy legyen egyenértékű egy témazáróéval.

A sajátos nevelési igényű, illetve a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanuló esetében a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján az igazgató engedélyezi az írásbeli beszámoló szóbeli beszámolóval vagy a szóbeli beszámoló írásbeli beszámolóval történő felváltását. A sajátos nevelési igényű, illetve a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanuló esetében biztosítjuk az iskolai tanulmányok során alkalmazott segédeszköz használatát és a hosszabb felkészülési időt.

Az otthoni felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei és korlátjai

Iskolánkban a házi feladatok meghatározásával kapcsolatosan az alábbi szabályok érvényesülnek:

- A házi feladatok legfontosabb funkciója a tanórán feldolgozott tananyaghoz kapcsolódó gyakorlás (készség- és képességfejlesztés), valamint a tananyaghoz kapcsolódó ismeretek megszilárdítása, illetve az új tananyag előkészítését is segíthetik.
- Az első- negyedik évfolyamon a tanulók a napközben elvégezhető házi feladatot kapnak.
- A negyedik- nyolcadik évfolyamon a tanulók hétvégére (szombatra, vasárnapra), valamint a tanítási szünetek idejére nem kapnak házi feladatot; csak szorgalmi írásbeli házi feladat adható, szóbeli-írásbeli szokásos (egyik óráról a másikra esedékes) adható.
- Az ötödik-nyolcadik évfolyamon a tanulók a szokásos (egyik óráról a másikra esedékes) szóbeli és írásbeli házi feladatot kaphatnak.

A szóbeli és írásbeli házi feladatok, gyűjtőmunkák mennyiségénél és minőségénél figyelembe kell venni a következőket

- a feladatok mennyisége olyan legyen, hogy ne jelentsen a tanulók számára aránytalanul nagy terhet,
- vegyük figyelembe, hogy a tanulók több tantárgyból is kapnak házi feladatot,
- a feladatok a tanítási órán tanult ismeretekkel megoldhatók legyenek,
- a tanórai differenciálás jelenjen meg a házi feladatok differenciálásában is,
- kerüljük a nagy mennyiségű, mechanikus munkavégzést igénylő házi feladatokat,
- nem minden tanulónknak van otthoni számítógépe, internet- hozzáférése, ezért a házi feladatokat úgy kell kijelölni, hogy minden tanuló az iskolában rendelkezésre álló eszközökkel el tudja végezni feladatát.

Mindenképpen ajánlott, hogy a tanulók rendszeresen kapjanak házi feladatokat, s annak elvégzését számon is kérjük tőlük.

Alapvetően azonban a szaktanárok felelőssége az otthoni felkészülés szóbeli és írásbeli mennyiségének a meghatározása, annak ellenőrzése, értékelése.

Az otthoni felkészülés, a házi feladatok elkészíttetése az oktatás szempontjából természetesen csak akkor lehet eredményes, ha az a tanulók számára pontosan meghatározott, kellően előkészített, terjedelme és nehézsége a tanulók képességeihez igazodik, s önálló munkára ösztönöz.

Mivel a tanulónak is joga van a szabadnapra, a munkaszüneti napra, a pihenésre, ezért kötelezően csak annyi feladat adható otthoni felkészülésre, amennyi tanítási munkanapokon időben megoldható, reálisan elvégezhető.

Osztálybontások és egyéb foglalkozások szervezésének elvei

Intézményünk a jogszabályok által megadott óraszámokat kihasználva az osztálybontásokat és egyéb foglalkozásokat a mindenkori tantárgyfelosztásban jelöli.

Célunk ezzel magas számú hátrányos helyzetű tanulóinkkal a tantervi követelményekben meghatározott ismeretek alaposabb elmélyítése, egy diákra vonatkoztatva, több idő jusson a készségek-képességek, kulcskompetenciák fejlesztésére és a tanulók tudásának megalapozására valamint a lemorzsolódás csökkentésére.

Osztálybontások szervezési elvei

Etika, illetve hit és erkölcstanoktatás tantárgyak esetében a tanuló választása alapján alkalmazzuk az osztálybontást.

Amennyiben a fenntartó engedélyezi:

felső tagozaton, 5-8. évfolyamon, valamennyi osztályban matematika, magyar nyelv és irodalom tantárgyakból az osztályok 1-1 csoportra bontása mellett döntött a tantestület.

A diákok csoportokba sorolása tanév elején a szaktanárok együttes döntése alapján kerül meghatározásra.

Az egyes osztályok csoportjainak kialakításánál ügyelünk a szegregációmentességre. A csoportok összeállításánál heterogén csoportokat alakítunk ki, figyelembe vesszük, hogy a létszámok között a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű, az SNI és BTMN tanulók csoportlétszáma közötti különbség max. 25% legyen.

Az osztálybontáshoz a meglevő törvényes órakeret óraszámait használjuk fel átcsoportosítva.

A szükséges pedagógusokkal rendelkezünk.

Indoklás:

- Amióta lehetőségünk van felső tagozaton osztálybontásra, csoportos oktatásra, azóta csökkent intézményünkben a lemorzsolódás az adott tantárgyakból, így tudjuk biztosítani az intenzívebb oktató-nevelő munkát.
- A tanulók – az életkorhoz kötött – olyan nagyfokú teljesítménybeli különbséget áruznak el, amelyek már megkérdőjelezzik a nagylétszámú osztálykeretekben folyó munka hatékonyságát.
- Osztálybontással megvalósítható a tanulók egyéni sajátosságaira tekintettel levő hatékonyabb pedagógiai tevékenység.
- Kislétszámú csoport esetében a differenciált oktatás, egyéni fejlesztés eredményesebben valósítható meg, elősegítve a lemorzsolódás csökkenését.
- Az otthoni szociális háttérben mutatkozó különbségek a tanulók képzettségében mutatkozó differenciálódás mértékét növelik.
- A tanulók képességében, akarati tényezőiben, motiváltságában, érdeklődési körében stb. olyan nagy eltérések vannak, amelyek szintén gátló tényezők az osztályokban folyó nagy létszámú együtt tanításnak.
- Magas az egyes osztályokban a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű diákok száma.
- Az integráltan oktatott enyhe értelmi fogyatékos tanulók a normál tanulóktól eltérő tanterv alapján és tankönyvből tanulnak.
- Integráltan oktatott BTMN és SNI pszichés fejlődési zavarral rendelkező tanulók jelenléte és egyes osztályokban magas a létszáma.
- Feladatunk, hogy alapos, feltáró, elemző munkával alakítsuk ki a heterogén csoportokat. Megfelelő tervező munkával így elérhetjük azt, hogy minden tanuló a számára

legmegfelelőbb ütemben haladjon, az általa megtanulható maximumot tanulja olyan munkaformában, és olyan módszerrel, ami egyéniségének leginkább megfelel. Így tudjuk biztosítani legeredményesebben minden diák személyiségének optimális fejlődését, egyéni sajátosságainak, képességeinek kibontakoztatását.

Egyéb foglalkozások szervezési elvei

Az iskolában szervezett egyéb foglalkozások célja, hogy szervezett keretek között hozzájáruljanak a tanulás elősegítéséhez, a hiányosságok pótlásához, a felzárkózás elősegítéséhez, az egyéni bánásmód figyelembe vételével, valamint széles körű lehetőséget biztosítsanak a tehetség kibontakoztatására, fejlesztésére, gondozására.

Iskolánkban az alábbi egyéb foglalkozásokat szervezzük:

Napközis foglalkozásokat lehetőség szerint osztályszinten szervezzük az egész napos iskolai oktatás keretén belül, alsó tagozaton.

A tanulószobai foglalkozások szervezése felső tagozaton, évfolyamonként történik. Mindkét esetben a köznevelési törvény létszámkeretei az irányadóak.

Az igazgató a tanulót a szülő írásos kérelmére felmentheti, tizenhat óra előtt megszervezett egyéb foglalkozások alól.

Szakköri foglalkozások tervezésénél a változatosságot figyelembe véve, a tanulók érdeklődésének megfelelően alakítjuk ki a csoportokat. A szakköri igények felmérésére minden év szeptemberében kerül sor. Szakköröket pályázati támogatás terhére is szervezhetünk.

Sportkörök a mindennapos testmozgás biztosítása mellett törekedni akarunk arra, hogy a sportágak minél szélesebb körét ismerhessék meg tanulóink, a mozgás örömeinek megtapasztalása érdekében. A sportköröket évfolyamonként szervezzük, mivel 1 testnevelés órát kiváltunk vele, ezért kötelező. Felmentést csak másik sportegyesületben való rendszeres sportolással, annak igazolásával kaphat a tanuló.

Az úszásoktatást 1-2. évfolyamon a testnevelés órák terhére tartjuk.

Tanulást, iskolai felkészülést segítő felzárkóztató foglalkozásokat minden osztályban, magyar és matematika tantárgyból illetve történelem és angol nyelvből szervezzük, hátrányos helyzetű tanulóink tantárgyi megsegítésére, felzárkóztatására, kompetenciafejlesztésre.

Pályaválasztást segítő foglalkozás (felvételi előkészítő) 8. évfolyamon szervezhető olyan foglalkozás, mely a középiskolai továbbtanulást készíti elő. Iskolánkban külön hangsúlyt helyezünk a felvételire való felkészítésre 8. évfolyamon angol nyelv, informatika, matematika és magyar nyelv és irodalom tantárgyakból. A foglalkozásokra az érettségit adó középiskolába jelentkező tanulók választhatják.

Felzárkóztató vagy tehetséggondozó foglalkozásokat szervezzük felső tagozaton szükséglet szerint.

Egyéni vagy csoportos **fejlesztő foglalkozáson** a BTMN tanulók kötelezően vesznek részt.

Habilitációs, rehabilitációs egyéni fejlesztő foglalkozásokon az SNI tanulók a számukra előírt módon, kötelezően vesznek részt.

Könyvtári órákat, kölcsönzési lehetőséget biztosítunk heti 5 órában, minden nap, valamennyi érdeklődő diák számára.

A tanulók fizikai állapotának méréséhez szükséges módszerek

A tanulók fizikai állapotának mérését a testnevelés tantárgyat tanító nevelő végzi el a testnevelés órákon. A vizsgálatot az iskoláknak az 1 – 4. évfolyamán tanulók kivételével – január és május között kell megszervezni. A tanulók fizikai állapotának mérésére a NETFIT® fittség mérési rendszert alkalmazzuk. A mérés eredménye alapján a nevelő a tanulók fizikai állapotát, általános teherbíró képességét minősíti, az évente kapott eredményeket összehasonlítja.

A különböző profilokhoz tartozó tesztek:

A NETFIT® FITTSÉGI PROFILJAI ÉS TESZTJEI (ÁTTEKINTÉS)		
Fittségi profil megnevezése	Fittségi tesztfeladat megnevezése	Vizsgált terület
Testösszetétel és tápláltsági profil	Testtömeg mérése	Testtömegindex (BMI)
	Testmagasság mérése	
	Testzsírszázalék-mérés	Testzsírszázalék
Aerob fittségi (állóképeségi) profil	Állóképességi ingafutás teszt (20 méter vagy 15 méter)	Aerob kapacitás
Vázizomzat fittségi profil	Ütemezett hasizom teszt	Hasizomzat ereje és erő-állóképessége
	Törzsemelés teszt	Törzsfeszítő izmok ereje és nyújthatósága
	Ütemezett fekvőtámasz teszt	Felsőtest izomereje
	Kézi szorítóerő mérése	Kéz maximális szorító ereje
	Helyből távolugrás teszt	Láb robbanékonyereje
Hajlékonysági profil	Hajlékonysági teszt	Térdhajlítóizmok nyújthatósága, csípőízületi mozgásterjedelem

A felmérések eredménye jeggyel nem értékelhető.

Teljes körű egészségnevelési program, drogprevenció

Az iskola a családi környezet mellett a szocializációnak azt a színterét jelenti, amelyben mód nyílik az egészségesebb életvitel készségeinek, magatartásmintáinak kialakítására és begyakorlására.

Minden tevékenységünkkel szolgálnunk kell tanulóink egészséges testi, lelki és szociális fejlődését. Személyi és tárgyi környezetével iskolánk segíti azoknak a pozitív beállítódásoknak, magatartásoknak és szokásoknak a kialakulását, amelyek a gyermekek egészségi állapotát javítják.

Az egészséges életmódra nevelés nemcsak a betegségek megelőzésének módjára tanít, hanem az egészséges állapot örömteli megélésére és a harmonikus élet értéként való tiszteltetésére is nevel.

Intézményünk teljes körű egészségfejlesztési programja olyan cselekvési program, amely

- az iskola közössége életminőségének, életfeltételeinek javítását szolgálja,
- az intézményi közösséghez tartozók közös akaratát összegzi,
- melynek közvetlen és közvetett célja az életminőség, ezen keresztül az egészségi állapot javítása,

Egészségfejlesztéssel összefüggő kiemelt területek:

- Egészséges táplálkozás megvalósítása
- Mindennapi testnevelés-testmozgás minden gyermeknek
- A testi és lelki egészség fejlesztése, a viselkedési függőségek, a szenvedélybetegségekhez vezető szerek fogyasztásának megelőzése,
- A bántalmazás és az iskolai erőszak megelőzése
- Baleset megelőzés és elsősegélynyújtás
- A személyes higiénia kialakítása

HELYZETELEMZÉS

Iskolaorvos, házi orvos, védőnő:

Minden iskolának kell lennie kijelölt orvosának, védőnőjének, fogorvosának.

Iskolaorvosok: Dr. Madaras Krisztina

Dr. Szabó Zsolt

(éves váltásban végzik iskolaorvosi feladatukat)

Védőnő: Tollár Mónika

Fogorvos: Dr. Szentirmai Márta (Tinódi iskolában)

Baleset-megelőzés, baleseti ellátás

Az osztályfőnökök minden tanév első tanítási napján balesetvédelmi oktatást tartanak, tudatosítják a baleset-megelőzéssel, munka- és tűzvédelemmel, személyi biztonsággal kapcsolatos szabályokat. A szaktanárok az első órán a tantárgyaknak megfelelő munkavédelmi és baleset-megelőző oktatást végeznek.

A könnyű sérüléssel járó baleseteket helyben kezeljük. Súlyosabb sérülésnél az iskolaorvost, vagy a mentőket értesítjük a szülőkkel párhuzamosan.

Mindennapos testnevelés

Lásd 116. oldalon részletezve

Drog-prevenció

A Drog-prevenációs programot elsősorban iskolánk 5-8. osztályos tanulóinak részvételével valósítjuk meg. Lásd lejjebb részletezve.

Az egészségnevelési program célja

Az egészség **pozitív** fogalom, amely a társadalmi és egyéni erőforrásokat, valamint a testi képességeket hangsúlyozza.

Az egészségnevelés **átfogó célja, hogy** elősegítse a tanulók egészségfejlesztési attitűdjének, magatartásának, életvitelének kialakulását annak érdekében, hogy a felnövekvő nemzedék minden tagja képes legyen arra, hogy folyamatosan nyomon kövesse saját egészségi állapotát, érzékelje a belső és külső környezeti tényezők megváltozásából fakadó, az egészségi állapotot érintő hatásokat és ez által képessé váljon az egészség megőrzésére, illetve a veszélyeztető hatások csökkentésére. Az egészséget tehát alapvetően, mint a mindennapi élet erőforrását, nem pedig, mint életcélként kell értelmezni.

Közvetlen célunk a tanulók egészségvédelme, egészségfejlesztése és az egészséges életmódra történő felkészítése. Ebből adódóan programunk az egészség megőrzését, kondicionálását, erősítését, fejlesztését célozza.

Ezt úgy tudjuk elérni, ha tanulóink a célhoz vezető szabályokat megismerik, elfogadják, majd **mindennapi gyakorlattá tudják** tenni. Az egészséges, harmonikus életvitelt megalapozó szokások – hatékonyan – a tanulók cselekvő, tevékeny részvételével alakíthatók ki.

Hosszú távú céljaink:

- a tanulók életvezetésének, viselkedés- és környezetkultúrájának helyes alakítása,
- a betegségek megelőzése, a korai szűrésekben való részvétel biztosítása,
- az egészséges táplálkozás érvényesítése,
- az aktív testmozgás elterjesztése,
- tudjanak érdekében, az egészségkárosító magatartásformák elkerülésére, az alkohol-, drog- és dohányzás visszaszorítására nevelés,
- a tanulók egészségének megőrzéséhez szükséges kompetenciák fejlesztése (életvitel, mozgásprogram, szociális készségek, stb.),
- erkölcsi és családi életre nevelés,
- a lelki egészségvédelem megerősítése, a társas-kommunikációs készségek fejlesztése, a konfliktusok megoldása, a stressz-kezelés,
- bántalmazás, iskolai erőszak megelőzése,
- az egészséget támogató környezet biztosítása,
- a személyes higiénia kialakítása,
- elfogadó, segítőkész attitűd, magatartás kialakítása,
- szociokulturális hátrányok pedagógiai eszközökkel történő kompenzálása,
- veszélyhelyzetek egyéni és közösségi szintű megelőzése, kezelése (közlekedés),
- veszélyes anyagok, készítmények helyes kezelési, használati szabályainak megismertetése.

Az egészségnevelés területei

Iskolánkban az egészséges életmódra nevelést – a tanulói készségfejlesztés szempontjából - Három fő területen valósítjuk meg:

- **Biológiai tényezők:** testápolás, öltözködés, táplálkozás, mozgás, szexualitás.
- **Mentális tényezők:** primer szocializáció és a társas kapcsolatok elősegítése.
- **Szociális tényezők:** egészségügyi ellátás és családvédelem.

Feladataink:

- Készítsük fel a gyermekeket arra, hogy későbbi életükben is legyenek képesek életmódjukra vonatkozóan helyes döntéseket hozni, egészséges életvitelt kialakítani, konfliktusokat megoldani.
- Fejlesszük a beteg, sérült és fogyatékkal élő embertársak iránti elfogadó és segítőkész magatartásukat.
- Tanulóink ismerjék meg a környezet - elsősorban a háztartás, az iskola és a közlekedés, a veszélyes anyagok leggyakoribb, egészséget, testi épséget veszélyeztető tényezőit.
- Nyújtunk támogatást a gyermekeknek a káros függőségekhez vezető szokások és életmódok kialakulásának megelőzésében.
- Fontos, hogy az iskolai környezet is biztosítsa az egészséges testi, lelki, szociális fejlődést. Ebben a pedagógusok életvitelének is jelentős, példaértékű szerepe van.
- Törekedjünk az iskolán belüli bántalmazás, erőszak megelőzésére.
- Készítsük fel tanulóinkat a balesetek megelőzésére, sajátítsanak el elsősegélynyújtáshoz szükséges alapvető ismereteket.
- Iskolánk helyi tanterveit, éves rendezvénytervünket, nyári iskolai táborunkat, tanulmányi kirándulásainkat, túráinkat az egészséges személyiség fejlesztésének prioritását szem előtt tartva kell megterveznünk és megvalósítanunk.
- Egészségfejlesztő programunk eredményeként erősödjenek a személyiségfejlesztő hatások, csökkenjenek az ártó tényezők, az iskola befejezésekor a diákok megértsék, saját életükre alkalmazni tudják az elsajátítottakat.

Fel kell készíteni a tanulókat arra, hogy legyenek képesek figyelemmel kísérni:

- viselkedésüket, az életvezetésük helyes alakítását,
- az egészségkárosító magatartásformák elkerülését,
- a betegségeket a korai szűrésekben való részvétel révén megelőzni,
- tudjanak egészséges étrendet, rendszeres fizikai aktivitást biztosító mozgásprogramot kialakítani egészségük megőrzése érdekében,
- erősítsék a társas-kommunikációs készségeik fejlesztését és konfliktuskezelési magatartásformák fejlesztését.

Az egészségfejlesztési ismeretek témakörei az iskolában:

- Az egészség fogalma.
- A krónikus beteg egészsége.
- Az egyén és az őt körülvevő közösség egészsége: felelősségünk.
- A környezet egészsége.

- Az egészséget befolyásoló tényezők.
- Szájhygiénia.
- A jó egészségi állapot megőrzése.
- A betegség fogalma.
- Megelőzhető betegségek.
- A táplálkozás és az egészség, betegség kapcsolata.
- Az egészséges táplálkozás - helyi termelés, helyi fogyasztás összekapcsolása.
- Lelki eredetű táplálkozási zavarok.
- A beteg ember táplálásának sajátosságai.
- A testmozgás és az egészség, betegség kapcsolata.
- Az egészséghez szükséges testmozgás.
- A szervezet fejlődése testmozgással és annak hiányában.
- Gerincvédelem, gerinckímélet.
- Balesetek, baleset-megelőzés.
- A lelki egészség.
- Önismeret, önértékelés, a másikat tiszteletben tartó kommunikáció módjai, ennek szerepe a másik önértékelésének segítésében.
- Az érett, autonóm személyiség jellemzői.
- A társas kapcsolatok. A nő szerepei. A férfi szerepei.
- A társadalom élete, a társadalmi együttélés normái, illem és etika, erkölcs.
- A családi élet - kapcsolat a család tagjai között; közös tevékenységek.
- A gyermekáldás.
- A várandósság alatti hatások a gyermek fejlődésére.
- A gyermek fejlődését elősegítő viszonyulás a gyermekhez - családban, iskolában.
- A szenvedélybetegségek és megelőzésük (dohányzás, alkohol- és drogfogyasztás, játék-szenvedély, internet- és tv-függés).
- Művészeti és sporttevékenységek lelki egészséget, egészséges személyiségfejlődést és tanulási eredményességet elősegítő hatásai.
- A média egészséget meghatározó szerepe.
- Médiatudatosság, a médiafogyasztás egészségvédő módja.
- Fogyasztóvédelem.
- Az idő és az egészség, bioritmus, időbeosztás.
- Tartós egészségkárosodással élő társakkal együttélés, a segítségre szorulóknak segítése.
- Iskola-egészségügy igénybevétele.
- Az egészségügyi ellátórendszer többi elemének igénybevétele.
- Otthoni betegápolás.

Feladatok, tevékenységek és a megvalósítás színterei

A tanulás egészséges és biztonságos feltételeinek biztosítása érdekében minden pedagógus feladata megismertetni és betartatni a tanulókkal

- a közösségi együttélés szabályait (Házirend),

- a helyiségek rendjét,
- a mellékhelyiségek, öltöző, mosdók helyes használatát,
- tanórák közti szünetekben való szellőztetést,
- napszaknak, időjárásnak megfelelő világítás használatát,
- optimális osztálytermi környezet és légkör kialakítását,
- a társas együttműködés alapvető normáit,
- az önálló tanulás technikáit, módszereit,
- Az ülésrend kialakítását, különös figyelemmel, a fogyatékkal élő, (vagy allergiás, asztmás, és egyéb egészségi problémával küszködő) tanulók optimális helyének megtalálására,
- a padban történő helyes ülés mód elsajátítását,
- a közvetlen tanulási környezet rendben tartásának szabályait,
- az ebédlőben való viselkedés, az alapvető étkezési kultúra alkalmazását.

Az egészségnevelés feladatainak tartalmát a **tantárgyi tantervekben** (elsősorban környezetismeret természettudomány, biológia, testnevelés, etika, osztályfőnöki) pontosítjuk és részletezzük. Emellett minden pedagógus feladata, hogy a többi tantárgy jellegének megfelelően, a tanórák, foglalkozások megtartása során törekedjen az adódó egészségnevelési helyzetek, a pozitív egészségszemlélet kialakítására.

Tanórai feladatok, tevékenységek

A tantárgyi koncentráció lehetőséget ad arra, hogy az egészségmegőrzés, egészségfejlesztés, prevenció különböző témák felől kapjon megközelítést. Szinte minden tárgynak van kapcsolódási pontja az egészségfejlesztéshez

- Serdülőkori önismereti, személyiség és kompetenciafejlesztő foglalkozások, problémamegoldó gyakorlatok, esetelemzések osztályfőnöki, etika és más szakórákon
- Az egészséges életmódhoz kapcsolódó ismeretek elsajátítása, gyakorlása; információk feldolgozása
- Egészséges napirend, étkezési és tanulási szokások kialakítása
- Közlekedési, fogyasztóvédelmi és balesetvédelmi ismeretek oktatása
- Viselkedés és mozgáskultúra fejlesztése (osztályfőnöki, etika, testnevelés, stb.)
- A tanulók optimális terhelése
- Pálya- és iskolaválasztás segítése
- Tanulói gyűjtőmunka, kiselőadások, plakátok készítése a különböző egészségnevelési témakörök feldolgozása során,
- Felvilágosító előadások, oktatófilmek megtekintése
- Fogászati hónaphoz kapcsolódó tevékenységek
- Stressz- és konfliktuskezelő technikák megismerése, gyakorlása drámapedagógia alkalmazása

Tanórán kívüli feladatok

- Iskolai étkeztetés, egészséges életmódot támogató kínálatának biztosítása
- Egészségügyi szűrések,

- Pszichés problémák feldolgozásának segítése (szükség esetén a Pedagógiai szakszolgálat, Gyermekjóléti szolgálat munkatársainak, iskolaorvosnak a bevonásával),
- Elsősegélynyújtó szakkör 7. osztályban,
- Túrák, kirándulások,
- Sportköri foglalkozások,
- Sport és egészségnap szervezése,
- Sportversenyek, vetélkedők,
- A szabadidő hasznos, értelmes eltöltését, a regenerálódást segítő egyéb programok biztosítása,
- Az esélyegyenlőség érvényesítése, a rászoruló tanulók szociális hátrányának csökkentése az iskola által biztosítható pedagógiai eszközökkel.

A célok teljesítésének sikerkritériumai:

(Munkatervekben, beszámolókbán értékelni)

- Minden tanuló elsajátította az egészséges életmódhoz kapcsolódó, az osztályfoknak megfelelő tantervi tartalmat.
- Ismeri és legalább 90%-uk betartja a Házi rend egészségre, biztonságra vonatkozó szabályait.
- Évente minden tanulónk részt vesz tanórán kívüli egészségnevelő programon, ami hozzájárul a pozitív attitűdváltozáshoz.
- Csökken az iskolai tanulóbaesetek száma.

A pedagógusok szerepe az egészségnevelésben

A gyerekek az életvitelüket többnyire minták követésével alakítják, ezért különösen fontos a pedagógusok példamutató életmódja. A tanító, tanár az egész személyiségevel nevel, így válik az erkölcsi nevelés alapjává a példamutatás. A pedagógus egyéni és testületi magatartásának tükröznie kell azt a közösségi értékrendet, amire a tanulókat nevelni akarjuk.

Az ő felelőssége az is, hogy mire irányítja a tanulók figyelmét. Minden ismeret és hitelesen közvetített tudás a tanulók tájékozottságának, műveltségének gyarapítása mellett erkölcsi ítéletképességüket is segíti. Így válnak képessé a jó és rossz, az igaz és hamis, az értékes és értéktelen közötti különbségtevésekre.

Az erkölcsi értékek a mindennapi cselekvésben alakuló szokások, az értékek tudatosulása útján válnak a hétköznapi élet irányítására alkalmas jellemformáló erővé.

Az iskola, mint létter is befolyásolja a tanulók egészségét és pszichikumát, ezért az iskolai Környezetnek meghatározó szerepe van az életvitel és napirend alakításában.

Az iskola egészségnevelési tervének megvalósításában valamennyi pedagógus részt kell, hogy vegyen, koordinálása, irányítása azonban feltételezi egy elhivatott csapat – fejlesztő team - létrejöttét; tanító-tanár, iskolaorvos, védőnő, gyermekvédelmi felelős, szülői közösség képviselője, diákönkormányzat segítő pedagógus.

A pedagógusok szakmai és a módszertani ismeretekben való fejlődését továbbképzésekkel biztosítjuk.

Segítő kapcsolatok:

1. Iskolaorvos, védőnő

Az iskolaorvos és a körzeti védőnő az iskolával együttműködik az éves egészségnevelési program kidolgozásában és megvalósításában.

Feladataik közé tartozik:

- A tanulók életkorhoz kötött vizsgálata, amely magába foglalja a testi, érzelmi és intellektuális fejlődés követését és az érzékszervek vizsgálatát. Az életkorhoz kötött szűrővizsgálatok a fejlődés követésén kívül a krónikus betegségek és kóros elváltozások korai felismerésére is irányulnak.
- Adott esetben a tanulók elsősegélyben való részesítése.
- Közreműködés: közegészségügyi- járványügyi, környezet-egészségügyi, táplálkozás egészségügyi és balesetvédelmi feladatok ellátásában az iskola vezetésével egyeztetve.
- Előadások szervezésével az egészséges életmódra ösztönzés, nevelés elősegítése.

Az iskolai egészségügyi ellátás különösen a következő területeken tud ismereteket nyújtani:

- Az életmód és betegségek összefüggései.
- Az iskola tanulói egészségi állapota, ennek alapján az „iskolai diagnózis” kiegészítése, megoldási javaslatok.
- A serdülőkori változások ismerete, segítségnyújtás a serdülőkori érzelmi, magatartás, életmód és szexuális problémák, valamint krízisek megoldásában.
- Környezet egészségügyi, közegészségügyi és táplálkozás egészségügyi kérdésekben.
- Az iskolát övező települések olyan lehetőségeinek ismerete, amelyek bevonhatók, segítségül hívhatók az iskolai egészségfejlesztésben.

2. Iskolapszichológus

Az iskolapszichológus mentálhigiénés feladataink ellátásában segít, önismereti foglalkozásokat tart a tanulóknak, tanácsokkal segíti a pedagógusok nevelő munkáját.

3. Gyermekjóléti szolgálat, nevelési tanácsadó, családsegítő

A gyermek testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődésének, jólétének elősegítése érdekében, veszélyeztetettségének megelőzése illetve a kialakult veszélyeztetettség megszüntetése miatt alkalmanként szükséges a fenti szervezetekkel való együttműködés.

4. Szülők, szülői közösség

A szülőket lehetőség szerint bevonjuk az éves egészségnevelési program megvalósításába:

- egészségnap, sportnap szervezésébe, lebonyolításába,
- vetélkedők, kirándulások.

6. Sportegyesület

Tanórai kereteken kívül két sportegyesület is nagyban segíti munkánkat a különböző korosztályoknak heti rendszerességgel megtartott labdarúgó edzéseken (Bódi Focisuli) és birkózó edzéseken (Szigetvári Birkózó Sport Egyesület).

A program megvalósításához szükséges egyéb feltételek

A humán erőforrások biztosítása mellett a program megvalósításának eszközfeltételei is vannak, illetve esetenként anyagi források is szükségesek a rendezvények lebonyolításához (versenyek, vetélkedők díjazása, külső előadók költsége, stb.).

Eszközigény:

- A mindennapos testnevelés megvalósításához szükséges infrastrukturális feltételek, kül- illetve beltéri sportszerek, felszerelés, és egyéb eszközök,
- Iskolai könyvtár, IKT eszközök,
- Nyomtatási, fénymásolási lehetőség,
- Oktatófilmek és programok, CD-k, DVD-k,
- Szemléltető képek, demonstrációs eszközök,
- Egyéb irodaszer és anyagok a foglalkozásokhoz, a tanulók tevékenykedtetéséhez
- (kézműves és dekorációs alapanyagok, papíráru, írószer, stb.).

A program ellenőrzése, értékelésének rendje

A program rövid távú célkitűzéseinek, éves munkatervben tervezett feladatainak megvalósulását – a tantestület tagjainak bevonásával – az iskola vezetősége évente értékeli.

Az ellenőrzés, értékelés során követhetővé válik, mi az, amit a tervekből meg lehetett valósítani, melyek voltak a sikeres tevékenységek, melyek a kevésbé megvalósítható elemek. Az értékelés eredményei alapján a korrigált célkitűzéseket és feladatokat az iskola következő tanévi munkatervében meg kell jeleníteni.

Drogprevenció program

Bevezető

A felgyorsult társadalmi és gazdasági változások hatása érzékelhető a családok szociál- kulturális hátterében. A demokrácia pozitív következményei (piacgazdaság, utazási lehetőségek) átformálták az emberek gondolkodásmódját, életvezetését, szokásait, értékrendjét. Sajnos, a kedvező hatások mellett a negatív tényezők is megjelentek. Egyik alapvető gond ma az életminőség romlása, az indokolatlan halálozások számának rohamos növekedése. **A rizikótényezők között az egészségtelen életmód, az egészségre káros emberi magatartás szerepel.** A probléma megoldását az emberi viselkedés alakításában kell keresnünk.

Az egészséges életmód elemeit képező attitűdök már nagyon korán, a kisgyermekkorban szerveződnek, ezek alakításában alapvető szerep jut a családnak, különösen a szülőknek. A mai átlagosnak nevezett család nem mindig tud eleget tenni, vagy gyakran nem fordít elég gondot egészségfejlesztési feladatának ellátására. Ilyen esetekben **megnövekszik a nevelési- oktatási intézmény szerepe.**

A Drog-prevenációs programmal az Egészségnevelési programunkat kívánjuk teljesebbé tenni, hiszen a tervezett feladatok támogatják az egészségnevelési és fejlesztési feladatok még hatékonyabb megvalósítását.

Drogstratégiánk kialakítása, működtetése komplex folyamat, pedagógusainktól nagyfokú együttműködést igényel.

Alapelvek

A drogstratégia szükséges, mert:

- A probléma jelen van.
- A család mellett a nevelési-oktatási intézménynek is feladata a nevelés.
- A stressz és a drog az élet részévé vált, alternatívákat kell adni a fiatalok számára a droggal szemben.
- Az iskolától az állam és a szülők is joggal elvárják ezt a munkát.
- A prevenció prioritása mindenekfölött áll.

Azt, hogy a tanulók mit tartanak értéknek, függ a család, a kortárs csoport és a társadalom által a gyerek felé közvetített információktól, mintáktól, másrészt, ezeknek az értékeknek az összhangjától. Nagyon sokszor nem összhangról, hanem ellentétéről beszélhetünk.

A pedagógus szerepe ebben a helyzetben az, hogy értelmezze deviáns értékeket, és megfelelő körülményeket teremtsen a konszenzus kialakítására. Olykor helyesebb a diákok többsége által képviselt javaslat elfogadása, mint a saját „jobb” ötletünk átvitele.

A drogstratégia szerepe

A drogstratégiának az egészséges életre nevelésben, az egészségfejlesztés rendszerében kell helyet kapnia.

Az egészséges környezethez való jog alapvető. A felnőtt társadalomnak életmódkövető magatartást kellene tanúsítani a gyermekek neveléséhez. Az életminőség javításában a felnőtt korosztálynak élen kell járnia, hogy a társadalmi csapdákat ezen a területen ki tudjuk kerülni. A társadalmi makro hatásokat mérsékelni szükséges; sajnos minden helyzetben nem ellenőrizhetjük és nem is tudjuk ellenőrizni a tanulót és a környezetet, ahol megfordul.

Az egészségnevelés célja és azon belül a drogstratégiáé, hogy a tanuló megértse saját egészsége védelmének jelentőségét. Rendelkezzen olyan kompetenciákkal, hogy aktívan tenni tudjon érte. A figyelem felhívása mellett a prevencióra helyezzük a hangsúlyt, illetve az **alternatívák megmutatására**.

A drogfogyasztást befolyásoló tényezők

Az okok – melyekre a pedagógusoknak fel kell tudni figyelni - sokfélék lehetnek: kíváncsiság, kalandvágy, lázadás, a felnőttektől, a valóságtól történő eltávolodás, menekülés az iskolai, családi problémák elől, kortársak rábeszélése, unalom, önbizalomhiány, önigazolás, új közösségbe való befogadás utáni vágy.

Célok, célcsoportok

Rövid távú célok

Az 1-8. évfolyamon a képet kell alkotnunk a szerfogyasztási szokásokról, és tervszerűen erősíteni az önismeret, önfejlesztés technikáit. Bemutatni a droghasználat alternatíváit és segítségkérési lehetőségeket

Hosszú távú célok

- A testi-lelki egészség megóvása, az „egészségesen élni jó” szemlélet kialakítása, az egészséges életvitel fontosságának tudatosítása;
- A pozitív életvezetési stratégiák, követendő minták erősítése;
- A gyermek személyiségének megfelelő optimális terhelése és konfliktustűrő képességének fokozása;
- A problémamegoldó képesség fejlesztése, a „nemet mondás” technikáinak megtanítása.

Bevont célcsoportok

A drog-prevenációs munkában, a programok megvalósításában közvetlenül részt vesznek a tanulók, az iskola vezetősége, az osztályfőnökök és a szaktanárok, az iskolaorvos, a védőnő és a rendőrségi előadó.

Alkalomszerűen, az iskola meghívására **közreműködnek** a feladatok megvalósításában

- ☐ A gyermek- és családsegítő szolgálat,
- ☐ A pedagógiai szakszolgálat,
- ☐ A szakmai szervezetek, szolgáltatók szakemberei,
- ☐ Szülők,
- ☐ Rendőrség és egészségügyi intézmények munkatársai.

Nevelőmunkánkat akkor tekintjük eredményesnek, ha a partnerekkel együtt végzett drog-prevenációs tevékenységek hatására sikerül megelőzni tanulóink körében a káros szenvedélyek kialakulását.

A tantestület feladatai

A feladat jellege közös problémakezelést és egységes viszonyulást igényel. Szakszerű az iskola konkrét helyzetét figyelembe vevő iskolai drogstratégia kialakítása a tantestület bevonása nélkül elképzelhetetlen. Fontos, hogy a kollégák tudják mi a feladatuk, s mit kell tenni, ha szakmai kompetenciájukat meghaladó problémával találkoznak.

A tantestület

- személyes példamutatással segíti elő az egészséges életre nevelést;
- jelzi, ha az osztályban, a tanulók körében problémát észlel;
- Saját nevelő-oktató munkája során figyelmet fordít a felvilágosító, egészségfejlesztő tevékenységre;

- A megelőzés eszközszerébe, alternatívaként fokozottabban bevonja a közösségi tevékenységeket, rendezvényeket, hogy a pozitív tevékenységek lehetősége nagyobb vonzerőt jelentsen, mint a drogozás;
- a tanórán kívüli tevékenységek tartalmasabb, változatosabb megszervezése, tekintettel arra, hogy ezek a tevékenységek a közvetlen befolyásolás eszközeinél nagyobb hatással vannak a tanulók életvitelének és értékválasztásainak alakulására.

A védőnő és az iskolaorvos szerepe, feladata

Az iskolaorvos és a védőnő rendszeresen végez különböző szűrővizsgálatokat, amelynek szempontjai kiegészülnek a drogfogyasztás tüneteivel is.

Amennyiben úgy ítélik meg, hogy indokolt lenne a pedagógiai odafordulás vagy a konkrét intervenció, akkor ebben az osztályfőnökök segítségére számíthatnak.

Az iskola-egészségügyi szolgálat szakemberei szakmai tudásukkal garantálják a program Egészségügyi korrektségét.

A megvalósítás színterei és tartalma

A megvalósítás elsődleges színterei az osztályfőnöki, a testnevelés, az etika illetve a biológia szaktárgyi **órák**, melyeken feldolgozásra kerülnek az alábbi témakörök:

- ☐ Önismeret, mások megismerése,
- ☐ Testi- és lelki higiéné, egészséges életre nevelés, egészségvédelem,
- ☐ Korszerű és egészséges táplálkozás,
- ☐ Devianciák (pozitív másság, társadalmat támadó, önmagát támadó deviancia),
- ☐ Szexuális felvilágosítás, szeretet, szerelem,
- ☐ Daganatos betegségek megelőzése,
- ☐ Káros szenvedélyek kialakulásának megelőzése (alkohol, dohányzás, drog, játékszenvedélyek),
- ☐ Családi életre nevelés,
- ☐ Stressz- és konfliktuskezelés, megküzdési technikák,
- ☐ A kulturált viselkedés szabályai,
- ☐ Bűnmegelőzés, fiatalkori bűnözés.

A nevelőtestület, a Diákönkormányzat vagy Szülők Közössége javaslata alapján az éves munkatervbe építve szervezünk olyan **iskolai programokat**, amelyek a témához kapcsolódva érdeklődésre tartanak számot a tanulók körében.

Eszközsükséglet

A program megvalósításához megfelelő terem, bizalmas, nyugodt légkör, és az alábbi minimális eszközök, anyagok szükségesek:

- Számítógép, projektor;
- Drogtáska (adott)

- Fénymásolási lehetőség, nyomtató,
- Dekorációs anyagok, papíráru, írószer;

A program értékelése

A Drog-prevenációs program megvalósítása szoros kapcsolatban van az Egészségnevelési program tevékenységeivel; évente értékeljük.

Környezetnevelési program, a fenntarthatóságra neveléssel kapcsolatos feladatok, tevékenységek

A környezeti nevelés a fenntarthatóság pedagógiáját foglalja magában. Központi gondolata a „környezeti polgárrá” nevelés, ezen belül a fenntartható fejlődés és a fenntartható fogyasztás érdekében szükséges ismeretek, magatartásminták, értékek és életviteli szokások megtanítása. A környezeti nevelés korszerű szemléletű megvalósításához az alaptanterv közös követelményként is és az egyes műveltségi területekhez kötötten is megfogalmaz elvárásokat, fejlesztési feladatokat.

A kerettantervek évfolyamokra, tantárgyakra, illetve tantervi modulokra bontva rögzítik a minden iskolában elsajátítandó tananyagot és a teljesítendő követelményeket. A környezeti nevelés, a fenntarthatóság pedagógiájának elvei nemcsak a tanításban érvényesülnek, hanem iskolai életünk minden területén; az iskola működtetése terén éppúgy, mint a gyermekek étkeztetése vagy a táborok, kirándulások szervezése során. Ennek kapcsán a következőket tartjuk a legfontosabbnak:

- környezeti esztétikum megteremtése, esztétikai élmény nyújtása
- a tanulók tapasztalatokhoz juttatása környezetük szépítésében
- célirányos esztétikai aktív tevékenykedtetés, az iskola/osztály/udvar belső-külső szépítése, vonzónak tétele

A végső cél annak elérése, hogy a tanuló gyermek a kívánt magatartásformákat belső indíttatásra hajtsa végre, akkor is, ha már iskolai nevelése befejeződött.

ÖKO szemléletű programjainkkal magasabb szintre emeljük iskolánk környezeti nevelési programját a fenntarthatóság érdekében. Ezáltal olyan pedagógiai folyamatot kívánunk követni, melynek során formálódik tanulóink környezettudatos magatartása és kialakul a környezetért felelős életvitele.

A környezeti nevelés alapelvei:

- Olyan környezettudatosan gondolkodó gyerekeket nevelünk, akik érzékenyek környezetük állapota iránt, életmódjukban a természet tisztelete, a környezet óvására, a környezeti károk megelőzésére való törekvés válik meghatározóvá. Feladatunk a környezet védelméhez és megóvásához kapcsolódó szokások alakítása. A cél: a gyerekek közötti kapcsolatok erősítése, az együttérzés, a beleélő és beleérző képesség, az empátia fejlesztése, az együttműködési készség fokozása, illetve olyan ökológiai szemléletmód alakítása, mely lehetővé teszi a „természetben mindenre szükség van; nincsenek káros és hasznos élőlények” elv elfogadását. Intézményünk valamennyi szereplője együtt munkálkodik az ember és természet alkotta

környezeti értékek megóvásán. Célunk, hogy gyerekeink belső igényévé váljon szűkebb környezetükben az esztétikumra, harmóniára törekvés.

- A környezet és az egészség egymástól el nem választható fogalmak. A természet-környezet óvása, védelme nélkül nem beszélhetünk egészséges emberi életről sem, mivel az ember a természet része. Az általa okozott természeti-környezeti szennyezések károsan hatnak vissza a saját szervezete működésére. Fel kell készíteni a gyermekeket arra, hogy megértsék a természet komplexitását, lássák, hogy az egyén illetve a közösségek tevékenységeinek ezzel összhangban kell lenniük. Különös figyelmet kell fordítani a gyermekek természettudományos gondolkodásmódjának fejlesztésére. Alakuljon ki a környezet állapota iránti érzékenységük, legyenek képesek felismerni a környezet minőségi változásait, tudják elemi szinten értékelni azokat, ismerjék meg a Földet sújtó globális problémákat. Legfontosabb cél a saját közvetlen környezetük megismerése, tevőlegesen is bekapcsolódva értékeinek megőrzésébe, gyarapításába.
- A természeti, az épített és társas-társadalmi környezet fenntarthatósága (és ezen belül a fenntartható fejlődés és fogyasztás) érdekében szükséges ismeretek, magatartás minták, értékek és életviteli szokások megtanítása.

A fenntarthatóságra nevelés elvei:

A fenntarthatóságra nevelés, annyiban több, mint a környezeti nevelés, hogy az oktatás kapcsolatokat hoz létre nem csak a környezeti, hanem a társadalmi és a gazdasági rendszer között azért, hogy megértessük a kapcsolatok működési szabályait.

A fenntarthatóság pedagógiája célja szerint *egész életen át tartó tanulási folyamat*, amely olyan informált és tevékeny állampolgárokat nevel, akik kreatív, problémamegoldó gondolkodásmóddal rendelkeznek, eligazodnak a természet- és környezettudomány, a társadalom, a jog és a gazdaság terén, és felelős elkötelezettséget vállalnak egyéni vagy közös intézkedésekben. Ezek az *intézkedések* biztosítják az egészséges környezetet és a hatékony gazdaságot a jövő számára.

A fenntartható fejlődés elvének lényege, hogy úgy kell élnünk, hogy ne korlátozzuk az eljövendő generációk létfeltételeit, ne vonjuk meg tőlük azt a lehetőséget, hogy ők is legalább olyan minőségű életet élhessenek, vagy talán még jobbat, mint mi. Ehhez a maitól eltérő módon kell élni a mindennapjainkat, és alapvetően át kell gondolnunk, meg kell változtatnunk az ember és környezete közötti kapcsolatot.

A környezeti nevelés céljai

Általános célok

Az egyetemes természetnek (a Világegyetem egészének), mint létező értéknek tisztelete és megőrzése, beleértve az összes élettelen és élő létezőt, így az embert is, annak környezetével, kultúrájával együtt.

- a Föld egészséges folyamatainak visszaállítására, harmóniára törekvés
- a bioszféra és a biológiai sokféleség megőrzése

Hosszú távú pedagógiai célok

- a szociális életviteli és környezeti kompetenciák fejlesztése (lsd. a helyi tantervekben)

- az általános célokra vonatkozó érték- és szokásrendszer érzelmi, értelmi, esztétikai és erkölcsi megalapozása
- az ökológiai gondolkodás kialakítása, fejlesztése
- érzelmi és értelmi környezeti nevelés
- természeti nevelés
- tapasztalaton alapuló, kreatív környezeti nevelés
- tolerancia kialakítása
- a környezettudatos magatartás és életvitel segítése
- az állampolgári – egyéb közösségi – felelősség felébresztése
- helyzetfelismerés, ok–okozati összefüggések
- problémamegoldó gondolkodás, döntésképeség
- globális összefüggések megértése
- fenntarthatóságra nevelés
- létminőség választásához szükséges értékek, viselkedési normák kialakítása
- közösségfejlesztés, személyiségformálás
- egészségmegőrzés, egészséges táplálkozás, testmozgás

Konkrét célok és feladatok

- természeti – épített – szociális környezetünk ismerete, óvása, fejlesztése
- helyi értékek és problémák feltérképezése
- helyi célok megfogalmazása (pl. faültetés, madárvédelem, hulladékhasznosítás, energiatakarékosság stb.)
- lakókörnyezet és a közeli természeti környezet adottságainak megismerése
- igényes környezeti kultúra kialakítása az iskola körül, az iskola belső terében, a tantermekben
- takarékos és figyelmes anyaghasználatra nevelés

Célunk: az ember és környezete harmonikus kapcsolatának kialakítása, a környezet egészének, valamint elemeinek és folyamatainak magas szintű, összehangolt védelme, a fenntartható fejlődés biztosítása.

„A környezet védelmének alapelvei”

- az alkotó jellegű megismerési-cselekvési vágy kialakítása, fejlesztése és fenntartása
- aktív, konstruktív tevékenykedtetés a tanulás-tanítás folyamatában
- együttműködés és társas készségek fejlesztése
- változatos, érdekes kísérleteket és méréseket is magában foglaló tevékenységeken keresztül tanítsuk meg mindazt, amit a környezetvédelemről tudni kell
- az ismereteket és összefüggéseket a tanulók maguk fedezzék fel
- kutató, elgondolkodtató, konstruktív gondolkodást fejlesztő és kreativitást igénylő feladatok
- interdiszciplináris megközelítés, tantárgyi integráció
- kritikai gondolkodás fejlesztése
- a település és az iskola együttműködése
- takarékoság
- újrahasznosítás
- megelőzés és a helyreállítás

- leghatékonyabb megoldás
- felelősség
- együttműködés
- tájékozódás és a tájékoztatás
- nyilvánosság.

A környezeti nevelés a természeti és környezeti értékek megóvásához szükséges tudást, készségeket, viselkedést helyezi előtérbe. Az egészségnevelés az egészséges személyiség és az egészséges test megóvására, fejlesztésére törekszik. Az állampolgári nevelés a felelős, önálló és közös döntéshozatalra képes, jogait és kötelességeit ismerő, együttműködő generációk felnevelését emeli ki. A felelős állampolgár felelősséget kell, érezzen társadalmi és természeti környezetéért.

A környezet alatt komplex módon a természeti, mesterséges és társadalmi környezetet értjük. A nevelés nemcsak intézményes nevelést jelent, hanem élethosszig tartó ismeretközlési és szemléletformálási folyamatot is.

Váljon a tanulók szükségletévé:

- környezetük biztonságának kialakítása és megóvása
- ügyeljenek környezetük tisztaságára
- az újrahasznosítható és veszélyes hulladékok szelektív gyűjtése
- a takarékoság az energiafogyasztás és gazdálkodás terén
- a levegő, a víz, a talaj védelme
- értő szemmel figyeljék és óvják környezetük élővilágát.

Feladataink:

- ÖKO munkacsoport megalakítása, a diákönkormányzat ZÖLD DÖK tagjainak bevonása
- környezetbarát szokások kialakítása;
- a környezeti folyamatok, összefüggések megértésének tapasztalati megalapozása;
- a környezetkárosító egyéni és társadalmi szokások tudatosítása;
- gyakorlati környezetvédő tevékenység;
- ÖKO Kódex közös megalkotása, betartatása
- az ÖKO-iskola cím megszerzése
- a természetben tartózkodás kulturált szokásainak ismerete, alkalmazása;
- adatgyűjtés a környezet minőségének romlását előidéző emberi és társadalmi tényezőkről.

A tanulás választható szervezési és tartalmi keretei

A környezeti- fenntarthatóságra nevelés színterei iskolánkban

• Tanórákon

A tanórákon hozzárendeljük az adott témához a megfelelő környezetvédelmi vonatkozásokat. Az óra jellege határozza meg, hogy melyik problémát hogyan dolgozzuk fel. Kiemelt helyet

kapnak a hétköznapi élettel kapcsolatos vonatkozások, melyekhez a diákoknak is köze van. Különböző interaktív módszereket használva adjuk át az ismereteket, de jelentős szerepet kap az önálló ismeretszerzés is. A szemléltetés hagyományos, audiovizuális és informatikai lehetőségeit is felhasználjuk, alkalmazzuk, így az élményszerű tanításra lehetőség nyílik, Fontosnak tartjuk, hogy a diákjaink komoly elméleti alapokat szerezzenek, mert véleményünk szerint így lehet csak okosan, átgondoltan harcolni a környezet megővéseért.

A Nemzeti Alaptanterv is kiemeli a következőt:

Fenntarthatóság, környezettudatosság: A felnövekvő nemzedéknek ismernie és becsülnie kell az életformák gazdag változatosságát a természetben és a kultúrában. Meg kell tanulnia, hogy az erőforrásokat tudatosan, takarékosan és felelősségteljesen, megújulási képességükre tekintettel használja. Cél, hogy a természet és a környezet ismeretén és szeretetén alapuló környezetkímélő, értékvédő, a fenntarthatóság mellett elkötelezett magatartás váljék meghatározóvá a tanulók számára.

Az intézménynek fel kell készítenie őket a környezettel kapcsolatos állampolgári köteleességek és jogok gyakorlására. Törekedni kell arra, hogy a tanulók megismerjék azokat a gazdasági és társadalmi folyamatokat, amelyek változásokat, válságokat idézhetnek elő, továbbá kapcsolódjanak be közvetlen és tágabb környezetük értékeinek, sokszínűségének megőrzésébe, gyarapításába.

Az egyes tantárgyak (környezetismeret, természettudomány, biológia, földrajz, kémia, fizika, testnevelés, digitális kultúra, angol nyelv, etika, vizuális kultúra, technika-tervezés stb.) helyi tanterveibe megtalálhatók a környezeti neveléssel, fenntarthatósággal kapcsolatos ismeretek, feladatok.

• Tanórán kívüli programok szervezeti keretei, formái

- ☐ interaktív tananyagok alkalmazása, IKT eszközök használata,
- ☐ osztályfőnöki órákon, délutáni, napközis és szakköri foglalkozásokon,
- ☐ energijárőr szolgálat szervezése,
- ☐ Tisztasuli program,
- ☐ jeles napok (pl.: Takarítási világnap, Föld napja, Madarak és Fák Napja, Környezetvédelmi világnap stb.)
- ☐ Takarékosági világnap: megunt játékok, használati tárgyak összegyűjtése újra hasznosításra
- ☐ témahetek (fenntarthatósági, állatvédelmi, Happy hét)
- ☐ iskolai rendezvények, programok (tisztasági verseny, környezetvédelmi nap, egészségnevelési nap)
- ☐ az iskolán belüli és iskola körüli zöld területek ápolása, az ültetett növények gondozása, komposztálás
- ☐ az iskola őszi, téli és tavaszi dekorálása,
- ☐ madárbarát kert kialakítása, etetők készítése, madáretetés
- ☐ testnevelés óra, úszásoktatás, táncoktatás, kézilabda-oktatás,
- ☐ Kihívás napja, sportnap, játékfoglalkozások
- ☐ kiállítások, faliújság,
- ☐ vetélkedők, tanulmányi versenyek,
- ☐ tanulmányi kirándulások, gyalogos és kerékpártúrák, táborok,

- szelektív hulladékgyűjtés, elemgyűjtés,
- kézműves nap természetes anyagok használatával,
- Iskolatej és Iskolagyümölcs program,
- kapcsolattartás a helyi szervezetekkel, védőnővel, könyvtárral (virágosítás, programok, előadások)
- kapcsolattartás külső szervezetekkel: Biokom (szelektív hulladékgyűjtés), Magyar Madártani és Természetvédelmi Egyesület (TermészetLesen program)
- Bekapcsolódás a Te szedd! országos hulladékszedő akciókba

Humán erőforrások, támogató partnerek

Iskolánkban **minden pedagógus és dolgozó feladata** a környezeti-fenntarthatóságra nevelés. Iskolánk külső, belső megjelenésének tükröznie kell azt a szemléletet, hogy mindenki fontosnak tartja a környezet állapotának milyenségét, az egészséges, esztétikus környezet biztosítását a hatékony munkavégzéshez. Nem sokat ér a szavakban átadott tudás, ha az iskola egész működése, a dolgozóinak személyes példája ellentmond annak. Ehhez mindenkinek – pedagógusoknak, technikai munkatársaknak egyaránt – tevékenyen hozzá kell járulnia a saját munkaterületén, tevékenysége során. Iskolánk arculatának fontos eleme a településünk lakói felé való nyitottság, törekvés arra, hogy a lakosság egy szélesebb rétege számára szabadidős és kulturális tevékenységek színtere lehessen.

A szervező és koordináló munkát az iskola vezetősége mellett az osztályfőnökök és a szaktanárok végzik a Diákönkormányzat, a tanulóközösségek, a technika dolgozók és a szülők bevonásával.

A pedagógusok számára iskolánk lehetőségei szerint biztosítja az önképzés és a továbbképzések kereteit.

Sikerkritériumok: (Munkatervekben, beszámolókból értékelni)

- Az iskolai élet egészét átfogó környezeti nevelés valósul meg az alábbiakban:
- átdolgozott tanmenetek;
- több környezeti és fenntarthatóságra nevelési tartalom a tanórákon;
- változatosabb tanítási, tanulássegítési nevelési módszerek.
- Az iskolai programok tervezésekor szempont, hogy a lehetőségekhez képest minél környezetkímélőbb legyen a program.
- Javul az iskolai tisztaság.

Közlekedésbiztonsági program

Elérendő célok

- Általános iskolás diákok közlekedésbiztonsági támogatása, ismeretek terjesztése,
- A tanulók gyalogos, kerékpáros, vasúti és egyéb közlekedésével kapcsolatos tudásszintjének emelése,
- A balesetmentes közlekedés szabályainak elsajátíttatása
- Elsősegélynyújtási alapvető ismeretek, készségek megszerzése

Tanórákhoz kapcsolódó fejlesztés

1-7. évfolyam alapvető közlekedéssel kapcsolatos ismeretek beépítve a **Technika és tervezés** tantárgyba:

1-4 évfolyamon olyan témákban, mint pl.

- Saját felelősség felismerése a közlekedésben
- Szabálykövető magatartás kialakítása
- Balesetmentes közlekedés támogatása
- Együttműködő és együtt érző képesség fejlesztése
- Etikus magatartás értelmezése és kialakítása
- A gyalogos és kerékpáros közlekedés legfontosabb szabályainak megismerése
- A kulturált és biztonságos járműhasználat megismerése
- A közlekedési szabályok és a járműhasználat gyakorlása szimulációs és valós közlekedési helyzetekben
- A tömegközlekedés során alkalmazott magatartás és szokások megszilárdítása
- A gyalogos és kerékpáros közlekedési szabályok megerősítése
- Közlekedési eszközök megismerése, környezettudatos használatuk
- A közlekedéssel kapcsolatos veszélyérzet kialakítása
- A közlekedési balesetek lehetséges okainak felismerése és megelőzése
- Figyelem és elővigyázatosság fejlesztése
- A gyalogos és kerékpáros közlekedés szabályai, lakott területen és lakott területen kívül
- Az úttest részei; útburkolati jelek
- Kerékpárosok és gyalogosok viszonya a közösen használt területeken
- Közlekedési környezetben alkalmazható viselkedési normák

5-8.évfolyamon

- Szabálykövető magatartás fejlesztése
- A városi és a közúti közlekedés rendszereinek megismerése
- A vízi és a légi közlekedés
- A közlekedés fejlődése, találmányok és feltalálók a közlekedéstörténetben – információgyűjtés, -rendszerezés
- Gyalogos közlekedés helye, alkalmazkodás a közlekedési szituációkhoz
- Közlekedésbiztonsági ismeretek
- A közlekedéssel kapcsolatos foglalkozások, szakmák
- A közlekedés infrastruktúrájának modellezése a településmaiken
- Közlekedés a településen, a települések között
- Közösségi közlekedés
- A közlekedés infrastruktúrája
- Információk gyűjtése környezetbarát megoldásokra a közlekedésben

5-8. évfolyam **osztályfőnöki órákon**: minden évfolyamon téma az: Szabályok vagy korlátok: kerékpárral a közúton (kerékpáros közlekedés, KRESZ-ismeret, közlekedési morál)

Tanítási szünetek előtti utolsó napközis és osztályfőnöki foglalkozásokon (1-8. évfolyam)

Figyelemfelhívása a szünetekben előforduló közlekedési balesetekre: az adott korosztálynak szóló videófilm megtekintése, beszélgetés a látottakról majd színezők, feladatlapok, tesztek, online tesztek megoldása és értékelése.

Elsősegélynyújtás című szakkört működtetünk 7. évfolyamon.

Tanórán kívüli egyéb programok

Az **iskola-egészségügyi munkaterv** részeként a védőnő elsősegélynyújtási tanfolyamot tart minden évfolyamon.

Gyermeknapon

Ügyességi feladatok szervezése.

Együttműködés a rendőrséggel

Részvétel az ISKOLARENDŐR, a SULIMOPED illetve bármely témába vágó programokban.

Bekapcsolódunk a „Közlekedjünk, együtt vigyázzunk egymásra” (KEVE) című, a rendőrség által kidolgozott programba.

Sport és egészségnapon, program közlekedéssel kapcsolatban.

Gyermekek, tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések

Intézményünkben megvalósul az egyenlő bánásmód követelménye és a szegregációmentesség, mint esélyegyenlőségi alapfeltétel.

A sajátos nevelési igényű gyermekek iskolai ellátását biztosítja, és a szakértői bizottság vizsgálata után segíti a sajátos nevelési igényű gyermekek, tanulók fejlődésének, állapotának megfelelő intézményi elhelyezést, a különleges gondozás megvalósulását, elősegítve a gyermekek, tanulók esélyegyenlőségének érvényesülését.

Az alapító okiratokban deklarált integrált neveléshez, oktatáshoz szükséges tárgyi, személyi, pedagógiai feltételeket biztosítja (gyógypedagógus, habilitációs és rehabilitációs órák egyéni fejlesztésre).

Külön figyelmet kell fordítani a valamilyen okból hátrányos helyzetbe került tanulókra, akiknek olyan támogató környezetre van szükségük, mely biztosíthatja iskolai sikerességüket:

- a kulcskompetenciák fejlesztése
- az oktatásban használt információs, kommunikációs technológiák alkalmazásának, a digitális tananyagok felhasználásának elősegítése
- méltányos és egészséges tanulási környezet kialakítása
- a pedagógusok módszertani kultúrájának fejlesztése

- tapasztalat-, élményszerzésen alapuló tanulás
- a differenciáló módszerek alkalmazása
- a hátrányos helyzetű gyerekek integrált nevelése
- a mindennapos testedzés, a mozgás, sportolás biztosítása
- környezettudatos szemléletű oktatás-nevelés
- egészségügyi, szociális támogató rendszer kialakítása
- hatékony, új tanulási módszerek elsajátíttatása, és alkalmazása tanórákon
- tanulói aktivitás növelése a tanítási órákon
- tanulási attitűd pozitív átfarmálása
- átmenetek / továbbtanulás támogatása
- személyiségfejlesztés
- szabadidő hasznos eltöltése
- partnerközpontú nevelés

Esélyegyenlőség biztosítása a halmozottan hátrányos helyzetűek tekintetében

- Kiegyenlített a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya - egy iskolában az azonos évfolyamok egyes osztályaiban, tanulócsoportjaiban - nem tér el több mint 25%-ban egymástól.
 - A halmozottan hátrányos helyzetű gyerekek esélyegyenlősége előmozdításának érdekében az egyenlő hozzáférés biztosításán túl, olyan programokat is biztosítunk, amelyek csökkentik meglévő hátrányaikat, javítják iskolai sikerességüket.
 - Az érettségit adó középiskolákban továbbtanuló halmozottan hátrányos helyzetű tanulók segítése érdekében pályaorientációs programokat biztosítunk.
 - Nincs eltérés az intézményben a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók és a nem hátrányos helyzetűek között a tanórán kívüli programokon való részvétel tekintetében.
 - Az intézményben tanuló halmozottan hátrányos helyzetű tanulók részesülnek az iskolán kívüli segítő programokban.
 - Az intézmény alkalmaz a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók integrált nevelésének eredményességét segítő korszerű pedagógiát: inkluzív pedagógiát, differenciáló módszertant és a kulcskompetenciákat fejlesztő programokat.
 - Van rendszeres kapcsolat, együttműködés az intézmény környezetében működő társadalmi és szakmai szereplőkkel (szülők, helyi önkormányzat, roma nemzetiségi önkormányzat, családsegítő, gyermekjóléti szolgálat, szociális és egészségügyi partnerek, civil szervezetek) a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók iskolai sikerességének érdekében.
 - Működtetjük az integrációs programot. (IPR)
- Lásd részletesen: A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység helyi rendje fejezetben.**

Tanuló jutalmazásával összefüggő értékelési elvek

A tanulók jutalmazása

Azt a tanulót, aki képességeihez mérten

- példamutató magatartást tanúsít,
- vagy folyamatosan jó tanulmányi eredményt ér el,
- vagy a töle elvárhatónál lényegesen jobban teljesít,
- vagy az osztály, illetve az iskola érdekében közösségi munkát végez,
- vagy az iskolai, illetve az iskolán kívüli tanulmányi, sport, kulturális stb. versenyeken, vetélkedőkön, vagy előadásokon, bemutatókon vesz részt,
- vagy bármely más módon hozzájárul az iskola jó hírnevének megőrzéséhez és növeléséhez az iskola jutalomban részesíti.

Tanév közben – elismerésként a következő dicséretek adhatók:

- szaktanári dicséret,
- osztályfőnöki dicséret,
- igazgatói dicséret,
- nevelőtestületi dicséret.

Tanév végén az egész évben példamutató magatartást tanúsító és kiemelkedő tanulmányi és közösségi munkát végzett tanulók a tanév végén:

- szaktárgyi teljesítményért,
- példamutató magatartásért,
- kiemelkedő szorgalomért,
- példamutató magatartásért és kiemelkedő szorgalomért dicséretben részesíthetők.

Az iskolán kívüli versenyeken, vetélkedőkön, pályázatokon illetve előadásokon, bemutatókon eredményesen szereplő tanulók igazgatói dicséretben részesülnek.

A dicséretet írásba kell foglalni, és azt a szülő tudomására kell hozni.

Az iskolai jutalmazás formái

Az iskolában tanév közben elismerésként a következő dicséretek adhatók:

Szaktanári dicséret

- folyamatos, jól végzett, kiemelkedő szaktárgyi munka
- az elvárhatónál jobb teljesítményért
- háziversenyen 1-3. helyezés
- területi versenyen elért 1-10. helyezés
- bemutató órán való részvétel /alsós/
- szaktárgyi kiselőadások

Osztályfőnöki dicséret

- közösségi munka, felelősi munka, osztálydekorálás
- társak segítése
- becsületesség
- példamutató magatartás, szorgalom
- három szaktanári dicséret után

Igazgatói dicséret

- iskolai és települési ünnepélyen való részvétel
- három osztályfőnöki dicséret után
- egész évi kiváló szakköri munka
- iskolai szervezésen kívüli sportversenyen való sikeres szereplés
- megyei versenyre bejutás
- öt szaktanári dicséret után
- becsületes viselkedés, olyan tett, mellyel iskolánk hírnevét öregbíti
- önmagához mért nagy fejlődés

Nevelőtestületi dicséret

- országos versenyen helyezés
- három igazgatói dicséret után
- több éven át végzett kimagasló diák önkormányzati munka
- több tárgyból elért megyei vagy járási jó eredmény

Év végi jutalmazás**Ballagók:**

- a nyolc éven át végzett kiemelkedő magatartásáért, szorgalmáért, közösségi munkájáért a tanuló oklevelet, könyvjutalmat kaphat
- kiemelkedő diák önkormányzati munkát vagy sporttevékenységet folytató tanulók oklevélben és könyvjutalomban részesülnek
- az a nyolcadik osztályos tanuló, aki nyolc éven át végzett tanulmányi munkája, magatartása és szorgalma példamutató, kimagasló volt „Nagyok között a legkiválóbb” feliratú plakettet, oklevelet és könyvjutalmat kap, melyet a ballagási ünnepélyen az iskola közössége előtt vehet át.

1-7.évf:

- kitűnő tanulóink oklevelet és könyvjutalmat.
- jeles tanulók (1-2 db jó osztályzat) oklevelet kapnak.
- a tanév során végzett kiemelkedő magatartásáért, szorgalmáért, közösségi munkájáért a tanuló oklevelet, könyvjutalmat kaphat
- az a negyedik osztályos tanuló, aki négy éven át végzett tanulmányi munkája, magatartása és szorgalma példamutató, kimagasló volt „Kicsik között a legnagyobb” feliratú plakettet,

oklevelet és könyvjutalmat kap, melyet a ballagási ünnepélyen az iskola közössége előtt vehet át.

A tanév végén a kitűnő és jeles tanulmányi eredménnyel végzett diákok bizonyítványát, oklevéllel együtt az igazgatótól a ballagási ünnepélyen az iskola közössége előtt vehet át.

Intézményünk egyéb sajátosságai

Matematikai eszköztudás és a szövegértés-szövegalkotás fejlesztése

Célunk az országos kompetenciamérési eredmények javítása illetve szinten tartása mind a szövegértés mind a matematikai eszköztudás területén.

A megvalósítás a feladatok megvalósítása megjelenik minden tantárgy tanmenetében.

Feladataink:

- A mérési eredmények visszacsatolása a szülőnek, diákoknak, valamint a tervezésben való dokumentált felhasználása.
- Az országos vagy a belső mérések értékelése a mérési eredmények feladat – és osztály szintű elemzése és értékelése tanári kooperációban,
- Legalább az 1. alatti és 1. képességszinten teljesítő felsős tanulók célzott fejlesztése, differenciált, egyéni fejlesztési tervvel az eredményesség növelése céljából.
- Az egyes képesség területeken az előkészítő illetve kezdő szinten levő alsós tanulók (4. évfolyam) célzott fejlesztése,
- Kiemelt figyelmet fordítunk a hátrányos helyzetű tanulók fejlesztésére.
- Az olvasás-szövegértés és a matematikai eszköztudás kompetenciájának fejlesztése megvalósul lehetőleg minden tantárgy esetében.
- A fejlesztések tanórákon, csoportos vagy egyéni fejlesztő órákon differenciáltan zajlanak.
- Belső mérési rendszerünk: az iskolai mérések és mérőeszközök összhangban vannak a kompetencia alapú oktatással és az országos mérések **tartalmi területeivel és feladatállásaival**: a mérőanyagok tartalmaznak hasonló feladatokat.

Fejlesztési területek a matematikai eszköztudás terén

A matematikai eszköztudás magában foglalja

- az egyénnek azt a képességét, amelynek segítségével megérti és elemzi a matematika szerepét a valós világban;
- a matematikai eszköztár készségszintű használatát;
- az elsajátított matematikai tudás valós élethelyzetekben való alkalmazásának igényét és az erre való képességet;
- a matematikai eszközök használatát a társadalmi kommunikációban és együttműködésben az egyén életkorának megfelelő szinten.

A matematikai eszköztudás felmérésekor tehát elsősorban a hétköznapi életben is előforduló problémákra épülő feladatokkal találkozhatnak a tanulók, és azokat meglévő matematikai képességeik és az iskolában, valamint a mindennapokban szerzett készségeik segítségével kell megoldaniuk.

Tartalmi területek

A kompetenciamérésben a matematikán belül négy tartalmi terület különböztethető meg:

- mennyiségek és műveletek,
- hozzárendelések és összefüggések,
- alakzatok síkban és térben,
- események statisztikai jellemzői és valószínűsége.

Mennyiségek és műveletek

Számokkal, mennyiségekkel az élet legkülönbözőbb területein lehet találkozni, ezekkel számításokat végzünk. A számításokhoz ismernünk kell a műveleteket és azok tulajdonságait. Ez a tartalmi terület tehát magában foglalja a számok, műveletek ismeretét, az oszthatósági problémákat, idetartozik még a mérés, valamint a mértékegységek ismerete, átváltása is.

- Számok, számérzék (számábrázolás, előjeles számok, számok közötti kapcsolat (közönséges és tizedes törtek), számhalmazok és kapcsolatuk, számok a számegyenesen, nagyság szerinti rendezés, nagyságrendi becslések stb.)
- Számítások, műveletek (műveletek és műveleti tulajdonságok ismerete, műveletek kapcsolata, sorrendje, végrehajtása, megfelelő képlet alkalmazása stb.)
- Oszthatóság (prímek, [közös] osztók, [közös] többszörösök, oszthatósági tulajdonságok és szabályok, számrendszerek közötti kapcsolat stb.)
- Mérés (mértékegységek használata, átváltása, mérési pontosság stb.)

Hozzárendelések és összefüggések

Ez a terület magában foglalja a matematikai, algebrai kifejezések, hozzárendelések, függvények különböző ábrázolásával kapcsolatos problémákat; a szabályosságok, sorozatok, összefüggések felismerésével, megadásával, alkalmazásával megoldható feladatokat, az egyenletek, egyenlőtlenségek felírását, megoldását, paraméteres kifejezések kezelését. Idesoroljuk az elemi halmazokkal kapcsolatos ismereteket, valamint a logikai ismeretek alkalmazását.

- Mennyiségek egymáshoz rendelése (mennyiségek és a közöttük lévő összefüggések felismerésével, megjelenítésével [táblázat, képlet, grafikon] kapcsolatos tevékenységek: adatleolvasás, ábrázolás, algebrai kifejezések és ábrázolás közötti összefüggések megtalálása, felismerése; sorozatok stb.)
- Arányosságok (egyenes és fordított arányosságok)
- Paraméter-algebra (formulákkal, képletekkel végzett műveletek, algebrai kifejezések összehasonlítása, egyenletmegoldás stb.)
- Szöveges egyenletek, egyenlőtlenségek kezelése, matematizálása
- Szabályjáték (szabályosságok felismerése, szabályok követése stb.)
- Halmazok (halmazműveletek és tulajdonságaik)
- Logika (állítások igazságtartalma)

Alakzatok síkban és térben

Ahhoz, hogy a tárgyakat képesek legyünk összehasonlítani és megkülönböztetni, fel kell ismerni, hogy azok milyen speciális jellemzőkkel rendelkeznek, miben hasonlítanak, illetve különböznek, esetleg egyszerűbb, szabályos alakzatokká, összetevőkké kell bontani őket.

Ahhoz, hogy biztosan el lehessen igazodni a háromdimenziós térben, ahol élünk, értenünk kell, mit jelentenek egy alakzat különböző irányú nézetei. Különböző nézeteikben, megjelenési formáikban fel kell tudnunk ismerni a tárgyakat, alakzatokat. Meg kell értenünk a térbeli és síkbeli koordináták jelentését, és tudnunk kell ezek alapján tájékozódni. Az alakzatok tulajdonságainak, jellemzőinek ismeretét, a síkbeli vagy térbeli tájékozódás képességét igénylő problémák tartoznak az alakzatok síkban és térben tartalmi területéhez.

E terület magában foglalja a két- és háromdimenziós geometriai alakzatokkal kapcsolatos műveleteket, a szimmetriákkal, egybevágósággal, hasonlósággal, geometriai transzformációkkal kapcsolatos problémákat. Idetartoznak a trigonometriai összefüggések alkalmazásai is. Ehhez a tartalmi területéhez soroljuk a koordináta-rendszerbeli eligazodást, térbeli tájékozódást is.

- Alakzatok (geometriai alakzatok [egyenesek, szögek, két- és háromdimenziós alakzatok] tulajdonságainak ismerete, csoportosítás adott tulajdonság szerint, tárgyak, alakzatok felismerése különböző megjelenítési formákban, alakzatok komponensekre bontása stb.)
- Transzformációk (geometriai transzformációk, szimmetriák felismerése, alkalmazása, egybevágóság és hasonlóság felismerése, alkalmazása stb.)
- Dimenziók (testek és hálók, nézeteik, vetületeik összekapcsolása, alakzatok láthatóság szerinti ábrázolásainak ismerete stb.)
- Tájékozódás síkban és térben (objektumok egymáshoz viszonyított helyzete, viszonyítás a megfigyelő térbeli pozíciójához, eligazodás a koordinátarendszerben [pl. pontok, egyenesek helyzetének meghatározása] stb.)

Események statisztikai jellemzői és valószínűségük

Különböző valószínűségű eseményekkel, a biztos, illetve a lehetetlen esemény fogalmával, kombinatorikai problémákkal az egyszerű játékokban, a természet jelenségeiben és a tudomány területén egyaránt találkozunk. Naponta nagy mennyiségű információ, adatok sokféleképpen megjelenített halmaza jut el hozzánk. A statisztikai módszerekkel képzett adatok esetén fontos tudnunk, hogy mennyire tekinthetők megbízhatónak vagy bizonytalannak, milyen feltételek mellett, milyen valószínűséggel érvényesek stb. Ehhez tisztában kell lennünk bizonyos statisztikai fogalmakkal, ismernünk kell bizonyos szintű statisztikai számítási módszereket. E területhez azok a feladatok tartoznak, amelyekben statisztikai számításokat kell végezni, azokat statisztikai szempontból kell értékelni, vizsgálni, vagy statisztikai ábrázolásokat (diagram, táblázat stb.) kell készíteni, vagy az ábrázolt adatokkal kell műveleteket végezni. A kombinatorikai és valószínűség-számítási problémákat megjelenítő feladatok, valamint a gráfok, mint egyszerű modellek is itt szerepelnek.

- Adatgyűjtés (szövegből, grafikonról, diagramról, táblázatból stb., adatok megjelenítése, ábrázolása, jellemzése [grafikon, táblázat, diagram stb.])
- Statisztikai számítások végrehajtása (átlag, medián, szórás stb.)
- Statisztikai mutatók és eljárások mérésértelmezése, elemzése (következtetések levonása, következtetések kritikus elbírálása stb.)
- Valószínűség-számítás (valószínűségi problémák megoldása)
- Kombinatorika (kombinatorikai problémák megoldása)
- Gráfok (gráfok modellként alkalmazása)

A kompetenciamérés matematika tartalmi területe és a helyi tantervek összefüggései

Tartalmi terület	Matematika tantervi megjelenés	Kereszttantervi megjelenés
Mennyiségek és műveletek	Számolás	Technika, földrajz, biológia, kémia, fizika,
	Mérés	Technika, földrajz, fizika
Hozzárendelések és összefüggések	Algebra	Történelem, fizika, kémia, földrajz
	Függvények	Földrajz, biológia, kémia, fizika,
	Sorozatok	Kémia, Vizuális kultúra,
	Halmazok	Biológia, földrajz, kémia, fizika
	Logika	Földrajz, biológia, kémia, fizika,
Alakzatok síkban és térben	Geometria	Vizuális kultúra, technika, földrajz, kémia
Események statisztikai jellemzői és valószínűsége	Kombinatorika	Vizuális kultúra, magyar
	Valószínűség	földrajz
	Statisztika	Földrajz, történelem,
	Gráfok	Digitális kultúra

Gondolkodási műveletek

A különböző szintű készségekhez, készségcsoportokhoz rendelhető gondolkodási műveleteket - összetettségük alapján - három csoportra osztottuk. Az összetettebb műveletek alkalmazását igénylő feladatok többnyire nehezebbek, ám nem minden esetben, ezért minden műveleti csoportban lehetnek viszonylag könnyebb és nehezebb feladatok.

A gondolkodási műveletek három csoportja a kompetenciamérésben:

- tényismeret és rutinműveletek,
- modellalkotás, integráció,
- komplex megoldások és kommunikáció.

Tényismeret és rutinműveletek

Ebbe a csoportba a matematikai nyelv legalapvetőbb fogalmainak ismerete; alapvető matematikai tények, tulajdonságok, szabályok felidézésének és egyszerű alkalmazásának, végrehajtásának képessége tartozik.

- Egyszerű matematikai definíciók, alapfogalmak, jellemzők felidézése (pl. számok, műveletek, mértékegységek, síkidomok tulajdonságainak felidézése)
- Matematikai objektumok (alakzatok, számok, kifejezések), valamint ekvivalens matematikai objektumok azonosítása (pl. törtek grafikus szemléltetése, különböző helyzetű egyszerű geometriai alakzatok azonosítása)
- Számítások végrehajtása (pl. műveletek és műveletek kombinációinak végrehajtása, egyenletek megoldása, kifejezések, képletek értékének kiszámítása, százalékszámítás, átlagszámítások mennyiség adott arány szerinti változtatása, egyszerű kombinatorikai számítások elvégzése, algebrai kifejezések egyszerűsítése, bővítése)

- Mérés (pl. leolvasás mérőeszközökről, mértékegységek, mérési becslések)
- Adatgyűjtés leolvasással (pl. grafikonok, táblázatok, skálák leolvasása), ábrázolás (pl. adatok megjelenítése, pontok ábrázolása koordinátarendszerben)
- Osztályozás, halmazba sorolás (pl. matematikai objektumok csoportosítása közös tulajdonság alapján, beletartozás vizsgálata)
- Rutin problémák megoldása (az iskolában begyakorolt algoritmusok végrehajtása)

Modellalkotás, integráció

Modellalkotás és integráció alatt a diák számára szokatlan problémák matematikai modellezését; több matematikai terület, művelet összekapcsolását értjük.

- Modellalkotás (pl. a problémát leíró egyenletrendszer megadása; grafikonon vagy algebrai kifejezésekkel megjelenített összefüggések összekapcsolása a valós problémával, bizonytalan kimenetelű eseményhez valószínűségi modell megadása, összetett alakzatok modellezése)
- Ismerős módszerek, műveletek, információk kombinálása, több rutinművelet összekapcsolása (pl. ábrázolt információk leolvasás utáni felhasználása valamilyen további problémamegoldáshoz)

Komplex megoldások és kommunikáció

A komplex megoldások és kommunikáció csoportjába a legmagasabb szintű műveletek tartoznak. A gondolkodási műveleteknek ebben a csoportjában kiemelt szerepet kap a jó kommunikációs készség, a matematikai nyelv pontos használata, a világos, pontos fogalmazás és a logikus érvelés.

- Összetett modell megalkotása, a modell érvényességi határainak kritikus vizsgálata
- Újszerű szituációban megjelenő összefüggés meghatározása, elemzése (pl. adatsorok, statisztikai ábrázolások vizsgálata, elemzése), összefüggések értelmezése (pl. képletben szereplő változók hatásának vizsgálata, értelmezése)
- Matematikai elképzelések, feltételezések, stratégiák, módszerek, bizonyítások értékelése és ezek kommunikálása
- Művelet érvényességének vagy állítás igazságának igazolása, bizonyítása, ezek kommunikálása
- Saját megoldási módszerek kitalálása, ismertetése, kommunikálása
- Általánosítás (pl. síkbeli probléma térbeli általánosítása)

Fejlesztési területek a szövegértés terén

A szövegértési feladatok a szövegértést tantárgyközi kulturális kompetenciának tekintik, így a mindennapi életből vett szövegekben szereplő tények, összefüggések feltárását, problémák, helyzetek megoldását várják el a tanulóktól. A tesztek elbeszéléseket, regényrészleteket, ismeretterjesztő szövegeket, újságcikkeket, hirdetéseket és szokványos táblázatokat tartalmaznak. A tanulóknak a különböző információhordozókhoz kapcsolódó kérdések megválaszolásakor a szövegek átfogó értelmezésén túl különböző műveleteket kell végrehajtaniuk. Ezek közé egészen egyszerű és komplex műveletek is tartoznak a konkrét információ visszakeresésétől az egyes szövegelemek funkciójának meghatározásán át a szöveg megformáltságára való reflektálásig.

A szövegértés komplex fogalom, amely a szövegekkel folytatott párbeszédet, az olvasó tapasztalatainak integrálását, az egymásra épülő gondolkodási műveletek alkalmazását is

magában foglalja. A hazai és nemzetközi szakirodalom és kutatások nyomán a tartalmi keretében a szövegértést a következőképpen definiáljuk:

A szövegértés az írott nyelvi szövegek megértésének, használatának és a rájuk való reflektálásnak a képessége annak érdekében, hogy az egyén elérje céljait, fejlessze tudását, képességeit, kikapcsolódjék, sikerrel alkalmazkodjon, vagy vegyen részt a mindennapi kommunikációs helyzetekben.

Szövegtípusok

Elbeszélő típusúnak nevezzük azokat a folyamatos, összefüggő írásos szövegeket, amelyek célja egy történet elbeszélése vagy események, személyek, tárgyak, problémák stb. leírása.

Magyarázó típusúnak nevezzük azokat a tudományos, illetve ismeretterjesztő szövegeket, amelyek elsősorban ismereteket közölnek, legyen az egy jelenség magyarázata, egy esemény bemutatása. Hangvételük általában higgadt, tárgyyszerű.

A dokumentum típusú szövegeket elsősorban formai alapon különböztethetjük meg az előző típusoktól. A verbális közlést és tipográfiai jeleket, képeket, rajzokat is tartalmazó szövegtípusba soroljuk a listákat, grafikonokat, menetrendeket, különféle táblázatokat, a térképeket, a szövegekhez készített ábrákat, a használati utasítást.

Gondolkodási műveletek

A szövegek olvasását követően, a feladatok megoldásakor a tanuló különböző szövegértési műveleteket hajt végre, és a kérdésekre, utasításokra adott válaszokkal bizonyítja, hogy megértette és felhasználta a szöveget.

A szövegértési tesztekben szereplő legfontosabb műveletek:

- (1) a szöveg információinak (pl. tényeinek, adatainak) azonosítása, visszakeresése,
- (2) a szövegben lévő logikai és tartalmi kapcsolatok, összefüggések felismerése,
- (3) a szöveg egészének, egy részének vagy konkrét tartalmi elemeinek, továbbá stílári jellemzőinek és a szöveg üzenetének értelmezése.

Információ-visszakeresés

Az információ-visszakeresés művelete egy vagy több elem visszakeresését és azonosítását kívánja meg a tanulótól. Az információk visszakeresése feltételezi az adott szöveg egészéről kialakult, az aktuális olvasási élményen alapuló tudást, amely nélkül nem lehetséges a szövegben való tájékozódás.

Kapcsolatok és összefüggések felismerése

A szöveg olvasása közben a befogadó különféle, szövegen belüli és szövegek közötti kapcsolatok, összefüggések hálózatát alkotja meg. Szavak, tematikai elemek motívumokra világítanak rá, bekezdések egymás ellentétei vagy kiegészítőivé válnak, a szöveg más szövegeket, háttérismereteket idéz fel. A szöveg kohéziós erői szerepet játszanak a szöveg egészének megértésében.

A kapcsolatok és összefüggések felismerésének művelettípusába sorolt feladatokban, különböző tartalmi és logikai összefüggések felismerésére van szükség. A szöveggörnyezetből kell egy adott cselekedetnek, történésnek az okaira vagy céljaira vonatkozó következtetéseket levonni, illetve ezek következményeit és hatásait vizsgálni.

Értelmezés

Bár a szöveg értelmezése a megértésre támaszkodik, de egyben alkotótevékenység is, így reflexív viszonyt feltételez az olvasott és megértett szöveggel. Az értelmezés műveletéhez tartozó feladatok esetében reflektálni kell a szövegre, értékelni kell a szöveg egészének vagy egy-egy részletének a szöveg egészében betöltött szerepét, megalkotottságát.

A kompetenciamérés szövegértés tartalmi területe és a tantervek összefüggései

Szövegtípusok	A Helyi tantervi megjelenés
Elbeszélő	magyar nyelv és irodalom, történelem, honismeret, dráma,
Magyarázó	magyar nyelv és irodalom, történelem, fizika, kémia, földrajz, vizuális kultúra, digitális kultúra természettudomány, biológia, technika, környezetismeret, matematika.
Dokumentum	magyar nyelv és irodalom, történelem, fizika, kémia, földrajz, technika, természettudomány, környezetismeret, matematika.

A lemorzsolódás megelőzését szolgáló korai jelző- és pedagógiai támogató rendszer

A tanulói lemorzsolódás megelőzését szolgáló jelzőrendszer működtetésével az iskolai, pedagógiai sikerességet támogató megoldások, pedagógiai diagnosztizáló és fejlesztő eszközök rendszerbe foglaltan, hatékonyabban lehetnek alkalmazhatók. Ez a köznevelés rendszerében dolgozó pedagógusok, segítő szakemberek, gyermekvédelmi szakemberek, iskolapszichológusok és a tanulók, családjaik számára is áttekinthető szakmai kereteket ad, növeli az iskolai pedagógiai munka eredményességét és annak esélyét, hogy a tanuló számára biztosított legyen a tanulmányokban történő előre haladásához szükséges szakmai támogatás.

A rendszer azokra a helyzetekre és fejlesztést igénylő területekre kívánja felhívni a figyelmet, amelyek a lemorzsolódás elkerülésében segíthetnének – mind a tanulók, a pedagógusok szintjén, mind pedig az intézmény-fejlesztési, illetve irányítási szinten. A célja a tanulói előrehaladás, a pedagógusi és az intézményi szintű munka szakmai támogatása.

Az NKT. és az NKT. vhr. meghatározza a jelzőrendszer általi adatgyűjtés alanyait jelentő tanulói kört (felső tagozat) és a lemorzsolódás kockázata mögött álló jellemzőket. Az NKT. vhr-ben rögzített jellemzők szignifikáns kapcsolatot mutatnak a lemorzsolódáshoz vezető iskolai tanulói kudarcokkal. A diagnosztikus céllal is működtetésre kerülő jelzőrendszer elősegíti a gyengébben teljesítő, ill. az iskolai előrehaladást nehezítő problémával küzdő tanulók esetében az egyéni szükségletekre reagáló, mielőbbi támogató pedagógiai beavatkozások meghatározását, a pedagógiai-szakmai szolgáltatások célzott biztosítását az iskola részére.

„Lemorzsolódással veszélyeztetett tanuló: az a tanuló, akinek az adott tanévben a tanulmányi átlageredménye közepes teljesítmény alatti vagy a megelőző tanévi átlageredményéhez képest Legalább 1,1 mértékű romlást mutat, és esetében komplex, rendszerszintű pedagógiai intézkedések alkalmazása válik szükségessé”

Az adatgyűjtést a KIR-hez kapcsolt adatgyűjtési felület segíti, amely már önmagában tartalmazza a teljes feladatellátási, illetve ellátott feladatstruktúrát, ezért országos, területi és ellátott feladatai (közismereti, szakképzési), fenntartói, fenntartótípusi összehasonlítható adatok állnak rendelkezésre. Az októberi KIRSAT adatszolgáltatáson alapuló köznevelési statisztikából, (illetve a mindenkor országos kompetenciamérési adatokból) az iskolai lemorzsolódásban érintett feladatellátási helyen a nevelés - oktatásban résztvevő tanulók statisztikai adatai, valamint az országos kompetenciamérés során meghatározott családi háttérindex minden lehetséges esetben automatikusan becsatornázásra kerül a támogató informatikai rendszerbe. Az adatgyűjtésben az érintett tanulók nemére is történik adatgyűjtés, illetve évfolyami szinten is képet lehet majd kapni a veszélyeztetettség tényezőiről azzal a lényeges megjegyzéssel, hogy az országos támogató rendszer semmilyen módon nem teszi lehetővé a támogató rendszerbe felvitt tanulók személyének a beazonosítását.

Iskolánk az általunk feltárt és az országos adatokkal is összevetett figyelmeztető jelek alapján meghatározza a lemorzsolódás veszélyének kitett egyes tanulóik egyéni szükségletein alapuló támogatás és együttműködések módját.

Az Oktatási Hivatal a Pedagógiai Oktatási Központokon (Pécsi) keresztül szakértők és szaktanácsadó pedagógusok bevonásával ad szakmai támogatást az iskolavezetésnek és az érintett pedagógusoknak a lemorzsolódás megelőzésében eredményes pedagógiai – tanulást segítő, tanulói értékelésben hatékony módszerek alkalmazásához.

3 fő beavatkozási terület került meghatározásra, amelyet a jelzőrendszer pedagógiai támogató elemének logikája is követ az alábbi formában:

Prevenció (megelőzés): olyan intézkedések sorolhatók a megelőzést szolgáló beavatkozások körébe, melyek célja, hogy még a probléma kialakulása előtt csökkentse a korai iskolaelhagyás kockázatát.

Intervenció (beavatkozás): a beavatkozó intézkedések a jelzőrendszer jelzéseire adott reakciókkal és célzott – egyéni, csoportos vagy intézményi szintű – támogatásokkal próbálják elkerülni a lemorzsolódást.

Kompenzáció (helyreállítás): a kompenzációs intézkedések célja, hogy az iskolarendszerbe visszavezetve, vagy alternatív tanulói útvonal biztosításával végzettséghez segítsék azokat a fiatalokat, akik az iskolarendszerű oktatást végzettség nélkül hagyták el - így segítve munkaerőpiaci, társadalmi integrációjukat.

Az egyes beavatkozások az alábbi célokat szolgálhatják:

- Tanulmányi eredmény javítását célzó beavatkozás
- Tanulói motiváció növelésére irányuló beavatkozás
- Tanulói igazolatlan hiányzás csökkentésére irányuló beavatkozás
- Tanulói igazolt hiányzás csökkentésére irányuló beavatkozás
- A tanuló szociális helyzetből eredő hátrányának kompenzálását célzó beavatkozás
- A tanuló testi, lelki, mentális fejlesztésére, illetve szenvedélybetegség kialakulásának és bántalmazásnak a megelőzésére irányuló beavatkozás
- Általános, a lemorzsolódás csökkentését célzó beavatkozás
- Befogadó, együttnevelést célzó oktatás-szervezési beavatkozások
- A tanulási és magatartási nehézségeket kezelő beavatkozás

- Közösségfejlesztő, közösségépítő beavatkozás
- Egyéb

A beavatkozások mentén négy különböző, a célcsoport részére nyújtható tevékenységcsoportot különböztet meg, amely megfelel a korai jelzőrendszerhez kapcsolódó, a tanuló előrehaladását segítő iskolai, illetve a pedagógiai szakmai szolgáltatás keretében elérhető támogató tevékenységeknek. Ezt leképezi az Oktatási Hivatal által kifejlesztett informatikai rendszer is.

A jelzőrendszerben megjelenő tevékenységcsoportok az alábbiak:

1. Tanulói előrehaladást támogató tevékenységek: azon tevékenységeket tartalmazza, amelyeket az intézmény tud nyújtani a lemorzsolódás veszélyével érintett tanulói részére.
2. Pedagógustámogató tevékenységek: azon, elsősorban pedagógiai-szakmai szolgáltató tevékenységeket tartalmazza, amelyeket az Oktatási Hivatal szervezeti egységeiként működő Pedagógiai Oktatási Központok (a továbbiakban: POK-ok) országosan és egységesen képesek az illetékességi területükön biztosítani a tanulói lemorzsolódással vagy annak veszélyével érintett intézmények pedagógusai részére.
3. Intézményvezetést támogató tevékenységek: azon, elsősorban pedagógiai-szakmai szolgáltató tevékenységeket tartalmazza, amelyeket a POK-ok országosan és egységesen képesek biztosítani a tanulói lemorzsolódással vagy annak veszélyével érintett intézmények intézményvezetése részére.
4. Intézményi fejlesztést támogató tevékenységek: azon, elsősorban pedagógiai-szakmai szolgáltató tevékenységeket tartalmazza, amelyeket a POK-ok országosan és egységesen képesek biztosítani a tanulói lemorzsolódással vagy annak veszélyével érintett intézmények, mint fejlesztést igénylő szervezetek részére.

A tevékenységcsoportok részletes tevékenysora

1. Tanulói előrehaladást támogató tevékenységek

- Egyéni készség- és képességfejlesztés
- Egyéni készség- és képességfejlesztés egyéni fejlesztési terv kidolgozásával
- Egyéni tanácsadás biztosítása (pl. iskolapszichológus, szociális munkás)
- A hiányzó alapkompentenciákat pótló, fejlesztő programok
- Kulcskompetenciákat fejlesztő tanórai tevékenységek
- Tanulásmódszertani támogatás tanórai foglalkozásba ágyazottan
- Képesség-kibontakoztató felkészítés megszervezése (ld. 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rend. 171-172. §)
- Integrációs felkészítés megszervezése (ld. 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rend. 171-172. §)
- Bevont szervezetek szakemberével együttműködésben támogatás nyújtása a veszélyeztetett tanuló részére
- Önismereti, szociális készségeket fejlesztő foglalkozáson való részvétel biztosítása
- Tanulást segítő szakember bevonása (fejlesztő pedagógus, gyógypedagógus, stb.)
- A mindennapi életben való eligazodást segítő tevékenységek
- A munkavállaláshoz szükséges kompetenciákat fejlesztő tevékenységek
- Kapcsolat erősítése a törvényes képviselővel ellátó személlyel (szülő/gyám)

- Mentálhigiénés tevékenységek, foglalkozások biztosítása
- Tantárgyi előrehaladás támogatása személyre szabott pedagógiai módszerekkel
- Életút-támogató pályaaorientációs szolgáltatás (pl. különböző munkahelyek megismerése, pályaválasztási tanácsadás)
- Esetkonferencia szervezése (gyermekjóléti szolgálat, családsegítő, iskolapszichológus, stb. részvételével) a tanuló előre haladásának támogatása érdekében
- Gyermekvédelmi jelzőrendszeren keresztül történő beavatkozás - veszélyeztetettség jelzése, külső támogató segítség (gyermekjóléti szolgálat, nevelési tanácsadó, szakszolgálat stb.) felé irányítás
- Mentorálás, patronálás biztosítása
- Kortárssegítői támogatás/társaktól való tanulás biztosítása
- Szenvedélybetegség kialakulásának megelőzésére irányuló tevékenységek, foglalkozások biztosítása
- Konfliktuskezelési módszerek megismertetése
- Krízis csökkentésére irányuló tevékenység, krízistanácsadás
- Bűnmegelőzési előadás, program szervezése
- Egészségügyi előadások szervezése
- Szabadidős, közösségfejlesztő foglalkozások szervezése
- Szociális támogatás, segítség biztosítása, intézése
- Kommunikációs technikák fejlesztése
- Egyéb

2. Pedagógustámogató tevékenységek

- A korai jelző és pedagógiai támogató informatikai rendszerben rögzített intézményi és feladatellátási hely szintű adatok értékelésének, elemzésének segítése: e tevékenység keretében a POK-ok tájékoztatókat tartanak, workshopokat szerveznek, információkat és szükség esetén szaktanácsadói szolgáltatást nyújtanak a korai jelzőrendszer adatainak elemzéséhez, értékeléséhez a pedagógiai munka támogatása érdekében
- Az iskolai lemorzsolódást csökkentő és bevált intézményi jó gyakorlatokról tájékoztatás: az intézmények és pedagógusaik számára jó gyakorlatokkal kapcsolatos tájékoztatást, tanácsadást végeznek a POK-ok, amelynek keretében jó gyakorlat adaptálására is javaslatot tehetnek
- A lemorzsolódással veszélyeztetett tanulók számának csökkentése érdekében megfelelő pedagógiai eszközök és módszerek terjesztése és kiválasztásának a segítése az országos szaktanácsadói hálózaton keresztül: a lemorzsolódással összefüggő problémákra reagáló pedagógiai módszertani fejlesztés
- Szaktanácsadói látogatás: egyaránt jelenthet osztálytermi látogatást követő módszertani tanácsadást és egyéb konzultációt a lemorzsolódással veszélyeztetett tanulók előre haladásának támogatásához kapcsolódóan
- Szaktanácsadói konzultáció egyéni fejlesztési tervek kidolgozásához: személyre szabott, bemeneti és kimeneti feltételekhez igazított fejlesztési tervek készítéséhez módszertani szaktanácsadás konzultáció formájában

- A hiányzó alapkompenciákat fejlesztő programok meghatározásához hatékony egyéni tanuló-megismerési eszközök, módszerek megismertetése, alkalmazásukra történő felkészítés: a tanulók számára nyújtandó programok megvalósításához nyújtott támogató szolgáltatások
- Célrányos képzések biztosítása: a POK-ok által biztosított képzések, amelyek az intézmények által végzett, tanuló-támogató tevékenységek végrehajtását segítik elő intézményi igények alapján azonosított vagy elvárt, célrányosan választott és szükség esetén fejlesztett tematika alapján
- Célrányos műhelyfoglalkozások tartása: a POK-ok által tartott műhelyfoglalkozások, amelyek az intézmények által végzett, tanuló-támogató tevékenységek eredményes megvalósítását segíthetik elő intézményi igények alapján azonosított vagy elvárt, célrányos tematika alapján
- Workshopon való részvétel a kapcsolódó szektorok szakembereinek részvételével: a lemorzsolódás problémájához kapcsolódó tudásmegosztás egyik formája, amelynek keretében a POK-ok workshopot szerveznek meghatározott tematika mentén a lemorzsolódás kapcsán érintett, különböző területről érkező szakemberek közös részvételével

3. Intézményvezetést támogató tevékenységek

- A korai jelző és pedagógiai támogató informatikai rendszer működtetésének segítése rendszeres tájékoztatókkal, szakmai napokkal, informatikai ügyfélszolgálatl: a jelzőrendszer működtetéséhez és használatához kapcsolódó támogató tevékenységek, amely a felhasználókat segíti
- A bevált intézményi jó gyakorlatokról tájékoztatás: az intézményvezetés részére a kapcsolódó jó gyakorlatokkal kapcsolatos tájékoztatást, tanácsadást végeznek a POK-ok, amelynek keretében jó gyakorlat adaptálására is javaslatot tehetnek
- A lemorzsolódással veszélyeztetett tanulók számának csökkentése érdekében megfelelő pedagógia eszközök és módszerek terjesztése és kiválasztásának a segítése az országos szaktanácsadói hálózaton keresztül: a lemorzsolódással összefüggő problémákra reagáló, a pedagógiai kultúrát, szervezet- vagy intézményfejlesztést érintő módszertani fejlesztés a szaktanácsadó hálózaton keresztül
- Vezetői együttműködések támogatása: igazgatók közötti hálózatos, partneri kapcsolatok építésének támogatása, tudásmegosztó események, workshopok, műhelymunkák szervezése

4. Intézményi eredményességet komplex módon támogató tevékenységek

- A korai jelző- és pedagógiai támogató informatikai rendszerben rögzített intézményi és tagintézményi szintű adatok értékelésének, elemzésének segítése: e tevékenység keretében a POK-ok tájékoztatókat tartanak, workshopokat szerveznek, információkat nyújtanak és szükség esetén szaktanácsadói szolgáltatást nyújtanak a korai jelzőrendszer adatainak elemzéséhez, értékeléséhez az intézményi működés segítése érdekében
- Az adaptálható intézményi jó gyakorlat átvételének támogatása: az intézmények részére a kapcsolódó jó gyakorlatokkal kapcsolatos tájékoztatást, tanácsadást végeznek a POK-ok, amelynek keretében jó gyakorlat adaptálására is javaslatot tehetnek, és amennyiben az intézmény igényt tart erre, úgy a jó gyakorlat átvételében módszertani, szakmai támogatás nyújtanak

- Az országos kompetenciamérés eredményei nyomán intézményi szintű intézkedési terv készítése, megvalósítása: a kompetenciaméréseken szignifikánsan az országos átlageredmény alatt teljesítő intézményeknek kötelező intézkedési tervet kell készíteniük az eredmények javítása érdekében, amelyek tervezési módszertanához és végrehajtásához a POK-ok szaktanácsadói vagy szakértői támogatást biztosítanak
 - Célirányos módszertani eszközök adaptációjának segítése: a lemorzsolódás ellen ható, intézményi szintű módszertani eszközök, intézmény- vagy szervezetfejlesztési minták adaptációjának támogatása
 - Önképzést segítő felületek, alkalmazások biztosítása: a lemorzsolódás témájában elérhető tartalmak közzététele és a máshol közölt tartalmak elérhetőségének bemutatása, tudásmegosztás támogatása, tudásmegosztó rendszerekhez (tudástárak, jó gyakorlat gyűjtemények, feladatbankok) való csatlakozással, az ezekről való információk terjesztésével
 - A tanulói előrehaladást szolgáló eszmegbeszélések szervezése a bevont partnerek szakembereivel: olyan közvetítői tevékenység a társterületek szakértőinek bevonásával, amely révén az intézmény segítséget kap a lemorzsolódáshoz vezető problémák többfókuszú megközelítéséhez és megértéséhez és kezeléséhez, szervezeti szinten pedig hálózati, szektorközi együttműködést biztosít
 - Tantestületi team munkák kezdeményezése, szervezése: a lemorzsolódással érintett intézményekben egyes problémákra, esetekre fókuszáló testületi problémamegoldó vagy feltáró munkacsoportok generálása, kapcsolódó módszertani támogatással szaktanácsadói konzultáció vagy szakértői segítség által
- A beavatkozások kapcsán adatszolgáltatásra is sor kerül jelző rendszerben. Ennek keretében a beavatkozásban érintettek számáról és a támogató szakemberekről stb. is szükséges információt nyújtani.

Iskolánknak a lemorzsolódással veszélyeztetett tanulók létszámát összesítve, valamint az alkalmazott intézkedéseket feladat-ellátási helyenként összesített formában a tanév első félévére vonatkozóan február 10-éig, második félévére vonatkozóan június 30-áig kell továbbítani a pedagógiai-szakmai szolgáltatást végző Oktatási Hivatal számára.

Az Oktatási Hivatal az adatok alapján szaktanácsadók, szakértők bevonásával javaslatot tesz a pedagógiai eredményességet javító pedagógiai, oktatásszervezési intézkedésekre és az iskola és fenntartója számára szükséges pedagógiai-szakmai támogatást biztosít. Értékeli továbbá a lemorzsolódás csökkentése érdekében megvalósított pedagógiai tevékenységek előrehaladását is, amelyről tanévenként két alkalommal tájékoztatást nyújt mind az intézmény, mind annak fenntartója számára.

Jelölések a KRÉTA e-naplókban

A tanóra adatainál jelölni kell a tanóra vonatkozó jellemzőket.

A tanórák, foglalkozások 90%-ban differenciálás valamelyik formáját kell alkalmazni.

Lehetőség szerint min. 40%-ban vagy kooperatív, vagy dráma vagy IKT órát kell tartani

Jelölni kell az IPR tanórát, amennyiben előző módszerek, illetve a tanulásszervezés legalább egyike alkalmazásra kerül.

Multikulturális jelölést kell jelölni Roma nemzetiségi tananyaggal foglalkozó tanórák esetében.

Nemzetiségi tanóra jelölést kell alkalmazni Roma népismereti órák esetében.

Mindennapos testnevelést kell jelölni testnevelés órák és sportköri foglalkozások esetében.

Mérést kell jelölni, ha a tanórán bármilyen mérés zajlik.

Projekt megvalósítása esetében a **megjegyzés** rovatba kell beírni.

A különböző tantárgyakba épített **roma nemzetiségi tananyag** címe a tanóra **megjegyzés** részébe kerül beírásra.

FENNTARTÓI TÖBBLET KÖLTSÉGEK

Pedagógia programunkban megjelenő és a fenntartóra háruló többletköltségek összesítése, amennyiben pályázati támogatás nem áll rendelkezésünkre.

Az iskola költségvetéséből valósítjuk meg az alábbi tevékenységeinket:

- Témahetek, projektek, Kalendárium program, roma nemzetiségi oktatás, gyermeknap, egészségnap, környezetvédelmi programok, kézműves nap stb.⁸
- IPR megvalósítása
- Helyi szervezésű tanulmányi versenyek különböző tantárgyakból.
- Részvétel külső tanulmányi és egyéb versenyeken útiköltsége,
- Egyéb foglalkozások, szakkörök anyag és eszköz költségei,
- Hiányzó taneszközök költségei.
- A kooperatív tanulásszervezés, differenciált egyéni képességfejlesztés, az egyéni fejlesztési tervek, a roma nemzetiségi program tankönyvhiánya és az egyéb programok, adminisztrációs feladatok, szabályzat módosítások stb. megvalósításához szükséges fénymásolás.

A költségek az éves munkatervben kerülnek részletezésre.

ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

A PEDAGÓGIAI PROGRAM ÉRVÉNYESSÉGI IDEJE

Az iskola 2025. szeptember 1. napjától szervezi meg a nevelő és oktató munkáját e program alapján.

A PEDAGÓGIAI PROGRAM FELÜLVIZSGÁLATA

A Pedagógiai Program felülvizsgálatára az alábbi okokból kerülhet sor:

- Jogszabályváltozásokból következő felülvizsgálat

A nevelési és pedagógiai program módosul a köznevelési törvény, vagy más jogszabályok, kormány- és miniszteri rendeletek megváltozása következtében.

- Fenntartói döntésből következő felülvizsgálat

A fenntartó új feladatokat határoz meg az intézmény szakmai alapidokumentumában, vagy a korábbi feladatokat csökkentik, átszervezik.

⁸ lásd részletezve éves munkatervben

- Intézményi kezdeményezésre történő felülvizsgálat

Az értékelés, önértékelés során a nevelési- és pedagógiai program bevalásának vizsgálata azt eredményezte, hogy tévesek, esetleg megvalósíthatatlanok voltak a programban kitűzött célok, nem sikerült a kitűzött eredményeket elérni.

A PEDAGÓGIAI PROGRAM ÉRTÉKELÉSE

A pedagógiai programban megfogalmazott célok és feladatok megvalósulását a nevelőtestület folyamatosan vizsgálja. Az intézmény, a szakmai munkaközösségek minden tanév végén írásban értékeli a pedagógiai programban megfogalmazott általános célok és követelmények megvalósulását.

A PEDAGÓGIAI PROGRAM MÓDOSÍTÁSA

A Pedagógiai Program módosítása csak az intézmény nevelőtestülete értekezletének elfogadásával, az igazgató jóváhagyásával válik érvényessé.

A Pedagógiai Program azon rendelkezéseinek érvénybelépéséhez, amelyekből a fenntartóra többletkötelezettség hárul, a fenntartó egyetértése szükséges.

A módosítását kezdeményezheti:

- a nevelőtestületi értekezlet
- az igazgató
- a fenntartó

A PEDAGÓGIAI PROGRAM NYILVÁNOSSÁGRA HOZATALA

Az iskola pedagógiai programja nyilvános, minden érdeklődő számára megtekinthető. A pedagógiai program egy-egy példánya a következő személyeknél, illetve helyeken tekinthető meg:

- az intézmény fenntartójánál;
- az igazgatónál elektronikusan;
- az intézmény könyvtárában elektronikusan;
- az intézmény honlapján;
- az intézmény tanári szobájában elektronikusan,
- KIR Közzétételi lista 2.0.

MELLÉKLETEK

1. Helyi tantervek
2. A nevelőtestületi értekezlet jegyzőkönyve és jelenléti íve
3. Nevelőtestületi határozat
4. Igazgatói határozat

Legitimációs záradék

Jóváhagyási, egyetértési, véleményezési záradék

A Pedagógiai programot a Nagypeterdi Általános Iskola igazgatója a nevelőtestület bevonásával készítette, amely a fenntartó jóváhagyásával válik érvényessé.

A Pedagógia program hatálybalépésének időpontja 2025. szeptember 01.
2025.06.27.

igazgató

A Pedagógiai programot 2025. szeptember 1- napján a fenntartó jóváhagyta.

Bognár László
tankerületi igazgató

FÜGGELÉK

A Nagypeterdi Általános Iskola Dencsházai tagiskolája helyi Pedagógiai Programja

FÜGGELÉK

2025

Nagypeterdi Általános Iskola Dencsházai Általános Iskolája

1	Küldetésnyilatkozat.....	4
1.1	Dencsháza Általános Iskola bemutatása.....	7
1.3	Pedagógiai munkánk:.....	9
1.3.1	Az iskola kapcsolatai:.....	10
1.3.2	Az iskola szolgáltatásai:.....	10
1.3.3	Szociális szolgáltatások:.....	10
2	Az iskola nevelési programja.....	11
2.1	A nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, céljai, feladatai.....	11
2.2	Legfontosabb alapelveink nevelő-oktató munkánkban.....	11
2.3	Kiemelt kompetenciafejlesztési területek.....	12
2.4	Céljaink és feladataink.....	12
2.4.1	Alsó tagozatunkon az alapfokú nevelés-oktatás bevezető és kezdő szakaszában	12
2.4.2	Felső tagozatunkon az alapfokú nevelés-oktatás alapozó (5-6. évfolyam) és fejlesztő (7-8. évfolyam) szakaszában.....	13
2.5	Iskolánkban folyó nevelő-oktató munkaeszköz eljárásrendszere.....	14
2.6	A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok.....	14
2.6.1	Kiemelt kompetenciafejlesztési területek.....	16
2.7	Az egészségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok.....	16
2.7.1	Az egészségfejlesztés iskola feladatai.....	16
2.7.2	Legfontosabb célkitűzéseink.....	16
2.7.3	Egészséges táplálkozás nevelési feladatai.....	17
2.7.4	Személyi higiéné kialakításának feladatai.....	17
2.7.5	Mentálhigiéné feladatai.....	17
2.7.6	Családi életre nevelés feladatai.....	18
2.7.7	Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítása.....	18
2.8	A közösségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok.....	18
2.8.1	Az iskolában folyó közösségfejlesztés színterei.....	18
2.8.2	A tanulók közössége: Diákönkormányzat.....	19
2.8.3	A közösségfejlesztésnél kiemelt kompetenciafejlesztési területek.....	19
2.8.4	Az iskolánkban folyó közösségfejlesztés eszközei, formái.....	20
2.8.5	A pedagógusok helyi feladatai, az osztályfőnök feladatai.....	21
2.8.6	Az osztályfőnök feladatai és hatásköre.....	21
2.9	A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység...22	
2.9.1	A tehetség, képesség kibontakoztatását segítő tevékenységek.....	22
2.9.2	A tehetséggondozás fő stratégiái.....	22
2.10	A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkózását segítő program.....	23
2.10.1	A tanulás segítése.....	24
2.10.2	Fejlesztendő kompetencia területek.....	24

2.10.3	Feladataink, tevékenységeink a kompetencia területek fejlesztése érdekében.	24
2.10.4	A fejlesztő tevékenység alapvető feladatai.....	25
2.10.5	A beilleszkedési, magatartási és tanulási nehézségekkel küzdők segítése.....	25
2.11	Az ifjúságvédelemi feladatok ellátása.....	26
2.12	Szociális hátrányok enyhítését szolgáló további programok	29
2.12.1	MTA-PTE-Oktatási Esélyekért! elnevezésű program.....	29
2.12.2	Integrált nevelés-oktatás.....	29
2.12.3	Boldogságóra program.....	29
2.12.4	Aktív Iskola.....	30
2.13	Kapcsolattartás a szülőkkel, tanulókkal, az iskola partnereivel.....	30
2.14	A tanulmányok alatti vizsga vizsgaszabályzata.....	32
2.14.1	A vizsgaszabályzat célja.....	32
2.14.2	A vizsgaszabályzat hatálya.....	32
2.14.3	Vizsgák általános szabályai.....	33
2.15	Az iskolaváltás, valamint a tanuló átvételének szabályai.....	34
2.16	Iskolai lemorzsolódás.....	35
2.16.1	ILMT PR-program.....	35
2.16.3	Intézkedések az iskola részéről.....	35
2.16.4	Az intézkedések folyamata.....	36
2.16.5	A jelzőrendszer működése.....	37
3	Az intézmény helyi tanterve.....	38
3.1	A NAT műveltségterületeinek megjelenése a tantárgyak rendszerében.....	38
3.2	Kerettanterv.....	40
3.3	Az oktatásban alkalmazható tankönyvek és taneszközök kiválasztásának elvei	41
3.4	A Nemzeti alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósítása.....	41
3.5	Az 1-4. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása.....	41
3.5.1	A tantárgyak tanításának specifikus jellemzői az 1–4. évfolyamon.....	41
3.6	Az 5-8. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása.....	42
3.6.1	A tantárgy tanításának specifikus jellemzői az 5–8. évfolyamon.....	42
3.7	Cigány nemzetiségi oktatás az iskolában.....	43
3.7.1	Cigány nemzetiségi oktatás bevezetésének indoklása.....	43
3.7.2	Cigány nemzetiségi oktatás formája.....	43
3.8	Az 1-8 évfolyamig az etika órákon a gyermekek történelmi szemléletének formálása.....	46
3.9	Mindennapos testnevelés.....	46
3.9.1	A mindennapos testedzés megvalósításának lehetőségei.....	46

3.9.2	Helyi lehetőségek, feltételek.....	47
3.9.3	Pedagógiai, módszertani kapcsolódási pontok.....	47
3.9.4	A délutáni szabadidős foglalkozások célja:.....	48
3.9.5	A hatékonyság érdekében megvalósítandó egészségügyi és pedagógiai szempontok.....	48
3.10	A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések.....	48
3.11	Az iskolai beszámoltatás, az ismeretek számonkérésének követelményei és formái.....	49
3.11.1	Osztályzatok, minősítések.....	50
3.11.2	Osztályzatok a tanterv által előírt törzsanyagra vonatkozó követelmények.....	50
3.11.3	Írásbeli feladatok értékelése.....	51
3.12	Szöveges értékelés.....	52
3.12.1	A szöveges értékelés célja.....	52
3.12.2	Követelmények.....	52
3.12.3	A szöveges értékelés módjai.....	53
3.13	Érdemjeggyel történő értékelés.....	53
3.13.1	A tanulók fizikai állapotának, edzettségének méréséhez módszerek.....	53
3.14	Az iskola egészségnevelési és környezeti nevelési elvei.....	54
3.14.1	Az egészségnevelési program segítői.....	54
3.14.2	Tevékenységi területek.....	55
3.14.3	Szabadidőben a mozgás és levegőzés biztosítása.....	55
3.14.4	Iskolánk szabadidős tevékenységei, amelyek az egészségnevelést szolgálják.....	55
3.14.5	Az egészségnevelés prevenciós programjai.....	56
3.15	A tanulók jutalmazásának, magatartásának és szorgalmának értékelési elvei	56
3.15.1	Magatartás és szorgalom értékelésének alapelvei és célja.....	56
3.15.2	Az értékelés folyamata.....	56
3.15.3	Magatartásra adható dicsérek és elmarasztalások.....	57
3.15.4	Szorgalomra adható dicsérek és elmarasztalások.....	57
	Mellékletek.....	57
	Szöveges értékelés 1-2.osztály	
	Helyi tanterv	
	A pedagógiai program hatálya.....	58
	A pedagógiai program legitimációja.....	59

1 Küldetésnyilatkozat

„Félig sem olyan fontos az, amit tanítunk gyerekeinknek, mint az, ahogy tanítjuk. Amit az iskolában tanultunk, annak legnagyobb részét elfelejtjük, de a hatás, melyet egy jó oktatási rendszer szellemi tehetségeikre gyakorol, megmarad.” (Eötvös József)

A fenti idézet úgy vélem, jól összefoglalja azt a gondolkodást, hogy a nevelés fontosabb a tárgyi, lexikális tudás átadásánál.

Intézményünkben, ebben a szellemben folyik az oktatás, hiszen a mai kor elvárása is az, hogy alkalmazható tudással rendelkezzenek a diákok, ezért nagy hangsúlyt fektetünk a kompetenciák fejlesztésére.

Arra törekszünk, hogy iskoláinkba a gyerekek szívesen mennek tanulni, minden nap, ahol diákok tanulási esélyegyenlősége eredményesen megvalósul, és a gyerekek képességeit megismerve oktatjuk-neveljük és világossá tesszük tanulóink számára a tudás jelentőségét.

Fontosnak tartjuk a tehetséggondozást és a lemaradó diákok felzárkóztatását, a hátránykompenzációt.

Az intézményünkben a legkiemelkedőbb szempontok figyelembe vételével szeretnénk dolgozni, hogy olyan iskolánk legyenek:

- ahová a szülők szívesen hozzák a gyermeküket
- amelybe szívesen járnak a tanulók, és hosszú évek múlva is jó szívvel gondolnak az itt eltöltött évekre
- amely rendelkezik jövőképpel
- ahol színes programokat tervezünk a tanév során
- amelyekben nagy gondot fordítunk a tehetséggondozásra
- ahol kiemelt figyelmet kapnak azok a tanulók, akik lemaradtak, hátrányban vannak (SNI, BTMN), lemorzsolódással veszélyeztetettek
- ahol a tantestület minden tagja fontosnak érzi magát
- ahol figyelembe veszik a pedagógusok értékeit, újító törekvéseit

A tagintézmény adatai:

Tagintézmény neve: Nagypeterdi Általános Iskola Dencsházai Általános Iskolája

Telefon: 73/310-833

E-mail: iskola.dencshaza@gmail.com

Fenntartó: Szigetvári Tankerületi Központ

Alapító okirat száma: 42158/2017

Működési terület: 7915 Dencsháza, Petőfi u. 40. (tagszékhely)

Az iskola terv szerinti típusa: 8 tantermes Általános Iskola

Tantermek száma: Dencsházán 9

Egyéb helyiségek: 8 + vizesblokk

Pedagógiai Programunk tartalmi szabályozása:**Törvények:**

2011.évi CXCV. törvény a nemzeti köznevelésről

2023. évi LII. törvény

Kormányrendeletek:

229/2012.(VIII.28.) korm. rendelet a nemzeti köznevelésről szóló törvény végrehajtásáról

20/1997.(II.13.) korm. rendelet a közoktatásról szóló 1993. évi LXXIX. törvény végrehajtásáról

326/2013. (VIII. 30.) Korm. rendelet a pedagógusok előmeneteli rendszeréről és a közalkalmazottak jogállásáról

5/2020. (I. 31.) Korm. rendelet a Nemzeti Alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012 (VI.4.) Korm. rendelet módosításáról

Miniszteri rendelet:

20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról

23/2004.(VIII.27.) OM-rendelet a tanulói tankönyvtámogatás és az iskola tankönyvellátás rendjéről

26/1997. (IX.3.) NM- rendelet iskola-egészségügyi ellátása

32/2012.(X.8.) EMMI rendelet a Sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelésének irányelve és a Sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelve kiadásáról

1.1 Dencsházai Általános Iskola bemutatása

Dencsháza Baranya megye nyugati részén Szigetvártól 10 km-re fekvő település. Vonzáskörzetébe több apró település tartozik: Szentegát, Galambos puszta, Péterfapuszta, Kárász puszta, Bánfa, Katádfa. Az iskola létszáma jelenleg 79 fő.

A bejáró tanulóink a környező települések önkormányzatainak falubuszai szállítják az iskolába. Az iskolakörzet bár Szigetvárhoz igaz közel van, kissé elzárt terület. A szociális helyzetre vonatkozó felmérésekből kitűnik, hogy a szülők többsége munkanélküli, vagy közmunkaprogram keretében dolgozik. Ezt támasztja alá a 105/2015. (IV. 23.) Korm. rendelet, miszerint Dencsháza település társadalmi-gazdasági és infrastrukturális szempontból elmaradott, illetve az országos átlagot jelentősen meghaladó munkanélküliséggel sújtott. Ebből következik, hogy tanulóink többsége hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, ingerszegény környezetben él. Sajnos szomorú, de sok esetben megállapítható tény, hogy több gyermeknek csak a napköziben biztosított a rendszeres meleg étkezés.

A BTMN és az SNI tanulóink száma is magas. Ezért azt gondolom, hogy kedvező a tanulóink számára az alacsony osztálylétszám, hiszen így minden gyerek nagyobb figyelmet kap a tanórákon és a tanórákon kívül is.

A napközibe járó tanulóink létszáma: 78 fő.

Iskolánk diákjainak 90 %-a reggel 8 órától délután 16 óráig az intézményben tartózkodik. A képességeik és a neveltségi szintjük igen eltérő. Az iskola igyekszik ezeket az eltéréseket kompenzálni. A tanórák szervezésénél fontos szerepet kap a differenciálás.

Tanórákon és tanórákon kívül is az egyéni fejlesztés, a felzárkóztatás kiemelt figyelmet kap a gyerekek iskolai életében. Az 5.- 8. osztályos tanulóink kompetencia és egyéni fejlesztésben is részesülnek heti 1-1 órában. Azt gondolom, hogy ezek a tanórán kívüli foglalkozások is hozzásegítik a végzős tanulóink középiskolai felvételi előkészítését, illetve az eredményesebb iskolai tanulmányi munkájukat.

19 fő SNI tanulókkal gyógypedagógus, 12 fő BTMN-es gyerekekkel fejlesztő pedagógus foglalkozik. 3 diákot logopédus fejleszt heti rendszerességgel. 4 tanulóra a pszichológus külön figyelmet fordít a hetenkénti foglalkozásokon.

Törekvéseink

Legfontosabb feladatunknak tartjuk, hogy meg tudjuk tartani tanulóinkat. Ezért igyekszünk megfelelni a tanulói és szülői elvárásoknak.

A képességbontakoztató, tehetséggondozó programok, a különböző szakkörök működése mind azt a célt szolgálja, hogy a szülők és a gyerekek ragaszkodjanak az iskolánkhoz. Intézményünk minden lehetőséget megragad és felvállal annak érdekében, hogy minél többet tudjunk nyújtani tanulóinknak. Minden pályázati lehetőséget megragadunk, de gyakran az önrész előteremtése is gondot okoz. A költségvetésünk olyan szűkös, hogy csak minimális összeget lehet tervezni, a fenntartó pedig nem tud pluszt adni.

Együttműködésre törekszünk az RNÖ-vel, Önkormányzatokkal és a civil szervezetekkel.

Szülők elvárásai:

Elvárják, hogy oktatás- nevelés megfelelő összhangban legyen. Esetenként azt is, hogy kényes helyzetekben (serdülőkor problémái, szexuális felvilágosítás, agresszivitás stb.) az iskola a családi feladatokat is vállalja át. A szülők kétharmada a reáltárgyak oktatását tartja

fontosabbnak. Nagyrésztük ebben segíteni nem tud, azt szeretné, ha a tanuló az órán minden elsajátítana.

A tantárgyi rendszeren és a kötelező szolgáltatáson túl jelentős szülői igény van.

- számítógépes oktatásra,
- idegen nyelv oktatásra,

A szülők természetesen abban érdekeltek, hogy gyermekeik felkészülten hagyják el az iskolát. Sikerült elérnünk, hogy a tanulóink a 8. évfolyam elvégzése után felvételt nyernek az általuk választott közép fokú intézménybe, és ott megállják a helyüket.

A tanulók elvárásai:

A DÖK jelzései alapján a tanulók többsége jól érzi magát az iskolánkban. Tanulási problémákat a tanárokkal, kisebb korban a szülőkkel beszélnek meg.

Elfogadják a jelenleg kialakult ellenőrzési módszereket, de a szóbeli feleléstől szoronganak. A jó jegynek nevelő hatást tulajdonítanak, és szeretik, ha lehetőség nyílik a dolgok megbeszélésére. Jelentős érdeklődést mutatnak a számítógépes oktatás iránt. Szabadidejükben szívesen sportolnak, kirándulnak.

Az intézmény tekintélye:

A tekintélyt egyenlőre döntően a gyermekközpontúság és az eddig elért eredmények adják. Az eltelt idő arra volt elég, hogy létrejőjenek annak a műhelymunkának a feltételei, melyek majd a hagyományok megerősítésével még több belső értéket teremtenek.

Az irányítás:

Az iskola szakmai irányítását az érvényben lévő törvények és rendeletek keretein belül az EMMI végzi.

A fenntartási irányítást a Szigetvári Tankerületi Központ gyakorolja.

Joga az anyagi eszközökkel történő gazdálkodást ellenőrizni, az iskola szakmai tevékenységét, eredményességét figyelemmel kísérni, szakértőkkel ellenőriztetni és minősíteni.

A munkánkat meghatározó belső körülmények

Az iskola tanulói:

Az iskola tanuló létszáma jelenleg 79 fő Dencsházán. A tanulók döntő többsége az iskolában kell, hogy megkapja azokat a háttértámogatásokat, melyekre a nyugodt előmenetelhez szüksége van.

Rendszeresen a tanulmányi kirándulások és minden gyerek évente legalább egyszer eljut színházba.

Sajnos ezeket a családok nem tudják biztosítani. Több év óta figyeljük, hogy a beérkező első osztályos tanulók közül egyre többen olyan zavarokkal küzdenek, melyek kezelése, kiküszöbölése elengedhetetlen. Számos gyermek küzd részképesség zavarral, tanulmányi nehézségekkel, ez később beilleszkedés és esetleg magatartászavarhoz vezethet. Ez társadalmi probléma is. Az iskola pedagógusai rendszeresen végeznek felzárkóztatást is.

Az iskola dolgozóiról általában:

Minden pedagógus végzett olyan intenzív tanfolyamot ahol módja nyílt szakképzettségének megújítására, illetve olyan ismeretek megszerzésére, mely a tanulókkal való foglalkozás új lehetőségeit biztosítja.

A nevelők továbbképzéséről az iskola folyamatosan gondoskodik, és azt ösztönzi.

A nevelők emberileg és szakmailag is alkalmasak feladataik ellátására.

Szeretik a gyermekeket és felelősséget éreznek tanítványaik iránt. Az óráik szakmai felkészültségről, módszertani jártasságról tanúskodnak. Rendszeresen tartanak különböző tehetséggondozó foglalkozásokat (kézműves foglalkozások, énekkar, sportkör).

Folyamatos a lemaradók felzárkóztatása is (magyar nyelv, német nyelv, matematika).

A nevelőtestület a jelenlegi összetételében alkalmas kerettanterv megvalósítására.

Az egyéb munkakörökben dolgozók feszített munkája is elengedhetetlen az iskola működéséhez.

1.2 Pedagógiai munkánk:

1 – 4 évfolyamon legfontosabb feladatunk, hogy a tanulók valóban készségi szinten sajátítsák el az olvasás, az írás és a számolás alapjait. Elsősorban az értő olvasás készsége a cél.

Az első osztályt tanító nevelő, mindig maga választhatja meg az olvasás tanításának módszerét és taneszközt.

Az alsó tagozatos évfolyamokon rendszeres felmérésekkel ellenőrizzük a bemenetet, a kimenetet, ezek ismeretében határozzuk meg a tennivalókat. Jelentős feladatot vállaltunk a különböző hátrányokkal érkező elsősök korrekciós gondozásával.

Igyekszünk meggyőzni a fenntartót, a szülőket ennek a munkának a szükségességéről.

Felső tagozatunkban is az a gyakorlat, hogy a módszert, a taneszközt a szaktanár maga választja meg.

A humán, a reál és a készségtárgyak oktatásának egészséges egyensúlyát igyekszünk megvalósítani. Kompetenciafejlesztést matematika, magyar nyelv és irodalom valamint német tantárgyból a 6. és 8. évfolyamon végzünk.

Nevelési feladataink közül talán legfontosabb a közösség, mint érték kialakítása és elfogadtatása. Ez a mai társadalmi környezetben nagyon nehéz. Ha kisiskolás korban a tanuló nem jut el odáig, hogy tisztelje az iskolatársát, hogy elfogadja annak másságát, biztos, hogy önző, magának való felnőtt lesz belőle.

Hasonlóképpen fontos a kisgyermekkori agresszivitás okainak feltárása a szülővel közösen és az ennek visszaszorítására teendő intézkedések. Iskola pszichológus, és szociális munkás segítségét vesszük igénybe.

Nevelőmunkánkban nagy jelentőségű a szabadidő hasznos eltöltésének szervezése, irányítása. Tanulóink részére sokrétű órán kívüli tevékenységi formát ajánlunk, amit szívesen vesznek igénybe: szakkörök, énekkar, rendszeres sportversenyek, kirándulások biztosítják a kínálatot.

1.2.1 Az iskola kapcsolatai:

- A Tankerületi Központ munkatársaival jó szakmai kapcsolat alakult ki.
- A Megyei Pedagógiai Intézettel jó együttműködés alakult ki az évek során.
- A helyi önkormányzattal, a kapcsolat rendezett
- A térség általános iskoláival közösen szervezünk megbeszéléseket, továbbképzéseket, működtetjük a szakmai munkaközösségeket.
- Együttműködünk az óvodákkal
- Pedagógiai Szakszolgálat, EGYMI-vel
- A szülőkkel a sokoldalú kapcsolattartás több éve kialakult hagyományai élnek (szülői értekezletek, Szülők Közössége).
- Együttműködünk az azt igénylő egyházakkal.

- RNÖ-vel
- Védőnővel
- Iskolaorvossal
- Máltai Szeretszolgálat

1.2.2 Az iskola szolgáltatásai:

Kötelező tanulási időn kívül igénybe vehető iskolai szolgáltatások:

- Fogadóóra, fogadónap keretén belül konzultációs lehetőség biztosítása.
- Felkészítés versenyekre.
- Számítógép használat.
- Sportudvar használat.

Ezek a szolgáltatások ingyenesek.

Egyéb szolgáltatás programba állítására is van lehetőség az iskolavezetés és a fenntartó előzetes jóváhagyása alapján.

1.2.3 Szociális szolgáltatások:

- Napközis étkezési lehetőség (tízórai, ebéd, uzsonna).
- Egészségügyi szűrővizsgálat, iskolaorvosi szolgáltatás.

2 Az iskola nevelési programja

2.1 A nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai

Nevelő-oktató munkánk alapelveit kialakító értékek:

A nevelési program átdolgozása előtt - az alapelvek meghatározásához - tantestületünk összegyűjtötte azokat a legfontosabb emberi és erkölcsi értékeket, amelyeket közösen a legértékesebbnek tartunk. Ezen értékek mentén fogalmaztuk meg alapelveinket, amelyek nevelő munkánkat meghatározzák.

Közösen elfogadott legfontosabb értékek:

- *tolerancia, türelem, egymás tisztelete, megbecsülése,*
- *humanizmus, szeretet, elfogadás,*
- *becsületesség, igazságosság, őszinteség, bizalom,*
- *a természet tisztelete, védelme, környezetünk megóvása a jövő nemzedék számára,*
- *önfegyelem, önismeret, példamutatás,*
- *pontosság, igényesség és kitartás a munkában,*
- *a tudás, a munka, az értékteremtés megbecsülése,*
- *önállóság, szabadság, mások szabadságának tisztelete,*
- *esztétikai, művészeti értékek, az egyetemes és nemzeti kultúra tisztelete,*
- *derű, humor, mely átsegít a gondokon.*

Pedagógiai nevelő-oktató munkánk során az előbbieken felsorolt értékek közvetítését alapfeladatnak tekintjük, nevelő-oktató munkánkat ezen értékek mentén végezzük.

2.2 Legfontosabb alapelveink nevelő-oktató munkánkban:

- a gyermekek egész személyiségének, képességeinek fejlesztése álljon a középpontban,
- a nemzetiségi, etnikai kisebbségi oktatás lehetőséget teremt a multikulturális tartalmak megjelenítésére,
- minden gyermek kapja meg a lehetőséget ahhoz, hogy megtalálja azt, amiben tehetséges,
- kiemelt feladat a HHH és HH tanulókkal való foglalkozás az esélyegyenlőség megteremtése.
- a mindenki számára nélkülözhetetlen általános műveltségnek azokat a szilárd alapjait adjuk el tanulóinkkal, amelyekre biztonságosan építhetik további
- tanulmányaikat, és mutassunk utat ahhoz, hogyan bővítsék önállóan ismereteiket, felhasználva az írott ismeretanyag és a kommunikációs eszközök lehetőségeit,
- a SNI tanulók integrált oktatása segítse beilleszkedésüket, fejlesztésüket,
- széleskörű tevékenységek kínálatával minél több területen képezzük diákjainkat, megadva lehetőségét a későbbi, érett korban történő pályaválasztásnak.
- nagy figyelmet fordítunk az emberiség jövőjét meghatározó közös problémákra,
- az egész világot átfogó kérdésekre vonatkozóan hangsúlyozzuk:
- az egyén és az állam felelősségét;
- az egyén és a társadalmak lehetőségeit, feladatait a problémák megoldásában,
- környezetünket, a Földet, az emberiséget, az egyes közösségeket fenyegető veszélyek csökkentésének fontosságát.

2.3 Kiemelt kompetenciafejlesztési területek:

- Anyanyelvi kommunikáció
- Idegen nyelvi kommunikáció
- Matematikai kompetenciák
- Természettudományos kompetenciák
- Digitális kompetencia
- Hatékony és önálló tanulás kompetenciája
- Szociális és állampolgári kompetenciák
- Kezdeményezőképeség és vállalkozási kompetenciák
- Esztétikai és művészeti kompetenciák

A kompetenciaterületek fejlesztésének műveltségterületenkénti lebontását a helyi tanterv tantárgyi része tartalmazza részletesen.

2.4 Céljaink és feladataink:

2.4.1 Alsó tagozatunkon az alapfokú nevelés-oktatás bevezető és kezdő szakaszában (1-4 évfolyam)

Céljaink:

- óvjuk és fejlesszük tovább az iskolába lépő kisgyermekben a megismerés és a tanulás iránti érdeklődést és nyitottságot, segítsük a gyermekek természetes fejlődését;
- vezessük át a gyermekeket az óvoda játékközpontú tevékenységéből az iskolai tanulás tevékenységeibe;
- a játékoságot megőrizve, tapasztalás útján a gyerekek minél több érzékét, készségét és képességét fejlesszük az iskolai, közös tevékenység során;
- tegyük fogékonnyá tanulóinkat saját környezetük, a természet, a társas kapcsolatok, majd a magasabb társadalom értékei iránt;
- iskolánk adjon teret és lehetőséget a gyermekek játék és mozgás iránti vágyának kielégítésére; alakítsuk ki az egészséges életmódra való igényt;
- a tanítási tartalmak feldolgozásának folyamatában közvetítsünk elemi ismereteket, fejlesszünk alapvető képességeket és alapkészségeket.

Feladataink:

- a személyre szóló fejlesztés törekvése álljon pedagógiai munkánk középpontjában;
- a tanulói kíváncsiságra, érdeklődésre épített, és ezáltal, motivált munkában fejlesszük a kisgyermekben a felelősségtudatot, a kitartás képességét, és mozdítsuk elő érzelmviláguk gazdagodását;
- adjunk, mutassunk példákat az ismeretszerzéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz;
- alapozzuk meg tanulási szokásaikat;
- támogassuk az egyéni képességek kibontakozását;
- működünk közre a tanulási nehézségekkel való megküzdés folyamatában;
- figyeljünk azoknak a hátrányoknak a csökkentésére, amelyek gyermekeink szociális-kulturális környezetéből vagy eltérő ütemű fejlődéséből fakadnak;
- tudatosítsuk tanulóinkban a szűkebb és a tágabb környezetből megismerhető értékeket;
- erősítsük meg a humánus magatartásmintákat, szokásokat;
- formáljuk a gyermekek jellemét, mely szolgálja személyiségük érését.

2.4.2 Felső tagozatunkon az alapfokú nevelés-oktatás alapozó (5-6. évfolyam) és fejlesztő (7-8. évfolyam) szakaszában

Céljaink:

- folytassuk és erősítsük az első szakasz (alsó évfolyamok) nevelő-oktató munkáját, a képességek, készségek fejlesztését;
- a tanítási tartalmak feldolgozásának folyamatában vegyük figyelembe, hogy ez az egységes rendszert képező szakasz két, pedagógiaileg elkülöníthető periódusra tagolódik;
 - a 10-12 éves tanulóink gondolkodása erősen kötődik az érzékelés útján szerzett tapasztalataikhoz
 - 13-14 éves kortól a tanulóink ismeretszerzési folyamatában előtérbe kerül az elvont fogalmi- és elemző gondolkodás;

- neveljük együtt a különböző érdeklődésű, eltérő értelmi, érzelmi, testi fejlettségű, képességű, motivációjú, szocializáltságú, kultúrájú gyerekeket;
- tanulóinkat – érdeklődésüknek, képességüknek és tehetségüknek megfelelően – készítjük fel a továbbtanulásra, a társadalomba való majdani beilleszkedésre;
- készítjük fel tanulóinkat jogaik, kötelességeik törvényes gyakorlására.

Feladataink:

- fejlesszük tanulóinkban azokat a képességeket, készségeket, amelyek a környezettel való harmonikus, konstruktív kapcsolataikhoz szükségesek;
- a tanulási tevékenységek közben és a tanulói közösségben való élet során fejlesszük tanulóink önismeretét, együttműködési készségét, akaratát, segítőkészségét, szolidaritásérzését, empátiáját;
- teremtsünk olyan helyzeteket, amelyekben tanulóink gyakorlati módon igazolhatják megbízhatóságuk, becsületességük, szavahihetőségük értékét;
- tudatosítsuk tanulóinkban a közösség demokratikus működésének értékét és általánosan jellemző szabályait; tisztázzuk az egyéni- és közérdek, a többség és kisebbség fogalmát, fontosságát a közösséghez, illetve egymáshoz való viszonyában;
- terjesszük ki a tanulói demokratikus normarendszert a természeti és az épített környezet iránti felelősségre, a mindennapi magatartásra;
- fejlesszük tanulóinkban a nemzeti hagyományok és a különböző kultúrák megismerése iránti igényeket; erősítsük tanulóinkban az Európához való tartozás tudatát.

2.5 Iskolánkban folyó nevelő-oktató munkaeszköz eljárásrendszere

A nevelési eszköz az a módszer, amellyel, mint a tevékenységformával a nevelési folyamat megvalósul.

Tanulóinkat igyekszünk pozitív tevékenységekre készíteni, gyengítve a negatív hatásokat. Nevelési eljárásainkat alkalmazzuk céljaink elérése érdekében.

Ezek a következők:

A meggyőzés, a felvilágosítás, a tudatosítás érdekében alkalmazott módszereink:

- az oktatásban alkalmazott módszerek;
- minta, példa, példakép, példakövetés, eszménykép;
- bírálat, önbírálat;
- beszélgetés, felvilágosítás, tudatosítás;
- előadás, vita, beszámoló.

Ösztönző módszerek:

- motiváció, biztatás, megbízás, elismerés, ígéret, dicséret;
- gyakorlás, követelés;
- ellenőrzés, értékelés, szóban vagy írásban, osztályozás;
- játékos módszerek;

A pozitív magatartásra ható módszereink:

- motiváció, ösztönzés, biztatás; elismerés, dicséret, jutalmazás;
- osztályozás;
- felszólítás; ráhatás

A negatív viselkedés kialakulása elleni módszerek:

- felügyelet;
- ellenőrzés;
- figyelmeztetés;
- intés, elmarasztalás, tiltás;
- büntetés.

2.6 A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

Az átdolgozott Nemzeti Alaptantervben és a Kerettantervben leírt egységes, alapvető tartalmak átadása, elsajátíttatása, valamint az ezekre épülő differenciálás szolgálják, hogy tanulóink:

- különböző szintű adottságaikkal;
- eltérő mértékű fejlődésükkel;
- iskolai és iskolán kívüli tanulásukkal;
- eltérő érdeklődési körüket érintő tevékenységükkel;
- szervezett ismeretközvetítéssel;
- spontán tapasztalataikkal összhangban, minél teljesebben bontakoztathassák ki személyiségüket.

Tanulóink személyiségfejlesztésével kapcsolatos pedagógiai feladataink:

- A tanulók erkölcsi nevelése
A különböző szociokulturális háttérrel rendelkező tanulók között a hátrányok feltárásával és kompenzálásával az esélyegyenlőség biztosítására törekszünk. Feladataink: az alapvető erkölcsi értékek megismertetése, tudatosítása és meggyőződéssé alakítása tanulóink körében.(szociális kompetenciák)
- A tanulók értelmi nevelése
Az értelmi képességek, illetve az önálló ismeretszerzéshez szükséges képességek kialakítása, fejlesztése. A világ megismerésére való törekvés igényének kialakítása, felkészülés az egész életen át tartó tanulásra. (hatékony, önálló tanulás kompetenciájának fejlesztése)
- A tanulók érzelmi nevelése
A tanulókat körülvevő környezet jelenségeire, a közösségre és önmagukra irányuló helyes, cselekvésre és aktivitásra készítő érzelmek kialakítása. (énkép, önismeret fejlesztése)
- A tanulók közösségi nevelése
Az emberi együttélés szabályainak megismertetése. Az együttműködési készség kialakítása az önismeret fejlesztésével. (szociális kompetencia)
A kultúrált magatartás és kommunikáció elsajátítása. (anyanyelvi kommunikáció)
- A tanulók esztétikai nevelése

Szűkebb és tágabb környezetünk esztétikájának tudatosítása, értékmegőrző magatartás kialakítása.

Igényesség önmagunkkal és környezetünkkel szemben. (esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképesség)

- A tanulók akarati nevelése
Az önismeret kialakításával a kitartás, a szorgalom, a céltudatosság, az elkötelezettség formálása. (énkép, önismeret fejlesztése)
- A tanulók nemzeti nevelése
A haza, a szülőhely múltjának és jelenének megismerése. A nemzeti hagyományok ápolása, megbecsülése; a hazaszeretet érzésének felébresztése. (szociális és állampolgári kompetencia)
- A tanulók állampolgári nevelése
Az alapvető emberi, állampolgári és Európai Uniók jogok és köteleességek megismertetése. Problémaérzékenység kialakítása a társadalmi jelenségek és problémák iránt. (állampolgári kompetencia)
- A tanulók munkára nevelése
A munka fontosságának tudatosítása. A munkavégzés, mint az ember egész személyiségét fejlesztő folyamat iránti tudatos törekvés, igény kialakítása. (kezdeményszerzőképesség és vállalkozói kompetencia)
- A tanulók egészséges életmódra nevelése
A testmozgás képességeinek fejlesztése, a testmozgás iránti vágy felkeltése. Egészséges, edzett személyiség kialakítása. Az egészséges életmód és az egészségvédelem fontosságának tudatosítása.
- A tanulók környezeti nevelése
A természetes és mesterséges emberi környezet értékeinek megismerése. Értékmegőrző és fejlesztő, környezettudatos magatartás kialakítása. Az egészséges természet kialakításáért és megtartásáért tevékenykedő tudatos és felelős személyiség kialakítása. (természettudományos kompetencia)

Az eredményes munka feltétele, hogy a pedagógus maga is rendelkezzen közösségi vonásokkal, és ezáltal alkalmas legyen a személyiségfejlesztéssel járó feladatok elvégzésére, valamint tudatosan adjanak példát szakmai felkészültségéből, korrektségéből, emberségéből.

Ennek fejében mindezt jogosan várhatják el tanítványaiktól.

2.6.1 Kiemelt kompetenciafejlesztési területek:

- Anyanyelvi és matematikai kompetenciák
- Kezdeményszerzőképesség és vállalkozói kompetencia
- Környezettudatosságra nevelés
- Szociális és állampolgári kompetencia
- Hatékony, önálló tanulás
- Digitális kompetencia

2.7 Az egészségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

2.7.1 Az egészségfejlesztés iskola feladatai

Egészségnevelési tevékenységeink

A nevelési intézmények feladatai közül jelentős az egészséges életmódra nevelés. Az egészségnevelés az élet minőségével foglalkozik, a tanulók fizika, társadalmi és mentális jólétével.

A tanulóknak szükségük van arra a lehetőségre, hogy olyan magatartást és értékrendet alakítsanak ki, mely képessé teszi őket arra, hogy azt válasszák, ami most jelenlegi életünkben is értékes és a jövőben is az lesz.

Az egészségnevelés a tanulókat arra kívánja felkészíteni, hogy teljes értékű, hatékony, megbízható, felelős tagjai legyenek majd felnőttként a társadalomnak.

Legfontosabb célkitűzéseink:

- Alakítsuk ki tanulóinkban az egészséges életmód iránti igényt.
- Tanulóink ismerjék meg - életkoruknak megfelelően - saját egészségi állapotukat.
- Ismerjék meg az egészséget károsító tényezőket és azok veszélyeit.
- Legyenek képesek elutasítani a számukra károsat, az egészség képviseljen értéket.
- Alakítsunk ki az igényt az egészséges és tiszta környezet iránt.
- Egészséges táplálkozás kerüljön előtérbe.
- Testmozgás fontosságának tudatosítása, elfogadtatása.

S ezen értékek birtokában képesek legyenek egészségük megőrzésére, betegségek megelőzésére, egészséges személyiség kimunkálására, a helyes egészségmagatartás kialakítására.

Egészségfejlesztéssel kapcsolatos legfontosabb feladataink:

- Az egészséges életmódra nevelés legyen része az iskolai élet minden területének.
- Biztosítsuk az egészséges fejlődéshez szükséges feltételeket és tevékenységeket.
- Mutassunk be sokoldalú egészségvédő lehetőségeket, nyújtsunk az egészség megvédésére, visszaszerzésére vonatkozó közérthető ismereteket.
- Tudatosítsuk, hogy alapvető értékünk az élet és az egészség. Ajánljunk ezek megővására magatartási alternatívákat, gyakorlással, segítséggel és példamutatással. Alakítsunk ki egészségvédelmi szokásrendszert, helyes szokások folyamatos gyakoroltatásával és ellenőrzésével.
- Ösztönözzük tanulóinkat – közös véleményformálással, tanácsadással – az egészségvédő magatartás szabályainak megtartására. (anyanyelvi kommunikáció)
- Nyújtsunk segítséget az egészségvédő öntevékenységekben és az egészséges életmód kialakításában.
- A napközis tevékenységek során biztosítsunk lehetőséget arra, hogy a napirendbe beillesztve tudatosan tervezett, fejlesztő mozgással és játékkal levegőn tölthessék szabadidejük nagy részét. Mindezek figyelembevételével alakítsuk helyesen a napi és heti rendet.
-

2.7.2 Egészséges táplálkozás nevelési feladatai:

- Az egészséges táplálkozás iránti igény kialakítása. (Napi ötszöri étkezés)
- A kulturált étkezési szokások, az étkezések rendjének kialakítása, és az ízléses terítés iránti igény felkeltése.
- Iskolánk tanulói számára háromszori étkezést biztosít.
- Az étrend összeállításánál figyelembe kell venni a gyermekélelmezési normákat.
- El kell érünk, hogy tanulói fogasztási szokásaiban változás történjen, helyezzék előtérbe az egészséges élelmiszereket.

2.7.3 Személyi higiéne kialakításának feladatai:

- Helyes tisztálkodási és fogápolási igények kialakítása, technikák elsajátítása.
- Az időjárásnak, évszaknak megfelelő öltözködési szokások kialakítása. Váltócipő használata.
- Gyakori fertőző betegségek megelőzésének, terjedésük megakadályozása módjainak tanulása, ismerete, betartása.
- Káros élvezeti szerek veszélyeinek és fogyasztásuk következményeinek megismerése.
- Rendszeres fogorvosi szűrés és tájékoztatás, szükség esetén kezelések igénybevétele.
- Egészségügyi szolgáltatások rendszeres biztosítása, szükség szerint igénybevétele. (Iskolaorvos, védőnő, fogorvos)

2.7.4 Mentálhigiéne feladatai:

- Biztonságos, nyugodt, bizalommal teli, elfogadó, szeretetteljes légkör biztosítása tanulói, dolgozóink számára.
- Ésszerűen tervezett oktató és nevelőmunka, mely biztosítja tanulóinknak az egyenletes terhelést.
- A veszélyeztetett és halmozottan veszélyeztetett tanulók körének felmérése és folyamatos segítése. Megfelelő segítségnyújtás a lelkileg sérült tanulóknak az iskolapszichológusokkal együttműködve. A lelkileg egészséges tanulók mentális épségének megőrzése.
- Személyre szabott beavatkozási lehetőségek alkalmazása, kiegészítése különböző terápiák javaslatával.
- Lehetőségek biztosítása, és személyes példamutatás a szabadidő helyes, egészséges eltöltésére.

2.7.5 Családi életre nevelés feladatai:

- Tegyük képessé tanulóinkat a tartalmas, egyenrangú, harmonikus emberi kapcsolatok kialakítására és fenntartására. Tudatosítsuk, hogy a család életünk alapvető, legfontosabb közössége. Törekedjünk a kíváncsú családmódel iránti igény felkeltésére és kialakítására.
- A családi életre nevelés fontos területe a szexuális nevelés. Ezzel kapcsolatos feladatunk, hogy megismerjék és megérthessék testük működését, a nemiségnek az emberi életben betöltött szerepét.
- Tájékoztatunk kell a gyerekeket a nemi úton terjedő betegségekről, ezek következményeiről, és megelőzési lehetőségeiről. Ismereteket kell nyújtanunk a fogamzásgátló módszerekről, a tudatos családtervezésről.

2.7.6 Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítása

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítása tanítási órákon belül (osztályfőnöki, biológia és testnevelés óra) és délutáni csoportfoglalkozásokon valósul meg.

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítása: tanórán és tanórán kívül valósul meg a védőnő segítségével.

2.8 A közösségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

Az emberi élet alapja a társas valóság. Az ebben való élethez, eligazodáshoz elengedhetetlen a közösségben való nevelés, amely mint tanulási színtér is megjelenik.

A közösségfejlesztés az a folyamat, amely az egyén és a társadalom közötti kapcsolatot kialakítja, megteremti.

A közösségi nevelés területei:

- család
- óvoda
- iskola
- iskolán kívüli közösségek
- társadalom

A gyerekek szempontjából meghatározó a család, az óvoda és az iskola, mert az alapvető viselkedési formákat itt sajátítják el. Nem becsülhető le a baráti kör, sportegyesület és egyéb közösségek hatása sem, de ezek csak később kezdenek előtérbe kerülni. A társadalom egészének hatása elsősorban a médián keresztül közvetítődik. A média hatása különösen erős a gyerekekre. Ezt az iskolának figyelembe kell venni, és megfelelően értelmeznie. (digitális kompetencia)

2.8.1 Az iskolában folyó közösségfejlesztés színterei:

Tanórák

- osztályfőnöki órák

Tanórákon kívüli, felnőttek által szervezett, iskolai foglalkozások:

- napközi
- szakkörök

Tanórákon kívüli, pedagógusok és diákok által szervezett iskolai foglalkozások

- diákönkormányzat
- iskolai ünnepélyek
- iskolai programok

Szabadidős tevékenységek

- osztálykirándulások
- klubdélutánok
- tanulmányi kirándulások

2.8.2 A tanulók közössége: Diákönkormányzat

Az 1996. évi Köznevelési Törvény új jogi alaphelyzetet teremtett, amely egyenrangú félként kezeli az oktatás folyamatában szereplőket, és demokratikus működési formát ír elő az iskolák számára. Az iskola egyes alapidokumentumai a Diákönkormányzattal való egyeztetési vagy véleményezési folyamaton keresztül lépnek életbe, illetve ezeken keresztül változtathatók meg.

A Diákjogi Charta előírásait, a jogokat, a kötelességeket tanulóinkkal folyamatosan betartatjuk. Ebben a Diákönkormányzatnak nagy a felelőssége. A házirend elkészítésében és minden, a diákokat érintő kérdésben véleményt nyilváníthatnak. A felvállalt feladatok elvégzéséért felelősséggel tartoznak.

A Diákönkormányzat önálló működési szabályzattal rendelkezik, aktívan részt vesz az egész iskolát érintő közös programok szervezésében.

A diákközségi üléseken feltett kérdéseivel, előforduló problémák felvetésével és a diákok kéréseinek továbbításával segíti az iskola vezetésének munkáját. A diákönkormányzat működése gyakorlóterepe a közügyekben való hatékony együttműködésnek, így az állampolgári kompetenciák fejlesztésének.

Iskolai Diákönkormányzatunk dönt:

- saját működéséről;
- a működéséhez biztosított pénzeszközök felhasználásáról;
- hatáskörei gyakorlásáról;
- egy tanítás nélküli munkanap programjáról;
- tájékoztatási rendszerének létrehozásáról és működtetéséről;
- a tájékoztatási rendszer szerkesztőségének, tanulói vezetőjének és munkatársainak megbízásáról.

Az iskolában folyó közösségfejlesztés pedagógiai feladatai:

Az egyén szintjén alapvetően két egymással szemben álló gondolkodásmód létezik: az individuális és a kollektív gondolkodásmód. Az iskola egyik fontos feladata, hogy a család mellett az iskolai szinten is megtanulják a gyerekek a kollektív gondolkodásmódot.

2.8.3 A közösségfejlesztésnél kiemelt kompetenciafejlesztési területek:

- Szociális és állampolgári kompetenciák
Közjó iránti elkötelezettség, konfliktuskezelés, együttműködő magatartás
Környezet és az emberi közösségek harmonikus viszonyáért felelősségvállalás,
- Anyanyelvi kommunikáció
Saját és közérdek képviseléséhez szükséges szóbeli és írásbeli, nyelvi kifejezőkészség.

Ennek érdekében az iskola feladatai:

Neveljen:

- felelősségvállalásra
- saját képességek maximális kifejtésére
- játékszabályok betartására
- önfegyelmre
- becsületességre
- mások győzelmének elfogadására
- mások személyének és tulajdonának tiszteletben tartására
- helyes értékteljes, önértékelés képességének kialakítására
- közvetlen környezetünk (iskola) megőrzésére
- környezettudatos szellemben szervezze a mindennapi életét, kirándulásokat, erdei iskolákat
- harmonikus kapcsolatra a társadalmi és természeti környezettel

- hon-, és népismeretre
- hazaszeretetre

Alakítsa ki:

- a másság elfogadását (vallás, életmód, különböző kultúrák, fogyatékoság) (szociális kompetencia)
- az empátia kapcsolatteremtés képességét
- a türelem és megértés képességét
- saját identitástól eltérő tulajdonságok toleranciáját
- önálló véleményformálás képességét (anyanyelvi kommunikáció)
- érvek kifejtésének, megvédésének, értelmezésének képességét (kommunikációs képesség)
- az új információs környezetben való eligazodás képességét. (digitális kompetencia)

Mutassa meg:

- hogy sokféle vélemény létezik.
- véleményét mindenkinek jogában áll képviselni, megvédeni.

A tananyag elsajátításakor minden pedagógus:

- segítse a tanulók kezdeményezéseit,
- segítse a közvetlen tapasztalatszerzést,
- biztosítson elég lehetőséget és teret a közösségi cselekvések kialakításához
- alakuljon ki a tanulóban a bátorító, vonzó jövőkép
- adjon átfogó képet a munka világáról
- alkalmazott változatos munkaformák erősítsék az együvé tartozás és az egymásért való felelősség érzését (kezdeményezőképeség és vállalkozói kompetencia)

2.8.4 Az iskolánkban folyó közösségfejlesztés eszközei, formái:

- Tanulmányi kirándulások
- Osztálykirándulások
- Osztályfőnöki órák (konfliktusok kezelése)
- Ünnepek, megemlékezések
- Farsang
- Mikulás
- Karácsony
- Ünnepes tanévnitó (leendő elsősök méltó fogadása)
- Ünnepes tanévzáró és ballagás (búcsú a nyolcadikos diákoktól)
- Kézműves foglalkozások: Karácsonykor és Húsvétkor
- Bemutató órák a leendő elsősök szüleinek
- Házi rend
- Kapcsolat más iskolákkal

2.8.5 A pedagógusok helyi feladatai, az osztályfőnök feladatai

A pedagógusok feladatainak részletes listáját személyre szabott munkaköri leírásuk tartalmazza. A pedagógusok legfontosabb helyi feladatait az alábbiakban határozzuk meg.

- a tanítási órákra való felkészülés,
- a tanulók dolgozatainak javítása,
- a tanulók munkájának rendszeres értékelése,
- a megtartott tanítási órák dokumentálása, az elmaradó és a helyettesített órák vezetése,
- érettségi, különbözeti, felvételi, osztályozó vizsgák lebonyolítása,
- kísérletek összeállítása, dolgozatok, tanulmányi versenyek összeállítása és értékelése,
- a tanulmányi versenyek lebonyolítása,
- tehetséggondozás, a tanulók fejlesztésével kapcsolatos feladatok,
- felügyelet a vizsgákon, tanulmányi versenyeken, iskolai méréseken,
- iskolai kulturális, és sportprogramok szervezése,
- osztályfőnöki, munkaközösség-vezetői, diákönkormányzatot segítő feladatok ellátása,
- az ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok ellátása,
- szülői értekezletek, fogadóórák megtartása,
- részvétel nevelőtestületi értekezleteken, megbeszéléseken,
- részvétel a munkáltató által elrendelt továbbképzéseken,
- a tanulók felügyelete óráközi szünetekben és ebédeléskor,
- tanulmányi kirándulások, iskolai ünnepek és rendezvények megszervezése,
- iskolai ünnepeken és iskolai rendezvényeken való részvétel,
- részvétel a munkaközösségi értekezleteken,
- tanítás nélküli munkanapon az igazgató által elrendelt szakmai jellegű munkavégzés,
- iskolai dokumentumok készítésében, felülvizsgálatában való közreműködés,
- szertárrendezés, a szakleltárak és szaktantermek rendben tartása,
- osztálytermek rendben tartása és dekorációjának kialakítása.

Az osztályfőnököt – az osztályfőnöki munkaközösség vezetőjével konzultálva – az igazgató bízza meg minden tanév júniusában, elsősorban a felmenő rendszer elvét figyelembe véve.

2.8.6 Az osztályfőnök feladatai és hatásköre

- Az iskola pedagógiai programjának szellemében neveli osztályának tanulóit, munkája során maximális tekintettel van a személyiségfejlődés jegyeire.
- Együttműködik az osztály diákbizottságával, segíti a tanulóközösség kialakulását.
- Segíti és koordinálja az osztályban tanító pedagógusok munkáját. Kapcsolatot tart az osztály szülői munkaközösségével.
- Figyelemmel kíséri a tanulók tanulmányi előmenetelét, az osztály fegyelmi helyzetét.
- Minősíti a tanulók magatartását, szorgalmát, minősítési javaslatát a nevelőtestület elé terjeszti.
- Szülői értekezletet tart.
- Ellátja az osztályával kapcsolatos ügyviteli teendőket: digitális napló vezetése, ellenőrzése, félévi és év végi statisztikai adatok szolgáltatása, bizonyítványok megírása, továbbtanulással kapcsolatos adminisztráció elvégzése, hiányzások igazolása.
- Segíti és nyomon követi osztálya kötelező orvosi vizsgálatát.
- Kiemelt figyelmet fordít az osztályban végzendő ifjúságvédelmi feladatokra, kapcsolatot tart az iskola ifjúságvédelmi felelősével.
- Tanulóit rendszeresen tájékoztatja az iskola előtt álló feladatokról, azok megoldására mozgósít, közreműködik a tanórán kívüli tevékenységek szervezésében.
- Javaslatot tesz a tanulók jutalmazására, büntetésére, segélyezésére.

- Részt vesz az osztályfőnöki munkaközösség munkájában, segíti a közös feladatok megoldását.
- Rendkívüli esetekben órát látogat az osztályban.

2.9 A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység

2.9.1 A tehetség, képesség kibontakoztatását segítő tevékenységek

A tanulás eredményességének különbségei.

A tanulás belső és külső feltételeinek tanulónkénti jelentős különbségeiből következik, hogy az egyes tanulók különbözőképpen és egymástól eltérő hatékonysággal tanulnak. Ehhez a tanításnak alkalmazkodnia kell. Az alkalmazkodásnak sokféle módját, lehetőségét differenciálás néven foglalhatjuk össze, ami többféle vonatkozásban is speciális bánásmódot jelent.

E célból szükséges olyan főbb kategóriák megemlítése, amelyben az egyes tanulók az átlagtól való eltérésük alapján besorolhatók. Így megkülönböztethetjük a tehetséges, az alulteljesítő, a tanulási zavarral küzdő és a tanulásban akadályozott tanulók csoportját.

A tehetséges tanulók.

Az olyan tanulókra, akik valamilyen területen az átlagosnál sokkal magasabb szintű teljesítményre képesek (pl. nagyon jó az emlékezetük, könnyen és gyorsan tanulnak, gazdag a fantáziájuk, stb.), azt szokták mondani, hogy tehetségesek.

A tehetség meghatározása azért is nehéz, mert a tehetségesek nem csak az átlagostól, hanem egymástól is jelentős mértékben eltérnek. A legelfogadhatóbb definíció szerint a tehetség az, ha az egyén valamilyen tevékenységben vagy tevékenység-komplexumban az átlagosnál magasabb szintű teljesítményre képes.

2.9.2 A tehetséggondozás fő stratégiái:

- a) Gyorsítás, léptetés (tanulmányait a szokásosnál rövidebb idő alatt végzi el).
- b) Gazdagítás, dúsítás (a tantervi anyagot mennyiségileg és minőségileg meghaladó tartalmakat sajátítanak el).
- c) Elkülönítés (szegregáció), (külön iskola, külön osztály, tagozatos osztály). E szervezeti forma előnyei mellett többféle gondot is okozhat.
- d) 2018/2019 tanévtől Dencsdiák-díj (nyolc évet át tanúsított példamutató szorgalmáért, magatartásáért, kitűnő tanulmányi eredményéért, tanulmányi versenyeken való eredményes részvételéért, és közösségi munkájáért)

2.10A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkózását segítő program

Az alulteljesítő tanulók.

Alulteljesítő tanulónak nevezzük azokat, akik tartósan saját lehetőségeik (képességeik) alatt teljesítenek. Természetes jelenség, hogy egy-egy alkalommal előfordulhat a szokásosnál gyengébb teljesítmény. Az alulteljesítés esetén az elmaradás tartós. Az alulteljesítés tehát a képesség és teljesítmény közötti eltérés.

Az alulteljesítés mögött külső és belső okok húzódnak meg. Külső ok lehet a korai szocializációs probléma, a hátrányos helyzet, a tanulás szempontjából kedvezőtlen családi környezet, az oktatással összefüggő problémák. A belső okok közé tartoznak az érzelmi élet kiegyensúlyozatlansága, motivációs problémák, valamint a megfelelő tanulási módszerek, stratégiák hiánya.

Egy tanuló esetében az alulteljesítésre gyanakodhatunk, ha:

- tanulási feladatait elhanyagolja,
- tanulási módszerei helytelenek,
- helytelen tanulási szokásai vannak,
- hiányzik belőle a szorgalom,
- az iskolai körülmények miatt szorongó.

További jellemzők lehetnek:

- az erőfeszítés jelentőségét nem ismeri fel,
- sikert és kudarcot a külső véletlennek tulajdonítja,
- felelősség hiányában a felnőttől várja a segítséget,
- adott esetben igyekszik a tanárt, a szülőt manipulálni,
- fegyelmezetlen magatartással, a tekintély elleni lázadással hívja fel magára a figyelmet.

Az alulteljesítés megszüntetésére irányuló törekvések sokfélék lehetnek. Mindenekelőtt a kiváltó okokat kell megkeresni, azok megszüntetésére, a negatív hatások kompenzálására kell törekedni. Legfontosabb az alulteljesítés korai felismerése, valamint a preventív eljárások, intézkedések kivitelezése pl. a tanulási képességek fejlesztésével.

A tanulási zavarokkal küzdő tanulók.

A tanulási zavarok a tanulás folyamatában lemaradást okoznak, ezzel a tanulást hátrányosan befolyásolják.

Tág értelemben minden lemaradás zavar, amely a tanulást hátrányosan befolyásolja. Fő jellemzője, hogy a tanulási teljesítmény szintje nem felel meg az egyén intellektuális fejlődésének. A tanulási zavar felfogható úgy is, mint a tanulásban való akadályozottság.

A tanulási zavar gyűjtőfogalom bele tartoznak az idegrendszeri eredetű mentális zavarral együtt járó képességzavarok és részképesség- zavarok, amelyek külön-külön, vagy halmozottan is előfordulhatnak, valamint a motiválatlanság és depriváció miatt kialakuló környezeti eredetű tanulási zavarok is.

Típusai:

- neurobiológiai eredetű tanulási zavarok (diszlexia, diszgráfia, diszkalkulia),
- környezetfüggő tanulási zavarok, amelyek a korai életszakaszban elszenvedett ártalmak hatására jönnek létre,

- poszttraumás tanulási zavarok, amelyek a gyermekkorban elszenvedett agykárosodás következtében alakulnak ki.
A tanulási zavarok komplex fejlesztéssel (korrekciós foglalkozásokkal), a részképességek fejlesztésével megszüntethetők, vagy kompenzálhatók.

2.10.1 A tanulás segítése

A tanulás tanítása mind az iskolai színtereken, mind az egyéb tanulási környezetben (pl. otthoni tanulás) lehetséges és szükséges. A segítő – fejlesztő tevékenység direkt és indirekt formában nyilvánulhat meg.

2.10.2 Fejlesztendő kompetencia területek

- Kezdeményezőképeség és vállalkozási kompetencia területén: Egyéni felkészítés, megmértetés, kockázat felvállalása (versenyek).
- Digitális kompetencia területén: eszközök, programok használata a tanulási folyamatban (előadások, prezentációk készítése tablet, telefon, számítógép segítségével).
- Szociális és állampolgári kompetenciák területén: csapatomunkában konfliktus megoldási készség.
- Önálló tanulás: Saját tanulás megtervezésének, megszervezésének képessége.

2.10.3 Feladataink, tevékenységeink a kompetencia területek fejlesztése érdekében

- az egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezése,
- a nem kötelező (választható) tanórán tanulható tantárgyak tanulása,
- a tehetséggondozó foglalkozások,
- tanterem átalakításának lehetőségei
- az iskolai sportkör,
- a szakkörök,
- versenyek, vetélkedők, bemutatók (szaktárgyi, sport, kulturális, stb.),
- a szabadidős foglalkozások (pl. színház- és múzeumlátogatások),
- a továbbtanulás segítése, pályaaorientáció
- tanórán kívüli kompetenciafejlesztő órák: matematika, szövegértés, német

2.10.4 A fejlesztő tevékenység alapvető feladatai

- A gyermek fejlettségének alapos és részletes megismerése (szintfelmérés).
- Egyéni fejlesztési terv, a fejlődési szükségleteknek megfelelő tanulási stratégiai elemek megismertetése.
- Egyénre szabott feladatok.
- Egyénre szabott értékelés három havonként a tanulók, a szülők és a tanárok együttes részvételével.
- Célkitűzés, a továbbhaladás feladatainak megbeszélése.

A gyermek fejlettségére és fejlődési szükségleteire alapozó hatásrendszer akkor eredményes, ha folyamatos és állandó és elvezet az önálló tanulási képességek kialakulásához.

2.10.5 A beilleszkedési, magatartási és tanulási nehézségekkel küzdők segítése

A családok napjainkban egyre kevésbé tudják ellátni szocializáló, védő funkcióikat, emiatt nagyok a társadalmi elvárások az intézményes neveléssel szemben.

A szokásrendszerek, a harmonikus személyiség, a pozitív énkép kialakulása a nyugodt és biztonságos családi háttérrel feltételezi. Zaklatott világunkban azonban már ezekben a korai életszakaszokban sem biztosítottak a testi, lelki fejlődés feltételei.

A beilleszkedési és magatartási gondokkal küzdő tanulók esetében a tanulási esélyegyenlőség megteremtéséhez legfontosabb feladatunk a prevenció és a folyamatos gondozás.

Pedagógusaink és utazó gyógypedagógus segítségével - igyekeznek megismerni a tanulási, beilleszkedési és magatartási nehézségekkel küzdő tanulóink személyiségét, családját. Nagy türelemmel, figyelemmel, törődéssel keresik a problémák okait.

A megismerés és a problémák feltárása utáni feladataink:

- Szükség esetén fejlesztő pedagógiai szolgáltatásaink keretén belül különféle vizsgálatokat és terápiás módszereket alkalmazunk.
- Esetelemzésekkel alakítjuk az egységes szemléletet a hatékony nevelés érdekében a gyermeket tanító kollégák körében.
- Differenciált bánásmódot biztosítunk, segítjük tanulóinkat önértékelési problémáik rendezésében, új értékrend kialakításában, az önszabályozás képességének fejlesztésében.
- Részképesség zavar esetén a gyermekek fejlesztő foglalkozáson vesznek részt, ahol differenciált feladatokkal, egyéni haladási tempóval, egyéni motiválással segítjük továbbhaladásukat. (gyógypedagógus)

A beilleszkedési zavarral, tanulási nehézséggel, magatartási rendellenességgel küzdő gyermek részére fejlesztő pedagógusunk a közösségi életbe való beilleszkedését elősegítő foglalkoztatásokat is tart, ezzel növelve a tanulási esélyegyenlőségüket a közösségben.

Eredményes nevelő-oktató munkánk érdekében a magatartási problémák megfelelő, személyre szabott, és türelmes kezelése minden pedagógus fontos feladata.

2.11 Az ifjúságvédelemi feladatok ellátása

Az iskolában:

Tanulóink között egyaránt megtalálható a jól szituált és a társadalom peremén élő családból származó gyermek. Egyre több a csonka család és a HH, és HHH hátránnyal küzdő tanuló.

Szakképzett gyermekvédelmi felelőseink koordinálják az osztályfőnökök és a szaktanárok felderítő és megelőző munkáját. Az iskola összes nevelője figyelemmel kíséri az érintett gyermekek és családok sorsát.

Elsősorban a megelőzésre helyezzük a hangsúlyt:

- nevelési eljárásainkkal a lehető legnagyobb mértékben közelíteni kívánjuk egymáshoz az eltérő anyagi és társadalmi helyzetű tanulóink neveltségi és tudásszintjét;
- törekszünk a „másság” elfogadtatására; (szociális kompetencia)
- szeretnénk megtanítani őket együtt élni hátrányos helyzetű társaikkal;
- a rászorulókat a segítség elfogadására;
- gondos felderítőmunkát végzünk az iskolánkba lépő új tanulók – első osztályosok és más iskolából érkezettek – között;

- nem zárkózunk el a nevelési problémával, beilleszkedési zavarral, tanulási nehézséggel küzdő, más iskolából jött diákok fogadásától sem. A közösségre és szakmai ismereteinkre támaszkodva, legjobb tudásunk szerint próbáljuk integrálni őket;
- felismerve a gyermekekre leselkedő veszélyeket, bekapcsolódtunk a dohányzás, alkohol, drog, AIDS elleni programokba;
- a különleges bánásmódot igénylő vagy valamilyen részképesség- fejlődési zavarral küzdő gyermekek számára biztosítjuk a megfelelő ellátást;
- a deviáns magatartási formák kialakulásának megelőzésére egyénre szabott nevelést, a fejlesztésre szorulóknak között egyénre szabott követelményrendszert alkalmazunk;
- a határtalan és a szülői, felnőtt kontroll nélküli televíziózás ártalmairól rendszeresen szólnunk a szülői értekezleteken és fogadó órákon;
- az osztályfőnökök tartós megbízása lehetővé teszi, hogy a veszélyhelyzetbe kerülő vagy abban szenvedő tanulóinkat a legrövidebb idő alatt a megfelelő segítségnyújtási formában, tanácsadásban részesítsük;
- az étkezési, a tankönyvtámogatások és a diákjóléti hozzájárulások (táborozások, erdei iskolai programok stb.) odaítélésekor a gyermekvédelmi felelősök az osztályfőnökkel együtt javaslatot tesznek a segítségre szoruló gyerekek és családok támogatására.

Fokozott figyelmet fordítunk a hátrányos helyzetű és veszélyeztetett tanulókra.

Évente felmérjük a halmozottan hátrányos helyzetű tanulókat, gyermekvédelmi felelőseink folyamatosan nyomon követik fejlődésüket.

A már kialakult hátrányos helyzet illetve veszélyeztetettség esetén igyekszünk orvosolni a bajt. Munkánk eredményessége érdekében szoros és jó kapcsolatot építettünk ki más intézmények szakembereivel:

- iskolaorvossal,
- védőnővel,
- családgondozóval,
- fejlesztő pedagógussal, logopédussal,
- a rendőrség és
- a gyámhatóság munkatársaival
- RNÖ
- Máltai Szeretszolgálat
- Civil szervezetek
- Rendőrség

Lehetőségeinkhez képest próbálunk enyhíteni az anyagi gondokon:

- étkezési kedvezmények kiadása a jogszabályok szerint
- iskolai alapítványunk bevonása a hátrányos helyzetű gyermekek anyagi segítésébe

Felelősei a gyermekvédelmi felelősök az osztályfőnökök bevonásával.

Igyekszünk az ingerszegény környezetből érkezőket élményekhez juttatni kirándulások, táborozások, kulturális és sportprogramok, vetélkedők szervezésével.

Megemlékezünk a hagyományos ünnepnapokról, (mikulás, karácsony, farsangi bál, húsvét, gyereknap), ápoljuk hagyományainkat, élményt és példát adva azok számára is, akiknél ez otthon nem adatik meg.

Délutáni foglalkozások.

Tanítványaink szüleivel állandó a kapcsolatunk.

Szoros kapcsolatot tartunk fenn a Családsegítő Központtal, a Gyermekjóléti Szolgálattal BMPSZ Szigetvári Tagintézményével.

Tájékoztatjuk a családokat a törvény adta család- és gyermekvédelmi lehetőségekről.

A krízishelyzetekkel küzdő gyermekeknek és családoknak segítséget nyújtunk a megfelelő segítő szervezet bevonásával.

A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenység

Szociális hátrányok enyhítését szolgáló program

Településünk és vonzáskörzetébe járó tanulók eltérő szociokulturális környezetből származnak. Sok a munkanélküli szülő. A családok gyermekvédelmi támogatásból, szociális járadékból, családi pótlékból élnek.

A tanulóink jelentős része alacsony szocioökonómiai státusszal jellemezhető társadalmi réteghez tartozik.

A különbséget a szegénység és annak következményei jelentik.

- Testi fejlettségük nem megfelelő.
- Neveltségi szintjük alacsony.
- Kevésbé motiválhatók.
- Pályaválasztásuk igénytelen.
- Szerepbizonytalanság jellemző rájuk.

Célunk:

Segíteni azon tanulóink beilleszkedését az iskolai környezetbe, akik szociális körülményeiket tekintve hátrányos helyzetűek.

Fontos feladat, hogy a családokat partnerként vonjuk be az iskolai folyamatokba, döntésekbe. El kell érünk, hogy bizalommal fordulhassanak bármelyik kollégához, ha segítséget igényelnek.

A szociálisan hátrányos helyzetben élő gyermekeinknél különösen fontos a következő kompetenciaterületek fejlesztése, amelyek a későbbi társadalmi beilleszkedésüket, szocializációjukat segítheti elő:

- Anyanyelvi kommunikáció:
Önálló szövegértés, szövegalkotás, gondolatok, vélemény megfogalmazása szóban és írásban
- Matematikai kompetencia:
Alapvető, gyakorlati számolási és gondolkodási képességek kialakítása, amelyek konkrét élethelyzetek megoldására készítene fel.
- Digitális kompetencia:
Információkeresés, eszközhasználat
- Szociális és állampolgári kompetencia:
Konfliktusmegoldás, közügyekben való eligazodást segítése, flusztráció kezelése. egyéni és közérdek tisztelete

A szociális hátrányok enyhítését iskolánkban az alábbi tevékenységi formák szolgálják:

1. Felzárkóztatás, illetve tehetséggondozás,
2. Drog- és bűnmegelőzés,
3. Pályaorientációs tevékenység,
4. Táborozások, kirándulások, országjárások,
5. Tájékoztató a szociális juttatások lehetőségéről,
6. Kapcsolattartás a szakmai szolgáltató intézményekkel,
7. A tankönyvtámogatás elveinek, mértékének meghatározása,
8. Táborozási, kirándulási hozzájárulások,
9. Alapítványi támogatások,
10. Pályázat-figyelés, részvétel pályázatokon,
11. Szociális hátrányok enyhítését célzó tevékenységek.
12. HHH tanulók kulturális rendezvényekre való eljuttatása (színház, múzeum)
13. Erdei iskola,
14. Színházlátogatás (Lázár Ervin Program)

Feladatok ennek tükrében:

- A tanulás iránti érdeklődés felkeltése, fenntartása.
 - Diagnosztikus felmérések elvégzése.
 - Egyéni fejlesztési tervek elkészítése.
 - Egyéni képességekhez igazodó tanórák szervezése.
 - Másság elfogadása.
 - Egyéni haladást biztosító programok, könyvek kiválasztása.
 - Egyéni segítségnyújtás, képességkibontakoztatás, felzárkóztatás.
 - Továbbtanulás irányítása.
 - Játék, szituációs programok.
 - Folyamatos értékelés, visszajelzés.
 - Napköziben – tanulásszervezés, tanulásirányítás, étkezés, étkezési normák elsajátítása.
 - Egészségnevelési ismeretek – életvezetési gondjaik enyhítése, oktatása, versenyek, vetélkedők szervezése.
 - Nevelők – tanulók – szülők kapcsolatának erősítése.
 - Családvédelmi felelős, ifjúságvédelmi felelőssel folyamatos kapcsolattartás (együttműködési megállapodás rögzítése).
 - Szoros kapcsolat az önkormányzatokkal étkezési térítési díjak, tankönyvvásárlás, egyéb szociális támogatások érdekében (színház, kirándulás támogatása).
 - Drog- és bűnmegelőzés.
 - HHH tanulók eljuttatása kulturális rendezvényekre.
 - HHH tanulók szociális hátrányaik enyhítésére juttatásokban részesüljenek.
- Osztálykirándulások szervezése: Pécs, Szigetvár, Kaposvár-Szenna, Orfű-Abaliget helyszínekre (az osztálykirándulásokon strandolhatnak megtekinthetik az Abaligeti Cseppkőbarlangot).
 - A tanulmányi kirándulásoknál figyelembe vesszük a gyerekek életkori sajátosságait (alsó-felső bontásban évente egyszer visszük a gyerekeket):
 - Erdei iskola: alkalomszerűen

2.12 Szociális hátrányok enyhítését szolgáló további programok intézményünkben:

2.12.1 MTA-PTE-Oktatási Esélyekért!- elnevezésű program:

A Magyar Tudományos Akadémia Közoktatás-fejlesztési Kutatási Program támogatásával és keretében valósul meg a MTA-PTE-Oktatási Esélyekért!- elnevezésű négyéves (2021-2025) program, melyet a Pécsi Tudományegyetem Inkluzív Kiválóság Kutatócsoportja vezet. Dencsházai Általános Iskolából egy mentor tanár részvételével valósulnak meg a kitűzött célok. A program alapvető célja, hogy a hátrányos helyzetű, cigány közösségekre jellemző beiskolázási nehézségeket enyhítse egy komplex pályaorientációs-mentorprogram kidolgozása, kipróbálása, bevezetésének mérése segítségével.

2.12.2 Integrált nevelés-oktatás:

A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű, eltérő nevelési igényű, helyenként többségében roma gyermekek egy osztályban, csoportban történő nevelése, oktatása a többségi gyermekekkel, tanulókkal.

A pedagógiai gyakorlat új alapokra helyezve valósítható meg, egyénre szabottan, az egyén hátránykompenzációs igényeit figyelembe véve, ahhoz kiválasztva a megfelelő fejlesztő hatású tartalmat, színtereket, eszközöket és módszereket.

2.12.3 Boldogságóra program

A 2023/2024-es tanévtől bevezetésre kerül a Boldogságóra program. E program segítségével növeljük az intézményünkben tanuló gyermekek boldogságszintjét, tudatosítjuk bennük, hogy a boldogság tanulható. A Boldog Iskolában, a boldogságórákon lehetőséget biztosítunk ennek gyakorlati elsajátítására.

A Boldogságórák célja nem az, hogy problémamentes életmodellt állítsunk a diákok elé, hanem

1. vezérfonalat adjon a gyerekeknek és a serdülőknek, hogyan nézzenek szembe a kihívásokkal,
2. képesek legyenek megbirkózni a problémákkal,
3. valamint a testi-lelki egészségmegtartás tényezőinek tanulmányozására adjon lehetőséget,
4. növelje az önbizalmukat,
5. segítse a gyerekeket, hogy jobban teljesítsenek az iskolában.

Az órák lényege a személyiségfejlesztés, a pozitív életszemléletre való képesség tanítása. 8 csoportban, 5 fő pedagógussal, havi rendszerességgel valósítjuk meg a programot a következő témakörökön keresztül: hála, optimizmus, társas kapcsolatok, jó cselekedetek, célok kitűzése, megküzdés, apró örömek, megbocsátás, testmozgás, fenntartható boldogság

2.12.4 Aktív Iskola

A 2023/2024-es tanévtől csatlakoztunk az Aktív Iskola-elnevezésű programhoz.

A rendszeres testmozgás és sport alapvető fontosságú tanulóink egészséges fejlődése szempontjából. Ezért iskolánk arra törekszik, hogy minél többen, minél gyakrabban, minél többféle testmozgást végezzenek. Tudományos kutatások bizonyították, hogy a mozgást támogató iskolai környezetben a diákok:

- sokkal többet mozognak, sportolnak,

- szívesebben járnak iskolába,
- jobb közösséget alkotnak,
- jobban tanulnak és jobb jegyeket is szereznek,
- kezdeményezőbbekké válnak az iskolai programokban,
- magatartásuk, társas kapcsolataik és az iskolai légkör javul,
- aktívabbakká válnak az órai szünetekben, szabadidőben, fittségi állapotuk fejlődik, ezért testileg és lelkileg is egészségesebbé válnak.

Hiszünk benne, hogy aktív iskolaként segíteni fogjuk az egészségtudatos, mozgásban gazdag életvezetés kialakítását az iskolai közösség körében.

2.13 Kapcsolattartás a szülőkkel, tanulókkal, az iskola partnereivel

Iskolánk akkor működik még eredményesebben, ha tanulóink érdeklődésére épít, és figyelembe veszi a szülői érdekeket is.

A gyermeki személyiség harmonikus fejlesztésének elengedhetetlen feltétele a szülői ház és pedagógus közösségünk koordinált, aktív együttműködése.

Ezen együttműködés:

- alapja a gyermek iránt érzett közös nevelési felelősség;
- megvalósulási formái a kölcsönös támogatás és a koordinált pedagógiai tevékenység
- feltétele a kölcsönös bizalom és tájékoztatás.

Elvárásaink a szülők felé:

A szülők részéről - a sikeresebb nevelőmunka segítéséhez - az alábbi közreműködési formákat várjuk el:

- együttműködő magatartást, a problémák nyílt jelzését, megbeszélését,
- a gyermekek tanulmányi munkájának folyamatos figyelemmel kísérését,
- a gyermekek tanulmányi munkájához szükséges felszerelések biztosítását,
- aktív részvételt az iskolai szülői értekezleteken és rendezvényeken,
- nevelési problémák, családi nehézségek őszinte jelzését, közös megoldás keresését,
- véleménynyilvánítást, visszajelzést az iskola működésével kapcsolatosan,
- szponzori, szervező segítségnyújtást.

A szülőkkel való kapcsolattartáshoz az alábbiakkal járulunk hozzá:

- nyílt napok, nyílt órák szervezése
- rendszeres tájékoztatás tanulóink előmeneteléről, magatartásáról
- előre tervezett szülői értekezletek (évente 2 alkalommal)
- rendkívüli szülői értekezletek
- pályaválasztási tanácsadás
- családlátogatás
- gyermekvédelmi felelősök szociális és nevelési problémákban nyújtott támogatása
- Szülők Közössége megbeszélések (évente legalább 2 alkalommal)
- Fogadóórák, fogadónapok
- Internetes/ online kapcsolattartás
- KRÉTA rendszer

A szülői ház és iskolánk együttműködésének további lehetőségei:

- közös rendezvények szervezése a diákok, a szülők és a pedagógusok részvételével,
- alapítványunk bevonása a közös rendezvények támogatásába (Pl. Alapítványi Bál)

A szülő kérheti:

- Gyermek napközis ellátását
- Gyermek reggeli és délutáni ügyeleti elhelyezését reggel 7:30 és du. 16:30 óra között
- Megfelelő ok esetén gyermek felmentését egyes tantárgyakból, vagy a mindennapi iskolába járás alól a törvényi kereteknek megfelelően
- Felmerülő problémáinak megoldásához segítséget kérhet
 - szaktanártól,
 - osztályfőnöktől,
 - fejlesztő pedagógustól,
 - iskolatitkártól
 - az iskola vezetőitől.
 -

Kapcsolattartás az iskola oktató- nevelő munkáját segítő szervezetek:

- az 1972 óta folyamatosan működő Szülők Közössége

Kapcsolattartás a Szülői Szervezettel:

A szülőkkel fenntartott kapcsolat különösen jó. Kölcsönös a bizalom. Igyekszünk egymás elvárásainak megfelelni. Mindkét fél ismeri a jogait és a kötelességeit. Rendszeres kapcsolatban vagyunk, probléma esetén azonnali megbeszélést tartunk.

A kapcsolattartás formái:

alkalmi beszélgetés
szülői értekezletek (évi 2 alkalommal)
telefonos megbeszélések szükség szerint
internetes felület

A diákok legfőbb képviselői fóruma a DÖK.

A DÖK segítő tanár segítségével rendszeresen ülésezik, tagjai a felelős osztályok által választott DÖK felelősök. A diákok kéréseit, problémáit közvetítik az iskola vezetősége felé. Segítséget nyújt a diákprogramok szervezésében.

A tanuló és pedagógus együttműködésének további lehetőségei:

- A diákönkormányzat képviselőinek részvétele a diákok többségét érintő változtatások előtt a tanári értekezleten, vagy vezetőségi értekezleten.
- Iskolai diákfórum megszervezése az Országos diákszövetség előtt.
- A DIÖK segítő tanár folyamatos kapcsolattartása az iskola vezetőségével, a diákok kéréseinek továbbítása
- Diákrendezvényeken pedagógusok aktív részvétele (farsang, DIÖK nap, osztályrendezvény, kirándulás)

2.14 A tanulmányok alatti vizsga vizsgaszabályzata

2.14.1 A vizsgaszabályzat célja

Vizsgaszabályzatunk célja a tanulók tanulmányok alatt tett vizsgái lebonyolítási rendjének szabályozása.

A fenti jogszabályban foglalt szabályozás szerint:

- tanulmányok alatti vizsga követelményeit, részeit (írásbeli, szóbeli,)
- és az értékelés rendjét a nevelőtestület a pedagógiai program alapján határozza meg és a helyben szokásos módon nyilvánosságra hozza.

A tanulmányok alatti vizsgák célja:

- azon tanulók osztályzatainak megállapítása, akiknek félévi vagy év végi osztályzatait évközi teljesítményük és érdemjegyeik alapján a jogszabályok és az intézmény Pedagógiai Programja szerint nem lehetett meghatározni.

2.14.2 A vizsgaszabályzat hatálya

Általános szabályok

Jelen vizsgaszabályzat az intézmény által szervezett tanulmányok alatti vizsgákra, azaz:

- osztályozó vizsgákra
- javító vizsgákra
- és pótló vizsgákra vonatkozik

Hatálya kiterjed az intézmény valamennyi tanulójára:

- aki osztályozó vizsgára jelentkezik
- akit a nevelőtestület határozatával osztályozóvizsgára utasít
- akit a nevelőtestület határozatával javítóvizsgára utasít

Kiterjed továbbá az intézmény nevelőtestületének tagjaira és a vizsgabizottság megbízott tagjaira.

A vizsgaszabályzat hatálybalépése a 2009/2010-es tanév végén megszervezendő vizsgáktól érvényes, és határozatlan időre szól.

Minden vizsga írásbeli vagy szóbeli, vagy gyakorlati vizsgarészből állhat az iskola Pedagógiai Programja alapján.

Osztályozóvizsga

Az Intézmény osztályozó vizsgát a félévi és év végi jegyek lezárását megelőző két hétben kell megszervezni.

Osztályozó vizsgát kell tennie teljesítményének értékelése céljából a tanulónak, ha a tanítási év során jogszabályban meghatározott mértékű igazolt és igazolatlan hiányzást gyűjtött össze, s emiatt félévi vagy év végi osztályzatát nem tudta a szaktanár megállapítani.

Az osztályozó vizsgához vezető hiányzás mértéke 250 óra, illetve egy adott tantárgyból a tanítási órák több mint 30 % - a.

Javítóvizsga

Ha a tanuló tanév végén – maximum három tantárgy elégtelen osztályzata esetén - javítóvizsgát tehet.

Javítóvizsga augusztus 15. és augusztus 31. közötti – időpontban szervezhető.

A tanulót a vizsga eredményéről azonnal tájékoztatni kell.

Tanulmányok alatti vizsgák szervezésének legfontosabb alapelvei

A vizsgabizottság minimum három főből áll. Az általa ellátandó feladatok

- elnök
- kérdező tanár

- ellenőrző tanár

Az elnök

- felel a szabályok betartásáért,
- ellenőrzi a vizsgázók adatait, vezeti a jegyzőkönyvet,
- ha kell szavazást rendel el

Kérdező tanár(ok)

- csak megfelelő tanári végzettséggel lehet
- lehetőség szerint ne az kérdezze a tanulót, aki vizsgára küldte.

Az igazgató felel a vizsgák szabályos lebonyolításáért.

Ellenőrző tanár

- lehetőség szerint szakos tanár
- felel a vizsga szabályszerűségéért

2.14.3 Vizsgák általános szabályai

Az írásbeli vizsga általános szabályai:

- a tanteremben minden padban csak egy diák ülhet.
- a feladatlapot az iskola pecsétjével kell ellátni, fel kell tüntetni a tantárgy megnevezését, a tanuló nevét és a dátumot.
- a feladatlap megoldásának ideje 45 perc.
- SNI tanulók esetében a szakértői vizsgálat figyelembe vétele

Ha a vizsgázó az írásbelin szabálytalanságot követ el, a felügyelő tanár e tényt jegyzőkönyvben rögzíti, és felvezeti a feladatlapra és jelenti az igazgatónak

Az írásbeli vizsga javítása:

- a szaktanár az adott vizsganapon piros tollal kijavítja az írásbeli dolgozatot
- ha a szaktanár arra a feltételezésre jut, hogy a vizsgázó meg nem engedett segédeszközöket használt, - rávezeti a feladatlapja és értesíti az igazgatót

A szóbeli vizsga általános szabályai:

- a felkészülési idő legalább 20 perc.
- a felelet maximum 15 percet tarthat.
- SNI tanulók esetében a szakértői vizsgálat figyelembe vétele

Ha a szóbelin a vizsgázó szabálytalanságot követ el, az elnök figyelmezteti, jegyzőkönyvet készít és a vizsgabizottság a dönt a szóbeli eredményéről.

Szabálytalanságok esetében a vizsgabizottság elnöke értesíti az igazgatót, aki a törvények alapján dönt.

2.15 Az iskolaváltás, valamint a tanuló átvételének szabályai

Intézményünk biztosítja a tanulók számára az iskolaváltást a következő feltételek mellett:

Az eljárás kezdeményezésének okai

- érzelmi motivációk,
- szociális és környezeti tényezők megváltozása (anyagi helyzet, illetve lakóhelyváltás).

Az eljárás rendje

- A kiskorú tanuló szülője kíséretében megjelenik intézményünkben, és jelzi iskolaváltási szándékát, valamint annak indokait,
- kérvényt nyújt be az iskola igazgatójához, az intézményváltás tényének és okainak rögzítése érdekében.
- A kérvény mellékletét képezik az alábbi dokumentumok:
 - félévi, illetve év végi bizonyítvány,
 - ellenőrző, az aktuális félév tanulmányi előmenetelének nyomon követhetősége érdekében,
 - amennyiben tanév közben történik az iskolaváltás a KRÉTA rendszeren belül a tanuló addigi eredményeinek átmentése,

Az iskolaváltás elutasításának nem lehet oka semmiféle diszkrimináció, amely etnikai, vallási, nemi alapon történő megkülönböztetésre épül.

2.15.1 Az eljárás következménye

Amennyiben a tanuló olyan intézményből érkezik, amelyben a nálunk oktatott tantárgyak közül nem szerzett mindenből érdemjegyet, a következő módon köteles ezt pótolni:

- Idegen nyelvnél (intézményünkben német idegen nyelvoktatás folyik) a tanulónak kötelessége a tantárgyi felzárkózás, szaktanár segítségével. Tanórákon a saját szintjének megfelelően aktívan részt vesz. Tudásáról a szintjének megfelelően számon kérhető.

2.16 Iskolai lemorzsolódás

2.16.1 Intézményünk a 2021/2022-es tanévtől az ILMT PR-programhoz csatlakozott

Az Iskolai Lemorzsolódás Megelőzését Támogató Pedagógiai Rendszeren (ILMT PR) alapuló intézményfejlesztés elindításával intézményünk egy többéves folyamatra vállalkozott.

Intézményünk célul tűzte ki a továbbtanulási mutatók javítását. Ennek érdekében intézményfejlesztési tervet készítettünk. A cselekvési terv 2025 –ig határozza meg az ehhez kapcsolódó munkánkat.

Lemorzsolódással veszélyeztetett tanulók iskolai sikerességének elősegítése

Lemorzsolódással veszélyeztetett tanuló fogalma: - Nkt. 4. §. (1) -

Az a tanuló, akinek az adott tanévben a tanulmányi átlageredménye közepes teljesítmény alatti, vagy a megelőző tanévi átlageredményéhez képest legalább 1,1 mértékű romlást mutat, és esetében komplex, rendszerszintű pedagógiai intézkedések alkalmazása válik szükségessé.

2.16.2 Fogalom értelmezése:

Azok a tanulók, akiknek az átlageredménye hármassal alatti. Nem minden hármassal alatti tanulóval van szó. Az iskolának kell eldöntenie kik azok a tanulók, akiknél intézkedni kell. Az a tanuló, akinek a képessége olyan, hogy csak hármassal alatti teljesítményt tud produkálni, nem kell intézkedni. Velük abban az esetben szükséges majd intézkedést hozni, ha következő tanévben a mostani hármassal alatti átlagától is 1,1 mértékű romlást mutatnak, tehát a mostanihoz képest romlik az átlaguk.

Azoknál a tanulóknál viszont, akiknél azt érzékeljük, hogy a tanuló többre lenne képes, mint a hármassal alatti eredmény, mindenképpen meg kell keresni azokat a gátló tényezőket, amelyek miatt a tanuló nem tud a képességének megfelelő eredményt elérni.

Azok a tanulók, akiknek a tavalyi év végi átlagához képest, várhatóan 1,1 mértékű átlageredmény romlás várható.

A jó képességű tanuló átlageredménye romlik a jogszabálynak megfelelő mértékben, mindenképpen fel kell deríteni az okokat, és esetükben komplex intézkedésnek van helye.

2.16.3 Intézkedések az iskola részéről:

Érintett tanulók beazonosítása.

Felelős: osztályfőnök, szaktanár

Az eredményes tanulás akadályainak, a gátló tényezőknek a feltárása, és kezelése:

Problémafeltárás

Az iskola feladata, hogy teremtsen olyan lehetőséget, amelyben a pedagógusok és a tanulók között kialakul egy olyan kétszemélyes helyzet, amelyből kiderülhet, mi az oka annak, hogy a tanuló képességei alatt teljesít, vagy romlik a tanulmányi átlaga.

Ez lehet betegség, családi probléma, szociális helyzet romlása, elhallgatott osztályon belüli bántalmazás, hibás pedagógiai eszközök alkalmazása, mentális problémák, stb.

A pedagógus a beszélgetést több alkalommal kezdeményezze, és teremtsen olyan bizalmi légkört, hogy a tanulók megnyíljanak.

A problémafeltárás után a lehetséges további intézkedések megtétele, ha a probléma a gyerek családjában van:

Felelős: ifjúságvédelemi felelős, jelzés gyermekvédelem felé

- A szociális helyzet romlása az ok:

Jelzés jegyző felé, és más támogatási rendszer felé

- Ha osztályon belüli bántalmazás az ok:

Felelős: osztályfőnök, osztályban tanító pedagógus, intézményvezetés pedagógiai intézkedések meghozatalával

- Ha, az ok hibás pedagógiai, technikai módszerek alkalmazása:

Felelős: pedagógus motiváló értékelés, hatékony tanulásszervezés alkalmazása

Intézményvezetés feladata: tanóra látogatás, hatékony pedagógiai módszerek és eszközök alkalmazására szaktanácsadó igénybevétele.

- Ha az ok mentális probléma:

Megfelelő szakember, pl. pszichológus bevonása szükséges.

Fontos ezeknél a tanulóknál a családlátogatás, a szülőkkel való kapcsolattartás.

Figyelemmel kell lenni a problémák feltárása mellett az egyéni fejlesztésre, a felzárkóztatásra, a tanórai differenciálásra.

2.16.4 Az intézkedések folyamata

- érintett tanulók beazonosítása
- négy szemközti beszélgetés pedagógussal
- családlátogatás, kapcsolattartás a szülőkkel, osztályfőnök vagy mentor
- tanulmányi megsegítés a tanév folyamán
- visszajelzés a félévi és év végi nevelőtestületi értekezleten további feladatok kijelölésével

A nemzeti köznevelésről szóló törvény végrehajtásáról szóló 229/2012. (VIII. 28.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Nkt. vhr.) 2016. november 19-ével hatályba lépő módosítása a korai iskolaelhagyás, az iskolai lemorzsolódás megelőzését szolgáló korai jelző- és pedagógiai támogató rendszer működtetésének országos szintű bevezetését és az ezzel összefüggő intézményi és állami feladatok megkezdését szolgálja.

A tanulói lemorzsolódás megelőzését szolgáló jelzőrendszer működtetésével az iskolai, pedagógiai sikerességet támogató megoldások, pedagógiai diagnosztizáló és fejlesztő eszközök rendszerbe foglaltan, hatékonyabban lehetnek alkalmazhatók valamennyi hazai iskolában. Ez a köznevelés rendszerében dolgozó pedagógusok, segítő szakemberek, gyermekvédelmi szakemberek, iskolapszichológusok és a tanulók, családjaik számára is áttekinthető szakmai kereteket ad, növeli az iskolai pedagógiai munka eredményességét és annak esélyét, hogy a tanuló számára biztosított legyen a tanulmányokban történő előrehaladásához szükséges szakmai támogatás.

2.16.5 A jelzőrendszer működése

Az Nkt. és az Nkt. vhr. meghatározza a jelzőrendszer általi adatgyűjtés alanyait jelentő tanulói kört és a lemorzsolódás kockázata mögött álló jellemzőket. Az Nkt. vhr.-ben rögzített jellemzők szignifikáns kapcsolatot mutatnak a lemorzsolódáshoz vezető iskolai tanulói kudarcokkal. A diagnosztikus céllal is működtetésre kerülő jelzőrendszer elősegíti a gyengébben teljesítő, ill. az iskolai előrehaladást nehezítő problémával küzdő tanulók esetében az egyéni szükségletekre reagáló, mielőbbi támogató pedagógiai beavatkozások meghatározását, a pedagógiai-szakmai szolgáltatások célzott biztosítását az iskola részére.

A jelzőrendszer által kezelt, a lemorzsolódással való veszélyeztetettség mögött álló okokat kizárólag ezen, a fentiek szerinti alacsony szintű, ill. romló tanulmányi eredményt mutató tanulók vonatkozásában kell értelmezni. A jelzőrendszer tehát nem terjed ki pl. a külföldön - itthoni magántanulói jogviszony mellett – tanulmányokat folytató, vagy pl. a versenyszerű

sportolás miatt magántanulói jogviszonyban álló, megfelelő, és így az Nkt. 4.§ 37. pontja szerinti rendelkezés alá nem eső iskolai eredménnyel rendelkező tanulókra.

Az országos korai jelző- és pedagógiai támogató rendszerben a romló tanulmányi eredményt mutató tanulók számára az iskola által javasolt pedagógiai támogatás okait is szükséges lesz megjelölni, amely lehet pl.:

- alacsony tanulmányi eredményből adódó ok,
- bukás, évismétlés,
- a magatartásban tetten érhető okok,
- a szorgalom minősítésében megmutatkozó probléma (motiváció)
- hiányzás,
- szociális helyzetre visszavezethető ok, stb.

Az intézmény helyi tanterve

2.17 A NAT műveltségterületeinek megjelenése a tantárgyak rendszerében

<u>A NAT műveltségi területei</u>	<u>Tantárgyak</u>
<i>Magyar nyelv és irodalom</i>	Magyar nyelv és irodalom
<i>Matematika</i>	Matematika
<i>Történelem és állampolgári ismeretek</i>	Történelem
	Állampolgári ismeretek
	Hon- és népismeret
<i>Etika/Hit- és erkölcsstan</i>	Etika/Hit- és erkölcsstan
<i>Természettudomány és földrajz</i>	Környezetismeret
	Természettudomány
	Kémia
	Fizika
	Biológia
	Földrajz
<i>Idegen nyelvek</i>	Idegen nyelv
<i>Művészetek</i>	Ének-zene
	Vizuális kultúra
	Dráma és színház
<i>Technológia</i>	Technika és tervezés
<i>Testnevelés és egészségfejlesztés</i>	Testnevelés
	Osztályfőnöki

Dencsházai Általános Iskolában a 2020-as NAT óraszámait a szabadon tervezhető órakeret terhére, a következő évfolyamokon és tantárgyakban emeljük meg az alábbiak szerint, a 2023/2024-es tanévtől.

Az összevont órák sárga kiemeléssel vannak jelölve.

A szabadon felhasználható órák piros színnel vannak jelölve.

Heti óraszám/évfolyam	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
Magyar nyelv és irodalom	7+1	7+1	5+1	5+1	4	4	3+1	3
Matematika	4	4	4	4	4	4	3	3
Történelem					2	2	2	2
Hon és népismeret						1		
Etika/ Hit és erkölcsstan	1 (összevont óra)		1 (összevont óra)		1	1	1	1
Környezetismeret/ Természettudomány			1	1	2	2		
Kémia							1	2
Fizika							1	2
Biológia							2	1
Földrajz							2	1
Idegen nyelv				2	3	3	3	3
Ének-zene	2 (összevont óra)		2 (összevont óra)		2	1	1	1
Vizuális kultúra	2 (összevont óra)		2	1	1	1	1	1
Dráma és színház								1
Technika és tervezés	1 (összevont óra)		1 (összevont óra)		1	1	1	
Digitális kultúra			1	1	1	1	1	1
Testnevelés	5 (összevont óra)		3 (összevont óra)		5	5	5	5
			2 úszás 2 önálló					
Állampolgári ismeretek								1
Osztályfőnöki					1	1	1	1
Nemzetiségi óra	1 (összevont óra)		1 (összevont óra)		1	1	1	1
Kötelező alapóraszám	22 22		22	23	27	26	28	28
Szabadon tervezhető órakeret	2	2	2	2	1	2	2	2
Maximális órakeret	24	24	24	25	28	28	30	30

2.18 Kerettanterv

Óraterv a kerettantervekhez – 1–4. évfolyam				
Tantárgyak	1. évf.	2. évf.	3. évf.	4. évf.
Magyar nyelv és irodalom	7	7	5	5
Idegen nyelvek				2
Matematika	4	4	4	4
Etika / hit- és erkölcsstan	1	1	1	1
Környezetismeret			1	1
Ének-zene	2	2	2	2
Vizuális kultúra	2	2	2	1

Tantárgyak	5. évf.	6. évf.	7. évf.	8. évf.
Magyar nyelv és irodalom	4	4	3	3
Idegen nyelvek	3	3	3	3
Matematika	4	4	3	3
Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek	2	2	2	2
állampolgári ismeretek				1
hon- és népismeret*		1		
Etika / hit- és erkölcsstan	1	1	1	1
Természettudomány**	2	2	4	5
Biológia			2	1
Fizika			1	2
Kémia			1	2
Földrajz			2	1
Ének-zene	2	1	1	1
Vizuális kultúra	1	1	1	1
Dráma és színház*			1	
Technika és tervezés	1	1	1	
Digitális kultúra	1	1	1	1
Testnevelés és sport	5	5	5	5
<i>Osztályfőnöki</i>	1	1	1	1
Szabadon tervezhető órakeret	1	2	2	2
Rendelkezésre álló órakeret	28	28	30	30

2.19 Az oktatásban alkalmazható tankönyvek és taneszközök kiválasztásának elvei

Iskolánkban a nevelő-oktató munka során a pedagógusok csak olyan nyomtatott taneszközöket (tankönyv, munkafüzet, feladatlapok, térkép, stb.) használnak a tananyag feldolgozásához, amelyeket az oktatási miniszter hivatalosan tankönyvvé nyilvánított.

A hivatalos tankönyvjegyzékből a szaktanárok kiválasztják az oktatáshoz szükséges könyveket évfolyamok szerint.

A 2020/2021-es tanévtől a nemzetiségi oktatáshoz szükséges tankönyvek, munkafüzetek megvásárlásához külön normatív támogatást kap az intézmény.

A tankönyvek beszerzését iskoláinkban a tankönyvfelelősök végzik.

2.20 A Nemzeti alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósítása

Pedagógusaink feladataikat az SZMSZ-ben megtalálható munkaköri leírásokban részletesen szabályozva megkapják.

2.21 Az 1-4. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

2.21.1 A tantárgyak tanításának specifikus jellemzői az 1–4. évfolyamon

Az alapfokú képzés első nevelési-oktatási szakaszának négy évfolyamán a legfontosabb cél a beszéd és az anyanyelven történő kifejezőkészség fejlesztése, az olvasás és az írás stabil megalapozása. A fő hangsúly az alapkészségek fejlesztésén, az értő olvasás kialakításán, a szövegértés és -értelmezés megalapozásán van. A sikeres óvoda–iskola átmenet, gyengéd átmenet érdekében szükséges a nyelvi, a mozgáskoordinációs és egyéb hátrányok iskolakezddéskor történő felmérése, és a hátrányok mértéke szerint a kompenzációs és fejlesztő gyakorlatok: beszédgyakorlatok, téri tájékozódást és mozgáskoordinációt fejlesztő gyakorlatok beépítése a tanórákba. Az olvasás és az írás sikeres elsajátításához elengedhetetlen képességek folyamatos fejlesztése és diagnosztizáló értékelése a köznevelési intézmény feladata.

Az anyanyelvi készségek és képességek, kompetenciák valamennyi tanulási területen meghatározzák a tanuló későbbi előmenetelét. Ezek elégtelen szintje az egyes tantárgyakban megmutatkozó alulteljesítésben, valamint a lemorzsolódásban, a végzettség nélküli iskolaelhagyásban nyilvánulhat meg. A készségfejlesztésnek és felzárkóztatásnak ugyanakkor összhangban kell lennie a korosztályt tipikusan jellemző kognitív fejlődési szinttel, az egyéni képességeknek megfelelő terhelhetőséggel, és a differenciálást is ennek megfelelően kell tervezni. Az alapozás első szakasza, amelyben hangsúlyos szerepet kap az olvasás- és íráskészség, valamint a szövegértés fejlesztése, a második évfolyam végén zárul. Ebben a szakaszban folyamatos diagnosztizáló és fejlesztő, tanulást támogató értékeléssel kell követni

az eltérő beszédképességgel, nyelvi adottságokkal iskolát kezdő tanulók képességeinek alakulását. A késleltetett írástanítás lehetővé teszi a hosszabb és alaposabb írás előkészítést, és az ehhez kapcsolódó differenciált fejlesztő tevékenységeket.

A tanulási terület legfontosabb tanulási eredménye az olvasás és az írás, mint alaptechnika elsajátítása, valamint a szövegértéshez és -értelmezéshez szükséges alapkészségek, kompetenciák kialakítása. Az olvasóvá nevelést támogatja a tanulócsoport érdeklődésének megfelelő gyermekirodalmi alkotások közös olvasása, élményszerű feldolgozása.

Az anyanyelvi kompetenciák fejlesztése érdekében a nyelvtani szabályok megismertetése helyett a tanuló kreatív játékos, alkotó jellegű vagy kísérletező feladatokkal, változatos munkaformákban tapasztalja meg a nyelv összefüggéseit, működését.

A tantárgyi készségfejlesztés komplex rendszert alkot azokkal a tantárgyakkal, amelyek a zenei hallást, a ritmusképességet, a mozgást, a mozgásügyességet, a manuális készségeket, az idő- és térbeli szekvenciák azonosítását és követését, a téri-vizuális és időbeli tájékozódást fejlesztik.

2.22 Az 5-8. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

2.22.1 A tantárgy tanításának specifikus jellemzői az 5–8. évfolyamon

A magyar nyelv és irodalom tanulási terület két tantárgy összekapcsolásával jött létre. Nyelvi meghatározottságuk, tudományterületi összekapcsolódásuk, közös fejlesztési céljaik ellenére önálló diszciplínák, saját szerkezeti és tartalmi elemekkel. Mindkettő saját logikája mentén szerveződik, így a kerettantervben is külön jelennek meg, tananyagtartalmuk, fejlesztési területeik, tanulási eredményeik szerint.

A felső tagozatos tananyag szervesen kapcsolódik az alsó tagozatban elsajátítottakhoz, valamint a tanulók életkori sajátosságaihoz. A képzési szakasz első felében motívumokra épülő témakörök uralják a tananyagot. Ezek biztosítják a tanulási szakaszok közötti átmenetet, az alapképességek és a problémamegoldó gondolkodás fejlesztését.

A képzés második szakaszában a fő tananyagszervező elv a kronológia. Ennek célja, hogy a tanulók megismerjék a magyar és a világirodalom néhány nagy korszakát, művelődéstörténeti korszakát, az irodalmat a történelmi-társadalmi folyamatok részeként lássák, és ismereteiket össze tudják kötni más tantárgyak tananyagtartalmaival. Ebben a képzési szakaszban válik feladattá az irodalmi műfajok megismerése és a műfaji sajátosságok felismerése. Ekkor ismerkednek meg az alapvető verstani és stilisztikai jellegzetességekkel is.

Az irodalmi ismeretek elsősorban az olvasás öröméhez, a különféle befogadási, értelmezési stratégiákhoz, az irodalmi művek kontextusaihoz vezető utakat mutatják meg, ezzel előkészítve az irodalmi művek eszme-, stílus- és hatástörténeti, valamint történelmi nézőpontú értelmezését.

Az anyanyelvi ismeretek és készségek alapvetően a tanuló nyelvhasználatának fejlesztését szolgálják.

A tanórai és az iskolán kívüli tevékenységeket úgy kell megtervezni, hogy alkalmazkodjanak a tanuló társadalmi, kulturális és életkori sajátosságaihoz, és segítsék az adott esetben szükségessé váló differenciálást (felzárkóztatás, tehetséggondozás). Az iskolai munka során törekedni kell a módszertani sokszínűségre, az aktív tanulói

tevékenységekre épülő módszerek alkalmazására (gyűjtőmunka, projektek, kooperatív, együttműködésen alapuló változatos és ötletgazdag írásbeli és szóbeli feladatok).

A tantárgyak fejlesztési céljai csak úgy valósíthatók meg, ha a tanuló a magyar órák aktív alakítójává válik, és nem csupán passzív befogadóként vesz azon részt. A tanulói tevékenységekre és együttműködésre épülő módszerek erősítik a tanuló problémamegoldó

képességét, és képessé teszik őt arra, hogy összekapcsolja a különböző forrásokból nyert sokféle információt.

Az 5–8. évfolyamon a tanítás célja az is, hogy megfelelően előkészítse a középiskolai tanulmányokat.

A tervezéskor figyelembe kell venni a középiskolai felvételi vizsgák elvárásait, azaz a középiskolák ismert bemeneti követelményeit.

Az értékelési eljárások alkalmazásakor fontos a tanuló teljesítményének kiegyensúlyozott, szóban és írásban történő megítélése.

2.23 Cigány nemzetiségi oktatás az iskolában

Jogszábai háttér:

5/2020. (I. 31.) Korm. rendelet a Nemzeti Alaptanterv kiadásáról

2.23.1 Cigány nemzetiségi oktatás bevezetésének indoklása:

Iskolánk több település közoktatási intézménye, a tanulóink nagyrészt cigány származásúak. A települések cigány népessége erősen tagolt. Többségük munkanélküliként, szegénységben rossz lakáskörülmények között él, de vannak jómódú családok is. Az iskola feladata, hogy a szociális hátrányokat csökkentse, valamint lehetőséget biztosítson cigány és nem cigány tanulóknak arra, hogy egymás kultúráját megismerhessék.

A cigány nemzetiségi oktatás elősegíti:

- a cigány tanulók iskolai sikerességét,
- a hátrányok mérséklését,
- a cigányság integrációját.

A cigány nemzetiségi oktatás magába foglalja:

- a cigány népismeret műveltségi terület oktatását,
- a nemzetiségi önismeret fejlesztését,
- szocializációt, egészségmegőrzést,
- folyamatosan szervez cigány kulturális tevékenységet.

A település és a tanulólétszám heterogén összetétele is meghatározó tényezőként volt jelen, mikor oktatáspolitikai koncepciókat kidolgoztuk. Széleskörűen egyeztetett és elfogadott pedagógiai elveink a következők:

- az oktatás és nevelés egyensúlya
- esélyegyenlőség biztosítása
- teljes körű személyiségfejlesztés
- a nyitottság elve, másság elfogadása

A 2013/2014-es tanévtől kezdve felmenő rendszerben bevezetésre került intézményünkben a cigány nemzetiségi oktatás. Ennek irányelveit a 5/2020. (I. 31.) Korm. rendelet határozza meg.

2.23.2 Cigány nemzetiségi oktatás formája

A nemzetiségi nevelés-oktatás iskolánkban alkalmazott formája a magyar nyelvű roma/cigány nemzetiségi nevelés-oktatás. Ez a forma biztosítja a cigány tanulók számára a cigányság kulturális értékeinek megismerését, a romák/cigányok történelméről, irodalmáról,

képzőművészetéről, zenei- és tánc kultúrájáról, valamint hagyományairól szóló ismeretek oktatását.

A magyar nyelven folyó roma/cigány nemzetiségi nevelés-oktatás tartalmazza:

- roma/cigány népismeret műveltségi terület oktatását,
- folyamatosan szervez roma/cigány kulturális tevékenységet.

Ennek alapján iskolánkban cigány nemzetiségi oktatás néven délelőttönként minden évfolyamon heti 1 órában cigány népismerettel foglalkoznak tanulóink. Nem választható tantárgyként, hanem tantárgyi szerkezetbe integrálva jelenik meg a diákok órarendjében, mindenki részt vesz az órákon, legyen az cigány vagy nem cigány. A cigány kultúra a magyar egyetemes kultúra szerves részét képezi, olyan értékeket képvisel, amit a többségi társadalomnak is ismerni kellene, és ez által talán csökkennek az előítéletek, sztereotípiák.

A cigány népismeret, mint iskolai tantárgy sajátosságából – miszerint a családi érték- és hagyománykövetítő szerepét és azok tiszteletét egyre inkább át kell vállalnia – számos cél és feladat adódik. Ez sajátos módszereket is kíván. Nyitott oktatási formákban történő tanítást. Amely olyan ismeretszerzést biztosít, ami az élménytől a cselekvésen és megértésen át a tapasztalathoz vezet.

Ezért a népismeret órákon felül a helyi tanterv heti 2 óra délutáni foglalkozást biztosít 8 évfolyamon keresztül, ami intenzív és alapos ismeretszerzést és képességfejlesztést tesz lehetővé. Így fokozatosan kialakulhatnak a tanulóknál azon kompetenciák, amely alkalmassá teszi őket az önállóságra.

Cigány nemzetiségi oktatás délutáni foglalkozásai

A cigány nemzetiségi oktatás délutáni foglalkozásiban a multikulturális tartalmak mellett, a teljes körű személyiségfejlesztésre helyeztük a hangsúlyt. A cigány tanulók hátrányainak csökkentését és a társadalmi beilleszkedésük elősegítését szolgálva.

VIDÁM PÉNTEK DÉLUTÁN

A foglalkozások zömét péntek délutánonként tartjuk, ezért is kapta a „Vidám péntek délután” elnevezést. 8 évfolyamon, több szintéren folyik a pedagógiai munka - alkotó tevékenység, egyéni vagy csoportos projektek - éves tematika alapján.

Alsó tagozat

Iskolánk tanulói először élményszerű helyzetekben találkozhatnak a legfontosabb hagyományokkal, életmódbeli szokásokkal, nemzetiségi kultúrával. Gyakorlati és sokrétűen felhasználható tudásra és képességek fejlesztésére próbálunk törekedni, amely egyben feltétele az értéken alapuló cselekvésnek.

Az 1-2. osztályban a gyerekek életkori sajátosságait figyelembe véve, főleg kézműves tevékenységeket folytatnak. Ebből adódóan a cselekvésen alapuló tanulás és a hagyományok megismertetése kerül előtérbe. A gyerekek megtanulják, hogy sok mindenre használhatják kezüket és fantáziájukat.

Kézműves foglalkozások célja:

- különböző kézműves technikák megismertetése,
- tér, forma, színeképelet gazdagítása,
- esztétikai, szép iránti nyitottság, igényesség kialakítása,
- önálló alkotás lehetőségének biztosítása.

A természetes anyagokkal való munkavégzés, az ősi és népművészeti formák, motívumok tanulmányozása révén a magyar-cigány népművészet értékeit magukénak érezhetik.

A 3-4. évfolyamon a tanulók személyes motiváltságára különös hangsúlyt fektetünk. Ebben az időszakban ugyanis azok a tanulási és tanítási folyamatok erősödnek, amelyek az iskolai

teljesítményhez kötődnek. A mindennapi felelősségvállalás megerősítése okán, ők már kiválaszthatják, mely csoportfoglalkozásokon szeretnének részt venni a felsősökkel együtt.

Felső tagozat

A cigány nemzetiségi nevelő-oktató munka hangsúlyozott célja a felső tagozatban, hogy a tanulók:

- elsajátítsák az egészséges, kulturált életmód szokásait, a társas magatartás szabályait,
- képesek legyenek társas kapcsolatok kialakítására,
- képességeiknek megfelelő önálló tanulásra,
- személyiségfejlődésük szempontjából a legkedvezőbb szabadidős programok kiválasztására.

Iskolánk igyekszik elérni a különböző műveltségi területek tartalmának összehangolását a tanórai, a tanórán kívüli és a szabadidős foglalkozások tartalmának egymásra épülésével.

Ezen irányelveket követve, minden évben a személyi és tárgyi feltételekhez igazítva és a tanulók igényeit alapul véve alakítjuk ki az éves munkatervet.

Választható foglalkozások

KREATÍV KUCKÓ

A kézműves mesterség alapjait mutatja meg gyakorlatban, műhelymunka keretein belül. E mellett megismerteti a tanulókkal a tradicionális cigány mesterségeket. A gyöngyfüzés, agyagozás, selyemfestés munkafolyamatát is elsajátíthatják.

Tevékenykedés közben kialakul kreatív gondolkodási sémájuk, amely egész személyiségük fejlődését segíteni fogja. Formálódik esztétikai érzékük, megtanulnak a szépre rácsodálkozni. Felismerik, hogy egyszerű, természetes alapanyagok felhasználásával, az alapismeretek elsajátításával érték hozható létre, olyan egyedi kézi munka, melynek ideje visszaadni a helyét a modern ember életébe is.

EGÉSZSÉG HÁZ

A cigány nemzetiségi oktatás keretein belül az „Egészségház” foglalkozásai is bekapcsolódnak a testedzésbe és az egészségfejlesztésbe.

A péntek délutáni szabad levegőn való mozgás, önfeledt játékpercek segítenek kialakítani az igényt a rendszeresen végzett testmozgásra. Az időjárásnak megfelelő öltözködés, a helyes és rendszeres tisztálkodás fontosságának tudatosítása elsődleges feladat.

Megtanulják, hogyan töltsék szabadidejüket megfelelő közösségben. Átélik a csapathoz tartozás örömeit, a közös felelősség élményét. Kialakul a megértés, a tolerancia kisebbekkel és gyengébbekkel szemben. A szabályok betartása, a sportszerűség elfogadása is a teljes körű személyiségfejlesztés szolgálta. Modern világunkban az emberi kapcsolatokon keresztül történő tanulás épp oly fontos, mint a tudás és az információ megszerzése, valamint cselekvési stratégiák kifejlesztése.

Iskolánk cigány nemzetiségi oktatás iránti elkötelezettsége

Törekvéseink:

Tanulóink számára nyilvánvalóvá váljon a cigány kultúra megismerésének előnyei, alakuljon ki a reális nemzetkép és nemzetiségi kép, s ebből fakadóan tiszteljék a magyar nép és más nemzetek kultúráját, ismerjék fel a népek közötti kapcsolódási pontokat.

Elköteleződésünk:

A hazai cigány nemzetiség számára a kultúra az identitás fenntartásának és megerősödésének alapvető feltétele. Ezt felismerve iskolánk is szerepet vállal a cigány kultúra közvetítésében, az identitás tudatosításában. A nevelés és oktatás feladatai éppen ezért nem korlátozódhatnak csak az ismeretek átadására és a készségek fejlesztésére. Gyakorlati és sokrétűen felhasználható tudásra és a képességek fejlesztésére kell törekedni. Az önmeghatározás, az ítélőképesség, a tudomány és a művészetek iránti nyitottság és a mindenkori személyes adottságok és lehetőségek határain belüli teljesítmény elérése a cél. Ez a feltételrendszer nyit utat a felelősségteljes élet felé.

A heti 3 tanítási óra nyolc évfolyamon keresztül intenzív és alapos ismeretszerzést és képességfejlesztést tesz lehetővé. A 8. osztály végére, élményekre építve cselekvés- és projektorientált oktatási formákban, a fokozatosság elve alapján szereznek ismereteket a nemzetiség történelméről, néprajzáról, irodalmáról és hagyományairól. Nyitottá, elfogadóvá és toleránssá válnak a másággal szemben.

2.24 Az 1-8 évfolyamig az etika órákon a gyermekek történelmi szemléletének formálása

Dencsházától 3km-re lévő Szentegát községben két olyan műemlék is megtalálható, amelyre méltán büszkék lehetünk.

Ezért a következő tanévtől a helyi tantervünk részét képezi a Biedermann kastély, a Mária kápolna, és a grófi család megismerése. Mindezeket 1.-8. évfolyamon az etika, és történelem tanmenetébe beépítve szeretnénk megvalósítani.

Minden tanév során a tanórák keretein kívül, egy egész napos projektnapot tartanánk tanulóinknak, amely alkalmával látogatást szerveznénk a felújított Mária kápolnához.

Ezzel az iskolába járó gyerekek történelmi, nemzeti öntudatát szeretnénk formálni. Ezáltal jobban megismerhetnék a lakókönyezetükben lévő emlékhelyeket, és a hozzájuk kapcsolódó történelmi személyeket.

2.25 Mindennapos testnevelés

2.25.1 A mindennapos testedzés megvalósításának lehetőségei

Mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósítása:

1. Az iskola a mindennapos testnevelést a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény 27. § (11) bekezdésében meghatározottak szerint szervezi meg.
2. Ennek alapján az iskola minden osztályban heti öt testnevelés óra keretében valósítja meg a mindennapos testnevelést.
3. Ezen belül az úszásoktatás a helyi tantervben tantárgyi programjában meghatározottak szerint működik.
4. Ezen felül:
 - A napközis foglalkozások is napi szinten tervezik a szabad levegőn való mozgást, sétát, sportjátékokat.
 - A cigány nemzetiségi oktatás keretein belül a péntek délutáni foglalkozások is bekapcsolódnak a testedzésbe és az egészségfejlesztésbe.

- Az éves munkaterv és a hagyomány rendszerünk is bővelkedik mozgásos tevékenységre irányuló programokkal pl. Európai Diáksport Napja, Mikulás-napi projekt, Nyuszi-futás, Gyereknapi kirándulások, erdei iskola.

Napjainkban felértékelődött a sportolás szerepe, az egészséges életmód a jobb életminőség kialakításában. Ezért is tartjuk fontosnak, hogy a testnevelés órák mellett, olyan programokat szervezzünk, amelyek bővítik, kiegészítik, változatosabbá teszik a mindennapos testnevelést.

2.25.2 Helyi lehetőségek, feltételek

A mindennapos testnevelés megszervezhető:

Heti 5 testnevelés óraként, amelyben heti 2 óra lehet:

- úszás,
- néptánc,
- szabadtéri sportok
- természetjárás, kirándulás
- mozgásos és ügyességi játékok,
- csapatjátékok
- sportolással iskolai sportkörben,
- a tanuló kérelme alapján - sportszervezet, sportegyesület keretei között végzett igazolt sporttevékenységgel.

A mindennapos testnevelés

A nemzeti köznevelésről szóló törvényben foglalt kivételekkel az iskola a mindennapos testnevelést heti öt testnevelés óra keretében szervezhető meg. A heti öt órából legfeljebb heti két óra a Nat Testnevelés és egészségfejlesztés műveltségterületében jelzett sporttevékenységekre (úszás, néptánc, közösségi és más sportjátékok, szabadtéri sportok, természetjárás, kirándulás), vagy - az iskola lehetőségeinek és felszereltségének megfelelően - különféle más sporttevékenységekre fordítható. A heti két óra kiváltható továbbá sportolással iskolai sportkörben, vagy - a tanuló kérelme alapján - sportszervezet, sportegyesület keretei között végzett igazolt sporttevékenységgel.

Iskolánk a mindennapos testnevelésről szóló programjában a helyi lehetőségekből kiinduló, reális, fenntartható célkitűzéseket tart szem előtt. A program iskolánk minden tanulójának egész éven át lehetőséget ad a rendszeres mozgásra, és figyelembe veszi a helyben megvalósítható tanórán kívüli lehetőségeket is.

Személyi feltételek adottak, a felső tagozaton testnevelő tanár, alsó tagozatban a testnevelés órákat tanító- testnevelő végzi. Szakos ellátottság megfelelő.

Tárgyi feltételek adottak, a helyi tantervben előírtakhoz szükséges eszközrendszer elfogadható. Folyamatos a pótlása és a pályázati lehetőségeket kihasználva felkészülünk az alternatív sportok eszközeinek beszerzésére is.

2.25.3 Pedagógiai, módszertani kapcsolódási pontok

A mindennapos testnevelés programja része az iskola egészségnevelési programjának. A program pedagógiaiilag, módszertanilag szorosan kapcsolódik az intézmény nevelési programjához – ezen belül az intézmény által kidolgozott helyi tantervhez és a szociális kompetencia oktatásához -, így a testnevelés és a sport sajátos eszközeivel járul hozzá, hogy kialakuljon az egymás iránti tisztelet, önfegyelem, tolerancia, szolidaritás, csapatszellem, kudarcűrés, valamint fejlődjön a szabályok megértése és betartása.

A mindennapos testnevelés tematikáját a testnevelés helyi tantárgyi programja tartalmazza. A tananyag feldolgozása közvetlenül szolgálja az egészségvédelmet, a tanulók fizikai állapotának javítását, teherbíró képességük növelését. Célja az egészségtudatos jövőorientált életvezetésre nevelés, az egész életen át tartó fizikai aktivitás igényének kialakítása.

2.25.4 A délutáni szabadidős foglalkozások célja:

Az önfeledt játékpercek biztosítása. Alakítsuk ki bennük az igényt, a rendszeresen végzett testmozgásra. Töltsék szabadidejüket megfelelő közösségben, éljék át a csapathoz tartozás örömét, a közös felelősség élményét.

2.25.5 A hatékonyság érdekében megvalósítandó egészségügyi és pedagógiai szempontok:

- Minden gyermek, minden nap kapjon lehetőséget a testmozgásra.
- Az eltérő adottságú tanulók számára is jelentsen örömet, sikerélményt.
- Elsődleges szempont a játékoság és a megfelelő mennyiségű játék.
- Minden testnevelés órán és minden egyéb testmozgás alkalmával, történjen meg a keringési és légző rendszer megfelelő terhelése.
- A biomechanikailag helyes testtartás kialakítását szolgáló gyakorlatanyag elsajátítása az ízületvédelem szabályainak betartásával.
- A testnevelés és a sport személyiségfejlesztő hatásai érvényesüljenek a teljes testmozgásprogramban.
- A lehető legszélesebb körben ismerkedjenek meg a szabadidősportokkal, egészségmegőrző sportokkal, azok alapjaival, amelyek közül kiválasztva a számára megfelelőt, később javulhat életminőségük, testi és lelki egészségük.
- Évente felmérésre kerül a felsős tanulók fizikai állapota a „Netfit” mérések alapján.

2.26 A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések

Valamennyi tanulónak joga van képességei minél maradéktalanabb kibontakoztatására, személyiségfejlődésének támogatására. Külön figyelmet kell fordítani a valamilyen okból hátrányos helyzetbe került tanulóakra, akiknek olyan támogató környezetre van szükségük, amely biztosíthatja iskolai sikerességüket.

Iskolánk – többek között – az alábbi segítséget nyújtja számukra az esélyegyenlőség megteremtése érdekében:

- kulcskompetenciák fejlesztését,
- az oktatásban használt információs, kommunikációs technológiák alkalmazását, a digitális tananyagok felhasználásának elősegítését,
- méltányos és egészséges tanulási környezet kialakítást,
- a pedagógusok módszertani kultúrájának fejlesztését,
- tapasztalat-, élményszerzésen alapuló tanulást,
- a differenciáló módszerek alkalmazását,
- a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű és a sajátos nevelési igényű tanulók integrált nevelését,
- a mindennapos testedzés, a mozgás, sportolás biztosítását,

- környezettudatos szemléletű oktatás-nevelést,
- egészségügyi, szociális támogató rendszer kialakítását,
- hatékony, új tanulási módszerek elsajátíttatását és alkalmazását a tanórákon,
- a tanulói aktivitás növelését a tanítási órákon,
- a tanulási attitűd pozitív átformálását,
- a továbbtanulás támogatását,
- személyiségfejlesztést és közösségépítést,
- a szabadidő hasznos eltöltésének elősegítését,
- partnerközpontú nevelést.

Az EFOP-3.2.15/ VEKOP-7 kiemelt projekt keretén belül az EFOP-3.3.5-15 során megvalósult pedagógiai fejlesztések vívmányaira épülve az EFOP-3.3.5-19 szintén a nem formális, informális tudásszerzés pedagógiai- módszertani kultúrájának fejlesztéséhez járul hozzá.

Az EFOP-3.3.5-19-2020-00039 Csodaszarvas Iskolai Közösségi Program a Szigetvári Tankerületi Központban elnevezésű projekt előtérbe helyezi az élménypedagógia eszközrendszerével megvalósított pedagógiai kreativitást, a tantárgyak integrációját, a tanulói kulcskompetenciák nem formális és informális módszerekkel történő fejlesztését, az egymástól tanulás élményét, a kooperatív együttműködésen alapuló szociális tanulásban rejlő személy- és közösségformáló erőt. A projekt vívmányai hozzájárulnak az iskolai befogadó légkör megteremtéséhez, a kompetencia alapú oktatás eredményességéhez szükséges rendszerben való gondolkodáshoz, valamint az ismeretközpontú tudásátadáshoz. Hosszútávú hasznosulása megalapozza az életen át tartó tanulás kulcskompetenciáját, hozzájárul az iskolai lemorzsolódás és végzettség nélküli iskolaelhagyás mutatóinak javulásához, a befogadó iskolai környezet fejlesztéséhez. A bentlakásos és napközis táborok megvalósítása olyan élményszerzési lehetőséget kínál tanulóink számára, mely megalapozza a szabadidő hasznos eltöltését, hozzájárul hátrányos és halmozottan hátrányos tanulóink szociális háttéréből adódó hátrányainak kompenzálásához.

2.27 Az iskolai beszámoltatás, az ismeretek számonkérésének követelményei és formái

A tanulók folyamatos beszámoltatása, az ismeretek és azok alkalmazásának számonkérése biztosítja a pedagógus, a diák és a szülők számára azt, hogy

- figyelemmel kísérhessék a tanuló egyéni előrehaladását,
- a felmerülő problémákat időben észrevegység,
- a jól teljesítők megerősítést nyerjenek,

- a lemaradó tanulók segítséget kaphassanak.

A tanulói teljesítmények mérésének és értékelésének célja: a diagnosztikus visszajelzés.

Feladatai:

- a tanulócsoportok eredményeinek viszonyítása általános (standard) értékekhez, illetve országos eredményekhez,
- a következtetés, a tanítás-tanulás hatékonyságára,
- a követelmény teljesítésének szintjei alapján a korrekció és további gyakorlás témáinak kijelölése,
- a tanuló egyéni eredményeinek viszonyítása a korábbi teljesítményéhez,
- a tanulók tantervi követelményekhez viszonyított tényleges teljesítményének minősítése érdemjeggyel.

Elvei:

- Az értékelés, minősítés mindig előremutató legyen, soha ne megbélyegző.
- Lényeges feladatnak kell tekinteni a tanulói önértékelés rendszerének kialakítását.
- A tantárgyi tudás értékelésébe a viselkedési problémák nem számíthatók be.

Módjai:

- Szóbeli felelet:
Az előző tanítási órán feldolgozott ismeretanyag rendszeres ellenőrzése, önálló feleletek és kérdésekre adott válaszok alapján.
- Írásbeli beszámoltatás:
Egy adott témakörben szerzett tudás mérése önálló feladatok megoldásán keresztül.
- Önálló kiselőadás:
Egy adott téma önálló feldolgozása és előadása
- Óráközi munka:
Az órai munkába való bekapcsolódás, órai munkavégzés minősége.
- Versenyeken való eredményes részvétel
-

2.27.1 Osztályzatok, minősítések

- A tanuló tudásának értékelésénél és minősítésénél
jeles, jó, közepes, elégséges, elégtelen;
- Magatartásának értékelésénél
példás, jó, változó, rossz;
- Szorgalmának értékelésénél
példás, jó, változó, hanyag megnevezést kell alkalmazni.

Az első évfolyamon félévkor és év végén, második évfolyamon félévkor szöveges értékelést alkalmazunk.

A tanulók osztályzattal történő értékelése félévkor és év végén legalább három érdemjegy alapján történjen.

Az egyes tanulók év végi osztályzatát a nevelőtestület osztályozó értekezleten áttekinti, és a pedagógus, illetve az osztályfőnök által megállapított osztályzatok alapján dönt a tanuló magasabb évfolyamba lépéséről.

Abban az esetben, ha az év végi osztályzat lényegesen eltér a tanítási év közben adott érdemjegyek átlagától, a nevelőtestület tájékoztatást kér az érdekelt pedagógustól, ennek okáról.

2.27.2 Osztályzatok a tanterv által előírt törzsanyagra vonatkozó követelmény alapján:

Jeles:

ha a tantervi követelményeknek kifogástalanul eleget tesz. Ismeri, érti a tananyagot és alkalmazni is képes a tudását. Szabatosan, pontosan fogalmaz, saját gondolatait önállóan el tudja mondani.

Jó:

ha a tantervi követelményeknek megbízhatóan, csak kevés és jelentéktelen hibával tesz eleget. Apró bizonytalanságai vannak. Kisebb előadási hibákat vét, definíciói esetenként bemagoltak.

Közepes:

ha a tantervi követelményeknek pontatlanul, néhány hibával eleget tesz, nevelői segítségre (javítás, kiegészítés) többször rászorul. Ismeretei felszínesek. Kevésbé tud önállóan dolgozni, beszélni. Segítséggel képes megoldani szóbeli és írásbeli feladatait.

Rövid mondatokban felel, gyakran kell segítő kérdéseket feltenni.

Elégséges:

ha a tantervi követelményeknek súlyos hiányossággal tesz csak eleget, de továbbtanuláshoz szükséges minimális ismeretekkel, jártassággal rendelkezik. Egyszavas válaszokat ad. Fogalmakat nem ért. Gyakorlatban nem képes önálló feladatvégzésre.

Elégtelen:

ha a tantervi követelményeknek a nevelői útbaigazítással sem tud eleget tenni. A tantárgyi minimumot sem tudja.

A feleltetés lehet szóbeli, vagy írásbeli.

A szóbeli felelés függ: beszédkészségtől, fellépéstől. Megnyilvánulnak mindazok a metakommunikációs mozzanatok, amelyek elárulják az anyag megértését, vagy hiányosságait. A szóbeli feleltetés a felelő számára rendkívül fejlesztő hatású, de időigényes, kevésbé teszi lehetővé az egész osztály aktivitását.

Az írásbeli feleltetésnél a tanulóknak önállóan kell gondolkodni, a hibára nem figyelmeztet azonnal a tanár.

Fontos, hogy a tanulóknak szóban és írásban is legyen lehetőségük a beszámolásra.

A témazáró dolgozatra való felkészülés komoly erőfeszítést jelent, akkor is, ha a tanár összefoglaló órán súlypontos, és eligazítást ad, ezért lehetőleg egy nap legfeljebb két témazáróra kerüljön sor.

A hátrányos helyzetű tanulókat elsősorban a felkészülésben és az elmaradás okainak megszüntetésében, vagy csökkentésében kell segíteni.

Az év végi osztályzat az évi összteljesítményt értékelje, és ne a jegyek középátlásként jelentkezzen.

Jelest kap az a tanuló, aki a tanterv által előírt törzsanyagra vonatkozó követelményrendszert teljesíti. A kiegészítő anyag elsajátítását másképpen kell honorálni, pl. tantárgyi dicséret formájában.

Ebben az esetben a tanuló bizonyítványába: dicséret kerülhet

2.27.3 Írásbeli feladatok értékelése

Az írásbeli beszámoltatás szerepe:

- A tanulók tudásának, önálló feladatmegoldásának mérése
- A hiányosságok felmérése, pótlásuk megszervezése

- Típushibák feltárása, a tapasztaltak felhasználása a tanulási folyamatban
- Az írásbeli beszámoltatások eredménye nem lehet a tanuló félévi és év végi minősítésének (osztályzatának) egyedüli meghatározója, lehetőséget kell adni szóbeli feleletre is, és minősítéskor figyelembe kell venni a tanuló egész éves munkáját.

Formái:	Tartalma:	Megíratás módja, rendje, korlátai, súlya:
Év eleji felmérés Bemeneti mérések	Aktuális tudásszint felmérése, a továbbhaladáshoz szükséges tudásszint ellenőrzése	Ha nem előzi meg ismétlés, akkor csak a tájékozódást szolgálja. Ilyenkor nem osztályozzuk.
Rövid írásbeli számonkérés	Egy adott témában való tájékozottságot, az órára való felkészülést ellenőrzi	15-25 perces, bármikor megírátható, súlya a szóbeli felelettel egyenértékű.
Témazáró dolgozat	A tananyag egy nagyobb témakörének alkalmazás képes tudását méri	Terjedelme 45 perc, esetenként 2*45 perc. Egy napon legfeljebb két témazáró dolgozat írátható. A témazáró dolgozatot összefoglalásnak kell megelőzni és a megíratás időpontját, témaköreit a diákokkal előre tudatni kell. A félévi és év végi osztályzatoknál meghatározó súllyal szerepel, de ki kell egészítse szóbeli felelet.
Év végi felmérés Kimeneti mérések	A tanév tananyagának alapkövetelményeit méri	Több órás ismétlésnek kell megelőznie, előre be kell jelenteni. Súly a témazáró dolgozattal egyenértékű.

Az írásbeli dolgozatokat a pedagógusnak két héten belül ki kell javítania, és az eredményeket a diákokkal ismertetni, és az elektronikus naplóba a KRÉTA-ba rögzíteni kell.

2.28 Szöveges értékelés

A 2010. évi LXXI. törvény a közoktatásról szóló 1993. évi LXXIX. törvény módosítása alapján Kt. 70. § (3) bekezdése alapján szabályoztuk a tanulók értékelését, melynek értelmében a 2. osztály második félévétől érdemjeggyel történik a tanulók minősítése.

A szöveges értékelés lényege:

Lehetővé válik a gyermek érdeklődésének, adottságainak, tulajdonságainak, életkori sajátosságainak, saját fejlődési ütemének otthoni körülményeinek figyelembevétele.

2.28.1 A szöveges értékelés célja:

- Az értékelés a gyermekekért, a gyermekeknek szóljon.
- Alakítsa ki a helyes önértékelést, segítse a reális önismeretet.
- Nyitott legyen, amely nem ítéletet alkot, hanem tükröt tart.
- A gyermek aktív részese legyen saját fejlődésének.
- A szülő és a pedagógus közösen gondoskodhasson a gyermek fejlődéséről.

2.28.2 Követelmények:

- A minősítést fejlesztőközpontúság jellemezze.

- Vegye figyelembe az életkori sajátosságokat.
- Legyen összhang a NAT, Pedagógiai program, helyi tantervi rendszer kidolgozott értékelési koncepciói között.
- Jellemezze a gyakorlatot a folyamatos és rendszeres értékelés.
- Legyen személyre szóló, ösztönző.
- A tanulási- tanítási folyamat állandó kísérőjeként tudjon megerősítő, korrigáló, fejlesztő szerepet betölteni.
- Konkrét egyénre szabott javaslatokkal jelölje meg a továbblépés útját, módját, nyelvi megformálásában legyen közérthető mind a tanuló, mind a szülő számára.

Az alsó tagozat első évfolyamában, illetve a második évfolyam első félévében, tanítóink szöveges értékelést készítenek a tanulók tudásszintjéről, a tanuló tanulmányi munkához való hozzáállásról.

2.28.3 A szöveges értékelés módjai:

- Félévente az elektronikus naplóban minden tanulóról szöveges értékelések kerülnek tantárgyanként, amelyet a szülők félévente meg is kapnak.
- év végén nyílt értékelést készítenek tanítóink, amelyben tantárgyanként részletesen értékelik a tanuló éves teljesítményét.

Az év végi szöveges értékelés a bizonyítvány mellékletét képezi.

Az értékelés funkciói:

- diagnosztikus
- formatív
- szummatív

Az értékelés módja:

- metakommunikációs jelzésekkel
- szóbeli, írásbeli véleménnyel
- pontozással
- százaléktérkéssel
- szimbólumokkal
- tárgyakkal

2.29 Érdemjeggyel történő értékelés

Százalék	Érdemjegy	Szöveges értékelés
0-39%	1	felzárkóztatásra szorul
40-54%	2	gyenge
55-74%	3	megfelelt
75-89%	4	jó
90-100%	5	kiváló

2.29.1 A tanulók fizikai állapotának, edzettségének méréséhez szükséges módszerek

A tanulók fizikai állapotának mérését a testnevelés tantárgyat tanító nevelők végzik el a testnevelés órákon. A vizsgálat iskoláinkban az 5.-8. évfolyamán tanuló diákok felmérésével történik, minden tanév január és május között.

A felmérések eredményei jeggyel nem értékelhetők.

2.30 Az iskola egészségnevelési és környezeti nevelési elvei

2.30.1 Az egészségnevelési program segítői:

- Iskolaorvos
Alkalmoszerűen végzi a gyermekek egészségügyi szűrését és kötelező oltását. A szűrővizsgálatok alapján szakorvosi beutalóval látja el a gyerekeket. Folyamatosan kapcsolatot tart az iskola vezetésével, jelzi az egészségügyi problémákat.
- Védőnő
Rendszerességgel segíti az iskolaorvos munkáját, vezeti a dokumentációt, szűréseket végez, kezeli a tanulók egészségügyi törzskönyvét, amelyet a gyermek iskolából való távozása után a következő iskolába továbbít.
Előadásokat tart az iskola vezetésével egyeztetett témákban (egészségügyi felvilágosítások, elsősegélynyújtás, fogápolási, táplálkozási, stb.)
- Fogorvos
Évente egy alkalommal végez szűrést osztályonként, előre egyeztetett időpontban. Ha szükséges visszarendeli a gyerekeket kezelésre, vagy fogszabályozásra.
- Gyermekjóléti szolgálatok, nevelési tanácsadók, családsegítők
A rászoruló családok segítséget kaphatnak. Kapcsolattartó osztályfőnökök, fejlesztő pedagógus, iskolavezetés.
- Iskolapszichológus
A pszichológus a lelki eredetű problémák feldolgozásában segít a tantestületnek. Szakmai ismeretei révén, olyan területeken adhat folyamatos segítséget a diákoknak, tanároknak, de akár a hozzá forduló szülőknek, amelyek felismerése, problémakezelése speciális szakmai felkészültséget követel, és amivel az iskola pedagógusai többnyire nem rendelkeznek. A pszichológiai tanácsadáson túl akár osztályfőnöki órák és társadalomismereti foglalkozások tartásával tudja szakmailag igényesebbé és színesebbé tenni az egészségfejlesztési munka didaktikai építkezését. Kívánatos bevonni a pszichológust a továbbképzések lebonyolításába is.
- Rendvédelmi szervek
A rendőrkapitányságok ifjúságvédelmi munkatársai a bűnmegelőzési programok közös kimunkálásában, a tanári továbbképzéseken jogi, gyermek és ifjúságvédelmi, rendészeti, közlekedési témájú előadások tartásával tudnak segítséget nyújtani az iskolának.
A KEVE módszer lényege, hogy a rendőrök és pedagógusok egymást kiegészítve interaktívan, egymásra épülő jelleggel oktatják az általános iskolás tanulókat. Felmenő rendszerű projekt célja a diákok korosztályát, életkori sajátosságait figyelembe véve a közlekedési-balesetmegelőzési ismeretek átadása.
Technika és tervezés tantárgyba építettük be a program elemeit.
- Családi háttér
A családok nagyobb része egyre kevésbé rendezett, de elfogadható anyagi körülmények között él. Sok a csonka családban, és munkanélküli szülők által nevelt gyerekek száma. Arra törekszünk, hogy a szülők megelégedésére a családi nevelést kiegészítve neveljük, fejlesszük a gyermekeket. A szülőket partnernek tekintjük a nevelésben, hiszen

munkánk nem lehet eredményes a családi megerősítés nélkül. Iskolánk nevelői nyitottak a szülők igényeinek megfelelő figyelembevételére.

Mindezek eléréséhez lehetőséget biztosítunk az ismeretek átadásával és programok szervezésével.

2.30.2 Tevékenységi területek:

Tanórákon:

- Az életjelenségek megismerése
- Az emberi test részei (testrészek, csontváz, izomzat, mérhető tulajdonságai, változásai, testünk működésének megfigyelése.)
- Érzékszerveink (felismerésük, védelmük, tisztántartásuk)
- Egészséges életmód (helyes napirend, táplálkozás, rendszeres mozgás, tisztálkodás, fogápolás)
- Táplálkozás, fejlődés (táplálékcsoportok, helyes napi étrend, étkezési kultúra, a táplálék útja, a táplálkozás hatása fejlődésünkre, életjelenségeinkre)
- Az egészség megóvása (a betegségek megelőzése, a betegségek és leggyakoribb tünetek, leggyakoribb fertőző betegségek)

2.30.3 Szabadidőben a mozgás és levegőzés biztosítása:

- Alsó tagozatos tanulóink napjuk nagy részét az iskolában töltik, ezért gondoskodnunk kell arról, hogy a napi tanulás mellett módjuk nyíljon pihenésre, játékra, kikapcsolódásra. Arra törekszünk, hogy a szabadidős foglalkozások lehetőséget adjanak arra, hogy a gyerekek minél több fajta foglalatosságot próbáljanak ki, melyek fejlesztik képességeiket, kreativitásukat, mozgáskultúrájukat.
Legalább napi két órát töltsenek a gyerekek a szabad levegőn való mozgással, játékkal.
- 5-8. osztályban a napközit úgy szervezzük, hogy legalább 0,5 óra szabad mozgásos levegőzés, egészségügyi séta előzze meg a délutáni tanulási időt a napköziben.

2.30.4 Iskolánk szabadidős tevékenységei, amelyek az egészségnevelést szolgálják:

- Szervezett játékos sportfoglalkozások
- Játékos foglalkozások naponta az udvaron szünetekben
- Gyümölcs és iskolatej program
- Projektnapok – természeti ünnepekről való megemlékezés
- Iskolai családi nap vagy sportnap
- Sportversenyek – Európai Diáksport Nap, Nyuszi-futás
- Az iskola folyamatos természetbaráttá, izléssé, otthonossá tétele
- Osztály kirándulások, túrák szervezése
- Kerékpáros ügyességi verseny (Rendőrkapitányság bevonásával, KEVE program)
- Tűzvédelmi bemutató
- Iskolai nyári táborok (Máltai Szeretszolgálat közreműködése, pályázatok kihasználás)
- Cigány nemzetiségi oktatás egészségfejlesztő foglalkozásai

Kapcsolat a szülőkkel

Törekszünk arra, hogy a szülők minél jobban megismerhessék egészségnevelési alapelveinket. Ehhez szükség van a folyamatos kapcsolattartásra.

- szülői értekezletek
- fogadó órák, fogadónap
- személyes beszélgetések
- családi nap
- családlátogatás
- szülők bevonása programjainkba

2.30.5 Az egészségnevelés prevenció programjai:

- A felső tagozatos osztályfőnöki órákon az osztályfőnökök folyamatosan foglalkoznak az egészséges életmód kérdéseivel.
- Etika órán és cigány nemzetiségi órákon is életvezetési tanácsokkal találkozhatnak a diákok.
- Lehetőségeinkhez mérten előadókat hívunk a következő témakörökben:
 - Káros szenvedélyek, drogok
 - Tűzvédelem
 - Közlekedésbiztonság
 - Elsősegélynyújtás
 - Internetfüggőség
 - Szexuális felvilágosítás
 - Táplálkozási betegségek

2.31 A tanulók jutalmazásának, magatartásának és szorgalmának értékelési elvei

2.31.1 Magatartás és szorgalom értékelésének alapelvei és célja:

- Segítse az iskola nevelés-oktatás folyamatát
- Segítse a tanulók önértékelésének fejlődését
- Személyre szabott legyen
- Vegye figyelembe a gyermek fejlődését

2.31.2 Az értékelés folyamata:

- Az osztályfőnökök havonta értékelik a tanulók magatartását és szorgalmát, kikérve a szaktanárok véleményét. Az osztályzatokat beírja az elektronikus naplóba.
- Félévkor és év végén – a havi jegyek és a szaktanárok véleményének figyelembevételével – az osztályfőnök érdemjegyet javasol
- A magatartás és szorgalom jegyeiről a félévi és év végi osztályozó konferencia dönt. Vitás esetekben az osztályfőnök véleményének nagyobb súlya van.

Magatartáson értjük a tanulót:

- iskolai közösséghez, valamint annak tagjaihoz való viszonyát,
- önmagához való viszonyát, felelősségét, önállóságát,
- hatását a közösségre, viselkedését a társas kapcsolatokban,
- házirendben leírtak és közös iskolai szabályaink betartását,
- a közösség érdekében végzett tevékenységét,

- viselkedését, hangnemét, beszédkulturáját, önfegyelmét.

Szorgalmon értjük a tanuló:

- tanulmányi munkához való viszonyát,
- munkavégzésének pontosságát, kötelességtudatát,
- önálló feladatai elvégzésének minőségét,
- rendszeretét, pontosságát, felszerelésének rendbentartását,
- aktivitását.

A magatartás értékelése:

2.31.3 Magatartásra adható dicsérek és elmarasztalások:

Szóbeli:

- Egyéni, személyes
- Osztályközösség előtt
- Szülők jelenlétében
- Iskola közössége előtt
- Tantestület előtt
- Súlyos vétség, a házirend sorozatos megszegése, társak bántalmazása esetén fegyelmi tárgyalás hívható össze

Írásbeli:

- Szaktanári dicséret, illetve figyelmeztetés (KRÉTA, legfeljebb 3)
- Osztályfőnöki dicséret, illetve figyelmeztető, (KRÉTA, dicsérek száma nem korlátozott, figyelmeztető)
- Igazgatói dicséret, illetve figyelmeztető, (KRÉTA)
- Nevelőtestületi dicséret (félév végén elektronikus naplóba, év végén bizonyítványba)

A tanuló 3 szaktanári figyelmeztetés vagy dicséret után osztályfőnöki dicséretet, illetve figyelmeztetést kap.

2.31.4 Szorgalomra adható dicsérek és elmarasztalások:

Szóbeli:

- Egyéni, személyes
- Osztályközösség, iskolaközösség előtt
- Szülők jelenlétében

Írásbeli:

- Szaktárgyi dicséret, illetve figyelmeztetés (KRÉTA-ba, legfeljebb 3)
- Osztályfőnöki dicséret, illetve figyelmeztető (KRÉTA-ba, dicsérek száma nem korlátozott, figyelmeztető legfeljebb 1)
- Igazgatói dicséret, illetve figyelmeztető (KRÉTA-ba)
- Nevelőtestületi dicséret (félév végén KRÉTA-ba év végén bizonyítványba)
- Szaktárgyi dicséret félév és végén (A tantárgy minősítésénél „Kitűnő” minősítés)
- Szaktárgyi versenyeken elért eredmények esetén szaktanári, osztályfőnöki, igazgatói dicséret (Fokozata: 3 szaktanári, 2 osztályfőnöki, 1 igazgatói, tantestületi)

2.31.5 Mellékletek:

1. számú melléklet: Szöveges értékelés 1-2.osztály

<https://drive.google.com/drive/folders/11OChz5UU3PMY3EI-oqGF-MHKTeMolzRX>

2. számú melléklet: Helyi tanterv

<https://drive.google.com/drive/folders/1MPBHYqTcrgdNoRuc15bOMOso3fRPdeTr?usp=sharing>

A pedagógiai program hatálya

A pedagógiai program személyi és területi hatálya kiterjed az egész iskolára, az iskola külső rendezvényeire, tanórán és iskolán kívüli foglalkozásaira, az iskola összes tanulója, dolgozója, továbbá az itt pedagógiai tevékenységet ellátó más természetes személyre.

Érvényesség

Az iskola az átdolgozott és a fenntartó által jóváhagyott Pedagógiai program és Helyi Tanterv szerint szervezi meg, és végzi nevelő-oktató munkáját.

Az érvényesség addig tart, amíg a törvényi változások, és a partnerek igényeinek a változása az átdolgozást szükségessé nem teszik.

Értékelés, felülvizsgálat

A Pedagógiai programban megfogalmazott célok és feladatok megvalósulását a nevelőtestület folyamatosan figyelemmel kíséri.

Módosítás

A Pedagógiai program módosítására javaslatot tehet

- az iskola intézményvezetője
- az iskola tagintézményvezetője
- a nevelőtestület bármely tagja,
- a nevelők szakmai munkaközösségei,
- a Szülői Szervezet
- az iskola fenntartója.

A Pedagógiai Programot, annak módosítását a nevelőtestület fogadja el, és a fenntartó jóváhagyásával válik érvényessé.

Nyilvánosság

Az iskola Pedagógiai programja nyilvános. A Pedagógiai program egy-egy példánya a következő személyeknél, illetve intézményeknél tekinthető meg:

- az iskola fenntartójánál,
- az iskola irattárában,
- az iskola nevelői szobáiban,
- az intézményvezető-helyettesnél,
- az iskola intézményvezetőjénél
- az iskola tagintézményvezetőjénél
- az iskola honlapján.

Dencsháza, 2025. augusztus.....

PH

.....
Meszes- Szabadi Bernadett
tagintézmény igazgató

A pedagógiai program legitimációja

1.) A Pedagógiai Programot az iskola Szülői Szervezete megismerte, véleményezte és elfogadásra javasolta.

Dencsháza, 2025.08.....

.....
Szülők Közösségének vezetője

